

Taras Schewtschenko (1814–1861)
Ukrainischer Dichter

Lehrbuch der ukrainischen Sprache

Vorwort	III
Einleitung	XII
1. Das Alphabet	XIII
2. International wissenschaftliche Transkription	XIV
3. Die Schreibschrift	XIV
Lektion 1	1
1. Die Vokale a, o, y, e, i, u	1
2. Die Konsonanten b, n, m, h, t, s, k, c, z, a, d	1
3. Die Wortbetonung	2
4. Das Fehlen des Artikels und der Kopula	3
5. Die Fragesätze	3
6. Die Intonationsstrukturen	3
7. Das Geschlecht des Substantivs	3
8. Der Vokativ	4
Lektion 2	7
1. Die Konsonanten p, r, z	7
2. Stimmhafte und stimmlose Konsonanten	7
3. Betonte und unbetonte Silben. Die unbetonten Vokale e, i, o	8
4. Die Intonationsstrukturen (Fortsetzung)	8
5. Das Geschlecht der Substantive auf -a und -o (Fortsetzung)	8
6. Die 3. Person des Präsens	9
7. Der Infinitiv des Verbs	9
8. Das Verb Gyty (lesen)	9
9. Das Prädikativ	9
10. Er ist	9

HELMUT BUSKE VERLAG
HAMBURG

Meinem Mann
und meinen Söhnen
in Liebe gewidmet

Die Deutsche Bibliothek – CIP-Einheitsaufnahme

Amir-Babenko, Svetlana: Lehrbuch der ukrainischen Sprache /
Svetlana Amir-Babenko. – Hamburg : Buske, 1999
ISBN 3-87548-169-0

© Helmut Buske Verlag, Hamburg 1999. Alle Rechte, auch die des auszugsweisen Nachdrucks, der fotomechanischen Wiedergabe und der Übersetzung, vorbehalten. Dies betrifft auch die Vervielfältigung und Übertragung einzelner Textabschnitte durch alle Verfahren wie Speicherung und Übertragung auf Papier, Transparente, Filme, Bänder, Platten und andere Medien, soweit es nicht §§ 53 und 54 URG ausdrücklich gestatten. – Druck und Bindung: Druckhaus Thomas Müntzer, Bad Langensalza. Werkdruckpapier, alterungsbeständig nach ANSI-Norm resp. DIN-ISO 9706, hergestellt aus 100% chlorfrei gebleichtem Zellstoff. Printed in Germany.

INHALTSVERZEICHNIS

Vorwort	XI
Einleitung	XII
1. Das Alphabet	XIII
2. Internationale wissenschaftliche Transliteration	XIV
3. Die Schreibschrift	XIV
Lektion 1	1
1. Die Vokale a, o, y, e, i, и	1
2. Die Konsonanten б, п, м, н, т, д, к, с, з, в, ф	1
3. Die Wortbetonung	2
4. Das Fehlen des Artikels und der Kopula	3
5. Die Fragesätze	3
6. Die Intonationsstrukturen	3
7. Das Geschlecht des Substantivs	3
8. Der Vokativ	4
Lektion 2	7
1. Die Konsonanten р, ц, дз	7
2. Stimmhafte und stimmlose Konsonanten	7
3. Betonte und unbetonte Silben. Die unbetonten Vokale e, и, о	8
4. Die Intonationsstrukturen (Fortsetzung)	8
5. Das Geschlecht der Substantive auf -й und -e (Fortsetzung)	8
6. Die 3. Person des Personalpronomens	9
7. Der Infinitiv des Verbs	9
8. Das Verb бути (sein)	9
9. Das Prädikativum треба	9
10. Es ist ..., Das ist	9
Lektion 3	13
1. Die Konsonanten х, ж, й	13
2. Die Buchstaben я, ю, е, ї	13
3. Die Intonationsstrukturen (Fortsetzung)	13
4. Das Personalpronomen (Fortsetzung)	14
5. Das Possessivpronomen	14
6. Das Präsens der e-Konjugation (I)	15
7. Die Abwesenheit der Kopula im Präsens (Nullkopula)	15
8. Die Konjunktionen й (i), та (und)	16

Lektion 4	20
1. Die Konsonanten л und л'	20
2. Der Buchstabe ь (weiches Zeichen)	20
3. Der Vokalwechsel	21
4. Die Intonationsstrukturen (Zusammenfassung)	21
5. Der Akkusativ des Substantivs	22
6. Das Präsens der e-Konjugation. Die Verben давати, будувати, упувати	22
7. Das Verb бути im Präsens (Fortsetzung)	22
8. Die Sprachmodelle У мене є ..., У тебе є	23
Lektion 5	28
1. Die Konsonanten ш, ч, щ, дж	28
2. Die Konsonanten г und ґ	28
3. Die Buchstabenkombinationen й + о, ь + о	29
4. Der Nominativ des Substantivs im Plural	29
5. Das Adjektiv	29
6. Das Präsens der e-Konjugation (I)	30
7. Das Präsens der и-Konjugation (II)	30
8. Die Verneinung	31
9. Die parallelen Sprachmodelle: У мене є ... Я маю	31
10. Die Sprachmodelle любити + Infinitiv	31
11. Die Sprachmodelle говорити по-українськ-ому(-и)	32
Lektion 6	36
1. Harte und weiche Konsonanten	36
2. Die Doppelkonsonanten	36
3. Die Alternation der Laute у – в, і – й	37
4. Das Geschlecht endungsloser Substantive	37
5. Der Nominativ des Substantivs im Plural	37
6. Der Akkusativ des Adjektivs im Singular	37
7. Die Possessivpronomen наш, ваш, їх (їхній) im Nominativ	38
8. Der Imperativ 2. Person Plural der Verben читати, писати, відповідати, перекладати, повторювати	38
9. Die Fragerpronomen хто? що?	38
Lektion 7	44
1. Das weiche Zeichen ь (Zusammenfassung)	44
2. Der Apostroph	44
3. Das Geschlecht des Substantivs (Zusammenfassung)	45
4. Das Geschlecht von Berufsbezeichnungen und Titeln	45
5. Das Geschlecht von Fremdwörtern	45
6. Die Fragerpronomen чий?	46
7. Das Sprachmodell іде (йде) фільм (п'еса, урок, лекція ...)	46

Lektion 8	52
1. Stimmhafte und stimmlose Konsonanten	52
2. Die Alternation von Konsonanten	52
3. Der Ausfall von Konsonanten	52
4. Die Verben розуміти, знати + Akkusativ	53
5. Adverbien auf -о, -е, -ому	53
6. Die Frage який? як?	54
7. Zur Wortbildung der Substantive, die Personen bezeichnen	54
Lektion 9	59
1. Die Assimilation	59
2. Die Stämme des Verbs	59
3. Der Nominativ Plural des Substantivs (Zusammenfassung)	60
4. Die Grundzahlwörter (Kardinalia) 1 bis 20	62
5. Grundzahlwörter mit Substantiven	62
6. Die Fragepartikel чи	63
7. Die Sprachmodelle Скажіть, будь ласка, чи (не) знаєте, де (як, куди ...)	63
8. Die Konjunktionen а, але	64
9. Die parallelen Sprachmodelle Скільки маєте (маєш) років? Скільки Вам (тобі) років?	64
10. Die parallelen Sprachmodelle Я люблю + Akkusativ und Мені подобається + Nominativ	64
Lektion 10	69
1. Die Assimilation (Fortsetzung)	69
2. Die Veränderungen im Verbstamm (e-Konjugation (I) und и-Konjugation (II)) (Zusammenfassung)	72
3. Die Verben der Fortbewegung іти und ходити	73
4. Die Verben іти (йти) I und ходити II im Präsens	73
5. Verben mit dem Suffix -ся	74
6. Die Bedeutung der Verben mit dem Suffix -ся	74
7. Der Genitiv Singular des Substantivs	74
8. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Genitiv Singular	75
9. Der Gebrauch des Genitivs (Sg.) ohne Präpositionen	76
10. Der Genitiv des Adjektivs und des Possessivpronomens der 1. und 2. Person Singular und Plural	76
11. Die Grundzahlwörter (Kardinalia) 21 bis 1000	77
12. Die Ordnungszahlwörter (Ordinalia)	77
13. Das reflexive Possessivpronomen свій	78
14. Subjekt und Prädikat	79

Lektion 11	82
1. Besonderheiten in der Aussprache einiger Buchstaben- kombinationen	82
2. Der Lokativ des Substantivs	82
3. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Lokativ	84
4. Der Lokativ mit Präpositionen	85
5. Der Akkusativ des Substantivs mit Präpositionen	86
6. Singulariatantum und Pluraliatantum	86
7. Das Präteritum	87
8. Das Verb <i>бути</i> (<i>sein</i>) im Präteritum und im Futur	88
9. Das Prädikativum <i>повинен</i>	88
10. Die unpersönlichen Prädikativa <i>можно, слід</i>	88
11. Das Adverb	89
12. Die Verben <i>дивитися, бачити</i>	89
13. Die Monatsnamen	90
14. Das Datum	91
Lektion 12	97
1. Der Genitiv des Substantivs (Plural)	97
2. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Genitiv Plural	99
3. Der Gebrauch des Genitivs	99
4. Der Genitiv mit Präpositionen	100
5. Der Vokativ des Substantivs (Zusammenfassung)	101
6. Adjektive mit weichem Stammauslaut	102
7. Substantiv mit Adjektiv und Ordnungszahlwort im Akkusativ und Lokativ Singular	103
8. Deklination und Gebrauch von Personalpronomen	103
9. Das Fragepronomen <i>котрий</i>	104
10. Der Imperativ	105
11. Die Verben <i>могти, хотіти, мусити</i>	106
12. Zeitangaben	106
Lektion 13	114
1. Der Instrumental des Substantivs	114
2. Der Gebrauch des Instrumentals	117
3. Der Genitiv des Substantivs mit Präpositionen (Fortsetzung)	117
4. Der Akkusativ des Substantivs mit Präpositionen (Fortsetzung)	118
5. Qualitäts- und Beziehungsadjektive	119
6. Lang- und Kurzformen des Adjektivs	120
7. Der Komparativ des Adjektivs	120
8. Das Reflexivpronomen <i>себе</i> (<i>sich</i>)	121
9. Transitive und intransitive Verben	122
10. Das Futur I	122

11. Die Verben der Fortbewegung (Fortsetzung)	123
12. Das Wort <i>коли</i> (<i>wann, als, während</i>)	124
13. Zusammengesetzte Wörter	124
Lektion 14	132
1. Der Dativ des Substantivs	132
2. Der Gebrauch des Dativs	133
3. Der Instrumental mit Präpositionen	133
4. Die Possessivadjektive (Possessiva)	134
5. Die Deklination der Adjektive im Singular und Plural	135
6. Der Superlativ des Adjektivs	135
7. Die Deklination von Possessivpronomen	136
8. Die Demonstrativpronomen <i>той, цей</i>	136
9. Das Futur II	136
Lektion 15	145
1. Die Deklination der Substantive. Die Bedeutung der Fälle (Zusammenfassung)	145
2. Die Fälle mit Präpositionen (Zusammenfassung)	146
3. Die Deklination der Fragepronomen <i>чий, котрий</i>	146
4. Verbalaspekte	147
5. Die Steigerung von Adverbien	148
6. Das Partizip	149
7. Die Bildung von Partizipien (Aktiv)	149
Lektion 16	155
1. Die Bildung von Verbalaspekten	155
2. Die Bildung von Partizipien (Passiv)	156
3. Die Bildung von Partizipien (Zusammenfassung)	157
4. Der Konjunktiv	157
5. Unbestimmte Pronomen. Bildung und Gebrauch	158
6. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzverbindung	159
Lektion 17	164
1. Die Bildung von Verbalaspekten (Fortsetzung)	164
2. Das Futur III	164
3. Der Gebrauch von Partizipien. Partizipialkonstruktionen	165
4. Die Satzgefüge	166
5. Diminutiva. Suffixe des Substantivs	167
Lektion 18	172
1. Der Gebrauch des unvollendeten Aspekts	172
2. Negativpronomen	172

3. Das Adverbialpartizip. Bildung der Adverbialpartizipien	173
4. Das Satzgefüge. Zum Gebrauch der Konjunktionen що, щоб in Objektsätzen	174
5. Diminutiva (Fortsetzung)	175
Lektion 19	181
1. Der Gebrauch des vollendeten Aspekts	181
2. Der Gebrauch der Adverbialpartizipien. Die Gerundial- konstruktionen	181
3. Das Satzgefüge mit einem Attributsatz	182
4. Diminutiva. Suffixe des Adjektivs, Adverbs und Verbs	183
Lektion 20	186
1. Der Gebrauch von Verbalaspekten (Fortsetzung)	186
2. Die Konjugation von Verben (Zusammenfassung)	187
3. Die Wortarten (Zusammenfassung)	188
4. Das Satzgefüge. Zum Gebrauch der Konjunktionen коли, якщо	188
Weiterführende Lektüre	193
Anhang 1 Tabellen zur Grammatik	209
Die Deklination von Substantiven	210
Die Deklination von Adjektiven	213
Die Deklination von Zahlwörtern	214
Die Deklination von Pronomen	215
Die Konjugation von Verben	216
Anhang 2 Linguistische Terminologie Ukrainisch-Deutsch	219
Anhang 3 Einige Schreibregeln	223
Anhang 4 Die Endungen -а (-я) und -у (-ю) im Genitiv Singular	227
Anhang 5 Allgemeine Redewendungen und Ausdrücke	229
Anhang 6 Lösungen	231
Wörterverzeichnis Ukrainisch-Deutsch	243
Literaturverzeichnis	303

VORWORT

Seit die Ukraine vor rund fünf Jahren ein unabhängiger Staat wurde, ist das Interesse an der ukrainischen Sprache und Kultur stetig gewachsen und somit auch der Bedarf an modernen Lehrbüchern. Die wenigen vorhandenen Lehrbücher entsprechen jedoch nicht mehr dem neuesten Stand der Sprachentwicklung und -wissenschaft, was sich sowohl in der Didaktik als auch im Vokabular niederschlägt.

Das *Lehrbuch der ukrainischen Sprache* wurde für Studenten der Geistes- und Kulturwissenschaften sowie für Teilnehmer an Sprachlehrcursen in Volkshochschulen und anderen Einrichtungen der Erwachsenenbildung konzipiert, die in Unterricht und Selbststudium Ukrainisch lernen wollen. Vorkenntnisse werden nicht vorausgesetzt.

Ziel des Buches ist es, Grundkenntnisse des Ukrainischen in Wort und Schrift sowie die Fähigkeit zum Übersetzen einfacher Texte zu vermitteln.

Es umfaßt die Phonetik, die elementare Grammatik (die gesamte Morphologie, z. T. auch die Syntax), ein Vokabular von circa 2000 Wörtern, Hinweise zur Rektion und Syntax sowie Redewendungen zur Bewältigung typischer Alltagssituationen.

Jede der 20 Lektionen umfaßt Grammatik, Text, Dialoge, Vokabeln und zahlreiche Übungen. Darüber hinaus beinhalten die Lektionen 1 bis 10 die gesamte ukrainische Phonetik in geraffter Form mit Übungen. Im Anhang findet der Leser Tabellen zur Grammatik, ein Glossar linguistischer Termini, Grundlagen der Orthographie sowie kurze Originaltexte aus der zeitgenössischen Literatur, Zeitungen und Zeitschriften, was eine Erweiterung der lexikalischen Kenntnisse ermöglicht. Das Buch bietet außerdem ein alphabetisch sortiertes ukrainisch-deutsches Wörterverzeichnis (Grundwortschatz) mit Angaben zur Konjugation, Deklination, zum Aspekt usw.

Ich danke Herrn Univ.-Prof. Dr. G. Wyrzens (†), der Ukrainisch im Jahre 1972 wieder an das Institut für Slawistik der Wiener Universität zurückholte, Frau Univ.-Prof. Dr. G. Hüttl-Folter und anderen Kollegen für ihre freundliche Unterstützung. Schließlich danke ich all meinen Ukrainisch-Studenten für ihr großes Interesse und ihre zahlreichen Anregungen.

Svetlana Amir-Babenko

EINLEITUNG

Herzlich willkommen! Ласкаво просимо!

Herzlich willkommen in einer neuen Welt – der Welt der ukrainischen Sprache, der ukrainischen Kultur, der Ukrainer, der Ukraine!

Die ukrainische Sprache ist die zweitgrößte slawische Sprache und gehört neben dem Russischen und dem Weißrussischen zur Gruppe der ostslawischen Sprachen. Ukrainisch wird von der Bevölkerung der Ukraine gesprochen; viele Ukrainer leben jedoch im Ausland: im riesigen Gebiet der ehemaligen Sowjetunion, in Osteuropa, aber auch in Nord- und Südamerika. Insgesamt ist Ukrainisch die Muttersprache von mehr als 50 Millionen Menschen.

Experten halten Ukrainisch für eine der schönsten Sprachen und vergleichen es, was den Wohlklang betrifft, mit Italienisch.

Die ukrainische Literatur hat eine lange Tradition und stellt einen bedeutenden Beitrag zur Weltliteratur dar. Namen wie Taras Schevtschenko, Lesja Ukrajinka oder Ivan Franko sind weit über die Landesgrenzen hinaus bekannt.

Das ukrainische Alphabet basiert auf dem kyrillischen und besteht aus 33 Buchstaben. Einige davon werden wie die Entsprechungen des deutschen Alphabets ausgesprochen. Darüber hinaus kommen im ukrainischen Alphabet zahlreiche Buchstaben vor, die im deutschen unbekannt sind (z. B. Є е, І і, Ч ч, Ш ш), ein besonderes Teilungszeichen (Apostroph) und der Buchstabe ь (weiches Zeichen), der nicht ausgesprochen wird, sondern nur die Aussprache des vorangehenden Buchstabens bestimmt.

Grundsätzlich werden alle ukrainischen Vokale kurz ausgesprochen. Die Konsonanten bestehen überwiegend aus Geräuschlauten, doch gelegentlich muß auch die Stimme bis hin zu einem musikalischen Ton eingesetzt werden.

1. Das Alphabet

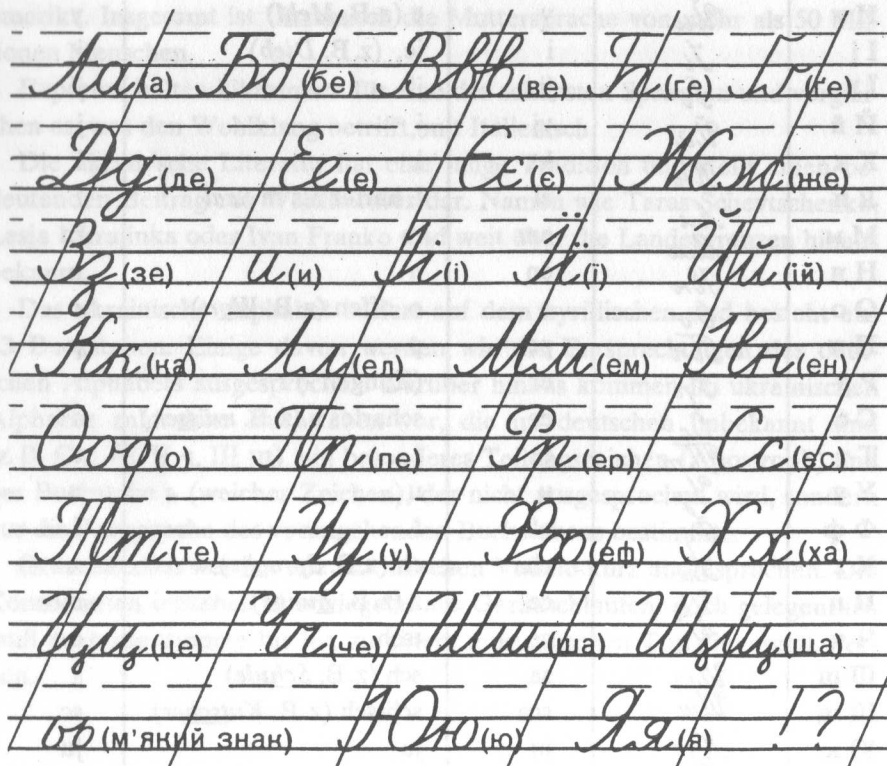
Buchstabe	Name	Aussprache	Translit.
А а	Аа	a	a
Б б	Бб	be	b
В в	Вв	ve	w oder u
Г г	Гг	ha	h (z. B. <u>H</u> ut)
Г г	Гг	ge	g (z. B. <u>G</u> ras)
Д д	Дд	de	d
Е е	Ее	e	e, offen = ä
Є е	Єе	je	jä
Ж ж	Жж	ze	wie g in <u>G</u> enie oder j in <u>J</u> ournal
З з	Зз	ze	weiches s (z. B. <u>s</u> o)
И и	Ии	y	e (z. B. <u>M</u> ehl)
І і	Іі	i	ie, (z. B. <u>D</u> ieb)
І і	Іі	ji	ji
Й й	Йй	yj	j
К к	Кк	ka	k
Л л	Лл	el	l, härter als in <u>S</u> aal
М м	Мм	em	m
Н н	Нн	en	n
О о	Оо	o	o, offen (z. B. <u>W</u> ort)
П п	Пп	pe	p
Р р	Рр	er	(Zungen -) r
С с	Сс	es	scharfes s (z. B. <u>m</u> üssen)
Т т	Тт	te	t
У у	Уу	u	u
Ф ф	Фф	ef	f
Х х	Хх	cha	ch (z. B. <u>S</u> prache)
Ц ц	Цц	ce	z (z. B. <u>Z</u> unge)
Ч ч	Чч	ce	tsch
Ш ш	Шш	sa	sch (z. B. <u>S</u> chule)
Щ щ	Щщ	sca	schtsch (z. B. <u>K</u> utscher)
Ю ю	Юю	ju	ju
Я я	Яя	ja	ja
ь	ь*		weiches Zeichen*

* Nur als Erweichungszeichen nach Konsonanten gebraucht.

2. Internationale wissenschaftliche Transliteration

Україна	Ukrajina
Київ	Kyjiv
Т. Шевченко	T. Sevchenko
М. Коцюбинський	M. Kocjubyns'kyj
Австрія	Austrija
Німеччина	Nimeccyna
Берлін	Berlin
Й. Штраус	J. Strauss

3. Die Schreibrschrift

Muster:

Аа, Оо, Уу, Єє
 Пп, Ъб, Мм, Тт, Дд, Нн, Кк
 Он був. Там Антон. Де тато?
 Тато тут. А де баба? Баба тут.
 То мама? Так, то мама. От аптека.

Іі, Уу, Сс, Зз, Вв, Фф.
 Будинок. Кімната. Залок.
 Саг. Вовк. Фонтан.

Тато і мама. Іван вдова.
 Оксана студентка. Он квитка.
 то так. Тут ваза.

Лл, Ль, ль.

Літо. Тепер тепло.

Я люблю літо. Я знаю це слово.

У мене є альбом і портфель.

Хх, Яя, Юю, Єє, Іі.

То Хома. Я іду додому.

Це мій Київ. Тут мій будинок.

Він відповідає урок.

Гг, Галя, Книга.

Галя багато працює.

У неї гарна книга.

То книга? Ні, то не книга, то папір

Це цудзик, а то горіх.

LEKTION 1

1. Die Vokale а, о, у, е, і, и	5. Die Fragesätze
2. Die Konsonanten б, п, м, н, д, т, к, з, с, в, ф	6. Die Intonationsstrukturen
3. Die Wortbetonung	7. Das Geschlecht des Substantivs
4. Das Fehlen des Artikels und der Kopula	8. Der Vokativ

PHONETIK

1. Die Vokale а, о, у, е, і, и

- a) Das а ist breiter und deutlicher als das deutsche. Würde z. B. im deutschen Wort *Dach* das а kürzer und ausdrucksstärker ausgesprochen, käme es dem ukrainischen а im Wort *дах* sehr nahe:
карта *Landkarte* / аптека *Apotheke* / баба *Großmutter*.
- b) Das о ist dem kurzen o in Wort ähnlich:
мова *Sprache* / око *Auge*.
- c) Das е ist weit zu artikulieren (etwa wie das deutsche ä in *Ähre*, *Nässe*):
вечір *Abend* / день *Tag*. Das unbetonte е kann manchmal etwas enger, also wie das deutsche e oder ukrainische и (siehe Lektion 2) ausgesprochen werden:
дерево *Baum* / вечеря *Abendessen*.
- d) Das у wird wie das deutsche u ausgesprochen:
пульс *Puls* / вулиця *Straße* / вухо *Ohr*.
- e) Das і wird etwas kürzer als das deutsche ie ausgesprochen:
ліс *Wald* und lies / бір *Urwald* und Bier.
- f) Das и ist noch länger zu artikulieren als das deutsche lange e:
дим *Rauch* und dem / ти *du* und Tee.

2. Die Konsonanten б, п, м, н, д, т, к, з, с, в, ф

- a) Die Konsonanten б, п, м, н, д, т, к stimmen in der Aussprache mit dem Deutschen überein, jedoch kommt es zu keiner Behauchung (besonders к, п, т):
кіт *Katze* / поле *Feld* / тато *Vater*.

b) Die Konsonanten **б, п** werden am Wortende gewöhnlich deutlich und klangvoll ausgesprochen. Im Wort **дiб** (добá – 24 Stunden, дiб – Gen. Pl.) wird das **б** wie das deutsche **b** ausgesprochen (zum Vergleich: im Wort *Dieb* wird am Ende **p** und nicht **b** artikuliert):

гриб *Pilz* / грип *Grippe*.

c) Dasselbe trifft für **д** und **т** zu:

мед *Honig* / дiд *Großvater* / свiт *Welt*.

d) Das **с** entspricht der Aussprache des deutschen **ß** in *muß* oder dem **s** in den Wörtern *es* und *sah*:

сон *Traum* / слóво *Wort* / сестра́ *Schwester*.

e) Das **з** ist im Gegensatz zu **с** ein stimmhafter Konsonant (wie das deutsche **s** in *so* und *lesen*):

завóд *Fabrik* / зáраз *jetzt*.

f) Das **ф** entspricht dem deutschen **f**:

фáрба *Farbe* / факт *Faktum* / факультéт *Fakultät*.

g) Der Konsonant **в** wird als labiodentales **w** und bilabiales **u** (vgl. engl. *week*) gesprochen. Im Deutschen entspricht es einerseits dem **w**, wenn es am Anfang des Wortes oder der Silbe steht:

вiк *Jahrhundert* / вiкнó *Fenster* / лáва *Bank*;

und andererseits dem **u**:

– am Wortanfang vor einem Konsonanten:

вчóра *gestern* / вдóма *zu Hause*;

– am Wortende nach einem Vokal:

лев *Löwe* / став *Teich*;

– in der Wortmitte nach einem Vokal und vor einem Konsonanten:

пráвда *Wahrheit* / вiвтóрок *Dienstag*.

3. Die Wortbetonung

Im Ukrainischen ist die Betonung beweglich. Der Akzent kann auf jede Silbe des Wortes fallen, meistens aber fällt er auf die mittlere Silbe:

тéма, метá *Ziel* / аптéка, розмóва *Gespräch*.

GRAMMATIK

4. Das Fehlen des Artikels und der Kopula

a) In der ukrainischen Sprache gibt es keine Artikel:

фонтáн, студéнт, тáто, будiнок.

b) Es gibt keine Kopula (*ist, sind*) in der Gegenwart:

Антóн студéнт. *Anton ist Student*.

Максiм i Олéна тут. *Maxim und Olena sind hier*.

5. Die Fragesätze

a) Die Frage kann auch allein mit Hilfe der Intonation ausgedrückt werden. Die Wortfolge bleibt dabei unverändert.

Студéнт тут. *Der Student ist hier*.

Студéнт тут? *Ist der Student hier?*

Там студéнтка. Там студентка?

b) Die zweite Möglichkeit, einen Fragesatz zu bilden, sind Fragewörter:

Де мáти? *Wo ist die Mutter?* Де Степáн? *Wo ist Stepan?*

6. Die Intonationsstrukturen

a) Aussagesatz (*fallende Intonation*):

Тáто вдóма.↓ *Der Vater ist zu Hause*.

Сьогóднi хóлодно.↓ *Heute ist es kalt*.

b) Fragesatz mit Fragewort (*fallende Intonation*):

Де↑ (*steigende Intonation*) тáто?↓ (*fallende Intonation*)

c) Fragesatz ohne Fragewort (*steigende Intonation*):

Тáто вдóма?↑

7. Das Geschlecht des Substantivs

a) Das Substantiv gehört einem der drei Geschlechter an: männlich *m*, weiblich *f*, sächlich *n*.

b) Das Geschlecht des Substantivs, das eine Person bezeichnet, entspricht in der Regel deren natürlichem Geschlecht:

мáти *f*, Антóн *m*, син *m*.

c) Das Geschlecht von Gegenständen ist aus der Endung im Nominativ Singular ersichtlich. Grundsätzlich gilt:

- m* Endung auf einen harten oder weichen Konsonanten und -o:
будінок *Haus* / кінь *Pferd* / Дніпрó;
f Endung auf -a: кімнáта, вáза;
n Endung auf -o: не́бо, вікно́.

8. Der Vokativ

- a) Die ukrainische Sprache besitzt eine Rufform (Vokativ). Man benutzt sie, wenn man sich an eine Person oder an ein Objekt wendet.
b) Die Endungen im Vokativ sind:

- m* -y, -e (wenn der Nominativ auf einen harten Konsonanten und -o endet):
син – с́ину! тáто – тáту! Макс́ім – Макс́іме! дуб – д́убе!;
f -o (wenn der Nominativ auf -a endet): Оксáна – Оксáно!

ТЕХТ

От студéнт, а он студéнтка. Тут ма́ти, а там та́то. Студéнт – Степа́н, студéнтка – Оксáна. Он стадіо́н. Де Степа́н і Оксáна? Вони́ там. То Іва́н. Він поéт. Де Іва́н? Він вдóма.

Там місто. От фонтáн, а он будінок. Тут кімнáта. Он вікно́ й вáза. Де ма́ти, та́то й син? Вони́ тут. А Макс́ім? Макс́іме, де ти? Оксáно, де Макс́ім? Він там, а Оксáна тут. Іва́не, аптéка тут? Так, вона́ тут. А де не́бо? Оно́ тут? Ні, не́бо там.

Тут кафе́. Там Степа́н, Оксáна, Семéн. А Іва́н? От він. Іва́н студéнт? Так, він студéнт і він поéт. Де кáва? Он кáва. Тут водá? Так. А вино́? Ні. Тут кáва й водá.

Vokabeln

от	<i>hier</i>	фонтáн <i>m</i>	<i>Brunnen</i>
он	<i>dort</i>	будінок <i>m</i>	<i>Haus</i>
студéнт <i>m</i>	<i>Student</i>	кімнáта <i>f</i>	<i>Zimmer</i>
студéнтка <i>f</i>	<i>Studentin</i>	вікно́ <i>n</i>	<i>Fenster</i>
а	<i>und (aber)</i>	вáза <i>f</i>	<i>Vase</i>
тут	<i>hier</i>	син <i>m</i>	<i>Sohn</i>
там	<i>dort</i>	ти	<i>du</i>
ма́ти <i>f</i>	<i>Mutter</i>	аптéка <i>f</i>	<i>Apotheke</i>

та́то <i>m</i>	<i>Vater</i>	не́бо <i>n</i>	<i>Himmel</i>
де?	<i>wo?</i>	так	<i>ja</i>
вони	<i>sie</i>	ні	<i>nein</i>
то	<i>das (ist)</i>	кафе́ <i>n</i>	<i>Café</i>
він	<i>er</i>	кáва <i>f</i>	<i>Kaffee</i>
поéт <i>m</i>	<i>Dichter</i>	водá <i>f</i>	<i>Wasser</i>
вдо́ма	<i>zu Hause</i>	вино́ <i>n</i>	<i>Wein</i>
місто <i>n</i>	<i>Stadt</i>	і (й)	<i>und</i>

Redewendungen

1. Дóбрый день!	Dóbryj den' !	<i>Guten Tag!</i>
2. Здра́стуй! Здра́стуйте!	Zdrástuj! Zdrástujte!	<i>Guten Tag!</i>
3. Дóброго ра́нку!	Dóbroho ráнку!	<i>Guten Morgen!</i>
4. Дóбрый ве́чир!	Dóbru j véčir!	<i>Guten Abend!</i>
5. Дóброї но́чі!	Dóbroji nóči!	<i>Gute Nacht!</i>
6. До побáчення!	Do pobáčennja!	<i>Auf Wiedersehen!</i>
7. На все дóбре!	Na vse dób're!	<i>Alles Gute!</i>
8. Дя́кую! Спасі́бі!	Djákuj! Spasýbi!	<i>Danke!</i>
9. Будь лáска! Прóшу!	Bud' láska! Próšu!	<i>Bitte!</i>

Übungen

1. Lesen Sie die folgenden Wörter laut und beachten Sie besonders die Aussprache der Konsonanten д, т, б, п, к und der Vokale а, о, у, е, і, и, о.
Так, то, он, нóта, ма́ти, там, та́то, мед, дуб, не́бо, аптéка, де, тон, ба́ба, під, кіт, да́та; бік, бик, кіт, кит, дім, дим.
2. Lesen Sie die folgenden Wörter laut und beachten Sie besonders die Aussprache der Konsonanten з, с, в, ф:
Син, суп, пес, ніс, зóна, зонд, знак; фунт, фас; водá, весна́, вона́, він, вони́, дав, був, встав, пéвно, вовк.
3. Lesen Sie die folgenden Wörter nach den Betonungsmodellen. Ein Strich (_) kennzeichnet eine Silbe oder einen Vokal, die immer dann betont werden, wenn ein Betonungszeichen (^) darüber steht:

л	син	він	там	тут	мед
л _	мати	тато	ваза	місто	небо
_ л	вона	Антон	студент	вікно	кафе
_ л _	кімната	будинок	аптека	розмова	студентка
_ _ л	стадіон				

4. Gruppieren Sie folgende Substantive nach Betonungen (siehe oben) und bestimmen Sie das Geschlecht des Substantivs (m, f, n):

Beispiel: л _ тато m

Небо, фонтан, кімната, Оксана, будинок, вікно, аптека, кіно, стадіон, Степан, син, мед, вино, кава, місто.

5. Lesen Sie den Text und beachten Sie die Intonationsstrukturen.

6. Ergänzen Sie die passenden Wörter:

Тут Оксана, а там ...

Он ..., а от ...

Він студент, а вона ...

Там будинок, то ...

Іван студент? Ні, він ...

Мати, тато й син ...

7. Antworten Sie auf folgende Fragen:

Де мати? Іван вдома?

Тут син?

Тут студент Антон, а там?

Де він?

От ваза, а он?

Там кафе?

Де фонтан і де небо?

А де кава?

8. Stellen Sie sich einige Fragen (beachten Sie dabei die Intonation) und antworten Sie darauf.

9. Übersetzen Sie:

Ist der Vater hier? – Ja, der Vater ist hier.

Und wo ist die Mutter? – Die Mutter ist zu Hause.

Ist hier der Himmel? – Nein.

Maxim ist Student, und Oksana ist Studentin.

Wo sind Mutter und Vater? – Sie sind zu Hause.

10. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.

LEKTION 2

1. Die Konsonanten p, ц, дз	6. Die 3. Person des Personalpronomens
2. Stimmhafte und stimmlose Konsonanten	7. Der Infinitiv des Verbs
3. Betonte und unbetonte Silben. Die unbetonten Vokale e, и, o	8. Das Verb <i>бути</i> (sein)
4. Die Intonationsstrukturen (Forts.)	9. Das Prädikativum <i>треба</i>
5. Das Geschlecht der Substantive auf -й u. -e	10. <i>Es ist ...</i> , <i>Das ist ...</i>

PHONETIK

1. Die Konsonanten p, ц, дз

- a) Das p wird mit der Zungenspitze artikuliert und ist immer stimmhaft: дар *Geschenk* / рот *Mund* / треба *man muß, man soll*.
- b) ц ist eine Affrikate und wird wie das deutsche z in *Zunge* ausgesprochen: цукор *Zucker* / центр *Zentrum*.
- c) дз ist der stimmhafte Vertreter von ц. Dieser Laut wird im ukrainischen Alphabet durch die Kombination zweier Buchstaben (digraphisch) wiedergegeben: дзвін *Glocke* / дзьоб *Schnabel*.

Anmerkung: Die Buchstabenkombination дз kann auch zwei Laute wiedergeben, die nicht als Affrikate aufzufassen sind, wenn die beiden Buchstaben zu verschiedenen Silben gehören: від-зв'я́ти *zurückrufen*, від-значáти *feiern*.

2. Stimmhafte und stimmlose Konsonanten

Im Ukrainischen treten stimmhafte und stimmlose Konsonanten gewöhnlich paarweise auf:

б	в	д	з
п	ф	т	с

Nur м, н, р (wie auch л (l) und й (y)) haben keine Gegenstücke.

3. Betonte und unbetonte Silben. Die unbetonten Vokale е, и, о
Vokale in unbetonten Silben werden etwas schwächer ausgesprochen als in betonten. Aber sie behalten ihre Vokalqualität bei (anders als z. B. im Russischen). Nur е, и, о werden in unbetonten Silben anders ausgesprochen. (In solchen Fällen spricht man von der Assimilation der Vokale.)

и и
е → е перо́ (пе ро́) *Feder*
и
веду́ (ве ду́) *ich führe*

е е
и → и зима́ (зи ма́) *Winter*
е
вимо́ва (ви мо́ва) *Aussprache*

у у
о → о поку́пка (по кúпка) *Einkauf* (nur vor betonter Silbe mit у)

4. Die Intonationsstrukturen

a) Abschließender Teil des Aussagesatzes (*fallende Intonation*):

Студенти вдо́ма:↓ за́раз канікули.↓

Die Studenten sind zu Hause: jetzt sind Ferien.

b) Anrede (*fallend*):

Оксáно!↓ Здра́стуй!↓

c) Fragesatz mit **чи** (*oder*) (*fallend*):

Це твій↑ (*steigend*) брат чи Юрка?↓ (*fallend*)

Ist das dein Bruder oder ist das Jurkos Bruder?

GRAMMATIK

5. Das Geschlecht der Substantive auf -й und -е

a) Alle Substantive auf -й sind männlich (*m*):

рай *Paradies* / край *Gebiet*.

b) Substantive auf -е sind sächlich (*n*):

мо́ре *Meer* / со́нце *Sonne*.

c) Ausnahmen sind lediglich Fremdwörter:

аташе́ *m Attaché*.

6. Die 3. Person des Personalpronomens

Він – er	вона́ – sie	воно́ – es	вони́ – sie Pl.
----------	-------------	------------	-----------------

Beispiele:

Де Іва́н? *Wo ist Iwan?*

Він там. *Er ist dort.*

Де Окса́на? *Wo ist Oksana?*

Вона́ тут. *Sie ist hier.*

Де вікно́? *Wo ist das Fenster?*

Он воно́. *Hier ist das Fenster.*

Де Петро́ й Степа́н?

Вони́ там. *Sie sind dort.*

Wo sind Petro und Stepan?

7. Der Infinitiv des Verbs

Der Infinitiv endet im allgemeinen auf -ти:

писа́ти *schreiben* / зна́ти *wissen* / робі́ти *machen, tun*.

Nur in der Poesie und in der Umgangssprache trifft man auf die Endung -ть (palatalisiertes т'):

писа́ть / робі́ть.

8. Das Verb бу́ти *sein*

a) Das Verb бу́ти *sein* besitzt im Präsens nur eine Form für Singular und Plural – е (*ist, sind, es gibt*):

Тут е вікно́. *Hier ist (gibt es) ein Fenster.*

Там е папі́р. *Dort ist (gibt es) Papier.*

b) Die entsprechende negative unveränderliche Form lautet **нема́(є)**:

Тут е студéнт, а там нема́е. *Hier ist ein Student, und dort ist keiner. (Hier gibt es einen Studenten, und dort gibt es keinen).*

9. Das Prädikativum **треба**

Das unpersönliche Prädikativum **треба** *man muß, man soll* wird mit dem Infinitiv verbunden:

треба писа́ти, треба відповіда́ти.

10. *Es ist ...*, *Das ist ...*

Das deutsche *Es ist ...*, *Das ist ...* wird einfach durch das Demonstrativpronomen **це** wiedergegeben, da ja die Kopula im Präsens ausfällt (siehe Lektion 1):

Це вода́. Це місто́.

TEXT

Це карта. Де місто? Тут місто й тут море. Це Одеса. Одеса – порт. Он парк, стадіон, фонтан. Там вода. От тут будинок. Це університет? Ні, це цирк. А сад? Він тут, а парк там. А вода є? Немає.

Тут університет, а там інститут. Де професор і студент? Вони тут. А де студентка? Он вона. А студент? Немає. Тут є карта, текст. Треба писати й відповідати.

Он будинок. То кімната. Там є вікно. А ваза й квітка? От вони. Баба тут? Так, вона тут. Де онук? От він. Вони вдома. Тут фото. То мати, батько й син. Тато робітник, а син студент. Батько – Семён, а син – Іван. Іване, де ти? Ти вдома? Ні.

Vokabeln

карта <i>f</i>	Landkarte	професор <i>m</i>	Professor
море <i>n</i>	Meer	батько <i>m</i>	Vater
порт <i>m</i>	Hafen	текст <i>m</i>	Text
парк <i>m</i>	Park	треба	man muß
стадіон <i>m</i>	Stadion		man soll
університет <i>m</i>	Universität	писати <i>I</i>	schreiben
цирк <i>m</i>	Zirkus	відповідати <i>I</i>	antworten
є (бути)	ist, sind, es gibt	баба <i>f</i>	Großmutter
немає (є)	es gibt nicht	робітник <i>m</i>	Arbeiter
сад <i>m</i>	Garten	онук <i>m</i>	Enkel
інститут <i>m</i>	Institut	фото <i>n</i>	Photo

Redewendungen

1. Як справи?	Jak správy?	Wie läuft's?
Як живете?	Jak žyveté?	Wie geht es Ihnen?
Як живеш?	Jak žyveš?	Wie geht es dir?
2. Як здоров'я?	Jak zdorón'ja?	Wie geht's gesundheitlich?
3. Дякую, добре.	Djákuju, dóbre.	Danke, gut.
4. Спасібі, непогано.	Spasýbi, nepoháno.	Danke, es geht.
5. Щіро (дуже) дякую.	Ščýro (dúže) djákuju.	Vielen Dank.
6. Дякую, але погано, я хворію.	Djákuju, ale poháno, ja xvoríju.	Danke, aber es geht mir schlecht, ich bin krank.

Übungen

1. Lesen Sie die folgenden Wörter und beachten Sie die Aussprache der Konsonanten *p, ц, дз*:

Радіо, робітник, рама, Рим, риба, брат, сестра, карта, перо; це, цирк, цукор, центр, цифра, цвіт, місце, сонце; дзвоник, дзвін, дзоб; підземля, надзвичайний, відзвіати.

2. Lesen Sie die folgenden Wörter nach den Betonungsmodellen (siehe Lektion 1, Ü 3). Beachten Sie besonders die Aussprache der Konsonanten *p, ц, дз* und der unbetonten Vokale *e, и, o*.

Батько, море, текст, це, дзвоник, цукор, цифра, робітник, весна, перо, професор, фото, сад, треба, цирк, писати, немає, фонтан, зима.

3. Lesen Sie mit der richtigen Intonation:

Muster: Семён тут?↓ (fallend)
Семён тут?↑ (steigend)
Де↑ місто?↓ (fallend)
Іване↓, де↑ ти?↓ (fallend)
Олено!↓ Добрий день!↓ (fallend)

Тато там. Де він? Ірино, де мати? Вона вдома. То папір і текст. Де вони? Вони тут. Максіме, ти вдома? Так. Оксана вдома? Ні. А Семён? Галіно! Здрастуй!

4. Lesen Sie den Text. Beachten Sie besonders die Aussprache der stimmhaften und stimmlosen Konsonanten, der unbetonten Vokale *e, и, o* sowie die Intonationsstrukturen.

5. Bestimmen Sie das Geschlecht folgender Substantive:

Сад, робітник, карта, парта, море, порт, фото, баба, парк, квітка, онук, край, аташе, кімната, рай, сонце.

6. Antworten Sie auf die folgenden Fragen mit dem Personalpronomen *він, вона, вонó, вони*:

Море тут? Оксана там? Тато й мати вдома? Де Максім? Папір і карта там? Студентка он там? Сад тут? Де кафе? А кава? Тут є баба й онук? Студентка вдома? Університет тут?

7. Übersetzen Sie:

Де Галі́на й Анто́н? Вони́ вдо́ма. Де буди́нок? Він там. Це університет. Там тепер уро́к. Тут є студент і студентка. Це Максим і Катері́на. Макси́ме, тут є ка́рта? Так, Катері́но, тут є ка́рта. Он Оде́са. А мо́ре де? Тре́ба відпові́дати. Мо́ре там. Тепе́р тре́ба писа́ти, де університет і де інститут.

8. Übersetzen Sie:

Das ist ein Garten. Dort ist ein Brunnen. Wo ist das Wasser? Das Wasser ist hier. Das ist ein Baum (дерево). Dort ist eine Blume. Hier ist ein Institut. Wo sind Papier und Feder (перо́)? Das Papier ist hier, und die Feder ist dort. Kateryna, du mußt schreiben. Wo ist die Landkarte? Sie ist hier. Petro, du mußt antworten. Das sind das Meer und die Stadt Odessa.

9. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.

10. Bilden Sie zwei bis drei Dialoge, basierend auf den Redewendungen aus den Lektionen 1 und 2.

LEKTION 3

1. Die Konsonanten х, ж, й	6. Das Präsens der e-Konjugation (I)
2. Die Buchstaben я, ю, е, ї	7. Die Abwesenheit der Kopula (Nullkopula) im Präsens
3. Die Intonationsstrukturen	8. Die Konjunktionen і (и), та (und)
4. Das Personalpronomen	
5. Das Possessivpronomen	

PHONETIK

1. Die Konsonanten **х, ж, й**

- a) Das palatale **х** wird wie das deutsche *ch* in den Wörtern *Bach, Woche, lachen* ausgesprochen:
ха́та *Haus* / страх *Angst* / хто? *wer?*
- b) **ж** ist dem *g* in *Genie* oder *j* in *Journal* ähnlich:
жи́ти *leben* / теж *auch* / жах *Angst*.
- c) Das **й** entspricht in der Aussprache etwa dem deutschen *yj* und wird nach Vokalen und in der Gruppe **йо** verwendet:
ми́й *mein* / Дуна́й *Donau* / війна́ *Krieg* / його́ *ihn* / серйо́зний *ernst*.

2. Die Buchstaben **я, ю, е, ї**

- a) Diese Buchstaben werden am Wortanfang und nach einem Vokal als Kombination zweier Laute ausgesprochen.

Buchstabe	entsprechende Kombination
я	j + a
ю	j + u
е	j + e
ї	j + i

3. Die Intonationsstrukturen

- a) Aussagesatz mit der Aufzählung (*fallende Intonation*):
Тут є стіл, стілець, дошка. ↓ *Hier sind ein Tisch, ein Sessel, eine Tafel.*

b) Gegenüberstellende Zusatzfrage (*steigende Intonation*):

Де↑ Семён?↓ (*fallend*) Вдома.↓ (*fallend*) А Остáп?↑ (*steigend*)

Тут.↓ (*fallend*) Де↑ студéнт?↓ (*fallend*) От.↓ (*fallend*)

А студéнтка?↑ (*steigend*) Он вона.↓ (*fallend*)

c) Ausrufesatz, der ein starkes Gefühl ausdrückt (*fallende Intonation*):

Якé↑ (*steigend*) нéбо!↓ (*fallend*) Was für ein Himmel!

Якé↑ (*steigend*) сóнце!↓ (*fallend*) Was für eine Sonne!

GRAMMATIK

4. Das Personalpronomen

	Singular	Plural
1. Person	я	ми
2. Person	ти	ви
3. Person	він <i>m</i>	вони
	вона́ <i>f</i>	
	вонó <i>n</i>	

5. Das Possessivpronomen

a) Die Possessivpronomen der 1., 2. und 3. Person Singular:

<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	Pl.
мій <i>mein</i>	мо́я <i>meine</i>	мо́є <i>mein</i>	мої́ <i>meine</i>
твій <i>dein</i>	тво́я <i>deine</i>	тво́є <i>dein</i>	твої́ <i>deine</i>
його́ <i>sein(e)</i>	ї́ <i>ihr(e)</i>	його́ <i>sein(e)</i>	їх <i>ihr(e)</i>

b) Die Possessivpronomen мій (мо́я, мо́є) und твій (тво́я, тво́є) beziehen sich auf ein Substantiv und stimmen mit ihm in Geschlecht, Zahl und Fall überein:

Це мо́я (тво́я) кімна́та.

Тут мій (твій) сад.

Там мо́є (тво́є) фóто.

e) Die Possessivpronomen його́, ї́, їх sind *unveränderlich*. Das heißt: die Possessivpronomen der 3. Person werden für alle Substantive (*m, f, n*) und für ein Substantiv im Plural oder mehrere Substantive gebraucht:

Це його́ (ї́, їх) брат, а то його́ (ї́, їх) сестра́. Das ist sein (ihr, Ihr) Bruder, und dort ist seine (ihre, Ihre) Schwester.

Це їх (його́, ї́) брати́ (Pl.). Das sind Ihre (seine, ihre) Brüder.

6. Das Präsens der e-Konjugation (I)

a) Nach ihren Personalendungen im Präsens werden die Verben in zwei Gruppen eingeteilt: die Verben der e-Konjugation (I) und die Verben der и-Konjugation (II).

b) Die Verben der e-Konjugation (I) haben im Präsens folgende Endungen:
Beispiel: нести́ *tragen* – знáти *wissen*

	Singular		Plural	
1. Person	нес-ý	знá-ю	нес-емо́	знá-емо
2. Person	нес-éш	знá-éш	нес-ете́	знá-ете
3. Person	нес-é	знá-é	нес-у́ть	знá-ю́ть

c) Die Endungen -у, -еш, -е, -емо, -ете -у́ть stehen bei Stammauslaut auf harten Konsonanten und die Endungen -ю, -еш, -е, -емо, -ете, -ю́ть bei Stammauslaut auf einen Vokal.

d) Darüber hinaus werden eine Reihe von Verben unregelmäßig nach der e-Konjugation (I) gebeugt. Einige davon muß man sich einprägen:

брати́ <i>nehmen</i> :	беру́	жи́ти <i>leben</i> :	живу́
	берéш		живéш
	берé		живé
	беремо́		живемо́
	берете́		живете́
	беру́ть		живу́ть

7. Abwesenheit der Kopula im Präsens (Nullkopula)

Wenn sowohl das Subjekt als auch das Prädikat Substantive sind, wird die Kopula im Präsens nicht ausgedrückt. Statt dessen wird ein *Gedankenstrich* eingesetzt:

Мій син – студéнт. Його́ ба́тько – водій.

8. Die Konjunktionen *i, й, та (und)*

- a) Die Konjunktionen *i, й, та* werden parallel gebraucht. Sie sind unbetont.
 b) Gewöhnlich wird die Konjunktion *i* 1. am Satzanfang, 2. zwischen zwei Konsonanten und 3. nach einem Konsonanten verwendet:

І Семён вдома. Тут студент і студентка. Там син і онук.

- c) Die Konjunktionen *й, та* werden zwischen zwei Vokalen und nach einem Vokal vor einem Konsonanten gebraucht:

То баба й (та) онук. Тут кафе й (та) цирк. Це сестра й (та) брат.

ТЕХТ

Тут карта. Це Україна. От місто Київ. Там будинок, де я живу. Моя родина живе тут теж. Це мої тато та мати. То мій брат. А хто там? То моя сестра. І вона живе тут. Зараз вона йде додому.

Хто то? То Юрко. Він твій брат? Ні. Ми разом працюємо. Він теж водій. То його автобус. Куди він їде? Юрко їде додому. Він там живе.

Хто це? Це Оксана. Вона його сестра? Так. Юрко й Оксана – брат і сестра. Де вони живуть? Вони живуть там, де я. Оксана вже працює? Ні. Куди вона зараз їде? Вона йде додому. А ти теж ідеш додому? Ні. Я працюю.

Тут тихо. Іде урок. Зараз треба слухати й писати. Це твій папір? Так, це мій папір. А карта? Це її карта. Тут місто. Це їх місто.

Vokabeln

Hinweis: Ein Schrägstrich (/) trennt bei manchen Vokabeln (Verben) den Teil ab, von dem die Präsensformen gebildet werden, z.B.: да/в'яти – даю, даєш ...

Україна <i>f</i>	<i>Ukraine</i>	зараз	<i>jetzt</i>
Київ <i>m</i>	<i>Kiew</i>	працю/в'яти <i>I</i>	<i>arbeiten</i>
жити <i>I</i>	<i>wohnen, leben</i>	водій <i>m</i>	<i>Fahrer</i>
родина <i>f</i>	<i>Familie</i>	автобус <i>m</i>	<i>Autobus</i>
теж	<i>auch</i>	куди	<i>wohin</i>
брат <i>m</i>	<i>Bruder</i>	їхати <i>I</i>	<i>fahren</i>
хто	<i>wer</i>	їде	<i>er fährt</i>
сестра <i>f</i>	<i>Schwester</i>	тихо	<i>still, ruhig</i>

йти (йти) <i>I</i>	<i>gehen</i>	слухати <i>I</i>	<i>hören</i>
ні	<i>nein</i>	урок	<i>Unterrichtsstunde</i>
разом	<i>zusammen</i>	папір <i>m</i>	<i>Papier</i>
вже	<i>schon</i>	додому	<i>nach Hause</i>

Redewendungen

1. Як вас звать (зв'яти)?	Jak vas zvut' (zváty)?	Wie heißen Sie?
Як тебе звать (зв'яти)?	Jak tebe zvut' (zváty)?	Wie heißt du?
Мені звать (зв'яти)	Mené zvut' (zváty)	Ich heiße
Петро Собко.	Petró Sobkó.	Petro Sobko.
2. Як ваше (твоє) ім'я?	Jak vaše (tvoje) im'já?	Wie lautet Ihr (dein) Vorname?
		Wie heißen Sie?
		Wie heißt du?
		Ich heiße Petro.
Моє ім'я – Петро.	Mojé im'já Petró.	
3. Як ваше (твоє) прізвище?	Jak vaše (tvoje) prízvysče?	Wie ist Ihr (dein) Familienname?
Моє прізвище Собко.	Mojé prízvysče Sobkó.	Mein Familienname ist Sobko.
4. Як ваше (твоє) прізвище та ім'я?	Jak vaše (tvoje) prízvysče ta im'já?	Wie lautet Ihr (dein) Familien- und Vorname?
Собко Петро.	Sobkó Petró.	Sobko Petro.

Übungen

1. Lesen Sie die folgenden Wörter. Beachten Sie die Aussprache der Konsonanten *x, ж, й*.

Хата, хворий, їхати, хитрий худій, хворіти;
 живу, журнал, життя, жіто, жарт, живіт;
 музей, басейн, край, дай, твій, бій, сарай, йдү, високий, водій, його,
 Йосип.

2. Lesen Sie die folgenden Wörter. Beachten Sie die Aussprache der Vokale я, ю, е, і.
- Язі́к, яві́р, я́блуко, ву́лиця, сім'я́, су́кня, Які́в;
юна́к, юрба́, буду́ю, даю́, ю́шка;
Євро́па, співа́є, твоє́, моє́, відповіда́є, зна́є;
і́хати, і́жак, Ра́йса, і́сти, твої́, мої́.

3. Gruppieren Sie die folgenden Wörter nach den Betonungsmodellen:

1   1 _   _ 1   1 _ _   _ 1 _   _ _ 1   _ _ 1 _

Слухати, іду, водій, автобус, сестра, тато, куди, тихо, треба, їдуть, знаєш, кава, урок, знати, додому, брат, будинок, парк, разом, твій, Україна, йдуть, вікно, карта, Олеся, Олег, йду.

4. Lesen Sie den Text und beachten Sie die Intonationsstrukturen.

5. Bestimmen Sie das Geschlecht der folgenden Substantive:

Сестра́, Україна́, мо́ре, папі́р, воді́й, ка́ва, вино́, Ки́їв, буди́нок, уро́к, кімна́та.

6. Verbinden Sie die folgenden Substantive mit den entsprechenden Possessivpronomen der 1. und 2. Person Singular:

Сестра́, фонтáн, студéнтка, місто, парк, мо́ре, профе́сор, кафе́, папі́р, роді́на, Ки́їв, воді́й, та́то, Україна́.

7. Konjugieren Sie: знáти, жи́ти, бра́ти, працюва́ти, слухáти.

8. Übersetzen Sie:

Das ist die Ukraine, und hier ist Kiew. Das ist meine Stadt. Mein Bruder ist Student. Wo ist er? Er ist hier. Wer ist das? Das ist meine Schwester Oksana. Wohin geht sie? Sie geht nach Hause. Dort ist Anton. Das ist ihr Bruder.

9. Übersetzen Sie:

Хто вона́? Вона́ студéнтка. А хто він? Він теж студéнт. Ми разoм ідемо́ додoму. А хто вдoма? Вдoма мо́я ма́ти, мій та́то, мо́я сестра́ та мо́я ба́ба.

Тепéр уро́к. Тре́ба слухáти й писáти. Тут Марі́йка й Тарáс. А Іва́н? Ні, він вдoма. Тут є папі́р? Так. А ка́рта? Нема́є.

10. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.

11. Bilden Sie zwei bis drei Dialoge, basierend auf den Redewendungen aus den Lektionen 1, 2 und 3.

1. Die Konsonanten л und л'	5. Der Akkusativ des Substantivs
2. Der Buchstabe ь (weiches Zeichen)	6. Das Präsens der e-Konjugation (I). Die Verben давати, будувати, купувати
3. Der Vokalwechsel	7. Das Verb бути im Präsens
4. Die Intonationsstrukturen (Zusammenfassung)	8. Die Sprachmodelle У мене є ..., У тебе є ...

PHONETIK

1. Die Konsonanten л und л'

Im Ukrainischen gibt es das harte л und das weiche л'.

a) Das harte л klingt härter als das deutsche l. Die Zungenspitze berührt die hintere Wand der oberen Schneidezähne; der ganze Zungenrücken ist tief gesenkt:

лев Löwe / клас Klasse / молоко Milch.

b) Das weiche л' klingt weicher als das deutsche l. Zur Bezeichnung des weichen л' wird das weiche Zeichen verwendet:

Альпи Alpen / сіль Salz.

Das weiche л' wird auch vor і, я, ю, є ausgesprochen:

любити lieben / літо Sonne / Оля Оля.

2. Der Buchstabe ь (weiches Zeichen*)

Das weiche Zeichen (ь) wird nur für die Erweichung (Palatalisierung) nach Konsonanten gebraucht. Es verwandelt einen harten Konsonanten in einen weichen:

сіль Salz / кінь Pferd / мідь Kupfer / мільйон Million /
дзьоб Schnabel.

In solchen Fällen spricht man von der Palatalisierung der Konsonanten.

* Weichheitszeichen, Erweichungszeichen.

3. Der Vokalwechsel

- a) Vokalwechsel: і → о   кінь – кóні, ніч – нóчі
і → е   ведмідь – ведмéдя
о → і   шкóла – шкіл
- b) Vokalausfall: о → –   сон – сну, лісóк – ліскá
е → –   кінéць – кінця́, день – дня
aber: лев – лéва
- e) Vokaleinschub: о →   вікнó – вікóн
е →   сестра́ – сестéр
(bei Aufeinandertreffen von zwei oder drei Konsonanten)

4. Die Intonationsstrukturen (Zusammenfassung)

Es folgt eine Auflistung der wichtigsten Intonationsstrukturen mit Angaben zur Verwendung der Intonationen:

a) Aussagesatz (fallende Intonation):

Тáто вдóма.↓ Сьóгодні хóлодно.↓

b) Abschließender Teil des Aussagesatzes (fallende Intonation):

Студéнти вдóма.↓ зáраз канікули.↓

c) Aussagesatz mit der Aufzählung (fallende Intonation):

Тут є стіл, стілець, дóшка.↓

d) Fragesatz mit Fragewort (fallende Intonation):

Де↑ (steigend) тáто?↓ (fallend) Хто↑ тут?↓

e) Fragesatz ohne Fragewort (steigende Intonation):

Тáто вдóма?↑ Вона́ студéнтка?↑

f) Fragesatz mit чи oder (fallende Intonation):

Це твій↑ (steigend) брат чи брат Юркá?↓ (fallend)

g) Anrede (fallende Intonation): Оксáно!↓ Здрáстуй!↓ Привіт!↓

h) Gegenüberstellende Zusatzfrage (steigende Intonation):

Де Семéн?↓ (fallend) Вдóма.↓ (fallend) А Остáп?↑ (steigend).

Де студéнт?↓ (fallend) От.↓ (fallend). А студéнтка?↑ (steigend)

i) Ausrufesatz, der ein starkes Gefühl ausdrückt (fallende Intonation):

Як↑ (steigend) гáрно!↓ (fallend). Якé↑ (steigend) сóнце!↓ (fallend).

GRAMMATIK

5. Der Akkusativ des Substantivs

- a) Der Akkusativ (auf die Frage: Wen? Was?): männliche und weibliche *unbelebte* Substantive auf einen Konsonanten sowie alle sächlichen Substantive sind im Akkusativ *endungslos* (wie im Nominativ):

стадіон *m* / стілець *m* / тінь *f* Schatten / море *n* / вікно *n*.

Я беру папір *m* (портфель *m*, сіль *f*, яблуко *n*).

Ich nehme ein Papier (die Aktentasche, Salz, einen Apfel).

- b) Der Akkusativ *belebter* männlicher Substantive auf Konsonanten lautet wie der Genitiv (auf -а, -я):

Я слухаю брата (Андрі-я). *Ich höre den Bruder.*

- c) Der Akkusativ weiblicher *belebter und unbelebter* Substantive auf -а, -я lautet -у, -ю:

Я слухаю сестру-у (Зю-ю). *Ich höre die Schwester.*

Я беру карту-у. *Ich nehme die Landkarte.*

6. Das Präsens der e-Konjugation (I)

Die Verben *давати, будувати, купувати (geben, bauen, kaufen)*

- a) Die Verben *да-ва-ти, буду-ва-ти, купу-ва-ти* mit dem Infinitivsuffix -ва werden ebenfalls unregelmäßig nach der e-Konjugation (I) gebeugt (siehe Lektion 3). (Bei den Verben dieser Gruppe fällt oft das Suffix -ва im Präsens aus). Merken Sie sich:

	Singular	Plural
1. Person	даю, будую, купую	даємо, будуюмо, купуюмо
2. Person	даєш, будуєш, купуєш	даєте, будуєте, купуєте
3. Person	дає, будує, купує	дають, будують, купують

- b) Nach diesen Verben wird der Akkusativ gebraucht:

Він дає папір. Ми будуюмо театр. Зо́я купує ка́ву.

7. Das Verb *бути* im Präsens (Fortsetzung)

Das Verb *бути sein* besitzt im Präsens nur die Form *є* und wird im Präsens auch zum Ausdruck des Vorhandenseins gebraucht:

У мене є сестра́. *Ich habe eine Schwester.*

8. Die Sprachmodelle У мене* є + Nominativ

У мене є брат. <i>Ich habe einen Bruder.</i>	У нас є ... <i>Wir haben ...</i>
У тебе є ... <i>Du hast ...</i>	У вас є ... <i>Ihr habt ...</i>
У нього є ... <i>Er hat ...</i>	У них є ... <i>Sie haben ...</i>
У неї є ... <i>Sie hat ...</i>	

* Der Genitiv des Personalpronomens *я* mit Präposition *у*. Vergleichen Sie:

я – менé (Gen. + Akk.), *aber у мене*

ти – тебе́ *aber у тебе́*

він – його́ *aber у нього́ ...*

ТЕХТ

Це університет. Тут наш інститут. Це моя аудиторія. Зараз у нас є лекція. Хто це? Це наш професор. А хто там? Там студенти. Це Василь, Олесь, Оксана ... А Семён, Іван, Зоя? Вони тут. У них теж є лекція. Тіхо. Студенти слухають лекцію. Потім професор питає студента. Треба відповідати. Хто зараз відповідає? Василь. А Петро? Він слухає Василя.

Всі працюють.

Київ – моє місто. Це наша вулиця. Тут кіоск, де я купую мій журнал *Техніка*. Я питаю:

– У вас є журнал *Техніка*?

– Так.

Я купую журнал і йду далі. Магазін *Молоко*. Я люблю молоко. Зараз треба купувати хліб, молоко, сир, масло, каву ... Я питаю:

– У вас є хліб?

– Є.

Я беру хліб. Далі продавець дає сир, молоко, масло. Тепер я йду додому.

Вдома мій тато й моя мати. А де моя сестра Олесь? Вона теж вдома. Олесь – лікар. Це наша кімната. Тут є стіл, стілець і телевізор. Я люблю телевізор. Іде фільм. Олесь любить кіно, а я люблю футбол.

Літо. Тепер тепло. Я люблю літо. Я знаю це слово. А ти, Петре? Я знаю теж літеру л і слова (Pl.) *атлас, альбом, фільм ...* У тебе є альбом, Зо́ю? Так. Це мій альбом. Тут твоє фото. Я люблю це фото.

Dialoge

1. – Хто тут?
~ Тут мій брат.
– Він студент?
~ Ні, він інженер.
– А у тебе є сестра?
~ Так, є.
– Вона інженер?
~ Ні, вона лікар.
2. – Добрий день, Олесю!
~ Привіт, Степане!
– У вас зараз лекція?
~ Так, незабаром.
– А хто то?
~ То наш професор.
– Добре. Тепер треба працювати.
3. – Олю, це твій альбом?
~ Так, мій.
– Це твоєї родина, Олю?
~ Так, це мій тато, а то моя мати.
– А це твій брат?
~ Так. Він студент.
– Твій тато водій?
~ Ні, він будівельник.
– А мати?
~ Вона працює вдома.

Vokabeln

аудиторія f	Auditorium	сир m	Käse
лекція f	Vorlesung	масло n	Butter
знати I	wissen	незабаром	bald
питати I	fragen	лікар m	Arzt
всі	alle	стіл m	Tisch
вулиця f	Straße	стілець m	Sessel
кіоск m	Kiosk	любити,	lieben
купувати I	kaufen	(люблю, любить)	
журнал m	Zeitschrift	футбол m	Fußball
далі	weiter	літо n	Sommer
молоко n	Milch	тепло	warm
хліб m	Brot	літера f	Buchstabe
продавець m	Verkäufer	портфель m	Aktentasche
тепер	jetzt	будівельник m	Bauarbeiter

Redewendungen

1. Кто вы (ты)? Кто вы(ты)? Я студент(ка). Ja student(ka).
Wer sind Sie? Wer bist du? Ich bin Student(in).
2. Де ви вчитесь? De vy včýtés'? Я вчусь у Віденському університеті.
Де ти вчишся? De ty včyssja? Ja včus' u Vídens'komu universytéti.
Wo studieren Sie? Ich studiere an der Wiener Universität.
Wo studierst Du?
3. На якому факультеті? Я вчусь на філологічному факультеті.
Na jakómu fakul'téti? Ja včus' na filolohičnomu fakul'téti.
An welcher Fakultät? Ich studiere an der philologischen Fakultät.
4. У якому інституті? В інституті славістики.
U jakómu instytúti? V instytúti slavistyky.
In welchem Institut? Am Institut für Slawistik.
5. Що ви вивчаєте? Я вивчаю українську та англійську мови.
Ščo vy vuvčájete? Ja vuvčáju ukrajíns'ku ta anglijs'ku móvy.
Was studieren Sie? Ich studiere Ukrainisch und Englisch.

Übungen

1. Lesen Sie die folgenden Wörter laut. Beachten Sie besonders die Aussprache der Konsonanten л und л'.
- Лак – ляк, літи – літо, прала – праля, лотó, лунá, літи, ланí, лáва, лак, лист; лікар, ліс, лю́ди, лю́тий, ляка́ти, ля́лька, вільно, ці́ль.
2. Lesen Sie die folgenden Wörter laut und teilen Sie sie in zwei Gruppen: in die Wörter mit hartem л und die mit weichem л'.
- Клас, любити, слива, альбом, хліб, масло, стілець, атлас, слухати, тепло, літо, Олеся, вулиця, Василь, стіл, футбол, телевізор, лекція, літера, любиш, факультет, лікар, будівельник.
3. Gruppieren Sie die obengenannten Wörter (Ü 2) nach den Betonungsmodellen. Beispiele: л – тихо – л – любити ...
4. Konjugieren Sie folgende Verben: давати, купувати, будувати.

5. *Merken Sie sich die folgenden Wortverbindungen (Verb + Substantiv im Akkusativ Singular) und bilden Sie Sätze.*

Будувати	університет, стадіон, цирк, кафе, театр.
Знати	Антónа, Оксáну, урок, місто, вулицю.
Брати	молоко, журнал, хліб, кáву, підручник.
Любити	Україну, Київ, сир, тáта, сестру, брата.
Слúхати	лékцію, профéсора, Івáна, Олéсю, урок, текст.
Питáти	брáта, Остáпа, мáти, Галíну, лікаря, бáтька.

6. *Ergänzen Sie die passenden Substantive im Akkusativ:*

Воні слúхають ... . Антón берé ... . Я знáю ... . Оксáна питáе ... . Ми слúхаемо ... . Вонá знáе ... . Трéба слúхати ... . Робітнік буду́е ... . Олéся даé ... . Зóя купу́е ... .

7. *Setzen Sie die in Klammern stehenden Verben in der jeweils erforderlichen Form ein:*

Степáн (іти) додóму. Ми (брати) журнал. Мáти (купувати) хліб і мáсло. Студéнти (слúхати) лékцію. Вонá (жíti) тут. Ти там (працювати)? Профéсор (питáти), студéнт (відповідáти). Трéба (знáти) текст.

8. *Ergänzen Sie die passenden Wörter zu den Sprachmodellen У мене є ..., у тебе є ...*

9. *Beantworten Sie folgende Fragen:*

a) Ти тут працюєш?	e) Хто тут є?
b) Де тáто та мáти?	f) У вас є журнал?
c) Студéнти слúхають лékцію?	g) У ньóго є брат?
d) Кудí їде Степáн?	h) Хто тво́я сестра?

10. *Übersetzen Sie:*

Das ist das Auditorium. Wir haben eine Unterrichtsstunde. Dort ist eine Landkarte. Olesja zeigt, wo Kiew liegt (ist). Unsere Stadt heißt Charkiw. Ich weiß auch, wo Odessa liegt (ist).

Petro fragt: »Wo ist meine Aktentasche?« Wasyl' antwortet: »Deine Aktentasche ist hier. Ich nehme meine Aktentasche und gehe nach Hause. Olja nimmt den Atlas.«

Hier sind Stepan und Iwan. Stepan ist Arzt, und Iwan ist Student. Jetzt hat er eine Unterrichtsstunde.

11. *Lesen Sie den Text und die Dialoge. Beachten Sie die Intonation.*
12. *Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.*
13. *Bilden Sie zwei bis drei Dialoge, basierend auf den Redewendungen aus den Lektionen 2, 3 und 4.*

1. Die Konsonanten ш, ч, щ, дж	8. Die Verneinung
2. Die Konsonanten г and ґ	9. Die parallelen Sprachmodelle У мене є ... Я маю ...
3. Die Buchstabenkombinationen й+о, ь+о	10. Die Sprachmodelle любити + Infinitiv
4. Der Nominativ des Substantivs im Plural	11. Die Sprachmodelle говоріти по- українськ-ому(-и)
5. Das Adjektiv	
6. Das Präsens der е-Konjugation (I). Die Verben писати, звати, сміятися	
7. Das Präsens der и-Konjugation (II)	

PHONETIK

1. Die Konsonanten ш, ч, щ, дж

- a) Das ш entspricht in der Aussprache dem deutschen sch:
школа *Schule* / наш *unser* / тіша *Stille*.
- b) Das ч wird als tsch artikuliert (z. B. *Kutscher*):
час *Zeit* / читати *lesen* / ніч *Nacht*.
- c) Das щ: wenn man vor ч (tsch) einmal sehr schnell sch ausspricht, erhält man den Laut щ (schtsch):
що? *was?* / щітка *Bürste* / щастя *Glück*.
- d) дж ist ebenso wie дз eine Affrikate und besitzt im ukrainischen Alphabet keinen eigenen Buchstaben:
джерелó *Quelle* / бджолá *Biene*.

2. Die Konsonanten г and ґ

- a) Das г ist ein pharyngaler Konsonant, der etwa so wie das stimmhafte x klingt. Vergleichen Sie: гай – хай, сніг – дах.
- b) Es gibt jedoch auch einen explosiven Konsonanten ґ (ähnlich k, etwa wie das deutsche g). Er wird ziemlich selten verwendet, so daß man sich einige Wörter mit ґ merken muß:

гуля	<i>Beule</i>	ґудзик	<i>Knopf</i>
ґанок	<i>Außentreppe</i>	дзіґа	<i>(Brumm-) Kreisel</i>
ґрати	<i>Gitter</i>	ґава	<i>Krähe</i>

- e) In Fremdwörtern (besonders in Eigennamen) kann manchmal statt des lateinischen g das ukrainische ґ (statt r) geschrieben werden:
алгебра, аґрус, Гґріґ, Ваґнер, Гґете, Копенгаґен, Гаґна.
- d) Die beiden Konsonanten sind stimmhaft und fast immer hart; nur vor i sind sie etwas weicher.

3. Die Buchstabenkombinationen й+о, ь+о

- a) Die Buchstabenkombination й+о wird wie folgt geschrieben:
= am Wortanfang (йод, йогó),
= in der Wortmitte nach einem Vokal (майóр / бойовій *kampflostig*),
= in der Wortmitte nach einem harten Konsonanten (серйóзний *ernst*),
= in der Wortmitte nach einem weichen Konsonanten (мільйóн / батальйóн)
- b) Die Buchstabenkombination ь+о ist grundsätzlich ein *weicher Konsonant* + о:
сьогóдні *heute* / дзьоб *Schnabel* / бадьóрий *munter*.

GRAMMATIK

4. Der Nominativ des Substantivs im Plural

Die meisten Substantive weisen im Nominativ Plural die Endung -и auf:
студéнт *m* – студéнт-и, лáмпа *f* – лáмп-и, бáтько *m* – бáтьк-и *Eltern*,
Váter.

5. Das Adjektiv

- a) Im Ukrainischen bezieht sich das Adjektiv auf ein Substantiv, stimmt mit ihm in Geschlecht, Zahl und Fall überein:
зелéний олівéць *grüner Bleistift*
зелéна трава́ *grünes Gras*.
- b) Nach dem Stammauslaut unterscheidet man Adjektive mit hartem Stammauslaut (жóвтий *gelb*, серйóзний *ernst*) und Adjektive mit weichem Stammauslaut (сіній *blau*, літній *sommerlich*).
- c) Das Adjektiv hat folgende Endungen:

	Singular		Plural
	hart	weich	
<i>m</i>	зелѐн-ий стіл	сін-ий стіл	зелѐн-і* столи
<i>f</i>	зелѐн-а лампа	сін-я лампа	сін-і лампи
<i>n</i>	зелѐн-е поле	сін-е поле	зелѐн-і поля

* Merken Sie sich, daß die Adjektive mit hartem oder weichem Stammauslaut im Nominativ Plural die Endung -i haben.

d) Das Adjektiv wird als Attribut und als Prädikat gebraucht. (Im Präsens wird die Kopula nicht ausgedrückt.):

велікий будінок *großes Haus* / будінок велікий *das Haus ist groß*;
біле молоко *weiße Milch* / молоко біле *die Milch ist weiß*.

6. Das Präsens der e-Konjugation (I)

Die folgenden Verben der e-Konjugation (I) muß man sich einprägen:

писати <i>schreiben</i>	звати <i>rufen</i>	сміятися <i>lachen</i>
пишú	звy	сміюсь
пи́шеш	звеш	сміє́шся
пи́ше	зве	сміє́ться
пи́шемо	звемó	сміємóсь
пи́шете	зветé	смієтéсь
пи́шуть	звуть	смію́ться

7. Das Präsens der и-Konjugation (II)

a) Verben der и-Konjugation (II) mit Stammauslaut auf einen Konsonanten haben im Präsens die Endungen -у (-ю), -иш, -ить, -имо, -ите, -ять.

b) Die Verben mit Stammauslaut auf einen Vokal haben im Präsens die Endungen -у (-ю), -іш, -іть, -імо, -іте, -ять:

	Singular		Plural	
	говоріти <i>sprechen</i>	стояти <i>stehen</i>	говоріти <i>sprechen</i>	стояти <i>stehen</i>
1. Person	говор-ю	сто-ю	говóр-имо	сто-імó
2. Person	говóр-иш	сто-іш	говóр-ите	сто-ітé
3. Person	говóр-ить	сто-іть	говóр-ять	сто-я́ть

e) Darüber hinaus werden einige Verben unregelmäßig nach der и-Konjugation (II) gebeugt. Beachten Sie, daß das Verb сидіти *sitzen* im Präsens (1. Pers. Sg.) eine besondere Form hat: я сиджú (*aber* ти сидиш ...).
das Verb любити *lieben* im Präsens (1. Pers. Sg. u. 3. Pers. Pl.) ein л hat.

	Singular	Plural
1. Person	сидж-ú, люб-л-ю	ми сид-имó, люб-имо
2. Person	сид-іш, люб-иш	ви сид-ите, люб-ите
3. Person	сид-іть, люб-ить	вони сид-я́ть, люб-л-ять

8. Die Verneinung

Die Verneinung wird durch die Partikel не *nicht* und ні *nein* ausgedrückt:

Я не говорю.	Ти студент?	Ні, я учень.
Ich spreche nicht.	Bist du Student?	Nein, ich bin Schüler.

9. Die parallelen Sprachmodelle

У мене е + Nom. – Я маю + Acc.

У мене е	Я маю
У тебе е	Ти маєш
У нього е стіл, брат, книга, поле	Він має стіл, брата, книгу, поле
У неї е	Вона має
У нього е	Вонó має
У нас е	Ми маємо
У вас е	Ви маєте
У них е	Вони маю́ть

10. Die Sprachmodelle любити + Infinitiv

Я люблю	ми	любимо	писати, вчиті́ся, відпові́дати,
Ти любиш	ви	любите	працюва́ти, говорі́ти, чита́ти,
Він любить	вони	люблять	смія́тися

11. Die Sprachmodelle говорити II (розмовляти I) по-українськ-ому(-и) (Ukrainisch sprechen)

Я говорю (розмовляю)	по-німецькому(-и)	auf Deutsch
Ти говориш (розмовляєш)	по-англійському(-и)	auf Englisch
Він, вона говорить(розмовляє)	по-французькому(-и)	auf Französisch
Ми говоримо (розмовляємо)	по-російському(-и)	auf Russisch
Ви говорите (розмовляєте)	.....	.....
Вони говорять (розмовляють)	.....	.....

ТЕХТ

Це мій інститут. Тут велика аудиторія. Іде лекція. Студенти працюють. Вони вивчають українську мову. (Оксана вивчає теж англійську мову, а Богдан – французьку.)

Зараз професор стоїть, а студенти сидять. Професор питає:

– Як по-українському *Berg*? Степан відповідає: – По-українськи *Berg* – гора. Вона висока. Професор питає далі:

– Як по-українському слово *Meer*? Тепер відповідає Максим: *Meer* по-українському море. Воно синє. Небо теж синє.

Богдан – студент. У нього є брат? Ні. Він має сестру. Вона теж студентка. Вона вчиться теж тут. Богдан вивчає українську мову, а Галья теж англійську мову. Вдома вони розмовляють по-німецькому, а тут – по-українському та по-англійському. Галья говорить теж по-французькому? Ні. А Богдан? Він розуміє й трішки говорить по-французькому. Богдан має великий і маленький словник. Галья має підручник і теж словник. Богдан і Галья люблять говорити, читати та писати по-українськи й по-англійськи.

Це гарна нова школа. Тут вчаться мій син і моя дочка. Олег любить математику, а Олеся – мову. У них є зараз урок. Тут їх учитель. Богдан читає новий текст. Учитель слухає, а потім питає нові слова.

Dialoge

1. – Богдане, ти вивчаєш українську мову?
– Так, українську мову та історію.
– А ще що?
– Ще журналістику.
– Ти любиш писати?
– Так. Я люблю писати. Зараз я пишу статтю.
2. – Олесю, ти добре говориш по-російському?
– Непогано.
– А ти читаєш і пінеш по-російськи?
– Так. Я люблю читати по-російському.
– Ти знаєш, як по-російськи *хлопець*?
– По-російському хлопець – *мальчик*.

Vokabeln

великий	groß	маленький	klein
вивчати I	studieren	словник m	Wörterbuch
стояти II	stehen	підручник m	Lehrbuch
сидіти II	sitzen	гарний	schön
високий	hoch	новий	neue
синій	blau	математика f	Mathematik
вчитися II	studieren	учитель m	Lehrer
ще	noch	журналістика f	Journalistik
розуміти I	verstehen	стаття f	Artikel
добре Adv.	gut	читати I	lesen
трішки Adv.	etwas, ein wenig	погано Adv.	schlecht
білий	weiß	чорний	schwarz
потім	dann, nachher	теплий	warm

Redewendungen

1. Ви говорите (розмовляєте) по-українському? *Sprechen Sie Ukrainisch?*
2. Так. Трохи. *Ja. Ein wenig.*
3. Як це по-українському (по-українськи)? *Wie heißt (das) auf Ukrainisch?*

4. Це по-українському (по-українськи) *Das ist auf Ukrainisch + Nom. + Nom.*
5. Перекладати на українську мову (на німецьку, на англійську) *in die ukrainische Sprache übersetzen* (перекладати + на + *Akk.*)

Übungen

1. Lesen Sie die folgenden Wörter laut und beachten Sie besonders die Aussprache der Konsonanten ш, ч, щ, дж.

Чай, чоловік, чотири, читати, дочка, учитель, часто, смачний, чому, час, смачного!

Шар, шукати, пішеш, шах, шифр, школяр, шум, штаб, шеф, шапка, школа.

Що, ще, щітка, щастя, радіщі, щедрий, борщ, щокá, прізвище.

Джерелó, ходжý, джунгли, джаз.

2. Lesen Sie die folgenden Wörter laut und beachten Sie besonders die Aussprache der Konsonanten г und ґ.

Горá, ногá, газ, гóлос, головá, ґрунт багáто, сніг, газéта, Галíна, ґрáти, гíсть, ґудзик, гімн, гілка Богдán, ґáнок, гіпс, Олég, álгебра, áґрус, Гаґті, Грац, гнів, гідний, ґуля.

3. Lesen Sie die folgenden Wörter. Beachten Sie die Aussprache der Buchstabenkombinationen й+о, ь+о.

Йог, йогó, завойóвник, райóн, бульйóн, льон, працювíтий, у ньóго.

4. Gruppieren Sie die folgenden Wörter nach den Betonungsmodellen:

а _   _ а   а _ _   _ а _   _ _ а

_ а _ _   _ _ а _   _ _ а _ _   _ _ а _

Розуміють, учитель, синій, школа, купувати, трохи, математика, високий, фото, тепло, продавець, люблять, будую, телевізор, гора, альбом, відповідаєш, читаю, пишете, незабаром, літо, молоко, працюєш, розмовляти, сиджу, журналістика, вивчаю, перекладати.

5. Schreiben Sie die Adjektive mit hartem und mit weichem Stammauslaut getrennt auf. (Verwenden Sie das Adjektiv attributiv und prädikativ.)

Клопець – високий, море – синій, вода – холодний, дівчина – гарний, книга – український, хліб – чорний, гора – зелений, мова – німецький, школа – англійський, молоко – білий, літо – теплий, дощ – літній.

6. Bestimmen Sie das Geschlecht der folgenden Substantive und verbinden Sie sie mit den entsprechenden Possessivpronomen мій oder твій.

Словник, товариш, лекція, фільм, мова, кіоск, лікар, журнал, дочка, школа, альбом, підручник.

7. Bilden Sie die parallelen Sprachmodelle У мене є книга – Я маю книгу... mit folgenden Substantiven:

Сестра, учитель, стаття, журнал, портфель.

8. Konjugieren Sie folgende Verben: розмовляти, сидіти, читати, вивчати.

9. Konjugieren Sie: Я розумію, але не говорю по-українському.

10. Beantworten Sie folgende Fragen bejahend und verneinend:

a) Ви говорите по-українському?	e) Олесь читає?
b) У них є телевізор?	f) Вона має дочку?
c) Студенти сидять і пишуть?	g) У вас є український підручник?
d) Антон відповідає?	h) Професор стоїть, а студенти сидять?

11. Übersetzen Sie:

a) Sie spricht Englisch.	f) Er hat eine Schwester.
b) Der Student liest den Text.	g) Haben Sie das Lehrbuch?
c) Sein Bruder ist noch klein.	h) Mein Vater ist Lehrer.
d) Wo ist die Universität?	i) Wohin geht er?
e) Verstehen Sie Französisch?	k) Seine Mutter ist Ärztin.

12. Lesen Sie den Text und die Dialoge. Beachten Sie die Intonation.

13. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.

14. Bilden Sie zwei Dialoge, basierend auf den Redewendungen aus Lektion 5.

LEKTION 6

1. Harte und weiche Konsonanten	7. Die Possessivpronomen наш, ваш, їх (їхній) im Nominativ (Sg. u. Pl.)
2. Die Doppelkonsonanten	8. Der Imperativ 2. Person Plural der Verben читати, писати, відповідати, перекладати, повторювати
3. Die Alternation der Laute у – в, і – й	9. Die Fragepronomen хто? що?
4. Das Geschlecht endungsloser Substantive	
5. Der Nominativ des Substantivs im Plural	
6. Der Akkusativ des Adjektivs im Sing.	

PHONETIK

1. Harte und weiche Konsonanten

- a) Im Ukrainischen treten harte und weiche Konsonanten paarweise auf:
сон – кінь, лампа – лялька, мед – мідь.
- c) Die ukrainischen Konsonanten **б, п, в, ф, м, г, ґ, к, х, ж, ч, ш, дж** sind hart.
- d) **Ј (й)** ist immer weich.
- e) Die anderen Konsonanten können sowohl hart als auch weich sein:

д	т	дз	с	ц	з	л	н	р
д'	т'	дз'	с'	ц'	з'	л'	н'	р'

- f) Zur Anzeige der weichen Aussprache schreibt man das weiche Zeichen (**ь**): стілець, дзьоб, тинь.
- g) Die harten Konsonanten werden vor **і, я, ю, є** auch weich ausgesprochen.

2. Die Doppelkonsonanten

- a) Die zehn Doppelkonsonanten **д, т, н, л, з, с, ц, ж, ч, ш** werden als langer Laut – weich oder hart – ausgesprochen.
- b) Die langen Konsonanten stehen immer zwischen zwei Vokalen. Der Buchstabe nach dem Doppelkonsonanten zeigt an, ob es sich um einen harten oder weichen Konsonanten handelt. Beispiele:
життя *Leben* / завдання *Aufgabe* / годинник *Uhr* / численний *zahlreich* / сторінний *fremd*.

3. Die Alternation der Laute **у – в, і – й**

Des besseren Klanges wegen findet die Alternation der Laute oft an folgenden Stellen statt:

- a) am Wortanfang, wenn das vorhergehende Wort auf einen Vokal endet:

наша вчителька *aber* наш учитель
вона йде *aber* він іде

- b) wenn **у** und **в** Präpositionen sind:

у школі *aber* в університеті

- c) wenn **і** und **й** Konjunktionen sind:

він і вона *aber* вона й він

GRAMMATIK

4. Das Geschlecht endungsloser Substantive

Die endungslosen Substantive (auf harten und weichen Konsonanten) sind männlich oder weiblich (vgl. хліб *m Brot* / ніч *f Nacht* / стілець *m Stuhl, Sessel* / тинь *f Schatten*). Das Geschlecht dieser Substantive muß man sich merken. Beispiele:

сіль *f* / день *m* / любов *f** Liebe / олівець *m*.

* Es gibt nur *wenige* weibliche Substantive auf einen harten Konsonanten.

5. Der Nominativ des Substantivs im Plural

Die sächlichen Substantive auf **-о, -е** haben im Nominativ Plural die Endungen **-а, -я**:

слов-о – слов-а / пер-о – пер-а / мор-е – мор-я.

6. Der Akkusativ des Adjektivs im Singular

<i>m</i> (mit belebtem Subst.)	-ого, -ього:	рідного, пізнього брата
(mit unbelebtem Subst.)	Akk. Sg. =	
	Nom. Sg.:	новий, синій стіл
<i>f</i> (mit belebt. + unbelebt. Subst.)	-у, -ю:	рідну, пізню сестру нову синю книжку
<i>n</i>	Akk. Sg. = Nom. Sg.:	велике, сіне море

7. Die Possessivpronomen наш, ваш, їх (їхній) im Nominativ (Sg. und Pl.)

<i>m</i>	наш <i>unser</i>	ваш <i>euer</i>	(їх) їхній <i>ihr</i>
<i>f</i>	наша <i>unsere</i>	ваша <i>eure</i>	(їх) їхня <i>ihre</i>
<i>n</i>	наше <i>unser</i>	ваше <i>euer</i>	(їх) їхнє <i>ihr</i>
<i>Pl.</i>	наші <i>unsere</i>	ваші <i>eure</i>	(їх) їхні <i>ihre</i>

- a) Die Possessivpronomen наш, ваш, їхній (їхній ist eine parallele Form zu їх) beziehen sich auf ein Substantiv und stimmen mit ihm in Geschlecht, Zahl und Fall überein:

Ваша книжка лежить тут. Їхній тато – робітник.

Наш професор зараз читає лекцію.

- b) Das Possessivpronomen їх (wie його, її) ist unveränderlich:

Це їх парк (школа, вікно). *Das ist ihr Park (ihre Schule, ihr Fenster.)*

- c) Die Possessivpronomen im Nominativ Plural (мої, твої, його, її, наші, ваші, їх (їхні)) (siehe auch Lektion 3) werden für alle Geschlechter gebraucht:

мої сестри, його руки, їх столи.

8. Der Imperativ 2. Person Plural der Verben ...

читати	читайте,
писати	пишіть,
відповідати	відповідайте, будь ласка!
перекладати	перекладайте,
повторювати	повторюйте,

9. Die Fragepronomen хто? що?

- a) Nach einem ein Lebewesen bezeichnenden Substantiv fragt man mit den Formen von **хто?** *wer?*; sonst verwendet man die Formen von **що?** *was?*:

Хто це? *Wer ist das?*

Що це? *Was ist das?*

- b) Im Ukrainischen werden sehr oft die Adjektive **такий** *m ein solcher*, **така** *f*, **такі** *Pl.* mit dem Fragepronomen **хто?** und **такé** *n* mit dem Fragepronomen **що?** verwendet. Die Bedeutung bleibt unverändert:

Хто це **такий**? Це мій батько.

Хто це **така**? Це моя сестра.

Хто це **такі**? Це студенти.

Що це **такé**? Це стіл (лампа, перо, слова).

ТЕХТ

Це клас. Тут дошка, стіл, стілець. Що там лежить? То підручник, зошит, журнал. Хто тут стоїть? Це наш учитель. Він викладає українську мову. А хто там? То учні. Вони сидять і слухають. Тепер урок. Учні читають новий текст. Вона гарно читає по-українському. Учні та учитель слухають.

Учні – це Олесь. А учень – то Максим, її товариш. Їхній учитель питає: Олесю, ти теж читаєш по-англійському? Олесь відповідає: Ні, по-англійському я не читаю. А от Максим і читає, і пише, і розмовляє по-англійськи дуже гарно. Потім учитель питає: – Олесю, Максим твій брат? – Ні, Максим мій товариш, а Тарас мій брат. Ми разом вивчаємо українську мову, – відповідає Олесь. – А хто ваші тато, мати? Тепер відповідає Тарас: – Наш тато – інженер, а мати – журналістка. Вони працюють, а ми вчимося.

Ми вдома. Це мій стіл, де я працюю. Тут лежить підручник, словник, папір, стоїть лампа. Я сиджу й читаю новий текст. Тарас теж працює. Він вчить нові слова й перекладає на німецьку мову. У нього є великий словник. Тепер я розповідаю текст. Це гарне оповідання. Тарас слухає. Далі ми пішемо вправи. Потім ми повторюємо граматику. Це наше домашнє завдання.

Dialoge

1. – Що ти читаєш, Оксано?
 ~ Гарне оповідання.
 – Ти читаєш по-українськи?
 ~ Ні, зараз я читаю по-англійському.
 – А ти перекладаєш на українську мову?
 ~ Так. Я повинна читати та перекладати цей текст.
 – А ... То це твоє домашнє завдання ...
2. – Хто це такий, Остапе?
 ~ Ти не знаєш? То наш учитель.
 – А що він викладає?
 ~ Він викладає французьку мову.
 – Він давно тут працює?
 ~ Зовсім недавно.

Vokabeln

дощка f	Tafel	перекладати I	übersetzen
лежати II	liegen	вчити II	lernen
дуже Adv.	sehr	повторю/вати I	wiederholen
зшит m	Heft	зовсім	ganz
учитель m	Lehrer	давно Adv.	lang her
викладати I	unterrichten	розповідати I	erzählen
учні Pl.	Schüler	оповідання n	Erzählung
учениця f	Schülerin	вправа f	Übung
гарно Adv.	schön, gut	недавно Adv.	vor kurzem
товариш m	Kamerad	повинна	sie muß
завдання n	Aufgabe	журналістка f	Journalistin
інженер m	Ingenieur	викону/вати	erfüllen
важкий	schwer, schwierig	цей	dieser
домашнє завдання	Hausaufgabe		

Redewendungen

1. Зрозуміло? Не зрозуміло?
 Haben Sie verstanden?
 Haben Sie nicht verstanden?
2. Так, зрозуміло.
 Ні, не зрозуміло.
 Ja. Nein.
3. Правильно. Неправильно.
 Das ist richtig. Das ist nicht richtig.
4. Гарзд! Добре!
 Gut!

5. Будь ласка, пишіть на дошці!
 Будь ласка, читайте текст!
 Будь ласка, повторюйте!
 Schreiben Sie bitte an die Tafel!
 Lesen Sie bitte den Text!
 Wiederholen Sie bitte!
6. Далі, будь ласка!
 Weiter bitte!

Übungen

1. Lesen Sie die folgenden Wörter laut. Beachten Sie besonders die Aussprache der harten und weichen Konsonanten.
 Діло, подіяка, тіло, сіно, весь, сюді, працювати, міць, десять, неділя, беінь, травень, ніс, паляниця, цибуля.
2. Lesen Sie die folgenden Wörter laut. Beachten Sie besonders die Aussprache der langen Konsonanten.
 Зпяряддя, стаття, знання, колосся, узбіччя, Ганна, денний, годинник, сонний, дозвілля, життя, взуття.
3. Bestimmen Sie das Geschlecht der folgenden Substantive und verwenden Sie die Possessivpronomen наш, ваш, їхній mit den Substantiven nach den angegebenen Mustern: наш, ваш, їхній стіл m.
 Товариш, дошка, зшит, журналістка, лекція, словник, оповідання, текст, слово, завдання, учитель, мова, учениця.
4. Stellen Sie zu den obenstehenden Substantiven (Ü. 3) die Fragen Хто це такий (такá, такі)? und Що це такé? und antworten Sie darauf.
 Muster: брат: Хто це такий? Це мій брат.
5. Konjugieren Sie die Verben повторювати, перекладати, розповідати, викладати, стояти und bilden Sie fünf Sätze.
6. Merken Sie sich die folgenden Wortverbindungen (Verb + Adjektiv + Substantiv im Akk. Sg.) und bilden Sie damit Sätze.
 Muster: Я читаю цікаву книжку.

Вивча́ти	англі́йську мо́ву
слуха́ти	ново́го профе́сора
писа́ти	дома́шню робо́ту
зна́ти	відо́мого украї́нського по́ета
любі́ти	німе́цьку літе́рату́ру
виконува́ти	важкі́ завда́ння

7. Setzen Sie anstelle der Punkte die in Klammern stehenden Wörter in der erforderlichen Form ein:

- Тара́с (чита́ти) нови́й текст.
- Що це (тако́й)?
- То (ми́й) сестра́, а це (наш) ба́тько.
- Вони́ тепе́р (сиді́ти) й (працюва́ти).
- Його́ брат вивча́є (украї́нська мо́ва).
- Ця аудито́рія (мале́нький), а та – (вели́кий).
- Богда́н га́рно (переклада́ти) ... (німе́цька мо́ва).
- Учени́ця (бра́ти) папі́р і (писа́ти).

8. Übersetzen Sie:

- Der Professor fragt, und die Studenten antworten.
- Ihre Mutter arbeitet? Ja, sie ist Ärztin.
- Hier sind das Lehrbuch, das Heft und der Bleistift.
- Sein Bruder ist Student. Er studiert Medizin.
- Wer steht dort? Das ist meine Schwester.
- Was liest er? Er liest den Text.
- Wir studieren an der Wiener Universität.

9. Beantworten Sie folgende Fragen:

a) Що ви за́раз вивча́єте?	e) Хто га́рно чита́є текст?
b) Хто тут сто́їть і хто сиді́ть?	f) Ти студе́нт?
c) Де ви вчи́тесь?	g) Хто тво́й ба́тько?
d) Що переклада́є Тара́с?	h) Що вивча́є ва́ша сестра́?

10. Nennen Sie die Antonyme folgender Wörter:

Учи́тель, пита́ти, студе́нт, га́рно, та́то, вчи́тися, дава́ти, хло́пець, вели́кий, учени́ця, чолові́к.

11. Lesen Sie den Text und die Dialoge. Beachten Sie die Intonation.

12. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.

13. Bilden Sie zwei Dialoge, basierend auf den Redewendungen aus den Lektionen 4, 5 und 6.

14. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema Тепе́р уро́к und Вдо́ма.

PHONETIK	
1. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
2. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
3. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
4. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
5. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
6. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
7. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
8. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
9. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
10. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
11. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
12. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
13. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
14. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
15. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
16. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
17. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
18. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
19. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:
20. Das weiche Zeichen (Zusammenhang)	Das weiche Zeichen wird geschrieben:

1. Das weiche Zeichen ь (Zusammenf.)	5. Das Geschlecht von Fremdwörtern
2. Der Apostroph	6. Die Fragepronomen чий?
3. Das Geschlecht des Substantivs (Zusammenfassung)	7. Das Sprachmodell іде (їде) фільм (п'єса, урок, лекція ...)
4. Das Geschlecht von Berufsbezeichnungen und Titeln	

PHONETIK

1. Das weiche Zeichen ь (Zusammenfassung)*

- a) Das weiche Zeichen wird geschrieben:
- am Wortende für die Weichheit der Konsonanten д, т, з, с, ц, дз, л, ш: день, сіль, стілець;
  - in der Wortmitte: 1. vor harten oder weichen Konsonanten: дядько, сільський, німецький; 2. nach weichen Konsonanten vor -о: сьогодні heute / дзьоб Schnabel; 3. manchmal (sehr selten) vor я, ю, є, ї: Касьянов (Familienname) / Нью-Йорк.
- b) Das weiche Zeichen wird niemals geschrieben nach б, п, в, ф, м, ж, ш, ч, щ, г, ґ, к, х, р.

2. Der Apostroph

- a) Den Apostroph verwendet man, um die Trennung zweier Laute zu bezeichnen:
- сім'я / п'ятниця Freitag / дев'ять 9.
- b) Er zeigt, daß der vorgehende Konsonant hart ausgesprochen wird.
- c) Man verwendet den Apostroph vor я, ю, є, ї in folgenden Fällen:
- nach б, п, в, ф, м: п'ять 5 / м'ясо Fleisch,
  - nach р: подвір'я Hof / довір'я Vertrauen,
  - nach einem Präfix auf harten Konsonanten: під'їзд Treppe.
- d) Es gibt folgende Ausnahmen:
- св'ято Fest / цвях Nagel / зв'якнути klimpern.

* Siehe auch Lektion 4.

3. Das Geschlecht des Substantivs (Zusammenfassung)

Geschlecht	Endung des Nominativ Singular	Beispiele
m	–	стіл
	- ь	keine Endung стілець
	- й	край
	- о	батько
f	- а	стáроста
	- я	суддя
	- ь	keine Endung шкóла
	keine Endung	земля сіль ніч
n	- о	вікно́
	- е	мо́ре
	- я	житт'я́
	- а	теля́ дівча́

4. Das Geschlecht von Berufsbezeichnungen und Titeln

Berufsbezeichnungen und Titel sind in der Regel männlichen Geschlechts, können aber in der Gegenwartssprache auch zur Bezeichnung weiblicher Personen dienen:

Він інженér. Вона́ інженér. Прийшов профéсор.

Der Professor ist gekommen.

Прийшла профéсор Василéнко.

Frau Professor Wasylenko ist gekommen.

5. Das Geschlecht von Fremdwörtern

- a) Fremdwörter, die auf einen Vokal auslauten und unbelebte Dinge bezeichnen, sind sächlich:
- наше кінó unser Kino / цікаве інтерв'ю́ das interessante Interview.

b) Substantive (Fremdwörter auf einen Vokal), die Lebewesen bezeichnen, sind männlich:

великий кенгурі *das große Känguruh.*

Merken Sie sich das Geschlecht der folgenden Substantive (im Unterschied zum Russischen):

Сибір <i>m</i>	<i>Sibirien</i>	степ <i>m</i>	<i>Steppe</i>
собака <i>m+f</i>	<i>Hund</i>	біль <i>m</i>	<i>Schmerzen</i>
підпис <i>m</i>	<i>Unterschrift</i>	ступінь <i>m</i>	<i>Grad, Maß, Stufe</i>
літопис <i>m</i>	<i>Chronik</i>	адреса <i>f</i>	<i>Adresse</i>
продаж <i>m</i>	<i>Verkauf</i>		

6. Die Fragepronomen чий?

a) Mit dem Pronomen **чий?** *m* чия? *f*, чіє? *n*, чії? *Pl.* *wessen?* fragt man nach der Zugehörigkeit:

Чий це брат? *Wessen Bruder ist das?*

Це мій, твій ... наш брат. *Das ist mein, dein ... unser Bruder.*

b) Im Unterschied zum deutschen *wessen* stimmt **чий** in Geschlecht, Zahl und Fall mit dem Substantiv überein:

Чий це портфель? *Wessen Aktentasche ist das?*

Чия це школа? *Wessen Schule ist das?*

Чіє це вікно? *Wessen Fenster ist das?*

Чії це столи? *Wessen Tische sind das?*

7. Das Sprachmodell іде (йде) фільм (п'єса, урок, лекція ...)

Merken Sie sich das Sprachmodell mit dem Verb **іти** (**йти**) in übertragener Bedeutung:

Іде (йде) фільм (п'єса / урок / лекція / час *Zeit* / життя *Leben* / робота *Arbeit* / дощ *Regen* / сніг *Schnee*)

ТЕХТ

Наше місто – старе й гърне. Це моя вулиця, вона дуже зелена, а там далі великий майдан, праворуч пам'ятник. Хто то? То видатний український поет Тарас Шевченко. Ліворуч – великий гърний будинок.

Це університет? Ні, це театр. А тут об'ява. Яка це об'ява? Це театральна об'ява. Сьогодні прем'єра – п'єса *Сім'я*. Чия це п'єса? *Ктоу Сім'я* написав (*Präteritum* v. писати) сучасний український письменник.

Там прямо вже не пам'ятник, а бюст. Чий то бюст? То відомий український поет Іван Франко. Я знаю його твори.

Сьогодні п'ятниця, робочий день. Учора був четвер. Завтра буде субота. У понеділок тиждень починається, а у неділю закінчується. В суботу ми дивимось новий фільм. Чий це фільм? Це американський фільм. Я дуже люблю кіно. Мій товариш Максим теж любить кіно. У понеділок, у вівторок, у середу, у четвер і п'ятницю ми працюємо, вчимось, а в суботу та неділю відпочиваємо, читаємо, йдемо в кіно, театр.

Незабаром свято, потім канікули. У суботу я їду додому. Вдома я святкую та відпочиваю.

Dialoge

1. – Скажіть, будь ласка, де опера? 2. – Оксано, що йде сьогодні у кіно?

~ Он ліворуч під'їзд.

~ Новий український фільм.

– Дякую!

– Цікавий?

~ Немá за що.

~ Дуже!

– То йдемо ввечері в кіно?

~ Гарáзд.

3. – Олено, скажи, будь ласка, свято завтра?

~ Ні, не завтра, а післязавтра.

– Пробáч, я не розумію. У п'ятницю ми не вчимось?

~ Так, це теж святковий день. Навчання починається знову в понеділок.

~ Спасібі. Тепер зрозуміло.

4. – Що тут лежить?

~ Це словник і підручник.

– Який це словник?

~ Це українсько-німецький словник.

– А чий то підручник?

~ То мій підручник, а словник – його.

Vokabeln

старій	<i>alt</i>	закінчу/ватися I	<i>enden</i>
робочий(день)	<i>Arbeitstag</i>	нема́ за що	<i>nichts zu danken</i>
майдáн <i>m</i>	<i>Platz</i>	ти́ждень <i>m</i>	<i>Woche</i>
правóруч <i>Adv.</i>	<i>rechts</i>	диві́тися II	<i>schauen</i>
зелéний	<i>grün</i>	відпочивáти I	<i>sich ausruhen</i>
пáм'ятник <i>m</i>	<i>Denkmal</i>	свя́то <i>n</i>	<i>Fest</i>
видатний	<i>hervorragend</i>	кані́кули <i>Pl.</i>	<i>Ferien</i>
лівóруч <i>Adv.</i>	<i>links</i>	святку/ва́ти I	<i>feiern</i>
об'ява <i>f</i>	<i>Anschlag</i>	під'їзд <i>m</i>	<i>Treppe, Eingang</i>
п'єса <i>f</i>	<i>Theaterstück</i>	зáвтра <i>Adv.</i>	<i>morgen</i>
сучáсний	<i>zeitgenössisch</i>	післязáвтра <i>Adv.</i>	<i>übermorgen</i>
письмéнник <i>m</i>	<i>Schriftsteller</i>	у(в)чóра <i>Adv.</i>	<i>gestern</i>
бюст <i>m</i>	<i>Büste</i>	навчáння <i>n</i>	<i>Studium</i>
відóмий	<i>bekannt</i>	знóву <i>Adv.</i>	<i>wieder</i>
твóри <i>Pl.</i> (v. твір)	<i>Werk</i>	ціка́вий	<i>interessant</i>
починáтися I	<i>anfangen</i>	святкóвий	<i>feierlich</i>
то (тоді)	<i>dann</i>	ширóкий	<i>breit</i>
вистáва <i>f.</i>	<i>Aufführung</i>	переві́ряти I	<i>korrigieren</i>

Redewendungen

- Скажіть (скажі), будь ласка! 2. Пробач(те), вибачай(те), даруй(те)!
Sagen Sie (sage du) bitte! Verzeihen Sie (verzeihe du) bitte!
- Домáшне завдáння
домáшні впрáви
- викóнувати *Hausaufgaben erfüllen*
робіти *Hausübungen machen,*
переві́ряти *kontrollieren, korrigieren*
- Який сьогóдні день? *Welcher Tag ist heute?*
Який учóра був день? *Welcher Tag war gestern?*
Який зáвтра бóде день? *Welcher Tag wird morgen sein?*
- Сьогóдні
Вчóра був(була)
Зáвтра бóде
- понеділок *Heute ist Montag.*
вівтóрок *Gestern war Dienstag.*
середá *Morgen wird Mittwoch sein.*
четвér *Donnerstag*
п'ятниця *Freitag*
субóта *Samstag*
неділя *Sonntag*

Ко́ли?	Вáнн?	У (в) + А́ккусатив	
У (в)	Ам ...	понеділок	п'ятниц-ю
		вівтóрок	субóт-у
		сéред-у	неділ-ю
		четвér	

Übungen

- Lesen Sie die folgenden Wörter laut. Beachten Sie besonders die Aussprache und den Gebrauch des Apostrophs.
Прем'єра, об'єкт, комп'ютер, Х'юстон, в'язáти, дерев'яний, солов'иний, В'єтнáм, м'ясо, здоров'я, пáм'ять, подвір'я, з'яві́тися, від'їзд, б'ють, п'є, п'ятдеся́т, під'їзд, від'їжджа́ти, об'ява.
- Lesen Sie die folgenden Wörter laut. Beachten Sie besonders die Aussprache und den Gebrauch des weichen Zeichens.
Мóлодь, ба́тько, дя́дько, до́нька, францу́зький, чита́льня, бiльше, Гуцу́льщина, сміє́ться, дiвля́ться, ге́тьман, по́вість, цькува́ти, двáдцять, де́нь, ганьба́, місяць, малéнький, ти́ждень, де́сять.
- Nennen Sie fünf Wörter mit weichem Zeichen und fünf mit Apostroph.
- Bestimmen Sie das Geschlecht der folgenden Substantive und schreiben Sie dazu das passende Adjektiv.
Muster: Київський університét *m.*
Майдáн, літо́пис, теа́тр, пáм'ятник, підру́чник, свя́то, де́нь, інженéр, субóта, завдáння, фі́льм, адрéса, мо́ва, журна́л, Сибі́р, знáння, лі́стя, край, бюст, навчáння, до́шка, бiль, ступі́нь.
- Verbinden Sie die obenstehenden Substantive (acht von vierzehn, Ü 4) mit folgenden Adjektiven und bilden Sie anschließend acht Sätze:
украї́нський, сiній, малéнький, велiкий, німе́цький, гáрний, новiй, старiй.

6. Stellen Sie Fragen nach den Possessivpronomen (Fragepronomen чий? чия? чиє? чиї?).
 Наше місто – Відень. Мій брат тут працює. Його батько – учитель. Ваш гість – іноземець (Ausländer). Їх ма́ти викладає чеську мову. Її ім'я – Олесья. Ва́ша сестра – студентка. Твоє місто дуже гарне. На́ша лекція починається. Їхні книжки – старі. Його́ сестра – моя́ подруга. На́ші зошити – нові та гарні.
7. Konjugieren Sie folgende Verben: вчі́ти, святкува́ти, відпочива́ти.
8. Beantworten Sie folgende Fragen. Beachten Sie die Verben, nach denen ein Substantiv im Akkusativ stehen kann.
- a) Що ти чита́єш?   e) Що він любіть?
 b) Що ви вивча́єте?   f) Що вона́ слухає?
 c) Що він до́бре зна́є?   g) Що вони́ пішуть за́раз?
 d) Що Га́ля пере́кладає?   h) Що Богда́н бере́?
9. Verändern Sie die folgenden Sätze nach den angegebenen Mustern:
 Я чита́ю газету́. Я люблю́ чита́ти газету́.
- a) Ми дивимо́сь новий́ фільм.   d) Васи́ль чита́є оповіда́ння.
 b) Мо́я сестра́ бере́ словни́к.   e) Ми святку́ємо Нови́й рік.
 c) Він вчи́ть вірш.   f) Ти слуха́єш ра́діо?
10. Bilden Sie sechs Sätze mit den Wortverbindungen іде́ (йде́) лекція́, дощ, фільм, час, сніг, виста́ва.
11. Beantworten Sie folgende Fragen:
- a) Хто зна́є до́бре украї́нську мову́?   e) Де відпочива́ють студенти́?
 b) Чий підру́чник тут лежить?   f) Що вони́ чита́ють?
 c) Куди́ вони́ іду́ть?   g) Який́ фільм іде́ тепе́р?
 d) Яку́ мову́ вивча́є Та́рас?   h) Який́ день сьогодні́?
12. Übersetzen Sie:
- a) Wessen Professor kontrolliert die Hausaufgaben?
 b) Ich verbringe (проводжу) meine Ferien zu Hause.
 c) Wer arbeitet hier?

- d) Meine Straße ist breit und grün.
 e) Am Samstag fahre ich nach Hause.
 f) Taras Schewtschenko ist ein hervorragender Dichter.
 g) Wer steht da links?
 h) Wessen Wörterbuch liegt hier?
 i) Die Woche beginnt am Montag.
 k) Wer ist Ivan Franko?
13. Lesen Sie den Text und die Dialoge. Beachten Sie Aussprache und Intonation.
14. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.
15. Bilden Sie zwei Dialoge, basierend auf den Redewendungen dieser Lektion.
16. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema Роботи́й ти́ждень.
17. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema На́ше місто.

LEKTION 8

1. Stimmhafte und stimmlose Konsonanten	5. Adverbien auf -о, -е, -ому
2. Die Alternation von Konsonanten	6. Die Frage який? як?
3. Der Ausfall von Konsonanten	7. Zur Wortbildung der Substantive, die Personen bezeichnen
4. Die Verben розуміти, знати + Akkusativ	

PHONETIK

1. Stimmhafte und stimmlose Konsonanten

Im Ukrainischen treten die meisten Konsonanten paarweise auf:

stimmhaft	б	в	д	з	дз	ж	дж	г	г	м	н	р	л	й
stimmlos	п	ф	т	с	ц	ш	ч	х	к	-	-	-	-	-

2. Die Alternation von Konsonanten

a) Sowohl bei der Formbildung als auch bei der Wortbildung tritt oft ein Konsonantenwechsel in den Wortstämmen auf.

b) Hauptarten des Konsonantenwechsels sind:

г → з → ж	нога – носі – ніженька	Fuß (Bein)
к → ц → ч	рука – руці – рученька	Hand
х → с → ш	вуха – у вусі – вушенько	Ohr
д → дж	сидіти – сиджу	sitzen
зд → ждж	їздити – їжджу	fahren
т → ч	летіти – летчу	fliegen
ст → щ(шч)	пустіти – пущу	lassen

3. Der Ausfall von Konsonanten

a) Bei der Form- und Wortbildung können einige Konsonanten wegfallen:

г + ський = зький:	Ріга – різький
ж + ський = зький:	Паріж – парізький

к + ський = цький:	козак – козацький
ч + ський = ський:	чех – чеський
ш + ський = ський:	товариш – товариський

b) Beim Aufeinandertreffen von drei Konsonanten fällt in der Regel der mittlere Konsonant weg:

ст+п - сн:	радість – радісний, честь – чесний <i>ehrlich</i>
ст+л - сл:	щастя – щасливий <i>glücklich</i>
зд+н - зн:	проїзд – проїзний <i>Fahrschein</i>
жд+н - жн:	тиждень – тижневий

aber: студент – студентський / турист – туристський.

GRAMMATIK

4. Die Verben розуміти, знати + Akkusativ

Nach den Verben der e-Konjugation (I) розуміти *verstehen* und знати *wissen* wird der Akkusativ gebraucht (siehe auch Lektion 6). Merken Sie sich:

розуміти	українськ-у мов-у мо-ю сестр-у англійський текст	німецьк-у мов-у російськ-у книжк-у великий вірш
знати	нов-ого професор-а важливе правило сучасн-ого письменник-а	австрійськ-ого студент-а українськ-у граматик-у тв-ого брат-а

5. Adverbien auf -о, -е, -ому

Die ukrainischen Adverbien der Art und Weise (auf die Frage як?) werden von Adjektivstämmen abgeleitet, und zwar mit

-о, -е:	гάρно, погано, добре, хороше, цікаво
-и:	(bei Stammauslaut auf -ськ, -цьк und mit Präfix по-): по-українськи, по-німецьки, по-англійськи
-ому:	(teils mit Suffix -ськ, -цьк und mit Präfix по-): по-домашньому, по-старому, по-німецькому

6. Die Frage якій? як?

Merken Sie sich:

якій? (Adjektiv)	як? (Adverb)
га́рний	га́рно
пога́ний	пога́но
зелéний	зéлено
ціка́вий	ціка́во
ста́рий	по-ста́рому
росі́йський	по-росі́йському
фра́нцузький	по-фра́нцузьки

7. Zur Wortbildung der Substantive, die Personen bezeichnen

Substantive, die Personen nach Volks- oder Staatszugehörigkeit, Wohnsitz oder Herkunft bezeichnen, werden mit Hilfe folgender Suffixen gebildet:

Geschlecht	Suffixe	Beispiele
m	-ець, -ець	українець, німець, австрієць (Україна, Німеччина, Австрія)
f	-к-а	українка, німкєня*, австрійка
m	-янин, -анин	харків'янин, вінничанин, київнин (Харків, Вінниця, Київ)
f	-янк-а, -анк-а	харків'янка, вінничанка, київка

* Ausnahme

ТЕХТ

Це Віденський університет, інститут славістики. Тут студенти вивчають українську мову. Їхня рідна мова – німецька та англійська, а українська – іноземна мова. Сабіна, наприклад, австрійка, віденка. Курт – німець. Його батьківщина – Німеччина. Його дружина Ёлке теж німкєня. Їх рідне місто – Берлін, тобто він берлінець, а вона берлінка. Вони разом вивчають українську мову. Джек – американець, але має українське походження. Тут він іноземець. Він та його мати й тато говорять удома по-англійському й по-українському. Джек знає теж дуже добре німецьку мову. Його подруга Джейн – канадка. Зараз лекція. Професор і студенти розмовляють по-українському, тільки іноді перекладають на німецьку мову.

Dialoge

1. – Скажіть, будь ласка, ви українець чи росіянин?
 – Ні, я австрієць.
 – Ви вчитесь чи працюєте?
 – Я вчусь.
 – Що ви вивчаєте?
 – Я вивчаю українську мову.
 – А ... Тому ви так гарно говорите по-українськи.
 – Дякую!

2. – Богдана, ти знаєш німецьку мову?
 – Так... Трохи.
 – Ти розмовляєш по-німецькому?
 – Я розумію, але не говорю по-німецьки.
 – А яка твоя рідна мова?
 – Українська.
 – То будемо розмовляти по-українському.
 – Гарзд!

3. – Олесю, хто це?
 – Це Жан, наш новий студент.
 – Він іноземець?
 – Так, він француз. Його рідна мова – французька.
 – А що він вивчає зараз?
 – Він – фізик, але хоче тут вчити й німецьку мову.

Vokabeln

рідний,-а мова	hier: Muttersprache	тільки	nur
іноземний, - а	hier: Fremdsprache	берлінець m	Berliner
віденка f	Wienerin	берлінка f	Berlinerin
віденець m	Wiener	іноземець m	Ausländer
батьківщина f	Heimat	походження n	Abstammung
дружина f	Ehefrau	подруга f	Freundin
німкєня f	Deutsche	канадка f	Kanadierin
німець m	Deutscher	канадець m	Kanadier
тобто	nämlich	фізик m	Physiker

напри́клад	<i>zum Beispiel</i>	іноді <i>Adv.</i>	<i>manchmal</i>
хоті́ти I	<i>wollen</i>	він хо́че	<i>er will</i>
чи	<i>oder</i>	росі́янин <i>m</i>	<i>Russe</i>
але́	<i>aber</i>	фра́нцуз <i>m</i>	<i>Franzose</i>

Redewendungen

1. Parallele Formen

До́брый день!	До́брідень!
До́брої но́чі!	На до́браніч!
Як живе́те?	Як ся ма́єте?
Як живе́ш?	Як ся ма́єш?

2. Сьо́годні	те́пло (хо́лодно).	<i>Heute ist es warm (kalt).</i>
Вчо́ра бу́ло	" "	<i>Gestern war es ...</i>
За́втра бу́де	" "	<i>Morgen wird es ... sein.</i>

3. Подиві́ться на до́шку,	<i>Schauen Sie auf die Tafel!</i>
Сіда́йте, будь ла́ска!	<i>Setzen Sie sich, bitte!</i>
Почне́мо працюва́ти	<i>Wir beginnen zu arbeiten.</i>

Übungen

1. Lesen Sie folgende Wörter laut und beachten Sie besonders die Aussprache der stimmhaften und stimmlosen Konsonanten.

Ба́лка – па́лка, ва́та – фа́та, га́лька – ка́лька, да́та – та́то, сад – за́д, дзві́н – цві́т, жа́рт – ша́рф, змі́я – сім'я́, ба́м – па́м, та́м – да́м, жи́ти – ши́ти.

2. Bilden Sie die Adjektive von folgenden Substantiven. Beachten Sie die Veränderungen in den Wortstämmen.

Па́риж, ра́дість, фра́нцуз, Ри́га, ща́стя, че́х, ти́ждень, Пра́га.

3. Bilden Sie die Substantive, die Personen bezeichnen, mit Hilfe der Suffixe -ець, -ець, -к, -янин, -янка.

А́встрія, Віде́нь, Аме́рика, Ки́їв, Німе́ччина, Норве́гія, А́нглія, Іта́лія, Шве́йца́рія.

4. Bilden Sie sechs Sätze mit folgendem Sprachmodell: Розу́м'яти (зна́ти) + Adjektiv + Substantiv im Akkusativ.

5. Bilden Sie die Adverbien folgender Adjektive:

Га́рний, украї́нський, до́брый, пога́ний, ціка́вий, зеле́ний, німе́цький, іта́лійський.

6. Vollenden Sie folgende Sätze:

a) Скажі́ть, будь ла́ска, де ...	e) Скажі́ть, будь ла́ска, хто ...
b) Скажі́, будь ла́ска, який ...	f) Скажі́, будь ла́ска, куди ...
c) Скажі́ть, будь ла́ска, що ...	g) Скажі́ть, будь ла́ска, чия ...
d) Скажі́, будь ла́ска, як ...	

7. Beantworten Sie folgende Fragen:

- Сьо́годні те́пло чи хо́лодно?
- Учо́ра бу́ла неде́ля?
- За́втра бу́де ві́вто́рок?
- Ви вивча́єте украї́нську чи росі́йську мо́ву?
- Ти зна́єш йо́го бра́та чи се́стру?
- Оксána чита́є текст чи пи́ше впра́ви?
- За́втра бу́де хо́лодно?
- За́раз іде́ нови́й фі́льм?
- Вони́ гово́рять тепе́р по-украї́нському чи по-німе́цькому?

8. Lesen Sie den Text und die Dialoge. Beachten Sie Aussprache und Intonation.

9. Nennen Sie die Antonyme folgender Wörter:

Берлі́нець, рідна (мо́ва), кана́дка, віде́нець, ки́янка, стари́й, ра́нок, працюва́ти, пога́но, учо́ра, те́пло, німець, че́х, хо́лодно, сто́яти, пита́ти.

10. Nennen Sie die Synonyme folgender Wörter und Wortgruppen:

Говори́ти, та́то, як живе́ш, за́раз, школя́рка, роді́на, спасі́бі, у ме́не є ..., до́брідень!

11. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.
12. Bilden Sie zwei Dialoge, basierend auf den Redewendungen aus den Lektionen 7 und 8.
13. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema *Хто ти й яка твої рідна мова*.
14. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema *Я – австрієць (німець), австрійка (німкєня) ... usw.*

LEKTION 9

1. Die Assimilation	7. Die Sprachmodelle Скажіть, будь ласка, чи (не) знаєте ви, де (як, куді ...)
2. Die Stämme des Verbs	8. Die Konjunktionen а, алé
3. Der Nominativ Plural des Substantiva (Zusammenfassung)	9. Die parallelen Sprachmodelle Скільки маєте (маєш) років? – Скільки Вам (тобі) років?
4. Die Grundzahlwörter (Kardinalia) 1 bis 20)	10. Die parallelen Sprachmodelle Я люблю + Akk. – Мені подобається + Nom.
5. Grundzahlwörter mit Substantiven	
6. Die Fragepartikel чи	

PHONETIK

1. Die Assimilation

- a) Die Assimilation (von lat. *assimilatio*) ist die Angleichung der Aussprache zweier Laute, die aus Konsonanten oder Vokalen bestehen können. Dabei gleicht sich der assimilierte Laut in einem oder mehreren Merkmalen dem Folgekonsonanten an.
- b) In der ukrainischen Sprache ist die Assimilation (anders als im Russischen) eine nicht sehr weit verbreitete Erscheinung. Meistens assimilieren sich die Konsonanten:
- про́сьба wird wie про́з'ба, сніг wie с'н'іг, у ча́шці wie у ча́с'ці, боротьба́ wie бородьба́, з т́атом wie с т́атом artikuliert (siehe auch Lektion 2, *vokalische Assimilation*).

Im modernen Ukrainischen sind die meisten Assimilationen regressiv.

GRAMMATIK

2. Die Stämme des Verbs

- a) Ausgangspunkt für die Bildung der Verbformen sind die zwei Stämme des Verbs: der Infinitivstamm und der Präsensstamm (bzw. Stamm des vollendeten Futurs).
- b) Den Infinitivstamm erhält man, wenn man vom Infinitiv **-ти (-ть)** abstreicht:

чита́ти – **чита-** / говори́ти – **говори-**.

- c) Den Präsensstamm erhält man, wenn man von der 3. Person Pl. des Präsens die Personalendung **-уть (-ють) oder -ать (-ять)** abstreicht:

чита́ють – чита- / гово́рять – говор-.

- d) Infinitiv- und Präsensstamm können übereinstimmen oder sich unterscheiden:

Infinitiv	нес-ти́	писа́-ти
Infinitivstamm	нес-	писа-
3. Person Pl. (Präsens)	нес-у́ть	пи́ш-уть
Präsensstamm	нес-	пиш-

- e) Von jedem der beiden Stämme werden bestimmte Verbformen gebildet, z.B.:

писа́ти – пи́ш-уть – пиш-и́! (*Imperativ*)

чита́-ти – чита́-в, чита́-л-а ... (*Präteritum*).

3. Der Nominativ Plural des Substantivs (Zusammenfassung)

Die Substantive haben im Nominativ Plural die Endungen **-и, -і, -ї, -а, -я**:

	-и	-і	-ї	-а	-я
	брат – брати́	кни́га – кни́ги		перо́ – пе́ра	
<i>m</i>	ба́тько – ба́тьки	зе́мля – зе́млі		во́гнище – во́гнища	
<i>+</i>	сти́лець – сти́льці	гру́ша – гру́ші	<i>n</i>	теля́тко – теля́тка	
<i>f</i>	ніж – но́жі	тінь – ті́ні		мо́ре – моря́	
	ліка́р – ліка́рі	ніч – но́чі		зна́ння – зна́ння	
	край – кра́ї	ле́кція – ле́кці́ї			

- a) Die Endung **-и** haben:

– *männliche* Substantive mit Stammauslaut auf *harten* Konsonanten und **-о**. (*Ausnahmen* sind Substantive mit Stammauslaut auf **ж, ч, ш, щ**):

садо́к – садкі́ / ба́тько – ба́тьки́;

– *weibliche* Substantive auf **-а**:

па́рта – па́рти.

- b) Die Endung **-і** haben:

– *männliche* Substantive auf *weichen* Konsonanten, auf **ж, ч, ш, щ** und die *meisten* Substantive auf **р**:

ки́нь – ко́ни / до́ц – до́ці / школя́р – школя́рі;

– *weibliche* Substantive auf *harten* und *weichen* Konsonanten, auf **-я** und auf **-а** mit Stammauslaut auf **ж, ч, ш, щ**:

со́ль – со́лі / піч – пе́чі / до́ля – до́лі / межа́ – ме́жі.

- c) Die Endung **-ї** haben:

– *männliche* Substantive auf **-й**:

край – кра́ї;

– *weibliche* Substantive auf **-ія**:

се́сія – се́ції.

- d) Die Endung **-а** haben:

– *sächliche* Substantive auf **-о**:

се́ло – се́ла;

– *sächliche* Substantive auf **-е** mit Stammauslaut auf **ж, ч, ш, щ** (selten):

пожа́рище – пожа́рища;

– *sächliche* Substantive mit dem Suffix **-атко (-ятко)**:

тигря́тко – тигря́тка.

- e) Die Endung **-я** haben:

– *sächliche* Substantive auf **-е**: по́ле – поля́;

– *sächliche* Substantive auf **-я**, die im Nominativ (Sg. + Pl.) die *gleiche* Endung haben: життя́ – життя́.

- f) Merken Sie sich auch:

<i>Nom. Singular</i>		<i>Nom. Plural</i>	
дити́на	<i>Kind</i>	ді́ти	<i>Kinder</i>
дівчи́на	<i>Mädchen</i>	ді́вчата	<i>Mädchen</i>
люди́на	<i>Mensch</i>	лю́ди	<i>Menschen</i>
селя́нин	<i>Bauer</i>	се́ляни	<i>Bauern</i>

4. Die Grundzahlwörter (Kardinalia) 1 bis 20

1	один, одна, одне, одні	11	одина́дцять
2	два, дві	12	двана́дцять
3	три	13	трина́дцять
4	чоти́ри	14	чотирна́дцять
5	п'ять	15	п'ятна́дцять
6	шість	16	шістна́дцять
7	сім	17	сімна́дцять
8	вісім	18	вісімна́дцять
9	дев'ять	19	дев'ятна́дцять
10	деся́ть	20	два́дцять

Beachten Sie:

- 11 bzw. 12, 13 ... bedeutet *eins über zehn* ... ;
- das Suffix -дцять wird wie -ц'ам' ausgesprochen.

a) Das Zahlwort **один** weist eine männliche, weibliche, sächliche Form und den Plural auf:

один стіл *m* / одна кни́жка *f* / одне мо́ре *n* /
одні столи́ / кни́ги / моря́ *Pl*.

Ebenso werden mehrgliedrige Zahlwörter verändert, die als letztes Wort eine 1 enthalten:

21 (два́дцять один) стіл / 31 (три́дцять одна́) ла́мпа / 41 (со́рок одне́) прізви́ще.

b) Das Zahlwort **два** besitzt nur zwei Formen: **два** *m + n* und **дві** *f*:

два ліка́ри / два села́ / дві сестри́.

Ebenso: 22 (два́дцять два) ліка́ри / 22 (два́дцять дві) па́рти.

c) Die Zahlwörter **три**, **чоти́ри** werden mit Substantiven aller drei Geschlechter verbunden:

три (чоти́ри) столи́, па́рти, моря́.

5. Grundzahlwörter mit Substantiven

a) Nach dem Nominativ der Grundzahlwörter 2, 3, 4 bzw. 22, 23, 24, 32, 33, 34 steht das Substantiv im *Nominativ Plural* (2, 3, 4, 22, 33, 34 столи́, кни́ги, моря́, студенти́), aber manchmal mit verändertem Akzent:

Nom. Singular	син	мо́ре
Nom. Plural	сини́	моря́
2, 3, 4 ...	сіни	моря́

b) Nach dem Nominativ der Grundzahlwörter 5, 6, 7, 8 ... bzw. 25, 26 ... steht das Substantiv im Genitiv Plural:

5 столи́ / 7 моря́ ...

6. Die Fragepartikel **чи**

a) Die Partikel **чи** hat keine selbständige Bedeutung und dient nur zum Ausdruck einer Frage:

Чи ма́єте ви підру́чник? *Haben Sie ein Lehrbuch?*

b) Die Partikel **чи** bezieht sich auf den ganzen Satz und steht in der Regel am Anfang des Satzes.

c) Sie wird durch einen Fragesatz ohne Fragewort übersetzt:

Чи ма́єш ти сестру́? *Hast du eine Schwester?*

Чи не́бо блакі́тне? *Ist der Himmel blau?*

Чи він студе́нт? *Ist er ein Student?*

7. Die Sprachmodelle ...

	як ...
	що...
Скажі́ть, будь ла́ска, чи (не) зна́єте ви,	який ...
Скажі́, будь ла́ска, чи (не) зна́єш ти,	де ...
	куди́ ...
	хто ...

Muster:

- Скажі́ть, будь ла́ска, чи не зна́єте ви, де тут університе́т?
- Так, це недале́ко, за́раз лівору́ч.
- (- Ні, на жаль, не зна́ю.)

8. Die Konjunktionen a (und, aber), алé (aber)

- a) Die Konjunktionen a, алé aber sind entgegengesetzende Konjunktionen.
 b) Die Konjunktion a verbindet Sätze, deren Aussagen einander gegenübergestellt oder miteinander verglichen werden:

Я студент, а він учень.

Ich bin Student, aber er ist Schüler.

Сестра пише лист (-а),

Die Schwester schreibt einen Brief,

а брат читає книжку.

aber der Bruder liest ein Buch.

- c) Die Konjunktion алé verbindet Sätze, von denen der zweite Satz das Gegenteil von dem enthält, was erwartet wird:

Сьогодні тепло, алé йде дощ.

Heute ist es warm, aber es regnet.

Я розумію, алé не говорю

Ich verstehe Ukrainisch, aber ich

по-українському.

kann nicht Ukrainisch sprechen.

9. Die parallelen Sprachmodelle ...

Скільки маєте років?

Wie alt sind Sie?

Скільки маєш років?

Wie alt bist du?

Скільки Вам* років?

Скільки тобі* років?

Я маю 18 років.

Ich bin 18 Jahre alt.

Мені* 18 років.

10. Die parallelen Sprachmodelle ...

Nom. + любити + *Akk.*

Я люблю театр.

Dat.* + подобатися + *Nom.*

Мені подобається театр.

Beispiele:

Ти любиш футбол?

Вам подобається класична музика?

Так, мені подобається футбол.

Ні, я люблю сучасну музику.

* Die Personalpronomen haben im *Dativ* folgende Formen: мені, тобі, йому, їй, нам, вам, їм.

ТЕХТ

Я й моя сім'я

Ви ви вже знаєте, я студент. Мене звать Богдан, а моє прізвище Петренко. Я маю 19 років. Вчусь я у Київському університеті, на філологічному факультеті, вивчаю німецьку та англійську мови. Що це я можу про себе розповісти? Я люблю книги та музику. Мій улюблений поет – Тарас Шевченко. Я знаю його вірші та поеми. Що стосується музики, мені подобається і класична і сучасна музика, а також українські народні пісні.

У мене невелика родина. Моя сім'я – це батько та мати, дві сестри та я. Мої батьки – люди середнього віку. Тато – інженер, мама викладає українську мову, алé вона теж говорить по-німецькому й іноді дає мені поради відносно вивчення іноземної мови. Моя старша сестра – Галля, Галіна. Їй двадцять три роки. Вона вже одружена й має сина. Його звать Максим. Йому тільки три роки. Наталка – моя молодша сестра. Вона має тринадцять років. Наталка ще школярка. Вона гарна учениця. Наталка завжди вчить усі уроки, алé їй особливо подобається література. Вона, як і я, багато читає й пише гарні твори.

Чи треба ще щось додавати? Ми всі маємо – як ви бачите – спільні інтереси й у нас невелика, алé дружна сім'я. А у вас?

Dialoge

1. – У тебе велика родина?

~ Ні, маленька – батько, мати, брат та я.

– А сестра у тебе є?

~ Ні, немає.

– Твій брат теж студент?

~ Ні, він ще школяр.

– Скільки ж йому років?

~ Він має дванадцять років.

2. – Скажіть, будь ласка, це Віденський університет?

~ Так.

– І філологічний факультет тут?

~ Так. Треба тільки піднятися на два поверхи.

– Щиро дякую!

~ Будь ласка!

3. – Ти вивчаєш в університеті іноземні мови?
 ~ Так, українську та англійську, а також географію.
 – Тобі подобається українська література?
 ~ Так. Як ти знаєш, я люблю поезію Т. Шевченка.
 – А тобі подобаються твори Івана Франка?
 ~ Так, він теж дуже талановитий письменник. Я особливо люблю його лірику.

Wortverbindungen aus dem Text

1. Як ви вже знаєте	Wie Sie bereits wissen
Як ти вже знаєш	Wie du bereits weißt
2. Що стосується музики	Was ... betrifft
3. Мені (йому, їй ...) подобається	Mir gefällt ...
4. Люди (людина) середнього віку	Personen mittleren Alters
5. Вона одружена, він одружений	Sie (er) ist verheiratet
6. Як ви бачите, як ти бачиш	Wie Sie sehen, wie du siehst
7. Давати пораду (поради)	Einen Rat geben

Vokabeln

могті (можу ...) I	können, dürfen	вивчення n	Erlernen
улюблений(поет)	Lieblingsdichter	завжди Adv.	immer
вірш m	Gedicht	дода/вати I	hinzufügen
поема f	Ballade	спільний	gemeinsam
народна (пісня)	Volkslied	інтерес m	Interesse
старший	älter	дружний	einig, einmütig
щось	etwas	дружна (сім'я)	liebe Familie
порада f	Rat	піднятися v.	hinaufgehen
про себе	über mich	підніматися I	
відносно (+ Gen.)	in bezug auf	поберх m	Stock
молодший	jünger	багато Adv.	viel
школярка f	Schülerin	твори	hier: Aufsätze
викладач m	Professor	Pl. v. твір m	
також	auch	розповіді v.	erzählen
подобатися I	gefallen	розповідати I	
блакитний	blau	на жаль	leider

Redewendungen

Zнайомство

1. Дозвольте відрекомендуватися.
2. Ви знайомі?
3. Дозвольте познайомити вас з моїм другом.
4. Дуже приємно.
5. Радий -а з вами познайомитися.

Bekanntschaft

- Darf ich mich vorstellen?
 Kennen Sie einander?
 Darf ich Ihnen meinen Freund vorstellen?
 Sehr angenehm.
 Ich freue mich, Sie kennenzulernen.

Allgemeines

1. Щасливої дороги!
2. Ласкаво просимо!
3. Хай Вам щастить!
4. Важемо Вам всього найкращого!
5. Вітайте своїх батьків.

Allgemeines

- Gute Reise!
 Herzlich willkommen!
 Gutes Gelingen!
 Leben Sie wohl!
 Grüßen Sie Ihre Eltern.

Übungen

1. Setzen Sie die folgenden Substantive in den Plural:

Сім'я, прізвище, сестра, вірш, книга, рік, лекція, місто, пам'ятник, аудиторія, батько, товариш, викладач.

2. Suchen Sie zu jedem Substantiv ein passendes Adjektiv und ein Possesivpronomen, setzen Sie sie in den Plural:

Muster: студент – наші нові студенти.

Мова, підручник, питання, місто, відповідь, інтерес, поема, сестра, завдання, поет, твір, вірш.

3. Schreiben Sie folgende Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Zahlwörter in der erforderlichen Form ein.

- a) Моя подруга має (2, брат).
- b) Оксана несé (3, книга).
- c) Він знаé лишé (nur) (1, мова).
- d) На столі лежать (4, зошит).
- e) Тут є (3, студент) та (2, учениця).
- f) Вона має (4, рік).

4. Finden Sie den Infinitiv- bzw. Präsensstamm der Verben. Bilden Sie Sätze mit diesen Verben im Präsens:

Зна́ти, розпо́відати, вивча́ти, любі́ти, додава́ти, проси́ти, ба́чити.

5. Bilden Sie sieben Fragen mit der Partikel *чи*.

6. Üben Sie das Sprachmodell Скажіть, будь ласка, чи не знаєте ви, де (як, який ....). Schreiben Sie zehn Sätze.

7. Bilden Sie Sätze mit folgenden Wortverbindungen:

Що стосується, як ви вже знаєте, мені подобається, давати поради, як ви бачите, спільні інтереси.

8. Üben Sie die Sprachmodelle Я люблю ... Мені подобається. Bilden Sie zwei Dialoge.

9. Lesen Sie den Text und die Dialoge. Beachten Sie Aussprache und Intonation.

10. Bilden Sie zwei Dialoge, basierend auf den hervorgehobenen Dialogen.

11. Lesen und üben Sie die Redewendungen dieser Lektion.

12. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema Знайо́мство.

13. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema Мої інтереси.

14. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema Мо́я роді́на.

LEKTION 10

1. Die Assimilation (Fortsetzung)	8. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Genitiv Singular
2. Die Veränderungen im Verbstamm (e-Konjugation (I) und и-Konjugation (II)) (Zusammenfassung)	9. Der Gebrauch des Genitivs Singular ohne Präposition
3. Die Verben der Fortbewegung <i>йти</i> und <i>ходити</i>	10. Der Genitiv des Adjektivs und des Possessivpronomens der 1. und 2. Person Singular und Plural
4. Die Verben <i>йти</i> (йти) I und <i>ходити</i> II im Präsens	11. Die Grundzahlwörter (Kardinalia) 21 bis 1000
5. Die Verben mit dem Suffix <i>-ся</i>	12. Die Ordnungszahlwörter (Ordinalia)
6. Die Bedeutung der Verben mit dem Suffix <i>-ся</i>	13. Das reflexive Possessivpronomen <i>свій</i>
7. Der Genitiv Singular des Substantivs	14. Subjekt und Prädikat

PHONETIK

1. Die Assimilation

Im Ukrainischen lassen sich drei Arten konsonantischer Assimilationen unterscheiden: Stimmassimilation, Palatalisierungsassimilation, Assimilation der Artikulationsstelle und des Artikulationsmodus.

- a) Die Stimmassimilation (асиміляція за дзвінкістю – глухістю) besteht darin, daß stimmhafte Geräuschkonsonanten vor stimmlosen Geräuschkonsonanten stimmlos und stimmlose Geräuschkonsonanten vor stimmhaften Geräuschkonsonanten stimmhaft ausgesprochen werden:
- рідко wird wie рітко, книжка wie кнішка, боротьба wie бородьба ausgesprochen.
- b) Die Palatalisierungsassimilation (асиміляція за твёрдістю – м'якістю) besteht darin, daß in bestimmten Fällen ein Konsonant unter dem Einfluß des nachfolgenden Konsonanten ebenfalls palatalisiert wird:
- кість wird wie кіс'т', слів (слово) wie с'лів, сонця (сонце) wie со́н'ця ausgesprochen.
- c) Die Assimilation der Artikulationsstelle und des Artikulationsmodus (асиміляція за місцем та способом творення). Die Assimilation der Artikulationsstelle besteht darin, daß unter dem Einfluß des folgenden Konsonanten die Artikulation frikativer Dental-Alveolarer in das po-

stalveolare Gebiet verschoben wird. Als Assimilation des Artikulationsmodus bezeichnet man die Angleichung der Dental-Alveolaren **т** und **д** an Affrikaten. Sie können mit einer Stimmassimilation und einer Palatalisierungsassimilation verbunden sein:

квітка, у квітці wird wie у квіц'ці, жир, з жіром wird wie ж жіром, двадцять wird wie двац'ат' ausgesprochen.

2. Die Veränderungen im Verbstamm

a) Der Konsonantenwechsel im Stamm des Verbs in der e-Konjugation (I)

	г → ж	берег-ті – береж-у, береж-еш ...
immer:	к → ч	плака-ти – плач-у, плач-еш ...
	х → ш	коликá-ти – колиш-у, колиш-еш ...
manchmal:	з → ж	в'язáти – в'яж-у, в'яж-еш ...
	с → ш	писа-ти – пиш-у, пиш-еш ...
aber:		вез-ті – вез-у, вез-еш ...
		нес-ті – нес-у, нес-еш ...

in der и-Konjugation (II) (nur in der 1. Person Sg.):

	д → дж	ході-ти – ходж-у (ход-иш ... ход-ять)
	т → ч	леті-ти – летч-у (лет-иш ... лет-ять))
	з → ж	возі-ти – вож-у (вóз-иш ... вóз-ять)
	с → ш	носі-ти – нош-у (нóс-иш ... нóс-ять)
	зд → ждж	ізди-ти – іждж-у (ізд-иш ... ізд-ять)
	ст → щ	рост-ті – роц-у (рост-иш ... рост-ять)
aber:	г → ж	біг-ти – біж-у, біж-иш ... біж-ать

(in allen Personen Sg. und Pl.).

b) Die Verben der и-Konjugation (II) mit Stammauslaut auf **б, п, в, ф** haben in der 1. Pers. Sg. und 3. Pers. Pl. vor der Endung -л:

робіти	роблю́, роби́ш, робити́, робимо́, робите́, роблять
любіти	люблю́, люби́ш, любити́, любимо́, любите́, люблять
спáти	сплю́, спи́ш, спити́, спимо́, спите́, сплять.

c) Manchmal finden andere Veränderungen im Verbstamm statt:

бра́ти	беру́, береш́ ... беру́ть (siehe Lektion 3)
звáти	звучу́, звеш́ ... звучу́ть (siehe Lektion 5)
сла́ти	шлю́, шлеш́ ... шлю́ть schicken, senden

GRAMMATIK

3. Die Verben der Fortbewegung іти́ und ходіти

a) Das Verb іти́ (йти́) bezeichnet eine Bewegung, die in einer bestimmten Richtung verläuft:

Студенти йдуть до університету. Die Studenten gehen in die Uni.

b) Das Verb ходіти bezeichnet eine Bewegung nicht in eine, sondern in verschiedene Richtungen; (mitunter auch eine unterbrochene Bewegung) und eine wiederholte Bewegung:

Я часто ходжу́ в кінó. Ich gehe oft ins Kino.

Звичайно я ходжу́ на роботу́ пішки. Gewöhnlich gehe ich zu Fuß zur Arbeit.

4. Die Verben іти́ (йти́) I und ходіти II im Präsens

Singular		Plural	
я	іду́, ходжу́	ми	ідемо́, ходимо́
ти	іде́ш, ходи́ш	ви	ідете́, ходите́
він			
вона	іде́, ходи́ть	вони	іду́ть, ходять
воно			

5. Verben mit dem Suffix -ся

a) Die Verben mit dem Suffix -ся sind sehr häufig. Herkunftsmäßig ist -ся die alte Kurzform des Reflexivpronomens себе́ sich im Akkusativ.

b) Sie werden mit Suffix -ся nach Konsonant und -сь nach Vokal gebildet:

Ти одяга́єшся? Ziehst du dich an?

Я одяга́юсь. Ich ziehe mich an.

c) Sie werden wie die Verben ohne -ся konjugiert; nur in der 3. Pers. Sg. (e-Konjugation (I)) werden statt -е (-е) die Endungen -еть, -еть vor -ся gestellt.

Singular		Plural	
умивáтися I	диві́тися II	умивáтися I	диві́тися II
умивá-ю-сь	дивл-ю-сь	умивá-ємо-сь	дів-имо-сь
умивá-еш-ся	дів-иш-ся	умивá-ете-сь	дів-ите-сь
умивá-еть-ся	дів-ить-ся	умивá-ють-ся	дівл-ять-ся

6. Die Bedeutung der Verben mit dem Suffix -ся

- a) Die Verben mit dem Suffix -ся haben folgende Bedeutungen:
- reflexive Bedeutung:
умивáтися *sich waschen* / купáтися *sich baden*;
  - reziproke Bedeutung:
зустрічáтися *sich begegnen* / бáчитися *sich treffen, sich sehen*.
- b) Einige Verben mit -ся haben keine reflexive oder reziproke Bedeutung. Diese Verben muß man sich merken:
- починáтися *anfangen* / продóвжувáтися *dauern* / закiнчувáтися *enden*;
- einige davon werden ohne -ся nicht verwendet:
- смія́тися *lachen* / диві́тися *sehen* / прокида́тися *aufwachen*,
посміха́тися *lächeln* / сподіва́тися *hoffen*.

7. Der Genitiv Singular des Substantivs

- a) Der Genitiv Sg. lautet -а (-я), -у (-ю), -и, -і (-ї). Beispiele:
- m* брат, бáтько, стiлець, герóй, лiс, жаль, край, стáроста, суддiя;
f кнiга, пра́ця, тiнь, нiч, надiя; *n* вiкно́, мо́ре, лiстя, iм'я́.

Geschlecht	Genitiv Sg.	Beispiele
<i>m</i>	-а, -я; -у, -ю; (-и, -і selten)	брат-а, бáтьк-а, стiльц-я́, герó-я, лiс-у, жал-ю, кра-ю; стáрост-и, судд-і
<i>f</i>	-и, -і, -ї	кнiг-и, пра́ц-і, тiн-і, но́ч-і, надi-ї
<i>n</i>	-а, -я (-і selten)	вiкн-а́, мо́р-я, лiст-я; iм-ен-і

- b) Die Endung -а haben im Genitiv Singular folgende Substantive:
- die *männlichen* Substantive auf *harten* Konsonanten:
чоловiк – чоловiка / зóшит – зóшита;
  - alle *männlichen* und *sächlichen* Substantive auf -о:
тáто – тáта / вiкно́ – вiкна́.

- c) Die Endung -я haben:
- die *männlichen* Substantive auf *weichen* Konsonanten:
день – дня / олівéць – олівця́;
  - *einzelne männliche* Substantive auf -р:
лiкар – лiкаря *aber*: школя́р – школяра́ / ма́ляр – ма́ляра́;
  - *sächliche* Substantive auf -е und -я (oft mit Stammauslaut auf langen Konsonanten):
со́нце – со́нця / облі́ччя – обліччя.
- d) *Zahlreiche männliche* Substantive auf *harten* Konsonanten haben die Endung -у (-ю):
- вiтер – вiтру / сир – сiру / úспiх – úспiху / бiль – бо́лю /
вогóнь – вогню́. (Siehe Anhang 4.)
- e) Die Endung -і:
- weibliche, männliche + sächliche (selten) Substantive auf -я:
пра́ця – пра́ці / до́ля – до́лі / суддiя – суддi / плéм'я – плéмен-і.
  - *weibliche* Substantive auf *harten* und *weichen* Konsonanten:
по́дорож – по́дорожі / нiч – но́чі / по́вість – по́вiстi.
- f) Die Endung -ї haben die *weiblichen* Substantive auf -iя:
- вiя – вiї / надiя – надiї.

8. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Genitiv Singular

Folgende Veränderungen im Stamm des Substantivs finden im Genitiv Sg. statt:

- a) Die Alternation der Vokale:
- i* → *o*   нiс – но́са *Nase*
i → *e*   о́сiнь – о́сени *Herbst*
- b) Ausfall von flüchtigem -о und -е:
- сон – сну *Traum* / день – дня́.

9. Der Gebrauch des Genitivs (Sg.) ohne Präpositionen

- a) In Verbindung mit den Wörtern *немає* *ist nicht, hat nicht, es gibt nicht*, *не було* *war nicht ...*, *не буде* *wird nicht sein...* bezeichnet der Genitiv das Nichtvorhandensein eines Gegenstandes. Beachten Sie:

У мене є книга (стіл ...).	<i>Ich habe ein Buch (einen Tisch)</i>
У мене немає книг-и (стол-а ...).	<i>Ich habe kein Buch (...)</i>
У мене була книга (стіл ...).	<i>Ich hatte ein Buch (...)</i>
У мене не було книг-и (стол-а ...).	<i>Ich hatte kein Buch (...)</i>
У мене буде книга (стіл).	<i>Ich werde ein Buch haben (...)</i>
У мене не буде книг-и (стол-а).	<i>Ich werde kein Buch haben (...)</i>

b) Der Genitiv drückt das Verhältnis der Zugehörigkeit aus. Er wird (wie das Possessivpronomen) mit *чий? wessen* (чия? чие? чий?) erfragt:

стіл брата	<i>der Tisch des Bruders</i>
рід іменника	<i>das Geschlecht des Substantivs</i>
книга сестри	<i>das Buch der Schwester</i>

10. Der Genitiv des Adjektivs und Possessivpronomens der 1. und 2. Person Singular und Plural

<i>Geschlecht</i>	<i>Nominativ Singular</i>	<i>Genitiv Singular</i>
<i>m + n</i>	-ий, -ій	-ого, -(ь)ого
<i>f</i>	-а, -я	-ої, -(ь)ої, -єї

a) Die Adjektive weisen im Gen. Sg. die Endungen **-ого, -(ь)ого (*m+n*)** und **-ої, -(ь)ої (*f*)** auf:

m вихідний день – вихідного дня / синій зошит – синього зошита;

n веселе село – веселого села / синє море – синього моря;

f святкова вечéra – святкової вечері / синя книга – синьої книги.

b) Die Possessivpronomen **мій (моє), твій (твоє), наш (наше), ваш (ваше) (*m+n*)** haben im Genitiv Sg. auch die Endungen **-ого** und die Possessivpronomen **моя, твоя, наша, ваша (*f*)** die Endungen **-ої, -єї**:

<i>Nominativ Sg.</i>	<i>m</i>	мій, твій, наш, ваш інститут
	<i>n</i>	моє, твоє, наше, ваше завдання
	<i>f</i>	моя, твоя, наша, ваша школа

<i>Genitiv Sg.</i>	<i>m + n</i>	мого, твого, нашого, вашого інституту, завдання
	<i>f</i>	моєї, твоєї, нашої, вашої школи

11. Die Grundzahlwörter (Kardinalia) 21 bis 1000

21, 22, 23 ...	двадцять один (одна, одне), два (дві), три ...;
30, 31, 32 ...	тридцять, тридцять один (одна, одне), два (дві), три ...;
40, 50, 60, 70, 80, 90	сорок, п'ятдесят, шістдесят, сімдесят, вісімдесят, дев'яносто;
100, 101, 102, 103...	сто, сто один, сто два, сто три ...;
200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900	двісті, триста, чотириста, п'ятсот, шістсот, сімсот, вісімсот, дев'ятсот;
1000	тисяча.

a) Mehrgliedrige Grundzahlwörter werden durch Aneinanderreihung gebildet, und zwar – abweichend vom Deutschen – in der Reihenfolge Zehner, Einer.

b) Die Grundzahlwörter werden dekliniert. (Siehe Anhang 1.)

12. Die Ordnungszahlwörter (Ordinalia)

1. перший, -а, -е, -і	7. сьомий, -а, -е, -і
2. другий, -а, -е, -і	8. восьмий, -а, -е, -і
3. третій, -я, -е, -і	9. дев'ятий, -а, -е, -і
4. четвертий, -а, -е, -і	10. десятий, -а, -е, -і
5. п'ятий, -а, -е, -і	11. одинадцятий, -а, -е, -і
6. шостий, -а, -е, -і	12. дванадцятий, -а, -е, -і usw.

a) Die Ordnungszahlwörter werden vom Stamm der entsprechenden Grundzahlwörter abgeleitet (*Ausnahme*: перший / другий).

b) Die Ordnungszahlwörter haben die harten Endungen **(-ий, -а, -е)**:

другий, -а, -е / шостий, -а, -е usw.

Ausnahme: третій (-я, -е).

- c) Bei mehrgliedrigen Ordnungszahlwörtern erhält nur das *letzte* Wort die Form des Ordnungszahlwortes und nur das *letzte* Wort wird wie ein Adjektiv dekliniert:

125 – сто двадцять п'ятий, сто двадцять п'ятого, сто двадцять п'ятому ... (siehe Anhang 1).

- d) Ordnungszahlwörter stehen gewöhnlich bei Substantiven und stimmen mit ihnen in Geschlecht, Zahl und Fall überein:

Сьогодні **перший** урок української мови.

Я йду на **першу** лекцію.

Він робить **перше** завдання.

Я люблю **перші** квіти.

13. Das reflexive Possessivpronomen свій

- a) Das reflexive Possessivpronomen **свій** *m* (сво́я *f*, сво́є *n*, сво́ї *Pl.*) *sein, ihr, eigener* wird, wie die Possessivpronomen **мій, твій, наш, ваш**, nach Geschlecht, Zahl und Fall verändert:

свій зошит / свої книги / своє село ...

- b) Das reflexive Possessivpronomen **свій** weist auf die Zugehörigkeit einer Sache zur 1., 2. oder 3. Person hin, die *Handlungsträger* des Satzes ist:

Я (ти, він, вона́) берé (берéш ...) сво́ю кни́гу.

Ми (ви, вони́) беремо́ (берете́ ...) сво́ю кни́гу.

- c) Ist in einem Satz das Subjekt durch ein Personalpronomen der 1. oder 2. Person Sg. und Pl. ausgedrückt, so kann statt **свій** das entsprechende Possessivpronomen – **мій, твій, наш, ваш** stehen:

Я беру́ сво́ю (мою́) кни́гу. Ми беремо́ сво́ю (на́шу) кни́гу.

Ти берéш сво́ю (твою́) кни́гу. Ви берете́ сво́ю (ва́шу) кни́гу.

- d) Ist jedoch das Subjekt durch ein Personalpronomen der 3. Person (він, вона́, воно́, вони́) oder durch ein Substantiv ausgedrückt, so zieht der Ersatz von **свій** durch das Possessivpronomen der 3. Person Sg. und Pl. (його́, її́, їх (їхній)) eine Bedeutungsänderung nach sich:

Студéнт берé **свій** словні́к.

Студéнт берé **його́** словні́к.

Die beiden Sätze haben eine unterschiedliche Bedeutung: im ersten Satz handelt es sich um das Wörterbuch des Studenten, im zweiten um das Wörterbuch, das nicht dem Studenten, sondern jemand anderem gehört.

14. Subjekt und Prädikat

- a) Das Subjekt ist die Antwort auf die Fragen: **хто? що?**
- b) Das Prädikat hängt grammatikalisch vom Subjekt ab. Es antwortet auf die Frage: **Що робить? Was macht?**
- c) Das Prädikat stimmt mit dem Subjekt in Zahl und Person (im Präteritum auch im Geschlecht) überein:
Я чита́ю текст. / Ми чита́ємо текст. / Натáлка чита́ла текст.
- d) Es gibt im Ukrainischen Sätze, die nur aus einem Subjekt oder aus einem Prädikat bestehen:
Ніч. *Es ist Nacht.*
Тут кни́га. *Hier ist das Buch.*
Треба працюва́ти. *Man soll arbeiten.*

Wortverbindungen zum Thema Час – Die Zeit

- a) Весь день – *den ganzen Tag*
- b) Ці́ми дня́ми – *in diesen Tagen*
- c) Час іде – *die Zeit vergeht*
- d) Час іти́ працюва́ти (спáти, відпочивáти) – *es ist Zeit, arbeiten (schlafen, sich ausruhen) zu gehen*
- e) Час до́дому – *es ist Zeit, nach Hause zu gehen*

Merken Sie sich auch die folgenden Wörter zum Thema Час:

Що?	Was? (Substantiv)	Коли́?	Wann? (Adverb)
ра́нок	<i>Morgen</i>	ура́нці	<i>morgens</i>
вечі́р	<i>Abend</i>	увечері	<i>abends</i>
день	<i>Tag</i>	уде́нь	<i>am Tage</i>
по́лудень	<i>Mittag</i>	опо́лудні	<i>um die Mittagszeit</i>
ніч	<i>Nacht</i>	уночі	<i>nachts</i>
північ	<i>Mitternacht</i>	ополу́ночі	<i>gegen Mitternacht</i>

ТЕХТ

Що ми робимо?

Дійсно, що ми робимо весь день? Тут треба, звичайно, розрізнити робочі дні та вихідні чи святкові... Наш тиждень починається в понеділок. **Понеділок** – перший день тижня. Слово **понеділок**, між іншим, означає по неділі, тобто після неділі, після відпочинку. Тому кажуть також, що **понеділок** – важкий день. Після відпочинку у неділю важко починати працювати. Але ми всі завжди сподіваємось, що наступний тиждень буде легкий.

Ранок. Уранці ми прокидаємось, встаємо, вмиваємось одягаємось, зачісуємось, а потім снідаємо. Наш сніданок – це склянка кави, скібка хліба, трішки масла та дві-три ложки варення. Тепер час іти до університету. Там студенти зустрічаються, вітаються, розмовляють, жартують. Починається перша лекція, потім друга, третя ...

Полудень. Опілудні ми обідаємо, потім робимо свої домашні завдання, передивляємось записи лекцій.

Вечір. Увечері ми вечеряємо, читаємо, дивимось телевізор, іноді йдемо в кінно, але звичайно ми ходимо в кінно, в театр і на концерти в суботу та неділю.

Наш робочий день закінчується пізно. Північ. Час іти спати. На добраніч!

Dialoge

- Пётре, що ти робиш звичайно ввечері?
~ Увечері я дивлюсь телевізор, читаю, пишу листи. А ти?
– В середу та суботу я йду в спортивний клуб, а в інші дні я ввечері читаю, чи слухаю музику, чи переглядаю газети.
- Оксано, яка у нас перша лекція?
~ Мовознавство. А що?
– Я не була тут минулого разу. Дай мені, будь ласка, твої записи лекцій.
~ Прощу.
– Дякую.

Vokabeln

дійсно	tatsächlich	кава f	Kaffee
звичайно	gewöhnlich	варення n	Konfitüre
розрізнити I	unterscheiden	ложка f	Löffel
вихідний	freier Tag	зустрічатися I	sich treffen
важкий	schwer	вітатися I	begrüßen
важко Adv.	schwierig	жартувати I	scherzen
пішки	zu Fuß	обідати I	zu Mittag essen
сподіватися I	hoffen	передивлятися I	durchsehen
легкий	leicht	вечеряти I	zu Abend essen
прокидатися I	erwachen	звичайний	üblich
вста/вати I	aufstehen	пізно Adv.	spät
вмиватися I	sich waschen	лист m	Brief
одягатися I	sich anziehen	інший	der andere
зачісу/ватися I	sich frisieren	переглядати I	durchsehen
снідати I	frühstücken	мовознавство n	Sprachwissenschaft
між іншим	übrigens	минулий	voriger
сніданок m	Frühstück	скібка f	Schnitte
склянка f	Tasse	наступний	folgend
тому	deshalb, darum	до + Gen.	zu, nach
часом Adv.	manchmal		

Übungen

1. Setzen Sie die folgenden Substantive in den Genitiv Singular:

Сніданок, батько, обід, ранок, учитель, завдання, день, тиждень, лист, поверх, вірш.

2. Schreiben Sie folgende Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Substantive in den Genitiv Singular:

- У неї немає (підручник).
- Його сніданок – це склянка (кава).
- Ця студентка не розуміє (українська мова).
- У них немає зараз (час).
- Що стосується (музика), то я не люблю (класика).
- Тут стоїть банка (варення).
- Дай мені скібку (хліб).
- Відносно (свято) я не маю ще плану.

3. Verbinden Sie die Substantive der Ü1 mit einem Adjektiv oder Ordnungszahlwort und mit den Possessivpronomen мій, твій, наш, ваш. Setzen Sie dabei die Wortverbindungen in den Genitiv Singular.
4. Bilden Sie sechs Sätze mit den Wortverbindungen мій, твій, наш, ваш + Adjektiv + Substantiv im Genitiv Sg.
Muster: твоє цікаве оповідання, мій старший брат.
У мене немає твого цікавого оповідання.
Це книжка мого старшого брата.
5. Schreiben Sie folgende Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Verben der Fortbewegung іті oder ходіти in der erforderlichen Form ein.
- Вранці я (іті – ходіти) до університету.
  - Моя сестра вже три роки (іті – ходіти) до школи.
  - Ми звичайно (іті – ходіти) спати ополуночі.
  - Чи часто ви (іті – ходіти) в театр?
  - Він не (іті – ходіти) сьогодні на стадіон.
  - Я люблю (іті – ходіти) часом у кіно.
  - Час (іті – ходіти) дуже швидко.
6. Konjugieren Sie folgende Verben: снідати, робіти, зустрічатися, вітатися, сподіватися.
7. Schreiben Sie folgende Sätze ab und setzen Sie an Stelle der Punkte die passenden Verben mit dem Suffix -ся ein:
- Сьогодні холодно. Треба тепло ... .
  - Вранці студенти ... .
  - Тиждень ... у понеділок.
  - Вона завжди сердечно ... .
  - Я не люблю дуже рано ... .
  - Канікули ... у середу.
  - Увечері ми всі разом ... .
  - Моя сестра гарно ... .
  - Місяць ... 30 чи 31 день.
- (вітатися, закінчуватися, прокидатися, продовжуватися, одягатися, починатися, зустрічатися, дивітися, посміхатися).
8. Bilden Sie fünf Sätze mit den Verben, die ohne -ся nicht verwendet werden können.

9. Schreiben Sie folgende Sätze ab. Setzen Sie jeweils das Pronomen свій (in der erforderlichen Form) oder його, її, їх (іхній) ein.
- Вони несуть ... зшити.
  - ... робочий день починається рано.
  - ... сестра працює тут вже три роки.
  - Студент бере ... портфель.
  - Коли закінчується ... робочий день?
  - У ... садку є квіти?
  - Вона дуже любить ... сестру.
  - ... подруга – дуже гарна дівчина.
10. Übersetzen Sie:
- Ich stehe gewöhnlich sehr früh auf.
  - Wo frühstücken Sie?
  - Fahren Sie in die Uni, oder gehen Sie zu Fuß?
  - Der Unterricht ist abends zu Ende.
  - Wie viele Stunden arbeiten Sie?
  - Wann gehen Sie zu Bett?
11. Lesen Sie den Text und die Dialoge. Beachten Sie Aussprache und Intonation.
12. Nennen Sie die Antonyme der folgenden Wörter:
Снідати, ополуночі, вдень, (час) іті спати, рано, святковий (день), важкий, вечір, жінка, рідна (мова), лікар, старший, працювати, відповідати, іті, хлопець, післязавтра.
13. Bilden Sie zwei Dialoge, basierend auf den Dialogen dieser Lektion.
14. Lesen und üben Sie die Wortverbindungen zum Thema Час.
15. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema Знайомство.
16. Beschreiben Sie Ihren Arbeitstag.

LEKTION 11

1. Besonderheiten in der Aussprache einiger Buchstabenkombinationen	8. Das Verb бути (<i>sein</i>) im Präteritum und im Futur
2. Der Lokativ des Substantivs	9. Das Prädikativum повинен
3. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Lokativ	10. Die unpersönlichen Prädikativa можна, слід
4. Der Lokativ mit Präpositionen	11. Das Adverb
5. Der Akkusativ des Substantivs mit Präpositionen	12. Die Verben дивитися, бачити
6. Singulariatantum und Pluraliatantum	13. Die Monatsnamen
7. Das Präteritum	14. Das Datum

PHONETIK

1. Besonderheiten in der Aussprache einiger Buchstabenkombinationen

Kombination	Aussprache	Buchstabierung	Lies
-ться	-ц' :а	сміється	смійец' : а
-шся	-с' :а	мійешся	мийес' : а
-дцять	-ц' :ат'	двадцять	двац' : ат'
-жці	-з' ц' і	у книжці	у книз' : ц' і
-тство	-цтво	братство	брацтво
-нтський	-н' с' кий	студентський	студен' с' кий
-стн	-сн	шістнадцять	шіснац' : ат'
-зж	-ж:	розжитися	рожитис' : а

GRAMMATIK

2. Der Lokativ des Substantivs

Substantive haben im Lokativ Singular die Endungen **-і** (-ї), **-ові** (-еві, -еві), **-у** (-ю):

	Nominativ Singular			Lokativ Singular		
	m	f	n	m	f	n
зінит	шкóла	селó		у зóшит-і	у шкóл-і	у сел-і
вогóнь	земл́я	мóре		у вогні́	на земл-і́	у мóр-і
бáтько	тíнь	житт́я		при бáтьк-ові́	у тін-і́	у житт-і́
чоловiк	над́я	теля́тко		на чоловiк-ові́	у наді-ї́	на теля́тк-у (-ові́)
товáриш				на товáриш-еві́		
герóй				на герó-еві́		
дим				у дим-у́		
бiа				у бо-ю́		

- a) Die meisten Substantive haben im Lokativ Singular die Endung **-і**, die weiblichen Substantive auf **-ія** dagegen die Endung **-ї**:
стіл – на столі́ / поле – у полі́ / вія – на вії́.
- b) Die *belebten männlichen* Substantive mit Stammauslaut auf **-о**, **-й(j)**, Konsonanten und die *sächlichen* Substantive auf **-о** mit dem Suffix **-к** haben im Lokativ Singular die Endungen **-ові́**, **-еві́**, **-еві́**:
кінь – на коневі́ / водій – на водіеві́ / тигрятко – на тигряткові́ (und на тигрятку).
- c) Die *männlichen* Substantive mit Stammauslaut auf **j** und Substantive, die im Genitiv Singular ein unbetontes **-у** haben, erhalten im Lokativ Singular ein betontes **-у**:

Nom. Sg.	Gen. Sg.	Lok. Sg.
бiй	бó-ю	у бо-ю́
дим	дiм-у	дим-у́

- d) Die *männlichen* Substantive mit den Suffixen **-ик**, **-ок**, **-ак** (**-як**) und die *sächlichen* Substantive mit dem Suffix **-к** weisen im Lokativ die Endung **-у** (**-ю**) auf:
сад-óк *m* – у садк-у́
дитя́тк-о *n* – на дитя́тк-у (und на дитя́тк-ові́)
- e) Einige *männliche* und *sächliche* Substantive mit der Präposition **по** weisen im Lokativ die Endung **-у** (**-ю**) auf:
по берегу́, по морю́.

f) Alle männlichen, weiblichen und sächlichen Substantive haben im Lokativ Plural nur die Endung **-ах (-ях)**:

	Nominativ Pl.	Lokativ Plural	
		-ах	-ях
<i>m</i>	зóшит-и батькí товариш-í дні кра-í	у зóшит-ах на батьк-а́х на товариш-а́х	на дн-я́х у кра-я́х
<i>f</i>	шкóли но́чі зéмлі тіні наді́ї	у шкóл-ах у ноч-а́х	на зéмл-я́х у тін-я́х у наді-я́х
<i>n</i>	сéла плéчі моря́ житт́я	у сéл-ах на плéч-а́х	у мор-я́х у житт-я́х

3. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Lokativ

a) Die Alternation der Vokale im Singular und Plural:

	Nom. Sg.	Lok. Sg.	Lok. Pl.
i → o	ніс	на но́сі	на носáх
i → e	ведмі́дь	на ведме́ді	на ведме́дях

b) Ausfall der flüchtigen Vokale o und e im Singular und Plural:

	Singular	Plural
садóк	у садкú	у садка́х
сон	у сні	у снах
пень	на пні	на пнях

c) Die Konsonantenwechsel vor -i (nur im Singular):

г → з	нога́	на нозі́	aber: на ногáх (Pl.)
к → ц	рука́	на руці́	на рука́х
х → с	му́ха	на му́сі	на му́хах
aber:	дах	на даху́	на даха́х

4. Der Lokativ mit Präpositionen

Der Lokativ wird nur mit Präpositionen gebraucht, und zwar mit **у (в)** **на** **auf**, **при** **bei**, **по** **auf**, **durch**, **über**, **о** **um** (nur bei Zeitangabe):
у шко́лі *in der Schule* / **у сі́чні** *im Januar* / **на столі́** *auf dem Tisch* /
при зу́стрічі *bei der Begegnung* / **по óзеру** *auf dem See* /
в перші́й годі́ні *um 1 Uhr*.

Mit den Präpositionen **у (в)**, **на** gibt der Lokativ den Ort bzw. die Zeit der Handlung an und antwortet auf die Frage **де? Wo?** bzw. **коли? Wann?**:

Я живу́ у Відні. *Ich wohne in Wien.*

Він народи́вся у кві́тні. *Er ist im April geboren.*

In einigen Fällen sind die Präpositionen **у (в)** und **на** bei Ortsbezeichnungen gleichbedeutend, ihr Gebrauch hängt vom Substantiv ab.

Merken Sie sich:

Besondere Fälle des Gebrauchs der Präpositionen **на** und **у (в)** zur Bezeichnung des Ortes sind:

	на
на факультéті	<i>an der Fakultät</i>
на лекці́ї	<i>in der Vorlesung</i>
на стадіо́ні	<i>im Stadion</i>
на майдáні	<i>am Platz</i>
на ву́лиці	<i>in der Straße</i>
на з'їзді́	<i>auf dem Kongreß</i>
на конферен́ції	<i>auf der Konferenz</i>
на півночі́	<i>im Norden</i>
на півдні́	<i>im Süden</i>
на за́ході	<i>im Westen</i>
на схо́ді	<i>im Osten</i>
на першо́му кúрсі	<i>im ersten Studienjahr</i>

	в/у	
в Україні		<i>in der Ukraine</i>
в Австрії		<i>in Österreich</i>
в університеті		<i>an der Universität</i>
в інституті		<i>an einem Institut</i>
у школі		<i>in der Schule</i>
у театрі		<i>im Theater</i>
у садку		<i>im Garten</i>
у магазині		<i>in einem Geschäft</i>
у першому семестрі		<i>im ersten Semester</i>

5. Der Akkusativ des Substantivs mit Präpositionen

- a) Die Präpositionen **у (в)** *in*, **зу** und **на** *auf, in, zu* mit dem Akkusativ bezeichnen eine Richtung (Frage *куди? Wohin?*): *у театр, на існу*. Vergleichen Sie:

Студенти йдуть в університет (куди?) *Akk.*

Студенти вчаться в університеті (де?) *Lok.*

- b) Die Präposition **у (в)** wird zur Angabe der Wochentage gebraucht: *у сєреду, у суботу*. Vergleichen Sie:

У понеділок, у вівторок, у сєреду ... *Akk.*

У сїчні, у лютому, у березні ... *Lok.*

6. Singulariatantum und Pluraliatantum

- a) Substantive, die nur im Singular gebraucht werden, sind:

– Abstrakta:

кохання *Liebe* / увага *Aufmerksamkeit*;

– Kollektiva:

одяг *Kleidung* / людство *Menschheit*;

– Bezeichnungen von Metallen, chemischen Elementen, Arzneimitteln:

залізо *Eisen* / кісен ь *Sauerstoff*;

– Bezeichnungen einiger Pflanzen und Gemüsearten:

цибуля *Zwiebel* / бузók *Flieder*.

- b) Substantive, die nur im Plural gebraucht werden:

– die paarigen Gegenstände:

ножиці *Schere* / штані *Hose*;

- c) Einige Ausnahmen, die man sich merken muß:

канікули *Ferien* / грóші *Geld* / шахи *Schachspiel*.

7. Das Präteritum

- a) Den ukrainischen Formen des Präteritums stehen im Deutschen die Formen des Präteritums, des Perfekts und des Plusquamperfekts gegenüber:

Він писав – *er schrieb, er hat geschrieben, er hatte geschrieben*.

- b) Die Verben im Präteritum werden nicht nach der Person, sondern nach der Zahl und im Singular nach dem Geschlecht verändert.

- c) Das Präteritum wird vom Infinitivstamm gebildet:

писá-ти / бра́-ти.

- d) Das Präteritum der meisten Verben wird durch Anfügen der Suffixe **-в** und **-л** an den Infinitivstamm gebildet.

In der *männlichen* Form erhalten die Verben mit Stammauslaut auf Vokal das Suffix **-в**. In der *weiblichen* und *sächlichen* Form und in der *Pluralform* das Suffix **-л** und entsprechende Endungen:

-а (f), **-о (n)**, **-и (Pl)**: писá-в, писá-л-а, писá-л-о, писá-л-и.

- e) Bei den Verben mit Stammauslaut auf Konsonanten fällt das Suffix **-в** in der männlichen Form aus:

біг-ти – біг, бігла, бігло, бігли;

рос-ти – ріс, росла, росло, росли.

- f) In der *männlichen* Form kommt manchmal ein Vokalwechsel im Stamm des Verbes vor:

о, е → і   рос-ти – ріс / нес-ти – ніс.

- g) Die Verben mit dem Suffix **-ся** werden im Präteritum wie die Verben ohne **-ся** gebildet:

Infinitiv	Singular	Plural
митіся	він мівся	мілися
	вона мїлася	
	воно мїлося	

8. Das Verb *бути* (*sein*) im Präteritum und im Futur*

	Präteritum		Futur	
	Singular	Plural	Singular	Plural
<i>m</i>	був	були́	бу́ду	бу́демо
<i>f</i>	була́		бу́деш	бу́дете
<i>n</i>	було́		бу́де	бу́дуть

* Beachten Sie die Präsensendungen der e-Konjugation (I)!

9. Das Prädikativum *повинен* (*man muß, man soll*)

a) Dieses Prädikativum hat wie das Adjektiv vier Formen (*пови́нен m, пови́нна f, пови́нно n, пови́нні Pl.*) und wird mit dem Infinitiv verbunden. Im Präsens stimmt *повинен* mit dem Subjekt in Zahl und im Geschlecht überein:

Він *пови́нен* працюва́ти. Вона *пови́нна* працюва́ти.

Вони́ *пови́нні* працюва́ти.

b) Im Präteritum *бути* + *повинен* stimmen mit dem Subjekt in Geschlecht und Zahl und im Futur in Person und Zahl überein:

Präteritum: Він *пови́нен* був учо́ра працюва́ти.

Вона *пови́нна* була вчора працюва́ти.

Воно *пови́нно* було вчора працюва́ти.

Вони *пови́нні* були вчора працюва́ти.

Futur: Я *пови́нен* бу́ду за́втра працюва́ти.

Ти *пови́нен* будеш за́втра працюва́ти.

Він *пови́нен* буде за́втра працюва́ти.

Вона *пови́нна* буде за́втра працюва́ти.

Воно *пови́нно* буде за́втра працюва́ти.

Ми *пови́нні* будемо за́втра працюва́ти.

Ви *пови́нні* будете за́втра працюва́ти.

Вони *пови́нні* будуть за́втра працюва́ти.

10. Die unpersönlichen Prädikativa *можна* (*man kann*), *слід* (*man soll*)

a) Im Präsens werden *можна*, *слід* (wie *тре́ба*) nur mit dem Infinitiv verbunden:

Тут *можна* (*слід*) працюва́ти.

Im Präteritum werden *можна*, *слід*, *тре́ба* mit dem Infinitiv und dem Verb *бу́ти* in der *sächlichen* Form *було́* gebraucht:

Тут *можна* (*слід*, *тре́ба*) було́ працюва́ти.

Im Futur werden diese Prädikativa mit dem Infinitiv und dem Verb *бути* in der 3. Person Singular *бу́де* gebraucht:

Тут *можна* (*слід*, *тре́ба*) буде працюва́ти.

11. Das Adverb

Nach der Bedeutung unterscheidet man folgende Gruppen von Adverbien:

a) Adverbien des Ortes (Frage *де?* *wo?* / *куди?* *wohin?*):

тут *hier* / там *dort* / далі́ко *weit, fern*.

b) Adverbien der Zeit (Frage *коли?* *wann?*):

сього́дни *heute* / улі́тку *im Sommer*.

c) Adverbien der Art und Weise (Frage *як?* *wie?*):

добре́ *gut* / по-украї́нському *auf Ukrainisch*.

d) Adverbien des Maßes und Grades (Frage *скільки?* *wieviel?* / *В якій мі́рі?* *in welchem Maß?*):

бага́то *viel* / дуже́ *sehr*.

e) Adverbien des Zwecks (Frage *нащо?* *навіщо?* *во́зу?* / *для чо́го?* *zu welchem Zweck?*):

наперекі́р *zum Trotz*.

f) Adverbien des Grundes (Frage *чо́му?* *warum?*):

згара́чу *unbedacht*.

12. Die Verben *дивитися*, *бачити*

Merken Sie sich:

ба́чити *sehen, schauen*

диві́тися *schauen*

a) Das Verb *бачити* wird meistens mit dem direkten Objekt (im Akkusativ) gebraucht:

ба́чити мо́ре *das Meer sehen*

ба́чити сон *einen Traum sehen (haben)*

aber auch: добре́ ба́чити *gut sehen*

b) Das Verb **дивитися** wird meistens in Verbindung mit dem Präpositionsobjekt gebraucht:

Оксана дивитися на дошку. *Oksana schaut an die Tafel.*

Брат дивитися у вікно. *Der Bruder schaut auf das Fenster.*

Aber: дивіться телевизор, фільм

Vergleichen Sie:

Aktiv	Passiv
Починати <i>beginnen, anfangen</i>	починатися <i>beginnen, anfangen, starten</i>
продовжувати <i>fortsetzen</i>	продовжуватися <i>dauern, andauern</i>
закінчувати <i>beenden, abschließen</i>	закінчуватися <i>enden, ablaufen</i>

Beispiele:

Починати працювати (вчитися, писати, читати ...) *zu arbeiten (zu studieren, zu schreiben, zu lesen ...)* *beginnen, anfangen*

Навчальний рік (перша лекція, літній семестр ...) *починається das Studienjahr (die erste Vorlesung, das Sommersemester ...)* *beginnt.*

13. Die Monatsnamen

Nominativ	
січень	<i>Januar</i>
лютий	<i>Februar</i>
березень	<i>März</i>
квітень	<i>April</i>
травень	<i>Mai</i>
червень	<i>Juni</i>
липень	<i>Juli</i>
серпень	<i>August</i>
вересень	<i>September</i>
жовтень	<i>Oktober</i>
листопад	<i>November</i>
грудень	<i>Dezember</i>

Lokativ	
у січні	<i>im Januar</i>
у лютому	<i>im Februar</i>
у березні	<i>im März</i>
у квітні	<i>im April</i>
у травні	<i>im Mai</i>
у червні	<i>im Juni</i>
у липні	<i>im Juli</i>
у серпні	<i>im August</i>
у вересні	<i>im September</i>
у жовтні	<i>im Oktober</i>
у листопаді	<i>im November</i>
у грудні	<i>im Dezember</i>

14. Das Datum

Das Datum wird durch die Ordnungszahlwörter in der *sächlichen* Form mit dem Namen des Monats im *Genitiv Singular* (auf *-a, -я*) gebildet.

Ausnahme: лютий – лютого.

Яке сьогодні число? *Welches Datum ist heute?*

Сьогодні 5 (п'яте) березня. *Heute ist der 5. März.*

Merken Sie sich:*

Nominativ Singular	Genitiv Singular
січень	січня
лютий	лютого
березень	березня
квітень	квітня
травень	травня
червень	червня
липень	липня
серпень	серпня
вересень	вересня
жовтень	жовтня
листопад	листопада
грудень	грудня

Vergleichen Sie:

Який рік зараз? Якого року? У якому році? (Коли?)

1998-ий рік (Nom.) 1998-ого року (Gen.) У 1998-ому році (Lok.)

(тисяча дев'ято́т (bei Datumsangabe)

дев'яно́сто восьми́й)

* Beachten Sie den Ausfall der Vokale e. Ausnahme: листопад – листопада.

ТЕХТ

Навчальний рік

Богдан ще добре пам'ятає перший навчальний рік в університеті. Він почався, як звичайно, першого жовтня. Вже вранці студенти заповнили вулиці та майдан у районі університету. Все нове, незнайоме ... Що робити? Кого попитати?... Спокійно!

По-перше: де твій факультет, де твій інститут? По-друге: де подивитися у розклад, в якій аудиторії твоє перша лекція, та зайняти місце. От і професор в аудиторії. Починається перша лекція, перший семестр, перший навчальний рік ... І ти вже студент, який *все* знає. А саме:

Жовтень, листопад, грудень та січень – це зимовий семестр. У кінці січня студенти складають іспити. (Але не слід забувати, що в грудні-січні вони ще мають різдвяні канікули – три тижні!). Весь лютий – це семестрові канікули. Цей час студенти звичайно використовують для наукової праці чи готуються до іспитів. Першого березня починається літній семестр і продовжується чотири місяці: березень, квітень, травень, червень. У березні-квітні знову канікули. А у червні є також іспити.

Скласти іспити у червні – це означає мати довгі літні канікули, відпочивати, подорожувати, вивчати іноземні мови. Але більшість студентів улітку працює.

Що стосується розкладу та іспитів. Зрозуміло, що є загальний учбовий план для кожного напрямку навчання. Все ж студенти повинні мати й самостійний учбовий план, вибирати лекції, семінари, практичні заняття.

Але зараз ми наприкінці навчального року, попереду канікули. До зустрічі у новому навчальному році!

Dialoge

1. – Богдане, коли ти закінчив школу?
~ В 1997-ому році, а атестат зрілості одержав 20-ого червня 1997 року. А ти?
– Я – в 1996-ому році, але я працював один рік, а потім почав учитися. Тепер я вже два роки в університеті. А ти?

Три роки. І знаєш, навчання мені дуже цікавить. А тобі подобається університет?
Так і ні. Дещо подобається, дещо – не зовсім.

Коліго, скажи, будь ласка, які вправи ми повинні були зробити? Шату, сьому та восьму.

А текет ми повинні були читати та перекладати?

Ні, тільки передивітися.

Дякую! А ти повинна ще щось підготувати?

Ні, мені слід тільки повторити нові слова.

Наталію, я чула, що ти вже закінчуєш університет?

Так, це мій останній семестр.

Скільки ж тобі років? Коли ти народилась?

Мені вже 23 роки, а народилась я, між іншим, у травні.

Коли саме?

21-ого травня 1978 року. А коли твій день народження?

Ще не скоро. Я народилась узімку, 10-ого лютого 1977-ого року.

Маю зараз 22 роки.

Wortverbindungen aus Text und Dialogen

Зайняти місце

Platz nehmen

Скласти іспит,

eine Prüfung ablegen,

готуватися до іспиту,

sich für eine Prüfung vorbereiten,

іспит з мови, з історії

Sprachprüfung, Geschichtsprüfung

До зустрічі!

Auf Wiedersehen! Bis bald!

Мені цікавить

mich interessiert

Напрямок навчання

die Studienrichtung

Merken Sie sich:

Коли ти народився (народилась, ви народились)?

*Wann bist du geboren
(Wann sind Sie geboren)?*

Я народився (народилась) 11
(одинадцятого) вересня 1975-ого
року (*Gen.*).

*Ich bin am 11. September 1975
geboren.*

Vokabeln

навчальний (рік)	<i>Studienjahr</i>	ко́жний	<i>jeder</i>
пам'ятати I	<i>sich erinnern</i>	учбо́вий план	<i>Studienplan</i>
заповняти I	<i>füllen, ausfüllen</i>	означа́ти I	<i>bedeuten</i>
попита́ти (в. питати)	<i>fragen</i>	напри́кінці Adv.	<i>am Ende</i>
незнайо́мий	<i>unbekannt</i>	вибира́ти I	<i>wählen</i>
спокі́йно Adv.	<i>ruhig</i>	подорожу/ва́ти I	<i>reisen</i>
по-пе́рше Adv.	<i>zuerst</i>	самості́йний	<i>selbständig</i>
ро́зклад m	<i>Stundenplan</i>	попе́реду Adv.	<i>vorne</i>
все	<i>alles</i>	оде́ржу/вати I	<i>erhalten</i>
а са́ме	<i>zwar, nämlich</i>	атеста́т зрі́лості	<i>Reifezeugnis</i>
зимо́вий (семестр)	<i>Wintersemester</i>	де́що	<i>einiges</i>
забува́ти I	<i>vergessen</i>	не зо́всім	<i>nicht ganz</i>
різдвяні канікули	<i>Weihnachtsferien</i>	звика́ти I	<i>sich gewöhnen</i>
використо́вувати I	<i>ausnutzen</i>	чу́ти I	<i>hören</i>
семестро́ві канікули	<i>Semesterferien</i>	ві́рно Adv.	<i>richtig</i>
літній семестр	<i>Sommersemester</i>	оста́нній	<i>letzte</i>
зно́ву Adv.	<i>wieder</i>	де́нь	<i>Geburtstag</i>
до́вгий	<i>lang</i>	наро́дження	
зага́льний	<i>allgemein</i>		

Übungen

1. Setzen Sie die in Klammern stehenden Substantive im Lokativ mit den Präpositionen у (в), на ein.

- Лекції ... (університет) починаються вранці.
- Не слід розмовляти ... (урок).
- ... (Австрія) є гори та озера.
- Богдан народився ... (квітень).
- Я повинна була працювати ... (бібліотека).
- Петро живе ... (вулиця) Шевченка.
- ... цьому (семестр) ми маємо 6 годин української мови.

2. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Substantive im Lokativ oder im Akkusativ mit Präpositionen ein.

- Сонце сходить ... (схід).
- Наталя йде сьогодні ... (театр).

- ... (вєреда) починається літній семестр.
- Тарас Шевченко народився ... (березень).
- Професор увійшов ... (аудиторія).
- По-перше слід подивитися ... (розклад), коли починаються лекції.
- Він був вже 2 рази ... (Україна).
- Завтра я йду ... (стадіон).
- ... (субота) та ... (неділя) ми ходимо іноді ... (ліс) чи ... (гори).

3. Setzen Sie alle Verben des Textes dieser Lektion ins Präteritum.

4. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die Verben бачити und дивитися ein.

- Зараз він... на дошку.
- Я ... його у травні.
- Увечері ми любимо ... телевізор.
- Наталя ... у вікно.
- Ти не ... її вчора?

5. Bilden Sie sechs Sätze mit den Prädikativa слід, можна, треба.

6. Schreiben Sie die folgenden Daten in Worten:

11.9.1970 / 7.1.1975 / 17.8.1940 / 16.6.1938 / 13.7.1991 / 5.6.1945.

7. Beantworten Sie schriftlich folgende Fragen:

- Коли ви народились?
- Скільки місяців продовжується літній семестр?
- Який завтра буде день та яке число (дата)?
- Коли ви закінчили школу?
- У якому місяці його день народження?
- Якого числа наступає Новий рік?
- Коли починається навчальний рік?
- В якому місяці закінчується зима?

8. Schreiben Sie sechs Sätze mit dem Wort повинен im Präsens, Futur und Präteritum.

9. Konjugieren Sie folgende Verben:

Заповняти, забувати, пам'ятати, використовувати.

10. *Bilden Sie sechs Sätze mit folgenden Wortverbindungen:*
Складати іспит, мене цікавить, між іншим, день народження
зайняти місце, напрямок навчання.

11. *Beschreiben Sie Ihr erstes Studienjahr.*

12. *Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema День народження und Перша лекція.*

13. *Lesen Sie folgenden Dialog laut und erzählen Sie ihn nach:*

- Васильку, ти добре зрозумів сьогоднішній урок?
~ Так.

- А про що ми говорили?

~ Ви говорили весь урок про те, щоб ми сиділи тихо.

LEKTION 12

Der Genitiv des Substantivs (Plural)

Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Genitiv Plural

Der Gebrauch des Genitivs (Forts.)

Der Genitiv mit Präpositionen

Der Vokativ des Substantivs

(Zusammenfassung)

Adjektive mit weichem Stammauslaut

7. Substantiv mit Adjektiv und Ordnungszahlwort im Akk. und Lok. Sg.

8. Deklination und Gebrauch von Personalpronomen

9. Das Fragepronomen **котрий**

10. Der Imperativ

11. Die Verben **могти, хотіти, мусити**

12. Zeitangaben

GRAMMATIK

1. Der Genitiv des Substantivs (Plural)

Die Substantive weisen im Genitiv Plural die Endungen **-ів (-їв)** oder **-ей** auf. Viele Substantive sind im Genitiv Plural jedoch endungslos:

	Nom. Sg.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
m	стіл	столи́	стол-і́в
	день	дні́	дн-і́в
	ба́тько	ба́тьки	ба́тьк-і́в
	судді́я	судді́	судд-і́в
	край	краї́	кра-і́в
	гість	го́сті	гост-е́й
f	громадя́нин	громадя́ни	громадя́н
	ла́мпа	ла́мпи	ламп
	зе́мля	зе́млі	зе́мелі
	ми́ша	ми́ши	миш-е́й
	статті́я	статті́	стат-е́й
	ніч	но́чі	ноч-е́й
	по́вість	по́вісті	повіст-е́й
ма́ти	ма́т-ер-і́	ма́т-ер-і́в	

	селó	сéла	сіл
	мóре	моря́	мор-ів
n	житт́я	житт́я	житт-ів
	бажа́ння	бажа́ння	бажа́нь
	о́ко	о́чі	оч-ей
	теля́	тел-я́т-а	теля́т

- a) Die Endung **-ів** haben im Genitiv Plural folgende Substantive:
- *männliche* Substantive mit Stammauslaut auf einen *harten* und einige auf einen *weichen* Konsonanten, auf **-о** und einige Substantive auf **-а, -я**:
будино́к – буди́нків / стілець – сті́льців
батько́ – батьки́в / суддя́ – судди́в;
  - einige *weibliche* Substantive auf **-а** und das Substantiv **мати**:
баба́ – баб-ів (auch баб) / губа́ – губ-ів (губ) / мати́ – матер-ів;
  - alle *sächlichen* Substantive auf **-е** und einige auf **-я** (mit Stammauslaut auf einen langen Konsonanten):
поле́ – полі́в / життя́ – житт́ів.
- b) Die Endung **-ів** haben im Genitiv Plural *männliche* Substantive auf **-й** und einige *sächliche* Substantive auf **-я**:
сара́й – сара́їв / подві́р'я – подві́р'їв.
- c) Die Endung **-ей** haben:
- einige *männliche* Substantive mit *weichem* Stammauslaut:
гос́ть – гости́ей / кінь – коне́й;
  - einige *weibliche* Substantive auf **-а (-я)** und alle *weiblichen* Substantive mit Stammauslaut auf Konsonanten:
сі́м'я – сі́мей / ми́ша – мише́й / стаття́ – стате́й / ніч – ноче́й /
подоро́ж – подоро́жей / пові́сть – повісте́й.
  - einige *sächliche* Substantive auf **-о, -е**:
око́ – очі́ – очей́
плече́ – плечі́ – плечей́.
- d) *Endungslose* Substantive im Genitiv Plural sind:
- die meisten *weiblichen* Substantive auf **-а (-я)**:
краї́на – краї́н / межа́ – меж / вулиця́ – вулиць / доля́ – доль;
  - einige *sächliche* Substantive auf **-а (-я)** und auch auf **-о**:
зна́ння – зна́нь / курча́ – курча́т / перо́ – пер;

einige *männliche* Substantive mit Stammauslaut auf Konsonanten:
селя́нин – селя́н.

2. Die Veränderungen im Stamm des Substantivs im Genitiv Plural

- a) Die Alternation der Vokale:
кінь – коне́й / осінь – осене́й / робота́ – робі́т.
- b) Ausfall der flüchtigen Vokale **о** und **е**:
день – дні́в / сон – сні́в.
- c) Lautet ein Substantiv im Stamm auf zwei Konsonanten aus, so wird im endungslosen Genitiv Plural zwischen diese beiden Konsonanten häufig ein flüchtiges **о** oder **е** eingeschoben:
вікно́ – віко́н / сестра́ – сесте́р.

3. Der Gebrauch des Genitivs

- a) Der Genitiv Plural steht nach Wörtern, die eine unbestimmte Anzahl bezeichnen, wie z.B. **багато** *viel(e)* / **мало** *wenig(e)* / **трохи** *ein bißchen* / **скільки** *wie viel(e)* / **декілька** *einige*:
багато́ жіно́к / декілька́ студенті́в.
- b) Substantive, die keine Pluralformen haben, stehen nach diesen Wörtern im Genitiv Singular:
мало́ часу́ *wenig Zeit* / скільки́ енергі́ї *wieviel Energie*.
- c) Bei der Datumsangabe stehen Monatsname und Jahresangabe (nur Ordnungszahlwort!) im Genitiv:
двадцять друге́ квітня́ тисяча дев'ятсот дев'яносто сьомого́ року
der 22. April 1997;
перше́ січня́ тисяча дев'ятсот дев'яносто восьмого́ року
der 1. Januar 1998.
- d) Der Genitiv Singular steht nach Maßangaben:
кіло́ цукру́ *ein Kilo Zucker* / лі́тр молока́ *ein Liter Milch*.
- e) Der Genitiv steht nach den Verben **бажати** *wünschen*, **боятися** *sich fürchten vor*, **просити** (**прохати**) *bitten*, **вимагати** *verlangen*:
бажати́ щастя́ *Glück wünschen*
просити́ (прохати́) до́помоги́ *um Hilfe bitten*.

f) Der Genitiv Singular (bzw. Plural) steht manchmal – anstelle des Akkusativ – nach den transitiven Verben *давати geben, купувати kaufen, приносити bringen*:

принеси молока, хліба. *Bring Milch, Brot.*

купи мені цих книжок. *Kauf mir diese Bücher.*

g) Nach dem Wort *треба (brauchen, benötigen)* wird immer der Genitiv Singular oder Plural verwendet:

мені треба світла (грошей). *Ich brauche Licht (Geld).*

4. Der Genitiv mit Präpositionen

a) Die Präpositionen stehen mit dem Genitiv zur Bezeichnung des Orts, der Richtung, der Zeit, des Ziels usw.

b) Den Genitiv fordern folgende Präpositionen:

біля *neben, am* / від *von* / до *bis* / для *für* / з, із *aus, von* / у *bei, an* usw.

c) Die Präposition *біля* bezeichnet den Ort und antwortet auf die Frage *де? wo?*:

біля лісу *neben dem Wald.*

d) Die Präposition *від* bezeichnet

– die Richtung einer Bewegung (Frage *звідки? woher?*):

від берега *vom Ufer*;

– die Entfernung (in Verbindung mit der Präposition *до*):

від Києва до Праги ... *von Kiew bis Prag ...*;

– eine Person oder einen Gegenstand als Urheber / Ursache der Handlung:

лист від брата *der Brief vom Bruder*;

– eine Sache, gegen die man sich schützen möchte:

ліки від грипу *ein Grippemittel*

e) Die Präposition *до* bezeichnet

– den Endpunkt einer Handlung (Frage: *до якого місця? bis wohin?*):

до станції *bis zum Bahnhof*;

– die Richtung der Bewegung (Frage: *куди? wohin?*):

йти до школи *in die Schule gehen*;

den Zeitabschnitt der Handlung (Frage: *до якого часу? bis?*):

працювати до вечора *bis zum Abend arbeiten*;

die Zeit der Handlung (Frage: *коли? wann?*):

прийти до обіду *vor dem Mittagessen kommen*.

h) Die Präposition *для* bezeichnet das Ziel einer Handlung (Frage: *для кого? для чого? з якою метою? für wen? wofür? für welchen Zweck?*):

підручник для студентів *das Lehrbuch für Studenten*.

i) Die Präposition *з (із)* bezeichnet

– die Richtung der Bewegung (Frage: *звідки? woher?*):

приїхати з Києва *aus Kiew kommen*;

– den Stoff, das Material:

дах із заліза *das Dach aus Eisen*;

– die Ursache, den Grund der Handlung:

плакати з радощів *vor Freude weinen*.

h) Die Präposition *у* (Frage: *у кого? bei wem?*) dient zum Ausdruck des Besitzes oder der Zugehörigkeit:

У брата є ... *Der Bruder hat ...*

жити у батьків *bei den Eltern wohnen*.

5. Der Vokativ des Substantivs

a) Der Vokativ ist nach Inhalt und Funktion dem Nominativ sehr ähnlich. Die bestimmten Endungen haben im Vokativ *nur männliche und weibliche* Substantive. Die sächlichen Substantive und die Pluralformen entsprechen dem Nominativ.

b) Der Vokativ hat folgende Endungen:

	Substantiv	Nom. Sg.	Endungen	Vokativ Sg.
m	auf <i>harten</i> Konsonanten	професор син дуб Богдан	-e, -y	професор-е сін-у дуб-е Богдан-е
	fremde Namen auf r, k, x	Єріх Георг	-y	Єріх-у Георг-у

<i>m</i>	auf <i>weichen</i> Konsonanten	Васі́ль Андрі́й	-ю	Васі́л-ю Андрі́-ю
	auf -о	Петро́ ба́тько	-е, -у	Петро́-е ба́тьк-у
	auf -а	Мико́ла	-о	Мико́л-о
<i>f</i>	auf -а	Окса́на мо́ва	-о	Окса́н-о мо́в-о
	auf -я	Га́ля земля́	-ю -е	Га́л-ю зе́мл-е
	auf -і́я	Наді́я	-е	Наді́-е

Merken Sie sich:

Nominativ Sg.	Vokativ
коле́га	коле́го
пан	па́не
па́ні	па́ні
друг	дру́же
това́риш	това́ришу

6. Adjektive mit weichem Stammauslaut

сі́ній	<i>blau</i>	бра́тній	<i>brüderlich</i>
ра́нній	<i>früh</i>	ве́рхній	<i>über</i>
худо́жній	<i>künstlerisch</i>	оста́нній	<i>letzte</i>
майбу́тній	<i>zukünftig</i>	вечі́рній	<i>abendlich</i>
лі́тній	<i>sommerlich</i>	му́жній	<i>mutig</i>
ні́жній	<i>unter</i>		

(Siehe auch Anhang 1.)

7. Substantiv mit Adjektiv und Ordnungszahlwort im Akkusativ und Lokativ Singular

Adjektiv		Nom. Sg.	Akk. Sg.	Lok. Sg.
Stamm- auslaut auf einen harten Konsonan- ten	<i>m</i>	пе́рш-ий навча́льн-ий рі́к	(y) + N.	у пе́рш-о́му навча́льн-о́му ро́ц-і
	<i>f</i>	пе́рша ціка́в-а робо́та	(y) пе́ршу ціка́в-у робо́т-у	у пе́рш-і́й ціка́в-і́й робо́т-і
	<i>n</i>	пе́рш-е ціка́в-е завда́ння	(y) + N.	= <i>m</i>
Stamm- auslaut auf einen weichen Konsonan- ten	<i>m</i>	тре́т-ій лі́тн-ій мі́сяць	(y) + N.	у тре́т-о́му лі́тн-о́му мі́сяці
	<i>f</i>	тре́т-я лі́тн-я неді́ля	на тре́т-ю лі́тн-ю неді́л-ю	на тре́т-і́й лі́тн-і́й неді́л-і
	<i>n</i>	тре́т-е лі́тн-е завда́ння	(y) + N.	= <i>m</i>

8. Deklination und Gebrauch von Personalpronomen

	1. Person		2. Person	
	Singular	Plural	Singular	Plural
Nom.	я	ми	ти	ви
Gen.	ме́не	нас	тебе́	вас
Dativ	ме́ні	нам	тобі́	вам
Akk.	ме́не	нас	тебе́	вас
Instr.	мно́ю	на́ми	тобо́ю	ва́ми
Lok.	(на) ме́ні	(y) нас	(на) тобі́	(y) вас

	3. Person Sg.			3. Pers. Pl.
	m	f	n	m f n
Nom.	він	вона́	воно́	вони́
Gen.	його́, (до) нього́	її, (у) неї́	= m	їх, (у) них
Dativ	йому́	їй	= m	їм
Akk.	= Gen.	= Gen.	= m	= Gen.
Instr.	ним	не́ю	= m	ні́ми
Lok.	(на) нього́му (ні́м)	(на) ній	= m	(на) них

a) Hängt eine Form der 3. Person (він, вона, воно, вони) von einer Präposition ab, wird dieser Form in der Regel ein **н-** vorangestellt:

у нього́ / до них / на нього́му.

b) Nach Verben wird dem Personalpronomen der 3. Person jedoch kein **н-** vorangestellt. Vergleichen Sie:

Я бачу його́. *Ich sehe ihn.*

Я дивлюсь на нього́. *Ich schaue auf ihn.*

c) Den Possessivpronomen der 3. Person (його, її, їх) wird nach Präpositionen kein **н-** vorangestellt. Vergleichen Sie:

Я був у нього́ (Personalpr.) *Ich war bei ihm.*

Я був у його́ кімнати (Possessivpr.) *Ich war in seinem Zimmer.*

9. Das Fragepronomen котрий

a) Das Fragepronomen **котрий** (*welcher?*) hat wie ein Adjektiv drei Formen im Singular und eine im Plural:

котр-ий / котр-а́ / котр-е́ котр-і.

b) Im Singular stimmt das Pronomen **котрий** (-а, -е) in Geschlecht, Zahl und Fall mit dem zugehörigen Substantiv überein. Es wird wie die harten Adjektive dekliniert. (Siehe Anhang I). *Beispiele:*

Котрий день? Котра книга? Котре вікно? Котрі ножиці?

Котрого студента? У котрий книжці? На котрому вікні?

c) Das Pronomen **котрий** kann auch wie eine Konjunktion verwendet werden:

Візьми книжки, котрі лежать на столі.

Nimm die Bücher, die auf dem Tisch liegen.

10. Der Imperativ

a) Der Imperativ hat die Formen der 2. Person Singular und Plural und der 1. Person Plural.

b) Die Formen des Imperativs werden vom Präsensstamm der unvollendeten Verben bzw. vom Stamm des einfachen Futurs der vollendeten Verben gebildet:

писати – пиш-уть:	пиши́! пиші́мо! пишіть! bzw.
написати – напиш-уть	напиши́! напиші́мо! напишіть!
нести – нес-уть:	несі́! несі́мо! несіть!
читати – чита-ють:	читай! читай́мо! читайте!

c) Lautet der Präsensstamm auf einen Konsonanten aus, hat der Imperativ die Endungen **-и, -імо, -іть**:

Infinitiv + 3. Pers. Pl.: робити – роб-л-ять

Imperativ:

2. Pers. Sg. робі́!

1. Pers. Pl. робі́мо!

2. Pers. Pl. робіть!

d) Lautet der Präsensstamm auf einen Vokal aus, hat der Imperativ die Endungen **-й, -ймо, -йте**:

Infinitiv + 3. Pers. Pl.: читати – чита-ють

Imperativ:

2. Pers. Sg. читай!

1. Pers. Pl. читай́мо!

2. Pers. Pl. читайте!

e) Von einzelnen Verben wird der Imperativ unregelmäßig gebildet. *Merken Sie sich:*

бути *sein* буд-уть: бу́дь! бу́дьмо! бу́дьте!

їсти *essen* їд-ять: їж! їжмо! їжте!

різати *schneiden* ріж-уть: ріж! ріжмо! ріжте!

f) In imperativischer Bedeutung kann **хай** (*нехай*) (*laß, mag, möge, soll*) in Verbindung mit der 3. Person (Singular und Plural) Präsens des betreffenden Verbs oder **давай, давайте** (*willst du, wollen wir*) in Verbindung mit dem Infinitiv verwendet werden:

хай (*нехай*) читає, пише (Sg.)!

хай (*нехай*) читають, пишуть (Pl.)!

давай (давайте) читати, писати!

11. Die Verben *могти, хотіти, мусити*

a) Die Verben *могти können, хотіти wollen, мусити müssen* werden im Präsens und Präteritum in Verbindung mit dem Infinitiv verwendet:

Präsens	Präteritum
я <i>мо́жу, хо́чу, му́шу писати</i>	він <i>ми́г, хоті́в, му́сив писати</i>
ти <i>мо́жеш, хо́чеш, му́сиш ...</i>	вона <i>могла́, хоті́ла, му́сила ...</i>
він	воно <i>могло́, хоті́ло, му́сило ...</i>
вона <i>мо́же, хо́че, му́сить ...</i>	вони <i>могли́, хоті́ли, му́сили ...</i>
воно	
ми <i>мо́жемо, хо́чемо, му́симо ...</i>	
ви <i>мо́жете, хо́чете, му́сите ...</i>	
вони <i>мо́жуть, хо́чуть, му́сять ...</i>	

b) Beachten Sie den Konsonantenwechsel:

г → ж	могти – <i>можу</i>
т → ч	хотіти – <i>хочу</i>
с → ш	мусити – <i>мушу</i>

12. Zeitangaben

Котра година <i>зараз?</i>	О* котрій годині?
<i>Wie spät ist es jetzt?</i>	<i>Wann? Um wieviel Uhr?</i>
Друга година.	О* другій годині.
<i>Es ist zwei Uhr.</i>	<i>Um zwei Uhr.</i>

* Die Präposition *o* mit Lokativ wird *nur* in diesem Satz verwendet.

Merken Sie sich:

Котра година?	О котрій годині?
...а (я) година.	О ...їй годині.
Пів на ...у (ю).	О пів на ...у (ю).
... хвилин(и) на ...у (ю).	У ... хвилин(и) на ...у (ю).
За ... хвилин(и) ... а (я).	За ... хвилин(и) до ...ої (ь)ої).

Beispiele:

Дванадцята година.	О дванадцятій годині.
Пів на другу.	О пів на другу.
Чверть (п'ятнадцять хвилин) на сьому.	У чверть (у п'ятнадцять хвилин) на сьому.
За десять хвилин п'ята.	За десять хвилин до п'ятої.

ТЕХТ

Ми вивчаємо українську мову

(На лекції)

В університеті я звичайно йду не один. Мій товариш Юрко теж вчиться в університеті на філологічному факультеті, й в понеділок, середу та п'ятницю ми йдемо завжди разом. Уранці, з дев'ятої до одинадцятої години, ми маємо лекцію з української мови. Ми працюємо у невеликій аудиторії – нас небагато, але ми відвідуємо всі заняття й звичайно активно приймаємо участь у роботі на лекції.

Сьогодні середя. О дев'ятій годині п'ятнадцять хвилин починається практичне заняття. Входить викладач. *Доброго ранку!* – каже він, і ми відповідаємо: *Здрасуйте! Почнемо працювати,* – продовжує професор. *Сьогодні ми, по-перше, повторюємо розмовну тему: Дата по-українському.*

Скажіть, будь ласка, Лізо, яке сьогодні число? Ліза відповідає: Сьогодні десяте березня тисяча дев'ятсот дев'яносто сьомого року. Тепер прошу вас, Єріху. Відповідайте, будь ласка, на питання: Який сьогодні день? Єріх знає це теж.

Далі ми перевіряємо домашні завдання – граматичні вправи, текст, діалоги. *Зараз, Пётре, читайте текст, а ви, Сабіно, перекладайте на німецьку мову, говорить знову викладач.*

Гаразд! – відповідають Пётро та Сабіно. Пётро читає дуже добре – у нього гарна вимова, а Сабіно правильно перекладає.

Наша нова граматична тема сьогодні: Прикметник. Тверда та м'яка група прикметників. Студентів цікавить, чи відмінюються українські прикметники. Так, – відповідає професор, – *півні прикметники на відміну від коротких мають певні відмінкові*

закінчення. " Наприкінці професор ще додає: *Більшість прикметників в українській мові належить до твердої групи. Запам'ятайте деякі прикметники, які мають м'які закінчення: літній, ранній, останній.*

А тепер розгорніть ваші підручники та подивіться таблицю відмінювання українських прикметників ...

Лекція продовжується півтори години або 90 хвилин – іншими словами, дві академічні години, тобто до десятої години сірок п'ять хвилин. Час іде ... 10.40 – ми вже одержали домашнє завдання. Треба поспішати, незабаром і друга лекція – о 12 годині, а точніше у чверть на першу. І от вже професор говорить: *На сьогодні це все. До побачення! Бувайте здорові! До наступного разу!*

Dialoge

- О котрій годині ти йдеш до університету, Маріє?
~ Звичайно, о восьмій, а іноді об одинадцятій – дванадцятій годині.
– Це залежить від розкладу. А ти, Ганно?
– На щастя, я маю майже всі лекції після полудня.
~ Чому на щастя?
– Я не люблю прокидатись дуже рано.
~ Ні, мені це не заважає. Я взагалі люблю ранок: ранкову каву, ранкові газети, ранкові зустрічі.
– А коли ж ти повертаєшся додому?
~ О сьомій – о пів на восьму.
– То ти, Маріє, на відміну від мене, маєш більше часу вранці, а я ввечері.
~ Відверто кажучи, я ніколи не маю часу.
- Пані професоре, о котрій годині починається іспит?
~ У чверть на десяту – як завжди у середу.
– А що ми повинні підготувати до іспиту?
~ Все, що ви вчили у літньому семестрі. Прощу особливо звернути увагу, колеги, на вживання словосполучень. Зрозуміло?
– Так.
~ Маєте ще питання? Ні? Тоді – до побачення! Бажаю успіхів!

Wortverbindungen aus Text und Dialogen

Приймати участь	teilnehmen
На перше, по-друге ...	erstens, zweitens ...
На відміну від (Gen.)	im Unterschied zu
Півтори години	eineinhalb Stunden
Іншими словами	mit anderen Worten
Відверто кажучи	ehrlich gesagt
Звернути увагу	beachten
Це залежить від (Gen.)	das hängt ab von

Vokabeln

небагато Adv.	wenig	належати II	gehören
відвідувати I	besuchen	розгорнути	öffnen
мова f	Aussprache	(v. розгортати)	
входити II	hereingehen	(по)дивитися	sehen, schauen
викладач m	Professor	одержати	bekommen
казати I (кажy...)	sagen	майже	fast
прикметник m	Adjektiv	точніше	genau
відмінювати(ся) I	deklinieren	Комп. v. точно	
відмінок m	Fall	словосполучення n	Wortverbindung
відмінювання n	Deklination	поспішати I	sich beeilen
півний	Langform	сторінка f	Seite
(прикметник)		особливо Adv.	besonders
короткий	Kurzform	залежати II	abhängen
певний	bestimmte	заважати I	stören
закінчення n	Endung	взагалі	überhaupt, im
деякий	gewiß		allgemeinen
більшість	Mehrheit	вживання n	Gebrauch

Übungen

- Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie dabei die passenden Wörter (siehe unten) im Genitiv mit Präposition ein.
  - Ми летіли ... на літаку, а потім подорожували на потязі.
  - Його брат ще малий. Він ходить ... .
  - Читайте, будь ласка, текст ... .

- d) Потяг ... прибуває о сьомій годині.
 e) Цю книжку я взяв ...
 f) Наталя повинна працювати сьогодні ...
 (школа, підручник, брат, Київ, вечір, Франція).

2. *Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die Personalpronomen im jeweils erforderlichen Fall ein.*

- a) Богдан – мій товариш. Я йду до ...
 b) Сестра надіслала ... листа. Я відповідаю ...
 c) Студент стоїть біля дошки. Професор звертається до ...
 d) Я знаю, що у тебе є друг. Ти йдеш з ... у театр?
 e) В аудиторію входить викладач і сердечно ... вітає.
 f) У середу ми маємо тест. Час готуватись до ...
 g) У моєї подруги завтра день народження. Я вже купила для ... подарунок.
 h) Ти не був на лекції. Що з ...?
 i) Спитай, будь ласка, у ..., коли ми маємо іспит.
 k) Я одержала твого листа. Щиро дякую ... за ...
 l) Завтра ми йдемо в кіно. Моя сестра теж йде з ...
 m) Микола – гарний студент. Професор задоволений ...
 n) Надія познайомилась з ... дуже давно.

3. *Beantworten Sie die folgenden Fragen. Setzen Sie dabei das Verb бути im Präteritum und Futur ein.*

- a) У неї є сестра?
 b) Його батько – лікар?
 c) Олеся захворіла. У неї грип?
 d) Сьогодні тепло. А вчора, завтра?
 e) У вас є питання?

4. *Setzen Sie folgende Wortverbindungen mit Präpositionen in den Akkusativ und Lokativ Singular:*

Ранкова газета, останній урок, літній семестр.

5. *Schreiben Sie die folgenden Sätze ab und unterstreichen Sie die Pronomen. Geben Sie an, ob es sich um ein Personal- oder Possessivpronomen handelt.*

- a) Мені подобаються його статті. Треба написати йому про це.
 b) Я повинен подзвонити до неї, але я не знаю її номера телефону.
 c) Вона ніколи не бачила його раніш, але знала його брата.
 d) Їх допомога дуже важлива для нас. Ми щиро дякуємо їм за допомогу.
 e) Я не читав її віршів, але чув їх по радіо.

6. *Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Verben im Präsens und Präteritum ein.*

- a) Студенти (мусити) багато працювати.
 b) Мої друзі (хотіти) святкувати Різдво в Києві.
 c) Ви (могти) їхати до центру на трамваї.
 d) Він (хотіти) закінчити університет у цьому році.
 e) Моя сестра (могти) говорити по-італійському.
 f) Тарас (мусити) іти в університет о 7-ій годині ранку.

7. *Beantworten Sie die folgenden Fragen und verwenden Sie dabei die in Klammern stehenden Wörter.*

- a) У якому семестрі ви вивчаєте числівники? (літній семестр).
 b) Скільки студентів у вашій групі? (8, студенти).
 c) Коли ви закінчите університет? (наступний рік).
 d) Чи маєте ви зараз час? (ні).
 e) Чия книжка тут лежить? (його брат).
 f) Яка зараз лекція? (чеська мова).
 g) Скільки студентів має підручник? (декілька, студенти).

8. *Beantworten Sie folgende Fragen:*

- a) Котрий місяць зараз?
 b) Котра книжка – твоя?
 c) У котрому семестрі Богдан?
 d) Котра година тепер?
 e) Котре сторіччя (Jahrhundert) наступає?
 f) Котрі картини тобі подобаються?

9. *Bilden Sie den Imperativ Singular und Plural folgender Verben:*

Пам'ятати, знати, їсти, продовжувати, вітатися, пити, дивитися, спати.

10. Bilden Sie den Imperativ aller neuen Verben des Textes dieser Lektion.

11. Schreiben Sie folgende Uhrzeiten auf Ukrainisch:

1.05 / 10.55 / 10.45 / 2.17 / 10.13 / 2.30 / 8.45 / 4.20 / 7.45 / 6.50 / 1.30 / 7.27 / 6.25 / 3.06 / 10.10 / 9.27.

12. Beantworten Sie die folgenden Fragen. Verwenden Sie dabei die vorgegebenen Uhrzeiten.

- Коли ви прокидаєтесь уранці? (7.15)
- Коли ви снідаєте? (7.35)
- Коли ви йдете до університету? (8.00)
- Коли ви обідаєте? (12.30)
- Коли ви вже вдома? (6.00)
- Коли ви йдете спати? (11.30)

13. Bilden Sie den Vokativ folgender Substantive:

Василь, пані, Надія, Андрій, батько, сестра, син, Георг, Сабіна, Степан, дуб, мама, Петро, товариш, Микола, колега, поле, друг, Гали.

14. Übersetzen Sie folgende Sätze:

- Welche Fremdsprache hast du in der Schule gelernt?
- Mein Bruder arbeitet 8 Stunden am Tag.
- Schlagen Sie die Lehrbücher auf Seite 35 auf.
- Oksana ist um viertel vor vier nach Hause gekommen.
- Seine Uhr geht genau.

15. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema Ми вивчаємо українську мову.

16. Lesen Sie die Texte und erzählen Sie sie nach.

а) Студент складав іспит професорові. Вісім разів приходив він на екзамени і все не міг відповісти на питання. На дев'ятий раз студент знайшов професора вдома. Професор хоч і був невдоволений, проте почав екзаменувати. Студент відповідав так само погано, як і раніш.

- Давайте своє свідоцтво, - мовив професор.
- Витримав?!* - радісно вигукнув студент.
- Та ви витримали, але я не витримав.

* Витримати (іспит) - 1) eine Prüfung bestehen 2) aushalten

б) - Мамо, дайте мені горіхів.

- Добре, візьмі собі півну жменю.

- Аж півну жменю?! То ви, мамо, дайте самі, бо ваша жменя більша.

17. Lesen und übersetzen Sie das Gedicht. Beachten Sie den Gebrauch des Vokativs.

РІДНА МОВА

Рідна мово, пісне солов'їна!

Ти одна, як діво-дивина,

Як єдина в світі Україна

І як мати в кожного одна.

Рідну паніматку зневажати -

Гріх найбільший в світі далєбі

А коли їх дві у тебе, брате,

То одна з них мачуха тобі.

Не спішімо мачух проклинати, -

То не їхня зрештою вина ...

Та одначе мачуха - не мати,

Рідна мати все-таки одна.

Рідна мово, пісне солов'їна!

Ти одна, як діво-дивина,

Як одна на світі Україна

І як мати в кожного одна.

Михайло Ігнатенко

LEKTION 13

1. Der Instrumental des Substantivs	8. Das Reflexivpronomen себе (sieh)
2. Der Gebrauch des Instrumentals	9. Transitive und intransitive Verben
3. Der Genitiv des Substantivs mit Präpositionen (Fortsetzung)	10. Das Futur I
4. Der Akkusativ des Substantivs mit Präpositionen (Fortsetzung)	11. Die Verben der Fortbewegung (Fortsetzung)
5. Qualitäts- und Beziehungsadjektive	12. Das Wort коли (wann, als, während)
6. Lang- und Kurzformen des Adjektivs	13. Zusammengesetzte Wörter
7. Der Komparativ des Adjektivs	

GRAMMATIK

1. Der Instrumental des Substantivs

- a) Die Substantive weisen im Instrumental Singular die Endungen **-ом, -ем (-ем), -ою, -єю (-єю), -ю, -ам (selten) (-ям)** und im Instrumental Plural die Endungen **-ами (-ями), -ми*** (selten) auf:

Nominativ Sg.			Instrumental Sg.			Instr. Pl.
m	f	n	m	f	n	
чоловік	шкіла	перо	чоловік-ом	шкіл-ою	пер-ом	-ами
зшит			зшит-ом			
батько			батьк-ом			
товариш	груша		товариш-ем	груш-єю		
кущ	ніч	курча	кущ-ем	нічч-ю	курч-ам	-ями
староста			старост-ою			
день	повість	море	дн-ем	повіст-ю	мор-ем	-ями
лікар	земля	життя	лікар-ем	земл-єю	житт-ям	
край	надія		кра-ем	наді-єю		
суддя			судд-єю			

* Die Endung **-ми** haben nur wenige Substantive, z. B.: слюзи – сліз-ми (und слюз-ами) (Tränen), свині – свинь-ми (und свин-ями) (Schweine).

- b) Die Endung **-ом** haben:
- die *männlichen* Substantive mit Stammauslaut auf *harten* Konsonanten: мак – маком / стіл – столом.
  - die *männlichen* und *sächlichen* Substantive auf **-о**: Дніпро – Дніпром / село – селом.
- c) Die Endung **-ем** haben:
- die *männlichen* Substantive mit Stammauslaut auf einen *weichen* Konsonanten, **ж, ч, ш, щ** und einzelne Substantive auf **р**: кінь – конем / дощ – дощем / кобзарь – кобзарем;
  - die *sächlichen* Substantive auf **-е**: поле – полем / вогнище – вогнищем.
- d) Die Endung **-ем** haben die *männlichen* Substantive auf **-й**: обрій – обрієм / водій – водієм.
- e) Die Endung **-ою** haben die *männlichen* und *weiblichen* Substantive auf **-а** (nach **ж, ч, ш, щ** vor **-а** jedoch die Endung **-єю**): лампа – лампою / воевода – воеводою aber: миша – мишею / тиша – тишею.
- f) Die Endung **-єю** haben die *männlichen* und *weiblichen* Substantive auf **-я** und die *weiblichen* Substantive auf **-а** (nach **ж, ч, ш, щ**): суддя – суддею / земля – землею / дача – дачею.
- g) Die Endung **-єю** haben die *weiblichen* Substantive auf **-ія**: аудиторія – аудиторією.
- h) Die Endung **-ю** haben alle *weiblichen* Substantive mit Stammauslaut auf einen Konsonanten: ніч – нічю / осінь – осінню / піч – пічю.
- i) Die Endung **-ам** bzw. **-ям** haben alle *sächlichen* Substantive auf **-а** bzw. **-я**: лоша – лошам / життя – життям / знання – знанням.
- k) Die Endung **-ами** haben im Plural:
- die *männlichen* Substantive mit Stammauslaut auf einen *harten* Konsonanten, auf **-о**, auf **-а**: стіл – столами / батько – батьками / староста – старостами;
  - die *sächlichen* Substantive auf **-о**: вікно – вікнами;

– die weiblichen Substantive auf -a und auf einen Zischlaut:

лампа – лампами / ніч – ночами.

1) Die Endung -ями haben im Plural:

– die männlichen Substantive mit Stammauslaut auf einen weichen Konsonanten, auf j(й), auf -я und einzelne Substantive auf p:

день – днями / край – краями / суддя – судьями / лікар – лікарями;

– die sächlichen Substantive auf -е und -я:

море – морями / життя – життями;

– die weiblichen Substantive auf -я und auf einen weichen Konsonanten:

земля – зéмлями / повість – повістями.

Merken Sie sich den Instrumental Singular von Adjektiven und einigen Pronomen (inklusive той jener / цей dieser).

Nominativ Sg.		Instr. Sg.
т	п	т + п
зелéний	зелéне	зелéним
сíній	сíне	сíнім
мій	моé	моїм
твій	твоé	твоїм
той	те	тим
цей	це	цим
чий	чиé	чийм

Nominativ Sg.	Instrumental Sg.
f	
зелéна	зелéною
сíня	сíньою
моя	моéю
твоя	твоéю
та	тією (тою)
ця	цією
чий	чиєю

Beispiele:

Nominativ Sg.	Instrumental Sg.
Мій новий стіл.	Моїм новим столом.
Та синя книжка.	Тією синьою книжкою.

2. Der Gebrauch des Instrumentals

Der Instrumental wird in folgenden Fällen gebraucht:

- a) Zur Bezeichnung des Mittels oder des Instruments einer Handlung:
- писати олівцем *mit dem Bleistift schreiben*
різати хліб ножом *das Brot mit einem Messer schneiden.*
- b) Zur Angabe eines Ortes, an dem sich eine Bewegung vollzieht:
- їхати полем *über das Feld fahren*
іти берегом річки *am Ufer des Flusses entlanggehen.*
- c) Zur Bezeichnung eines Verkehrsmittels:
- їхати машиною *mit dem Auto fahren*
летіти літаком *mit dem Flugzeug fliegen.*
- d) Den Instrumental verlangen Verben wie **бути, стати werden**, die in einem zusammengesetzten Prädikat als Kopula dienen (im Präteritum und im Futur):
- Він був письменником. *Er war Schriftsteller.*
Він буде письменником. *Er wird Schriftsteller.*
Він став письменником. *Er wurde Schriftsteller.*
Він стане письменником. *Er wird Schriftsteller werden.*
- e) Der Instrumental steht nach folgenden Verben:
керувати I	leiten
володіти I	beherrschen, besitzen
користуватися I	benutzen
цікавитися II	sich interessieren
займатися I	sich befassen, treiben
захоплюватися I	sich begeistern
пишатися I	stolz sein

3. Der Genitiv des Substantivs mit Präpositionen

- a) Mit dem Genitiv werden auch folgende Präpositionen gebraucht:
- без *ohne* / серед (посеред) *unter, mitten, auf* /
проти (навпроти) *gegenüber, gegen* / щодо *was ... betrifft.*

b) Die Präposition **серед** (посеред) mit dem Genitiv bezeichnet den Ort und die Zeit:

Пам'ятник стоїть серед (посеред) майдану. *Das Denkmal steht mitten auf dem Platz.*

Серед студентів багато спортсменів. *Unter den Studenten gibt es viele Sportler.*

Серед ночі почалась гроза. *Das Gewitter begann mitten in der Nacht.*

c) Die Präposition **без** weist auf das Nichtvorhandensein eines Gegenstandes oder einer Person hin und bezeichnet die Art und Weise einer Handlung (die Frage як? wie?):

Моя сестра прийшла без своєї подруги. *Meine Schwester ist ohne ihre Freundin gekommen.*

Студент перекладає текст без словника. *Der Student übersetzt den Text ohne Wörterbuch.*

d) Die Präposition **проти** (навпроти) mit dem Genitiv bezeichnet den Ort (die Frage де? wo?):

Стіл стоїть навпроти вікна. *Der Tisch steht gegenüber dem Fenster.*

e) Die Präposition **щодо** mit dem Genitiv:

Щодо мого сина, він студент. *Was meinen Sohn betrifft, er ist Student.*

4. Der Akkusativ des Substantivs mit Präpositionen

Außer den Präpositionen **у** (в) und **на** wird der Akkusativ mit folgenden Präpositionen gebraucht:

про *von*, *über* / *через* *durch*, *über* / *за* *hinter*, *in*, *statt*, *für* / *над* *über* / *під* *unter* / *по* *nach* u.a.

a) Die Präposition **про** bezeichnet den Gegenstand einer Rede oder eines Gedankens:

Мій товариш розповів мені про свою подорож. *Mein Freund erzählte mir von seiner Reise.*

b) Die Präposition **через** bezeichnet:

– eine Bewegung, die von einer Seite auf die andere gerichtet ist:
перейти через вулицю *über die Straße gehen*;

– eine Bewegung durch, hindurch:
йти через ліс *durch den Wald gehen*;

– die Zeitspanne:

через рік *in einem Jahr*.

b) Die Präposition **за** bezeichnet:

– die Richtung einer Bewegung:

Сонце зайшло за хмару. *Die Sonne verbirgt sich hinter einer Wolke.*

– die Zeit:

За хвилину починається концерт. *In einer Minute beginnt das Konzert.*

– die Bedeutung *statt, anstatt, anstelle*:

Він працює за вчителя. *Er arbeitet anstelle des Professors.*

d) Die Präposition **над** bezeichnet eine Richtung:

летіти над хмарами *über die Wolken fliegen*.

e) Die Präposition **під** bezeichnet:

– die Richtung der Bewegung:

Він поклав лист під книжку. *Er legte den Brief unter das Buch.*

– die Bedeutung von *kurz vor*:

під Різдва *kurz vor Weihnachten*.

f) Die Präposition **по** bezeichnet das Ziel einer Handlung:

йти по ліки *das Arzneimittel holen*.

5. Qualitäts- und Beziehungsadjektive

a) Qualitätsadjektive benennen und bezeichnen eine Eigenschaft unmittelbar, z.B. Größe (маленький), Farbe (синій), Geschmack (солодкий), Gewicht (важкий), Temperatur (холодний) usw.

b) Qualitätsadjektive bezeichnen Merkmale, die bei einem Gegenstand in mehr oder minder starkem Maße auftreten können.

c) Beziehungsadjektive drücken eine Eigenschaft durch Bezug auf einen anderen Begriff aus:

книжкова шафа *Bücherschrank*.

d) Beziehungsadjektive können ein Merkmal des Gegenstandes bezeichnen durch Bezug auf den Stoff (кам'яний будинок *steinernes Haus*), die Zeit (зимовий семестр), den Ort (міський транспорт).

e) Steigerungsformen lassen sich *nur* von Qualitätsadjektiven bilden.

6. Lang- und Kurzformen des Adjektivs

a) Man unterscheidet Lang- und Kurzformen des Adjektivs. Qualitätsadjektive können neben den Langformen auch Kurzformen haben:

пéвний *überzeugt, gewiß* – пéв-ен / зелéний – зéл-ен.

b) Die Kurzformen werden im Satz attributiv und prädikativ gebraucht. Sie sind nicht deklinierbar.

c) Die Kurzformen werden nur im Nominativ Singular (männliche Form) und überwiegend in Poesie und Umgangssprache gebraucht:

Дрібен дощик іде. (дрібний дощ *feiner Regen*)

7. Der Komparativ des Adjektivs

a) Die Qualitätsadjektive haben zwei Steigerungsformen: den Komparativ und den Superlativ:

червóний – червоніший – найчервоніший.

b) Man unterscheidet einfache Formen und zusammengesetzte Formen des Komparativs. Der einfache Komparativ wird durch Anfügen der Suffixe -ш und -іш an den Adjektivstamm gebildet:

молодий – молод-ш-ий / зелен-ий – зелен-іш-ий.

c) Bei einigen Adjektiven kommen im Komparativ bestimmte Stammänderungen vor:

– die Suffixe -к, -ок, -ек entfallen:

корот-к-ий – коротший

шир-ок-ий – ширший;

– im Wurzelauslaut erfolgt ein Konsonantenwechsel:

з + ш → жч   низький – ніжчий   *niedrig, gemein*

г + ш → жч   дорогий – дорóжчий   *teuer, lieb*

ж + ш → жч   дужий – дужчий   *kräftig*

с + ш → щ   високий – вищий   *groß, hoch*

aber: легкий – легший, довгий – довший

d) Der Komparativ wird nach Geschlecht, Zahl und Fall verändert und hat nur harte Endungen:

зеленіший (-а, -е, -і), синіший (-а, -е, -і).

e) Die Komparativformen mancher Adjektive werden von anderen Wortstämmen gebildet. *Beachten Sie:*

хороший   кращий + гарніший

гарний   кращий + гарніший

поганий   гірший

великий   більший

малий   менший

f) Von einigen Adjektiven lassen sich keine einfachen Komparativformen bilden, z. B.: діловий *Geschäfts-*, *sachlich* / сліпий *blind* / лисий *kahl* / трагічний *tragisch*.

g) Der zusammengesetzte Komparativ wird durch das Voranstellen von більш oder менш vor die Positivstufe des Adjektivs gebildet:

гордий   більш (менш) гордий   *stolz*

здатний   більш (менш) здатний   *fähig*

відповідальний   більш (менш) відповідальний   *verantwortlich*

Der zusammengesetzte Komparativ läßt sich von allen Qualitätsadjektiven bilden.

h) Der Komparativ wird als Attribut und als Prädikat gebraucht. Bei prädikativem Gebrauch des Komparativs werden die Konjunktion ніж *als* + Nominativ oder die Präpositionen за, від + Genitiv gebraucht:

Мій брат вищий, ніж я.   *Mein Bruder ist größer als ich.*

Він розумніший за (від) мене.   *Er ist gescheiter als ich.*

8. Das Reflexivpronomen себе (sich)

a) Das Pronomen себе wird – wie im Deutschen sich – für alle Geschlechter im Singular und Plural gebraucht:

Він (вона) бачить себе в дзеркалі.   *Er (sie) sieht sich im Spiegel.*

Вони бачать себе ...   *Sie sehen sich ...*

b) Es wird dekliniert, hat aber keinen Nominativ.

Nominativ	–	Akkusativ	себе
Genitiv	себе	Instrumental	собóю
Dativ	собі	Lokativ	у собі

c) Das Pronomen себе kann sich – im Unterschied zum Deutschen – in allen Fällen auf alle Personen beziehen; dabei bezieht es sich stets auf den Handlungsträger des Satzes:

Я купую собі книжку. *Ich kaufe mir ein Buch.*
 Ти купуєш собі книжку. *Du kaufst dir ein Buch.*
 usw.

d) Im Satz tritt себе als Objekt auf.

9. Transitive und intransitive Verben

- a) Im Ukrainischen unterscheidet man wie im Deutschen transitive und intransitive Verben. Transitive Verben verlangen ein Akkusativobjekt ohne Präposition (direktes Objekt): писати (що?) книгу; слухати (кого?) брата.
 Verben, die nicht die Frage кого? що? zulassen, sind intransitiv, wie з.Б. працювати, іти, стояти.
 Alle Verben mit dem Suffix -ся sind intransitiv, wie з.В. зустрічатися, умиватися. *Ausnahme:* дивитися (фільм).
- b) In einigen Fällen kann das Objekt nach einem transitiven Verb nicht im Akkusativ, sondern im Genitiv stehen (siehe Lektion 12).

10. Das Futur I

- a) Es gibt drei Formen für das Futur: zwei zusammengesetzte und ein einfaches Futur. Die beiden zusammengesetzten Futurformen werden vom unvollendeten Infinitiv (читати, писати) gebildet. Das einfache Futur wird vom vollendeten Infinitiv (написати, прочитати) gebildet.
- b) Das zusammengesetzte Futur I wird durch Verbindung der Futurformen des Hilfsverbs бути sein mit dem unvollendeten Infinitiv gebildet. (Das Verb бути hat im Futur die gleichen Endungen wie die Verben der e-Konjugation I im Präsens):

Singular		Plural	
я буду		ми будемо	
ти будеш	писати	ви будете	
він (вона) буде		вони будуть	

- c) Das Futur I drückt aus, daß die Handlung stattfinden wird, es aber nicht bekannt ist, ob sie abgeschlossen wird:

Завтра я буду читати книжку. *Morgen werde ich das Buch lesen.*
Morgen lese ich das Buch.

11. Die Verben der Fortbewegung

- a) Es gibt einige paarig auftretende Verben, die eine Fortbewegung ausdrücken (wie іти – ходити, siehe Lektion 10), wobei beide Verben unvollendet sind und sowohl zur e-Konjugation I als auch zur u-Konjugation II gehören. Das eine Verb wird als bestimmtes, das andere als unbestimmtes bezeichnet.
- b) Zu den Verben der Fortbewegung gehören vor allem folgende Paare:

bestimmte Verben	unbestimmte Verben	
іти (іду, ідеш...) I	ходити (ходжу, ходиш...) II	gehen, kommen
їздити (їду, їдеш...) I	їздити (їжджу, їздиш...) II	fahren, reisen
бігти (біжу, -їш...) II	бігати (бігаю, -єш...) I	laufen, rennen
летіти (лечу, летіш...) II	літати (літаю, літаєш...) I	fliegen
плисти (пливу, -єш...) I	плавати (плаваю, -єш...) I	schwimmen
везті (везу, везеш...) I	возіти (вожу, возиш...) II	transportieren
весті (веду, ведеш...) I	водити (вожду, водиш...) II	führen
нести (несу, несеш...) I	носіти (ношу, носиш...) II	tragen, bringen

- c) Die bestimmten Verben bezeichnen eine Fortbewegung nur in eine Richtung:
 Куди ти йдеш, Максиме? *Wohin gehst du, Maxim?*
 Літак летить на південь. *Das Flugzeug fliegt nach Süden.*
- d) Die unbestimmten Verben bezeichnen eine Fortbewegung nicht nur in eine Richtung, sondern
 – eine Bewegung einmal hin und zurück:
 Куди ви ходили вчора? *Wohin seid ihr gestern gegangen?*
 – eine wiederholte Bewegung:
 Звичайно я ходжу на роботу пішки. *Gewöhnlich gehe ich zur Arbeit.*
 – eine Bewegung in verschiedene Richtungen:
 Туристи їздили містом на автобусі. *Die Touristen fuhren mit dem Autobus durch die Stadt.*
 – die Fähigkeit zu einer Bewegung:
 Пташки літають. *Die Vögel fliegen.*
- e) Die Verben der Fortbewegung werden sehr oft in übertragener Bedeutung gebraucht:

іде дощ, іде фільм, нести відповідальність *die Verantwortung tragen*
(Siehe auch Lektion 7.)

12. Das Wort коли (*wann, als, während*)

a) In den meisten Fällen wird коли als fragendes Adverb verwendet:

Коли тепло? Влітку.

Коли починаються канікули? Завтра.

b) Es wird auch als Konjunktion mit der Bedeutung *während, als* im Satzgefüge verwendet:

Коли йде сніг, холодно.

Я люблю гуляти, коли йде сніг.

c) Es kann die Konjunktion як statt коли gebraucht werden:

Коли (як) світить сонце, тепло.

13. Zusammengesetzte Wörter

a) Durch die Verbindung zweier oder mehrerer Stämme können neue Wörter entstehen, die als zusammengesetzte Wörter bezeichnet werden:

кароокій *braunäugiger Mann*

пароплав *Dampfschiff*.

b) Die Verbindung der Wortstämme erfolgt oft durch die sogenannten Bindevokale -o und -e:

рук-о-пис *Handschrift*

стал-е-вар *Stahlgießer*.

Zusammengesetzte Wörter können auch ohne einen Bindevokal gebildet werden:

пів-день *Süd(en)*.

c) Zusammengesetzte Wörter werden in der Regel aus einem Substantiv und einem Verbalstamm (лист-о-пад, повітря-плавання) oder aus einem Adjektiv- und Substantivstamm gebildet:

чорн-о-волосий *Schwarzhaariger* / сір-о-окий *grauäugig*

d) Zusammengesetzte Wörter können aber nicht nur aus vollständigen, sondern auch aus verkürzten Wortstämmen gebildet werden:

газпром (газова промисловість) *Gasindustrie*

вуз (вищий учбовий заклад) *Hochschule, Universität*.

Merken Sie sich:

(die Endungen -а (-я), -у (-ю) im Genitiv Singular)

Рік – рік-у, але: тіжн-я, місяц-я, понеділк-а

звук – звук-у, але: грам. звук-а

вид – від-у

сінтаксис – сінтаксис-у

рід – рід-у

сир – сир-у, мед – мед-у, але: хліб – хліб-а

стіл – стол-а й стіл-у

(Siehe auch Anhang 4.)

ТЕХТ

Мої друзі, мої колеги

Богдан – мій кращий друг. Ми разом ходили до школи, поряд сиділи за однією лавою, а тепер разом вчимося в університеті. Але плани на майбутнє у нас не схожі.

Богдан – людина цікава. Він – талановитий (я завжди кажу, що він талановитіший від мене), працюючий і твердо знає, чого він хоче досягнути у житті. Його мета, по-перше, досконало оволодіти принаймі чотирма іноземними мовами. По-друге, працювати після університету у галузі міжнародної політики, щоб сприяти взаєморозумінню між країнами та народами.

Мої цілі – більш земні. Я хочу викладати іноземні мови у школі, а пізніше – в університеті.

Богдан – стрункий, високий юнак. Кажуть, він типовий українець: чорнявий, чорнобривий, кароокій. Ви бачили коли-небудь портрети українських гетьманів? Богдан завжди нагадує мені ці обличчя.

Що я можу ще сказати про мого найближчого друга? У нього лагідна, але рішуча вдача. Богдан любить своїх друзів і взагалі належить до контактних людей.

Ви, звичайно, вже думаєте, що я маю намір намалювати ідеальний портрет свого друга і ... помиляєтесь. Я знаю й всі Богданові вади. Але чого немає у Богдана – це тієї риси характеру, яку у нас в Україні

називають – *моя хата з краю*. (У цьому він інколи звинувачує мене) Йому до всього є діло. Я ж вважаю іноді за краще займатись своїми особистими справами.

Зовні ми теж дуже різні. Я – на відміну від Богдана – білявий, маю блакитні очі, й обличчя у мене кругліше, ніж у Богдана. Але про себе важко говорити. Найважливіше, що ми маємо багато спільних інтересів і добре розуміємось.

Крім Богдана, у мене є ще багато знайомих та колег. Учора, наприклад, іду по Хрещатику – раптом бачу високу постать, що здійсмається над головами інших пішоходів. Безперечно, це Петро – мій колега. Він старший за всіх у нашій групі. Петро – людина стримана, мовчазна. Він любить порядок, вмє керувати людьми.

Поряд з Петром – Надія, його подруга й моя колега. Надійка невисока, тендітна дівчина з довгими косами й великими зеленими очима. На відміну від Петра – вона весела, говірлива. У неї на все вистачає часу: і гарно вчитися і весело розважатися.

Але найбільш колоритна фігура на нашому курсі, напевне, Юрко. Поет, гітарист, він закоханий у всю світову поезію й у всіх дівчат на курсі. Він піше чудові вірші й пєвен, що на нього чекає світова слава. Зрештою, ми всі теж так гадаємо.

Wortverbindungen aus dem Text

1. Сприяти взаєморозумінню	<i>zum gegenseitigen Verständnis beitragen</i>
2. У нього (неї) лагідна (рішуча) вдача	<i>er (sie) hat einen netten (starken) Charakter</i>
3. Мати намір	<i>die Absicht verfolgen (haben)</i>
4. Моя хата з краю (це мене не стосується)	<i>»Mein Name ist Hase.«</i>
5. (Йому) до всього є діло	<i>es geht ihn etwas an, er interessiert sich für alles</i>
6. Вважати за краще	<i>bevorzugen</i>
7. Особісті справи	<i>persönliche Angelegenheiten</i>
8. Вистачає часу	<i>Die Zeit reicht.</i>
9. Зрештою	<i>übrigens</i>

Vokabeln

кращий (Комп. у добрий, гарний)	<i>der bessere</i>	звісний	<i>bestimmte</i>
поряд	<i>nebenan, nebeneinander</i>	звинувачувати I	<i>beschuldigen</i>
банк	<i>Bank</i>	зовні Adv.	<i>äußerlich</i>
майбутнє n.	<i>Zukunft</i>	ріса f	<i>Zug</i>
схожий	<i>ähnlich</i>	різний	<i>unterschiedlich</i>
працьовитий	<i>fleißig, arbeitsam</i>	на відміну	<i>im Unterschied zu</i>
досягнути (у, досягати)	<i>erreichen</i>	крім	<i>außer</i>
земний	<i>irdisch, realistisch</i>	білявий	<i>blond</i>
мета (ціль) f	<i>Ziel</i>	раптом Adv.	<i>plötzlich</i>
оволодіти (у, володіти I)	<i>beherrschen</i>	постать f	<i>Gestalt</i>
досконало Adv.	<i>gründlich</i>	здійматися I	<i>sich erheben</i>
принаймі	<i>wenigstens</i>	пішохід m	<i>Fußgänger</i>
галузь f	<i>Zweig, Bereich</i>	безперечно Adv.	<i>bestimmt, zweifellos</i>
міжнародний	<i>international</i>	стриманий	<i>zurückhaltend</i>
взагалі	<i>überhaupt</i>	мовчазний	<i>schweigsam</i>
стрункий	<i>schlank</i>	порядок m	<i>Ordnung</i>
юнак m	<i>Junge</i>	в(у)міти I	<i>können</i>
чорнявий	<i>Schwarzhaariger</i>	тендітний	<i>zart</i>
чорнобривий	<i>mit schwarzen Augenbrauen</i>	коса f	<i>Zopf</i>
каробкий	<i>braunäugig</i>	говірлива	<i>geschwätzig, redselig</i>
гетьман m.	<i>Hetmann</i>	розважатися I	<i>sich unterhalten</i>
нагадувати I	<i>erinnern</i>	гітарист m.	<i>Gitarrenspieler</i>
належати II	<i>gehören</i>	колоритний	<i>schillernde Figur</i>
намалювати (у, малювати I)	<i>(aus)malen</i>	напевне	<i>wahrscheinlich</i>
помилятися I	<i>sich irren</i>	закоханий	<i>verliebt</i>
вада f	<i>Fehler, Nachteil</i>	чудовий	<i>wunderbar, wunderschön</i>
тієї (Gen. v. та)	<i>jene</i>	чекати I	<i>warten</i>
		гадати I	<i>denken</i>
		мріяти I	<i>träumen</i>

Übungen

1. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie dabei die passenden Wörter im Genitiv oder im Akkusativ mit Präpositionen ein.

- Ми писали твір ...
- Ваза стояла якраз ...
- Вона кладе (*hinlegen*) зошит ...
- Вся рідня збирається ... вдома.
- Ти повинен розповісти (*von* розповідати) мені ... до Києва.
- Літак швидко злетів ...
- ... починаються останні вісті.
- Увечері вони йдуть гуляти ...

(Різдво, стіл, подорож, Хрещатик, хмари, словник, 15 хвилини, портфель).

2. Setzen Sie folgende Substantive in den Instrumental (Singular + Plural):

Лікар, життя, товариш, знання, людина, слеза, колега, постать, обличчя, намір, удача, край, слава.

3. Setzen Sie die in Klammern stehenden Substantive und Pronomen im Instrumental Singular ein:

- Сестра писала (мій олівець).
- Подорож (цей потяг) була важкою.
- Він керує (цей завод) багато років.
- Ми довго йшли (густий ліс).
- Вона завжди пишається (своя сестра).
- Юрко з дитинства мріє стати (відомий поет).

4. Bilden Sie sieben Sätze mit folgenden Verben:

знайомитися, володіти, керувати, пишатися, захоплюватися, користуватися, цікавитися.

5. Ersetzen Sie die Langform folgender Adjektive durch die Kurzform:

Славний, певний, дрібний, зелений, повний.

6. Bilden Sie den Komparativ (einfache Form) folgender Adjektive:

Лагідний, високий, довгий, зелений, низький, легкий, широкий, гарний, малий, великий, веселий.

7. Übersetzen Sie die folgenden Wortverbindungen und bilden Sie sechs Sätze:

Купувати собі, питати себе, цікавитися собою, бачити себе, готувати собі, займатися собою.

8. Bilden Sie das Futur I aller Verben des Textes.

9. Konjugieren Sie alle Verben der Fortbewegung.

10. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die passenden Verben der Fortbewegung, die jeweils in Klammern stehen, ein.

- Вже пізно. Час (іти – ходити) додому.
- Діти люблять (бігти – бігати).
- Мати звичайно (вести – водити) сина до школи. Зараз вона (вести – водити) його до лікаря.
- Пароплав (плисти – плавати) з Києва до Черкас.
- Школярі часто (нести – носити) важкі портфелі.
- Зараз літаки звичайно (летіти – літати) дуже високо.
- Він рано навчився (плисти – плавати).

11. Bilden Sie sechs Sätze mit dem Wort коли.

12. Übersetzen Sie:

- Das Mädchen läuft zur Mutter.
- Wohin gehen Sie? Ich gehe in die Universität.
- Der Lehrer führt die Schüler durch die Stadt.
- Mein Bekannter erzählte mir viel Interessantes von sich.
- Ist er jetzt bei sich zu Hause?
- Sein Bruder beherrscht Ukrainisch sehr gut.
- Alle Studenten sind von dem Theaterstück begeistert.
- Die Schwester ist jünger als der Bruder.

13. Beschreiben Sie Ihren Bruder (Schwester, Freund, Freundin).

14. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema Мій кращий друг.

15. Lesen Sie die Texte und erzählen Sie sie nach:

Чому вони біжать?

Два хлопці дівляться спортивні змагання з бігу.

- Чому ці люди так біжать? – питає один.
- Перший з них одержить приз, – відповідає другий.
- Так, перший. Але чому інші теж біжать?

Однім поїздом у різні напрямки

Одного разу їхав я поїздом Київ – Донецьк. На одній станції побачив до нашого купе захékаний чоловік. Влаштувався. Їдемо. Розмовляємо. Питаємо, хто й куди їде.

- Я – кажу – з Києва.
- А я – каже чоловік – до Києва.

Пóтiм подóумав і додáv:

- До чогó ж такі технiка дійшла! Ви їдете з Києва, а я до Києва в одному поїзді, в одному вагоні й в одному ж купе.

16. Lesen Sie das Gedicht und lernen Sie es auswendig. Beachten Sie den Gebrauch des Instrumentals und der Kurzform der Adjektive.

ТРАВЕНЬ

А чим же місяць травень
Поміж братами славен?
Святковими піснями
І грóмом над полями.
Іде і вéсело співа,
Доцáми зéмлю полива.
Не з лiйки-полива́лки,
А з грозово́ї хма́рки.

Т. Коломієць

17. Lesen und übersetzen Sie das Gedicht und lernen Sie es auswendig. Beachten Sie den Gebrauch des Akkusativs.

Нелéгко, ка́жуть, жи́ти на двi ха́ти,
А ще нелéгше жи́ть на двi душі.

Л. Костенко

18. Lesen und übersetzen Sie das Gedicht und lernen Sie es auswendig. Beachten Sie den Gebrauch der Kurzform der Adjektive.

Що за до́ля: не дасть, а відніме,
Що за шлях: то шипши́на, то терн,
Був би Пу́шкіним, хоч ано́німним,
В дiвeн вéчiр зустрiлася б Керн!

М. Осадчий

Nominativ 32	Dativ 32	Nominativ 32	Dativ 32
земля	землi	земля	землi
поле	полю	поле	полю
вода	водi	вода	водi
ли́йка	ли́йкою	ли́йка	ли́йкою
гро́ма	гро́мом	гро́ма	гро́мом
спiв	спiвом	спiв	спiвом
хмарка	хмаркою	хмарка	хмаркою
брат	братом	брат	братом
мiсяць	мiсяцем	мiсяць	мiсяцем

LEKTION 14

1. Der Dativ des Substantivs (Sg.+Pl.)	6. Der Superlativ des Adjektivs
2. Der Gebrauch des Dativs	7. Die Deklination von Possessivpronomen
3. Der Instrumental mit Präpositionen	8. Die Demonstrativpronomen <i>цей, той</i>
4. Die Possessivadjektive (Possessiva)	9. Das Futur II
5. Die Deklination der Adjektive im Singular und Plural	

GRAMMATIK

1. Der Dativ des Substantivs

- a) Die Substantive weisen im Dativ Singular die Endungen *-у(-ю), -ові, -еві (-еві), -і(-ї)* und *-ому* (bei substantivierten Adjektiven und Partizipien, z. B.: *приїжджому Angereiste, вартовому Posten*) und im Dativ Plural die Endungen *-ам (-ям)* auf:

Nominativ Sg.		Dativ Sg.		Dativ Pl.	
<i>m + n</i>	<i>f</i>	<i>m + n</i>	<i>f</i>	-ам	-ям
зóшит	шкóла	зóшит-у	шкóл-і	зóшит-ам	дн-ям
селó	земл́я	сел-у́	земл-і́	сéл-ам	зéмл-ям
день	тíнь	дн-ю	тін-і	шкóл-ам	тін-ям
житт́я	наді́я	житт-ю́	наді-ї́		наді-ям
мóре		мóр-ю			мор-ям
ба́тько		ба́тьк-ові		ба́тьк-а́м	житт-я́м
чолові́к		чолові́к-ові		чолові́к-а́м	
товáриш		товáриш-еві		товариш-а́м	
воді́й		воді-éві			воді-я́м

- b) Die üblichen Veränderungen im Stamm des Substantivs im Dativ sind:
– Alternation der Vokale im Singular und Plural (wie im Genitiv und im Instrumental):

ніс – носу – носам
ніч – ночі – ночам
кінь – коневі – коням
осінь – осені – осеням;

– Ausfall der flüchtigen Vokale *o* und *e* im Singular und Plural (wie im Genitiv und im Instrumental):

сон – сну – снам
день – дню – дням;

– Konsonantenwechsel im Singular (wie im Lokativ):

нога – нозі (*aber: ногам*)
рука – руці (*aber: рукам*).

2. Der Gebrauch des Dativs

- a) In Verbindung mit Verben bezeichnet der Dativ eine Person oder eine Sache, auf die die Handlung gerichtet ist: *Я пишу листа батькові*. In der erwähnten Bedeutung steht der Dativ nach folgenden Verben:

давати geben / *показувати zeigen* / *приносити bringen*,
купувати kaufen / *допомагати helfen* / *обицяти versprechen*
писати schreiben / *відповідати antworten* / *радити raten*.

- b) In unpersönlichen Sätzen wird der Dativ zur Bezeichnung einer Person gebraucht, die eine Handlung ausübt oder sich in einem Zustand befindet:

Студентам треба готуватись до іспиту.
Die Studenten müssen sich auf die Prüfung vorbereiten.
Дітям весело. *Die Kinder sind froh.*

- c) Der Dativ wird immer *ohne* Präpositionen gebraucht.

3. Der Instrumental mit Präpositionen

- a) Den Instrumental fordern folgende Präpositionen:

з *mit* / над *über* / під *unter* / між *zwischen* / перед *vor* / за (*пóза*) *hinter*.

- b) Die Präposition *з* mit einem Substantiv bezeichnet eine Person, mit der gemeinsam eine Handlung ausgeführt wird, oder das Merkmal eines Gegenstandes bzw. einer Person (die Frage *як? wie?*):

Моя сестра розмовляє з своїм викладачем.
Meine Schwester spricht mit Ihren Professor.

Я слухаю лекцію з великою увагою (уважно).

Ich höre die Vorlesung mit großer Aufmerksamkeit.

- c) Die Präpositionen **над, під, між, перед, за (поза)** geben den Ort und **між, перед** – auch die Zeit an.

Ort:

Над столом висить картина. *Das Bild hängt über dem Tisch.*

Влітку ми живемо під Києвом. *Im Sommer wohnen wir bei Kiew.*

Стіл стоїть між вікнами. *Der Tisch steht zwischen den Fenstern.*

Озеро лежить за (поза) горами. *Der See liegt hinter den Bergen.*

Квіти ростуть перед будинком. *Die Blumen wachsen vor dem Haus.*

Zeit:

Він читає між лекціями. *Er liest zwischen den Vorlesungen.*

Я прийду до тебе перед обідом. *Ich komme vor dem Mittagessen zu dir.*

4. Die Possessivadjektive (Possessiva)

- a) Es gibt eine Gruppe von Adjektiven – Possessivadjektive (Possessiva)–, die auf die Zugehörigkeit eines Gegenstandes zu einer Person hinweisen:
братів олівець *der Bleistift des Bruders*
- b) Die Possessivadjektive werden sowohl in der Umgangssprache als auch in der Literatursprache häufig verwendet.
- c) Possessivadjektive werden durch Anfügen der Suffixe **-ів (-їв), -ин (-їн)** an den Substantivstamm gebildet.
- d) Die Suffixe **-ів (-їв)** werden am Stamm des männlichen Substantivs (auf Konsonanten und **-о**) angefügt:
чоловік – чоловік-**ів** / Юрко – Юрк-**ів** / Андрій – Андри-**їв**.
- e) Die Suffixe **-ин (-їн)** werden am Stamm des weiblichen Substantivs und männlichen Substantivs auf **-а** angefügt:
сестра – сестр-**ин** / Надія – Наді-**їн** / Микола – Микол-**ин**.
- f) Die männlichen Possessivadjektive haben im Singular keine Endung. In der weiblichen und sächlichen Form und auch im Plural werden die Suffixe **-ів** in **-ов** oder in **-ев** (nach weichen Konsonanten und Zischlauten), **-їв** in **-єв** verändert und die entsprechenden Endungen **-а, -о, -е, -і** angefügt. Die Suffixe **-ин (-їн)** verändern sich nicht.

<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>Pl.</i>
брат-ів	брат-ов-а	брат-ов-е	брат-ов-і
товариш-ів	товариш-ев-а	товариш-ев-е	товариш-ев-і
Андрі-їв	Андрі-єв-а	Андрі-єв-е	Андрі-єв-і
сестр-ин	сестр-ин-а	сестр-ин-е	сестр-ин-і
Марі-їн	Марі-їн-а	Марі-їн-е	Марі-їн-і

- g) Manchmal kommt bei der Bildung von Possessivadjektiven ein Konsonantenwechsel vor:

(к → ч) Одарка – Одарчин

(г → ж) Ольга – Ольжин

(х → ш) свекруха – свекрушин

- h) Alle Possessivadjektive werden wie die harten Adjektive dekliniert.

5. Die Deklination der Adjektive im Singular und Plural

Siehe hierzu Seite 213 (Anhang 1).

6. Der Superlativ des Adjektivs

- a) Man unterscheidet den einfachen Superlativ (**найцікавіший**) und den zusammengesetzten Superlativ (**найбільш цікавий**).
- b) Der einfache Superlativ wird durch Anfügen des Präfixes **най-** an die Komparativform gebildet:
високий – вищий – **найвищий**
гарний – гарніший – **найгарніший**.
- c) Für die Bezeichnung eines sehr hohen Grades einer Eigenschaft werden manchmal noch die Präfixe **як-** und **що-** angefügt:
якнайкращий, щонайгарніший.
- d) Der zusammengesetzte Superlativ wird durch das Voranstellen von **найбільш** oder **найменш** vor den Positiv des Adjektivs oder durch Voranstellen von **від усіх, за всіх, над усе** vor den Komparativ des Adjektivs gebildet:
розумний – **найбільш** розумний, розумніший **від усіх (за всіх)**;
дорогий – **найбільш** дорогий, дорожчий **над усе**.

- e) Die Superlativformen werden sowohl attributiv als auch prädikativ gebraucht:

Найкращий студент у групі – Павло.

Павло – **найкращий** студент у групі.

Павло – **розумніший від усіх** (за всіх).

7. Die Deklination von Possessivpronomen

- a) Die Possessivpronomen **мій, твій, свій, наш, ваш** werden wie Adjektive nach Geschlecht, Zahl und Fall verändert.
- b) Das Pronomen **свій** wird wie **мій** und **твій** dekliniert. Die Pronomen **наш** und **ваш** werden wie harte Adjektive dekliniert.
- c) Zur Deklination der Possessivpronomen siehe Seite 215.

8. Die Demonstrativpronomen цей, той

- a) **Цей** *dieser*, **ця, це, ці** weist auf Näherliegendes – **той** *jener*, **та, те, ті** auf Entfernteres (örtlich und zeitlich).
- b) Die Demonstrativpronomen **цей, той** stimmen mit dem Substantiv in Geschlecht, Zahl und Fall überein.
- c) Die Pronomen **цей, той** treten im Satz gewöhnlich als Attribut auf:

Ця студентка з Києва, а **та** – зі Львова. Бери **той** зошит.

- d) Als Subjekt wird nur die sächliche Form **це** gebraucht. Das Pronomen **це** weist dabei auf eine Person oder auf einen Gegenstand hin und wird nach Geschlecht und Zahl *nicht* verändert:

Це мій товариш. **Це** наша вчителька.

- e) In der Umgangssprache beginnen die Pronomen **цей, той** mit **о:** оцей, оця, оце, оці; отой, ота, оте, оті.

Es gibt auch die Dialektvarianten **сей, ся, се, сі**.

- f) Zur Deklination der Demonstrativpronomen **цей** und **той** siehe Seite 215.

9. Das Futur II

Das ukrainische Futur II entspricht nicht dem deutschen Futur II (Futurum exactum, vollendete Zukunft, Vorzukunft).

- a) Das zusammengesetzte Futur II wird vom unvollendeten Infinitiv des Verbs (wie Futur I) und den speziellen Affixen **-му, -меш, -ме, -мемо, -мете, -муть** gebildet. (Diese Affixe sind Kurzformen der alten Formen des Verbs **їняти** (иму, имеш, иметь ...) *haben*.)

- b) Die Verben der e-Konjugation (I) und и-Konjugation (II) haben im Futur II die gleichen Affixe.

	e-Konjugation (I)	и-Konjugation (II)
я	читати-му	говоріти-му
ти	читати-меш	говоріти-меш
він	читати-ме	говоріти-ме
вона	"	"
воно	"	"
ми	читати-мемо	говоріти-мемо
ви	читати-мете	говоріти-мете
вони	читати-муть	говоріти-муть

- c) Die Verben mit dem Suffix **-ся** werden genauso konjugiert. Merken Sie sich nur das Suffix **-ть** in der 3. Person Singular!

	Singular	Plural
1. Person	бачити-му-сь	бачити-мемо-сь
2. Person	бачити-меш-ся	бачити-мете-сь
3. Person	бачити-ме-ть-ся	бачити-муть-ся

ТЕХТ

Мій Київ

(розповідіє Надійка)

Київ я полюбіла давнó, ще з дитинства, з шкільних років.

Добре пам'ятаю, як я чекала на зимові канікули, які я завжди проводила у Києві, у моїх тітки та дядька. Було дуже цікаво й весело: кожен день музеї, виставки, театри й багато розмов, дискусій з моїми братами-однолітками.

... Приїздила я звичайно потягом, на центральний Київський вокзал – досить відому, але не дуже привабливу будову 20-30-их (двадцятих – тридцятих) років. На пероні на мене вже чекала наша привітна київська рідня.

Додому ми їхали на таксі, бульваром Шевченка, повз університет, Крикий ринок, а потім вгору, на дуже затишну вулицю Дарвіна, де у будинку № 6 проживала в той час родина мого дядька. З вулиці Дарвіна, між іншим, можна піднятися крутими сходами на Печерськ – найкращий район у Києві. Там, поряд з відносно новими урядовими будинками, багато гарних будів 19-го століття. Найцікавіший з них, можливо, так званий будинок-акваріум, який відтворює африканську флору та фауну, інженера й мандрівника Городецького.

... Наша перша ціль звичайно був Хрещатик – головна вулиця української столиці, широкій і дуже зелений проспект, який веде майже до Дніпра. Впадає в очі, що архітектура Хрещатика – типова торгова архітектура 50-их (п'ятидесятих) років.

Хрещатик закінчується майданом Незалежності, там, де починаються схили Дніпра, Володимирська гірка з пам'ятником князю Володиміру Святославичу.

Ім'я Володимира носить також одна з найцікавіших вулиць Києва – Володимирська, на якій розташовано Київський – з недавнього часу – Національний університет імені Тараса Шевченка. Ця будова минулого століття носить більш-менш класичні риси. Дивує лише не зовсім типовий темночервоний колір університету. Але це вже інша історія.

На цій же Володимирській вулиці – Київський театр опери та балету, біля нього – пам'ятник українському композиторові Лисенку. Коли ви підете далі, то натрапите на чудово реставровані Золоті ворота, варту уваги споруду з епохи Київської Русі.

Закінчується Володимирська вулиця майданом Богдана Хмельницького з його пам'ятником та однією з найстаріших будів у Києві – собором святої Софії. Цей собор з 11-ого століття славиться своїми чудовими мозаїками та фресками.

... І все ж справжній київський колорит можна відчути лише блукаючи вуличками Подолу – найдавнішого району міста, заходячи у багаточисленні старовинні храми або спускаючись Андріївським узвозом – улюбленим маршрутом киян та туристів. Але про це піде мова пізніше.

Який ти красень, Києве ти мій,
в убранні осені, багряно-золотій!
Мені відкрив ти всі свої принади,
тобою йду я, наче дивним садом.

В. Сосюра

Dialogue

1. Екскурсія

- ~ Ми хотіли б оглянути місто. Чи не скажете, де тут екскурсійне бюро?
- ~ Віля станції метро Хрещатик. Це зовсім недалеко.
- ~ Скажіть, будь ласка, скільки часу займе огляд міста?
- ~ Це залежить від маршруту...
- ~ По-перше, ми хочемо подивитись центр міста, а потім більш детально оглянути Київський університет та пам'ятник Шевченку.
- ~ Це – найкоротший з наших маршрутів. Автобус від'їжджає через десять хвилин.
- ~ Скільки ж триває ця екскурсія?
- ~ Не більше години.
- ~ Чудово! Це якраз те, що нам треба. Дякуємо!

2. На вулиці

- ~ Вибачайте, будь ласка, де тут найближча зупинка шостого трамвая?
- ~ Це недалеко, за рогом праворуч. Там побачите.
- ~ Щиро дякую за вашу допомогу.
- ~ Прощу.

3. – Перепрошую, ви не знаєте, де знаходиться Печерська лавра? Це далеко звідси?

- ~ Так, неблизько.
- ~ І як мені туди дістатися?
- ~ Краще за все проїхати тролейбусом одну зупинку, а там перейти на станцію метро *Стадіон*.
- ~ І довго їхати на метро?
- ~ Ні, щонайбільше чверть години.
- ~ Дуже вам вдячний.
- ~ Радий вам допомогти.

4. – Скажі, Надійко, ти киянка? Адже ти так добре знаєш Київ!
 ~ Ні, Богдәне, я не киянка. Це Василь киянин. Але справа в тому, що
 ще до університету я дуже часто тут була, й мені самій здавалось,
 що я вже все бачила у Києві...
 – А тепер ти не впевнена в цьому?
 ~ Ти маєш рацію. Виявилось, що я багато ще чого не бачила ...
 – Наприклад?
 ~ Наприклад, я ще ніколи не була біля такого відомого місця, як
 Аскольдова могила.
 – А я й не чув про неї. Хто такий був Аскольд?
 ~ Один з перших кийвських князів, якого поховано на Дніпрівних
 схилах (принаймі за легендою), у дуже гарному місці.
 – Це й справді цікаво. Підемо туди разом. Не заперечуеш?
 ~ Звичайно, ні. У травні, говорять, там особливо гарно. Але коли?
 – Завтра після лекцій, наприклад.
 ~ Гарзд!
 – Домовились.

Vokabeln

полюбити (v. любити)	<i>mögen, lieben</i>
чекати I (на)	<i>warten auf</i>
однолітки (Pl.)	<i>Altersgenossen</i>
потяг <i>m.</i>	<i>Zug</i>
привабливий	<i>attraktiv, anziehend</i>
рідня <i>f.</i>	<i>Verwandschaft</i>
перон <i>m.</i>	<i>Bahnsteig</i>
привітний	<i>freundlich</i>
затишний	<i>gemütlich, still</i>
проживати I	<i>wohnen</i>
крутий (стрімкий)	<i>steil</i>
сходи (Pl.)	<i>Stufen, Treppe</i>
урядовий	<i>Regierungs-</i>
століття <i>n.</i>	<i>Jahrhundert</i>
відтворювати I	<i>widerspiegeln, aufzeigen</i>
майдан <i>m.</i>	<i>Platz</i>
схил <i>m.</i>	<i>Abhang</i>
гірка <i>f.</i> (v. горá)	<i>kleiner Berg, Hügel</i>

розташовано	<i>gelegen sein</i>
натрапити (v. натрапляти I)	<i>stoßen, treffen</i>
чудово <i>Adv.</i>	<i>wundervoll</i>
споруда <i>f.</i>	<i>Bau, Bauwerk</i>
славетний	<i>berühmt</i>
відчувати I	<i>empfinden</i>
блукуючи (Adv.partizip)	<i>wandernd</i>
найдавніший (v. давній)	<i>älteste</i>
заходячи (v. заходити)	hier: <i>besuchen</i>
багаточисленний	<i>zahlreiche</i>
спускаючись (v. спускатися)	<i>heruntersteigen</i>
красень <i>m.</i>	<i>schöner</i>
убрання <i>n.</i>	<i>Kleidung, Tracht</i>
багряний	<i>rotgelb</i>
принада <i>f.</i>	<i>Verlockung</i>
дивний	<i>wunderlich, sonderbar</i>
зайняти (v. займати I)	<i>in Anspruch nehmen</i>
тривати I	<i>dauern</i>
за ро́гом	<i>hinter der Ecke</i>
звідси <i>Adv.</i>	<i>von hier aus, ab</i>
дістатися I	<i>ankommen, erreichen</i>
зда ватися	<i>scheinen, es scheint</i>
зупінка <i>f.</i>	<i>Haltestelle</i>
у(в)пéвнений	<i>überzeugt, sicher</i>
виявлятися I	<i>wie es sich herausstellt</i>
могила <i>f.</i>	<i>Grab</i>
принаймі	<i>wenigstens, zumindest</i>
чути I	<i>hören</i>
похований	<i>begraben</i>
заперечу/вати I	<i>leugnen, widersprechen</i>
домовитися	<i>abmachen</i>

Wortverbindungen aus Text und Dialogen

1. Тортובה архітектурa	Zuckerbäcker-Architektur
2. Більш-менш	mehr oder weniger
3. Мова піде (мова йде)	es geht um ...
4. Оглядати місто (музей)	besichtigen
5. Мені (тобі...) здається	es scheint mir
6. Мати рацію	Sinn haben, Recht haben
7. Впадати в очі	in die Augen stechen
8. Вартий уваги	die Aufmerksamkeit wert sein

Übungen

1. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Wörter im Dativ ein.
  - a) Цей пам'ятник було поставлено (князь Володимир) у 19-ому столітті.
  - b) Кожного тижня вона пише листа (свої батьки).
  - c) (Твій друг) подобається Київ?
  - d) Я завжди була вдячна (київська рідня) за гарні зимові канікули.
  - e) Надійка порадила (Богдан) оглянути Софійський собор.
  - f) Біля Київської опери стоїть пам'ятник (композитор Лисенко).
  - g) Подзвони, будь ласка, (моя сестра).
  - h) Не треба заперечувати (батько).
  - i) (Школярі) весело, тому що незабаром канікули.
2. Bilden Sie Sätze mit folgenden Verben. Bedenken Sie, daß die Wörter nach diesen Verben im Dativ stehen müssen.
Заперечувати, подобатися, допомагати, вірити, заважати, писати.
3. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die passenden Präpositionen (перед, з, над, між, під) ein. Erklären Sie die Bedeutung der Präpositionen + Instrumental.
  - a) ... Київським університетом стоїть пам'ятник Шевченкові.
  - b) Богданові батьки живуть ... Львовом.
  - c) Учора ми ходили ... Петром у Софійський собор.
  - d) ... часом та двома вона звичайно обідає.
  - e) Майже всю ніч Василь працював ... статею.

- f) Ми домовились відвідати ... лекціями бібліотеку.
- g) ... містом чисте небо.

4. Bilden Sie die Possessivadjektive zu den angegebenen Substantiven.
Muster: Марія – Марійн, -а, -о, -і.

Чоловік, Ольга, Тарас, товариш, Микола, тато, мама, брат, Андрій, Надійка, Аскольд, Дніпро.

5. Beantworten Sie schriftlich folgende Fragen:

- a) Мій брат – Богдан. Чия я сестра?
- b) Наші батьки – Петренки. Чий ми діти?
- c) Галина – моя сестра. Чия я сестра?
- d) Сашко – мій онук. Чия я бабуся?
- e) Мій товариш – Тарас. Чий я товариш?
- f) Київ належав Кию (von Кий). Чий це був град (місто)?
- g) Ми читали вірш В. Сосюри. Чий то був вірш?

6. Bilden Sie von den angegebenen Adjektiven den Komparativ und Superlativ (alle möglichen Formen).

Давній, старий, головний, зелений, цікавий, привітний, червоний, широкий, крутий.

7. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die Pronomen той und цей in der erforderlichen Form ein.

- a) Це ... пам'ятник Шевченку, про який я тобі говорила.
- b) Мені особливо подобається ... вулиця у Києві.
- c) Дай, будь ласка, мені ... книжку, а сам візьми...
- d) Чи знаєш ти будинок Городецького? Так, це ... споруда з чудовиськами, що на Печерську?
- e) Тут вже починаються схили Дніпра. Це ... місце у Києві, яке я особливо люблю.
- f) Це Володимирська вулиця. На ... вулиці є багато цікавого.

8. Bilden Sie das Futur II (Singular + Plural) folgender Verben:

Пам'ятати, чекати, проводити, прибувати, їхати, носити, заперечувати, блукати, спускатися, відчувати.

9. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Verben in das Futur II.

- Завтра ми (блукати) весь день вулицями Києва.
- Після театру вони (гуляти) по Хрещатику.
- Під час зимових канікул школярі (ходити) у театри, кіно, (відвідувати) виставки.
- Влітку я (писати) свою дипломну роботу.
- Богдан (подорожувати) два місяці.
- Я (чекати) на тебе вдома.
- Він (працювати) після університету у школі.

10. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema На вулицях Києва.

11. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema Перший раз у Києві.

12. Übersetzen Sie:

- Wann gehen Sie nach Kiew?
- ~ Übermorgen.
- Fahren Sie mit dem Zug oder fliegen Sie?
- ~ Ich reise mit dem Flugzeug.
- Wie viele Stunden fliegt das Flugzeug bis Kiew?
- ~ Genau weiß ich es nicht. Ich glaube, zwei Stunden.

13. Lesen und übersetzen Sie:

Глушина

- Куме, де ви купували цю сорочку?
- ~ Це мені прислали з Паріжа.
- А даліко туди від Фастова*?
- ~ Та тисячі зо дві кілометрів.
- Чи ви бачили?! Така глушина, а які там гární сорочки.

* Фастов – провінціальне містечко в Україні.

LEKTION 15

Die Deklination der Substantive.	3. Die Deklination der Fragepronomen
Die Bedeutung der Fälle (Zusammenfassung)	чий, котрий
Die Fälle mit Präpositionen (Zusammenfassung)	4. Verbalaspekte
	5. Die Steigerung von Adverbien
	6. Das Partizip
	7. Die Bildung von Partizipien (Aktiv)

GRAMMATIK

1. Die Deklination der Substantive. Die Bedeutung der Fälle.

Відмінювання іменників. Основні значення відмінків

- a) Es gibt im Ukrainischen sieben Fälle. Jeder Fall (mit Ausnahme des Vokativs) antwortet auf eine bestimmte Frage.

Nominativ Називний – Н. в. – хто? що? Den Nominativ bezeichnet man als direkten Fall, alle anderen als abhängige Fälle.

Genitiv Родовий – Р. в. – кого? чого? Der Genitiv drückt das Verhältnis der Zugehörigkeit oder das Nichtvorhandensein eines Gegenstandes aus.

Dativ Давальний – Д. в. – кому? чому? Der Dativ bezeichnet Personen oder Gegenstände, auf die eine Handlung gerichtet ist.

Akkusativ Знахідний – З. в. – кого? що? Der Akkusativ bezeichnet den Gegenstand oder die Person, auf den/die sich eine Handlung bezieht.

Instrumental Орудний – О. в. – ким? чим? Der Instrumental bezeichnet das Instrument oder das Mittel, mit dessen Hilfe eine Handlung durchgeführt wird.

Lokativ Місцевий – М. в. – на кому? на чому? Der Lokativ gibt den Ort einer Handlung an.

Vokativ Кличний – Кл. в. Der Vokativ bezeichnet eine Person oder einen Gegenstand, an den man sich wendet.

- b) Zur Deklination der Substantive siehe Seite 210 (Anhang 1).

- c) Die Fälle weisen im Ukrainischen eine Vielzahl an Bedeutungen auf. Durch einen Fall können im Satz verschiedene Beziehungen zwischen den Wörtern zum Ausdruck gebracht werden.

2. Die Fälle mit Präpositionen (Zusammenfassung).

Відмінки з прийменниками

	Präpositionen
Gen.	без, біля, у (в), від, для, до, з, із, за, коло <i>neben, an, після, посеред (посередіні), серед, проти, між, протягом während, im Verlauf, щодо was ... betrifft, близько</i>
Akk.	у (в), за, на, під, о (об), між, через, про, над, перед, по, поза
Instr.	з (із), за, поза, між, над, перед, під
Lok.	у (в), на, о (об), по, при

- a) Nominativ, Dativ und Vokativ werden *ohne* Präpositionen gebraucht.
 b) Der Lokativ wird nur mit Präpositionen gebraucht.
 c) Manche Präpositionen (siehe Tabelle oben) werden mit *verschiedenen* Fällen gebraucht und haben *verschiedene* Bedeutungen.

3. Die Deklination der Fragepronomen чий, котрий.

Відмінювання питальних займенників чий, котрий

- a) Die Deklination der Fragepronomen чий:

	Singular			Plural
	m	n	f	
Nom.	чий	чій	чій	чій
Gen.	чийого	чійого	чійі	чійих
Dat.	чийому	чійому	чійій	чійім
Akk.	чий(ого)	чій	чійю	чій(х)
Instr.	чійім	чійім	чійію	чійіми
Lok.	на чійому (на чійім)	на чійому	на чійій	на чійих

- b) Das Pronomen котрий wird wie die harten Adjektive dekliniert:

	Singular		Plural
	m + n	f	
Nom.	котрий котрі	котра	котрі
Gen.	котрого	котрої	котрих
Dat.	котрому	котрій	котрим
Akk.	котрий(ого)	котру	котрі (їх)
Instr.	котрим	котрою	котрими
Lok.	на котрому, на котрим	на котрій	на котрих

- c) Das Pronomen який wird wie котрий dekliniert.

4. Verbalaspekte. Види дієслів

- a) Im Ukrainischen werden – im Unterschied zum Deutschen – alle Verbformen nach dem Aspekt bestimmt, das heißt nach der unterschiedlichen Betrachtungsweise des Handlungsablaufs.
 b) Einem deutschen Verb stehen gewöhnlich zwei ukrainische Verben gegenüber: ein Verb des *unvollendeten* Aspekts und ein Verb des *vollendeten* Aspekts:

писати – написати / відкривати – відкрити.

- c) Die Verben des *unvollendeten* Aspekts bezeichnen eine Handlung in ihrer zeitlichen Entwicklung; sie geben nicht an, ob die Handlung zu Ende geführt worden ist, oder ob ein Resultat vorliegt. Ein Verb des *vollendeten* Aspekts kennzeichnet die Handlung als geschlossenes, unteilbares Geschehen, das seinen Endpunkt erreicht hat oder erreichen wird:
 Я писав листа. Я написав листа.

- d) Die Verben des *unvollendeten* Aspekts (читати, писати) verfügen über vier Zeitformen: das Präsens (читаю, пишу), das Präteritum (читав, писав), das Futur I (буду читати, буду писати) und das Futur II (читатиму, писатиму). Die Verben des *vollendeten* Aspekts haben nur das Präteritum (прочитав, написав) und das einfache Futur (прочитаю, напишу). Von vollendeten Verben können keine Präsensformen gebildet werden.

5. Die Steigerung von Adverbien.

Ступені порівняння прислівників

- a) Von zahlreichen Adverbien auf **-о**, oder **-е** werden Steigerungsformen gebildet:

холодно – **холодніше** / гáрячé – **гарячіше**.

- b) Die Komparativformen der Adverbien auf **-о**, **-е** stimmen mit der sächlichen Komparativform der entsprechenden Adjektive überein und werden mit den Suffixen **-ше**, **-іше** gebildet (die Suffixe **-к**, **-ок**, **-ек** entfallen):

швидко – **швидше** / тихо – **тихше (тих-іше)** /
весело – **веселіше**.

- c) Bei einigen Adverbien (wie bei den entsprechenden Adjektiven) treten im Komparativ bestimmte Stammänderungen ein (siehe Lektion 13):

дуже – **дужче** / дорого – **дорожче** / вузько – **вужче** /
високо – **вище**.

- d) Die Komparativformen mancher Adverbien werden von anderen Wortwurzeln gebildet:

багато – **більше** / погано – **гірше** / мало – **менше** /
гарно (хóроше) – **краще**.

Merken Sie sich auch: далеко – **далі**.

- e) Der Superlativ von Adverbien wird aus dem Komparativ und dem Präfix **най-** gebildet (manchmal auch mit den Präfixe **як-** oder **що-** dazu):

вище – **найвище**, **щонайвище**
краще – **найкраще** – **якнайкраще**.

- f) Der Komparativ und der Superlativ eines Adjektivs beziehen sich auf ein Substantiv. Der Komparativ und der Superlativ eines Adverbs beziehen sich auf ein Verb. Vergleichen Sie:

Adjektiv	Adverb
Його відповідь краща , ніж моя. <i>Seine Antwort ist besser als meine.</i>	Вона говорить по-українському краще , ніж я. <i>Sie spricht Ukrainisch besser als ich.</i>
Його твір – найкращий . <i>Sein Aufsatz ist der beste.</i>	Вона пише твори найкраще . <i>Sie schreibt die Aufsätze am besten.</i>

6. Das Partizip. Дієприкметник

- a) Partizipien sind Verbformen, die Merkmale eines Adjektivs haben.
b) Als Adjektiv ist das Partizip nach Geschlecht, Zahl und Fall veränderlich.
c) Als Verbformen werden sie nach dem Aspekt (vollendeten oder unvollendeten), der Zeit (Präsens oder Präteritum) und der Handlungsrichtung (Aktiv oder Passiv) unterschieden. Wie beim Verb findet man beim Partizip Transitivitytät und Intransitivitytät.
d) Es gibt **vier** Partizipien: das Partizip des Präsens (Aktiv und (selten) Passiv) und das Partizip des Präteritums (Aktiv und Passiv).

7. Die Bildung von Partizipien (Aktiv).

Творення активних дієприкметників

- a) Das Partizip des Präsens Aktiv wird nur von unvollendeten Verben gebildet.
b) Es wird vom Präsensstamm mit Hilfe der Suffixe **-уч(-юч)**, **-ач(-яч)** und einer adjektivischen Endung (**-ий**, **-а**, **-е**, **-і**) gebildet:
– **-уч(ий)**, **-юч(ий)** für Verben der e-Konjugation:
керувати – керують – **керу́-юч-ий** /
писати – пишуть – **пи́ш-уч-ий**;
– **-ач(ий)**, **-яч(ий)** für Verben der и-Konjugation:
правити – правлять – **пра́вл-яч-ий** /
терпіти *ertragen* – терплять – **терпл-яч-ий**.
c) Das Partizip des Präteritums Aktiv wird vom Infinitivstamm des vollendeten Aspekts mit Hilfe des Suffixes **-л-** und einer adjektivischen Endung gebildet:
позеленіти – **позелені-л-ий** / осиротіти *verwaisen* – **осироті-л-ий** /
зблід-ну-ти – **зблід-л-ий** (das Suffix **-ну** fällt oft aus).

ТЕХТ

Мій Київ

(продовження)

Київ часто називають легендарним містом. І справді його історія наповнена легендами, легендарними героями, легендарними поетами, співаками ...

За легендою, між іншим, Київ було засновано трьома братами – Києм, Щёком, Хоривом та їх сестрою Лібідь. Легенда говорить, що сама назва міста пішла від імені старшого брата Кія (тобто те, що належить Кію – Київ). А назву Лібідь, наприклад, одержала маленька мальовнича річка, що тече через Київ.

Овіяні легендами й іменами перших київських князів – Олега, Ігора та його дружини Ярославни, Володимира й особливо Ярослава Мудрого. Його епоху можна теж назвати легендарною – як час найвищого розвитку Київської держави, її архітектури, мистецтва, письменства – її державності. Німецький історик Титмар писав про Київ тієї доби, що місто має чотирьох храмів і вісім торгових майданів. Це свідчить про те, що вже на початку 11-ого століття Київ був одним із найбільших міст у світі.

... І все-таки я хотіла б розповісти не про туристський, офіційний Київ, а про мій Київ – місто, яке я щиро люблю.

Весна ... У травні зацвітають славетні київські каштани. Їх так багато, що місто майже вкривається рожево-білим цвітом, у повітрі стоїть лагідний запах цвітіння.

Навесні ж я буваю завжди у передмісті – у бузковому парку над Дніпром. Мало хто – навіть з киян – знає цей замріяний сад, закладений ще перед війною на величезній території по схилах Дніпра. Йдеш алеями парку – по обидві сторони бузок, люде́й не видно, тиша – і здається, що цей чарівний світ ніколи не скінчиться. А тут заспіває соловейко, потім другий, третій ... І так хороше на серці, так спокійно на душі!

... А іноді, якщо ще не стемніло, то з одного пагорба можна побачити золоті куполи Києво-Печерської лаври, Видубецький монастир ... Пам'ятаєте літописця Нестора? Тут, у Печерській лаврі, він писав свою *Повість вре́мених літ*, першу нашу історію. І перший віщий

віщий заклад всіх східних слов'ян – Києво-Могилянська Академія – було засновано, між іншим, тут, у Києві.

І ще один погляд, про який важко не сказати, на мій Київ. Якщо вранці ви наближаєтесь до Києва по́тягом зі сходу, то неодмінно подивіться на місто. Найкраще, коли по́тяг іде довгим мостом через Дніпро. Перед очима виникає неповторна картина Києва: у розкішній зелені Дніпрових схилів золоті куполи старовинних соборів, монастирів, осяяні першим промінням сонця.

Мій Київ – це й дивовижно гарна Андріївська церква архітектора В. Растреллі, і темні мозаїки Софійського собору, і мій улюблений пам'ятник Лесі Українці – славетній українській поетесі, яка, між іншим, чудово знала німецьку мову, була в Австрії, Німеччині, і музей російського мистецтва з відомими картинами М. Врубеля та П. Кончаловського ...

... Про Київ можна розповідати без кінця. Але ви самі колись побачите (якщо ще не бачили) це чудове місто й неодмінно закохаєтесь у нього.

Dialogue

1. – Богдáne, зна́єш, де ми сьогодні були́? У Софійському соборі.
 ~ Спра́вді? Туди́ дійсно можна ходи́ти ба́гато разів. Чудова споруда! І скільки цікавого!
 – А чи зна́єш ти, що Собо́р було́ збудовано на честь перемо́ги над печені́гами?
 ~ Звичайно. У 1037-ому році, за князя Яросла́ва Му́дрого. І його́ мармуровий саркофа́г там знаходиться.
 – Чи зверта́в ти ува́гу, що одна́ фре́ска у соборі зобража́є дочо́к Яросла́ва Му́дрого? Три з них ста́ли коро́левами Франці́ї, Норве́гії та Уго́рщини.
 ~ Так, це відомо, що Яросла́в був не тільки могутнім кня́зем, але́ й дуже освіченою люди́ною, як і вся його́ родина. Зрозуміло, що інозе́мні коро́лі пра́гнули ма́ти собі́ його́ за дру́га.
 – Зна́єш, я на́віть десь чита́в, що до цього́ ча́су у Франці́ї стои́ть пам'ятник дочці́ Яросла́ва Му́дрого з таким на́писом: *Анні́ росі́йській – коро́леві францу́зькій*.

2. – Скажіть, будь ласка, ви не знаєте часом, де вулиця Політехнічна?
 ~ Ви шукаєте, мабуть, Політехнічний інститут?
 – Ні, мені цікавить лише вулиця Політехнічна, там тепер живуть мої друзі.
 ~ А ... То інша справа. Ви знаєте, де знаходиться Політехнічний інститут?
 – На жаль, не знаю.
 ~ Гарзд. Тоді найкраще сідайте на метро й їдьте до станції Політехнічний інститут. Коли вийдете з метро, зразу праворуч вулиця Політехнічна.
 – Не знаю, як вам дякувати. Майже годину я шукаю цю вулицю ...
 ~ Не варто подяки. Прощайте!
 – Бувайте здорові!

Пісня про Київ

Білі каштани,	Київські ночі	Так вонó стáне,
Світлі огні,	Зустрічі в саду	Так вонó є.
Де б не бувáв я,-	В серці, куді не піду.	Білі каштани,
Любі мені.		Щáстя моé.

Андрій Малишко

Vokabeln

справді	wirklich,	лагідний	zart
	tatsächlich	запах <i>m</i>	Duft
наповнений	gefüllt	бузковий (парк)	Fliedergarten
співак <i>m</i>	Sänger	навіть	sogar
засновано	gegründet	замріяний	in Träumereien
малювничий	malerisch		versunken
розвиток <i>m</i>	Entwicklung	закладений	angelegt
добá <i>f</i>	Epoche	тіша <i>f</i>	Stille
свідчити <i>II</i>	zeugen von	чарівний	zauberhaft
каштáн <i>m</i>	Kastanienbaum	солов'яко <i>m</i>	Nachtigall
повітря <i>n</i>	Luft	пагорб <i>m</i>	Hügel
вкритися <i>I</i>	sich bedecken	заклад <i>m</i>	Hochschule
передмістя <i>n</i>	Vorstadt	(війсий, учбовий)	
цвіт <i>m</i>	Blüte	погляд <i>m</i>	Blick

наближáтися <i>I</i>	sich nähern	закохáтися voll.	sich verlieben
неодмінно Adv.	unbedingt	перемóга	Sieg
випинкáти <i>I</i>	erscheinen	печеніги <i>Pl.</i>	kriegerischer
невотóрний	einmalig		Volksstamm
розкішний	prächtigt, üppig	зображáти <i>I</i>	darstellen
монастír <i>m</i>	Kloster	могúтний	mächtig
осáнений	strahlend,	освічений	gebildet
	glänzend	прáгнути <i>I</i>	streben
проміння <i>n</i>	Strahlen	чáсом Adv.	hier: zufällig
дивови́жно Adv.	erstaunlich	шукáти <i>I</i>	suchen

Wortverbindungen aus Text und Dialogen

- Овіяні легендами *von Legenden umrankt*
- Звертáти увагу *Aufmerksamkeit auf sich ziehen*
- Не вáрто подяки *nichts zu danken*
- Не знáю, як вам дякувати *Ich weiß nicht, wie ich danken soll*
- Інша спрáва *Das ist etwas ganz anderes*
- Мáти собі за дрúга *zum Freund haben*
- Мáло хто знáє *nur wenige wissen*

Übungen

- Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Wörter im erforderlichen Fall ein.
  - Студент відповів (професор) на всі питання.
  - Учора я дивився (новий фільм).
  - В Україні багато (річки).
  - Він цікавиться особливо (іноземні мови).
  - Оксана не виконала (домашнє завдання).
  - Ця екскурсія триває (одна година).
  - Він написав (сестра) довгого листа.
- Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die passenden Präpositionen ein.
  - ... Києві багато старовинних пам'ятників.
  - Надійка ... Богданом оглянули Софійський собор, а потім пішли ... схили Дніпра.

- c) Ми приїхали ... Львова ... свято.
 d) ... лекцій ми часто ходили ... театру чи ... кіно.
 e) Спитай її ... нову п'єсу!
 f) ... 12-ій годині ми звичайно обідаємо.
 g) Влітку ми їдемо ... Чорного моря, ... Крим.

3. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab und setzen Sie die Präpositionen u (в) oder на ein.

- a) Київські каштани цвітуть ... травні.
 b) Остап вчиться ... університеті, ... медичному факультеті.
 c) Мій брат живе ... Відні ... майдані святого Штефана.
 d) Уранці ми їдемо ... дачу ... передмісті Києва.
 e) Потяг зупинився ... маленькій станції.
 f) Нам треба сісти ... метро ... станції Хрещатик.

4. Bilden Sie sechs Sätze mit den Fragepronomen котрий und чий.

5. Schreiben Sie die folgenden Sätze ab. Setzen Sie die in Klammern stehenden Adverbien im Komparativ und Superlativ ein.

- a) Богдан (гарно) розмовляє по-англійському.
 b) (Швидко) настає ніч узимку.
 c) Мій годинник іде (точно).
 d) Скоро весна. Тепер день починається (рано).
 e) Взимку вже о четвертій годині (темно).
 f) Зараз на півдні (тепло).

6. Bestimmen Sie den Aspekt der angegebenen Verben:

Оглядати, відкрити, подивитись, бачити, дістатися, перейти, виявитися, бувати, зробити.

7. Bilden Sie von folgenden Verben Partizipien des Präsens Aktiv:

Працювати, свідчити, виникати, шукати, думати, розповідати, повертатися, жити, питати, говорити, приїжджати, прагнути.

8. Bilden Sie von folgenden Verben Partizipien des Präteritums Aktiv:

Стемніти, збліднути, пожовкнути, зазеленіти, посивіти, осиротіти.

9. Bilden Sie zwei Dialoge zum Thema На вулицях міста.

10. Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema Мое рідне місто.

LEKTION 16

Die Bildung von Verbalaspekten

Die Bildung von Partizipien (Passiv)

Die Bildung von Partizipien

(Zusammenfassung)

Der Konjunktiv

5. Unbestimmte Pronomen. Bildung und Gebrauch

6. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzverbindung

GRAMMATIK

1. Die Bildung von Verbalaspekten.

Творення видів дієслова

- a) Die Verben, die keine Präfixe oder Suffixe enthalten, sind zumeist unvollendet (читати, писати, любити).
 b) Werden an nichtpräfigierte unvollendete Verben Präfixe angefügt, entstehen gewöhnlich vollendete Verben:
 робити – зробити / писати – переписати.
 c) Mit Hilfe von Präfixen entstehen ziemlich selten Aspektpartner (wie z.B. казати – сказати); meist wird eine Bedeutungsveränderung bewirkt (писати – переписати *umschreiben* / читати – перечитати *von neuem (durch)lesen*), d.h., es werden neue Verben mit neuer lexikalischer Bedeutung gebildet. Von diesen vollendeten Verben werden mit Hilfe der Suffixe -ува (-юва) eigene unvollendete Aspektpartner abgeleitet: переписати – переписувати / перечитати – перечитувати.
 d) Die Bildung vollendeter Verben erfolgt mit Hilfe folgender Präfixe:
 на- писати – написати / мокнути – намокнути;
 з- (с-) лякатися – злякатися / питати – спитати;
 по- кликати – покликати / думати – подумати;
 про- їхати – проїхати / вести – провести;
 за- програмувати – запрограмувати / співати – заспівати;
 в- нести – внести / казати – вказати.
 e) Die unvollendeten Verben werden von vollendeten mittels des Suffixes -ва- gebildet:
 дати – да-ва-ти / відкрити – відкри-ва-ти.

f) Die *vollendeten* Verben werden aus *unvollendeten* auch mittels Ersatz eines Suffixes durch ein anderes (z.B. -ну-) gebildet:

стук-а-ти – стук-ну-ти / стриб-а-ти – стриб-ну-ти.

2. Die Bildung von Partizipien (Passiv).

Творення пасивних дієприкметників

a) Im Ukrainischen werden die Partizipien des Präsens Passiv (виконувати – виконуваний) – im Gegensatz zu Partizipien des Präteritums Passiv – sehr selten gebraucht.

b) Das Partizip des Präteritums Passiv wird nur vom Infinitivstamm transitiver Verben mit Hilfe der Suffixe -н, -ен, -єн, -т und einer adjektivischen Endung (-ий, -а, -е, -і) gebildet:

– dem Suffix -н, wenn der Infinitivstamm auf -а(-я) auslautet:

прочита-ти – прочита-н-ий / переписа-ти – переписа-н-ий;

– dem Suffix -єн, wenn der Infinitivstamm auf einen Konsonanten oder auf -і, -н endet:

принес-ти – принес-єн-ий / звари-ти – звар-єн-ий;

wenn der Stamm der Partizipien auf б, п, в, ф, м auslautet, kommt noch -л dazu:

купи-ти – куп-л-єн-ий / зроби-ти – зроб-л-єн-ий;

– dem Suffix -єн, wenn der Infinitivstamm auf -ї auslautet:

озброї-ти – озбро-єн-ий / освої-ти – осво-єн-ий;

– dem Suffix -т, wenn der Infinitivstamm einsilbiger Verben auf -и(-і), а(-я), -у, -єр auslautet:

ши-ти – ши-т-ий, приши-т-ий / грі-ти – грі-т-ий, пригрі-т-ий / стер-ти – стер-т-ий.

3. Die Bildung von Partizipien (Zusammenfassung).

Творення дієприкметників

Infinitiv	Stamm	Partizipien	Suffixe	Beispiele
нести	Präsens-	Präsens Aktiv	-уч(юч)	нес-уч-ий
бажати	stamm			бажа-юч-ий
спіти			-ач(яч)	сп-л-яч-ий
виконувати	Infinitiv-	Passiv	-н (selt.)	виконува-н-ий
вживати	stamm			вжива-н-ий
осиротіти		Präteritum Aktiv	-л	осироті-л-ий
позеленіти				позелені-л-ий
прочитати		Passiv	-н, -єн	прочита-н-ий
принести			-єн, -т	принес-єн-ий
усвідомити				усвідом-л-єн-ий
освоїти				осво-єн-ий
шити				ши-т-ий
				(приши-т-ий)

4. Der Konjunktiv. Умовний спосіб

a) Der Konjunktiv bezeichnet eine Handlung, die unter bestimmten Bedingungen möglich oder erwünscht ist:

Я прочитав би цю книжку, якщо мав би час.

Wenn ich Zeit hätte, würde ich dieses Buch lesen.

b) Die Formen des Konjunktivs vollendeter und unvollendeter Verben sind aus den Formen des Präteritums und der Partikeln би (б) zusammengesetzt; die Partikel би wird nach Konsonanten, die Partikel б nach Vokalen verwendet und getrennt geschrieben. Beispiele: писати, дивитися

Zahl	Geschlecht		писати	дивитися
Sg.	m	я, ти, він	писа-в	би дивився
	f	я, ти, вона	писа-л-а	б дивилась
	n	воно	писа-л-о	б дивилось
Pl.	alle Geschl.	ми, ви, вони	писа-л-и	б дивились

- c) Gewöhnlich steht **би** (б) hinter der Verbform, kann aber auch einem anderen Wort nachgestellt werden, wenn dieses hervorgehoben werden soll:

Я цього не сказав **би**. *Ich hätte das nicht gesagt.*

Я б цього не сказав. *Ich hätte das nicht gesagt.*

- d) Auf die Konjunktion **коли** folgt б unmittelbar: **коли б**; mit den Konjunktionen **як, що** verschmilzt **би** (б) zu **якби** *wenn, falls* / **щоб** *damit*:

Якби я це знав, я прийшов **би**.

Wenn ich das gewußt hätte, wäre ich gekommen.

Коли б він знав адресу Богдана, він написав **би** йому.

Wenn er Bohdans Adresse wüßte, würde er ihm schreiben.

5. Unbestimmte Pronomen. Bildung und Gebrauch.

Неозначені займенники. Творення та вживання

- a) Die unbestimmten Pronomen werden aus Fragepronomen (хто, що, який usw.) durch Anfügen oder Vorsetzen der Partikeln **-сь, де-, аби-, будь-, -небудь, хтозна-, казна-** gebildet:

хтось jemand / щось etwas / чийсь jemandem gehörig / якийсь irgendein / дехто jener, dieser / дещо dieses, jenes / абіхто irgend jemand / абіщо irgend etwas / будь-хто irgend jemand / будь-що irgend etwas / будь-який irgendein / хто-небудь irgend jemand / чий-небудь irgend jemandem gehörig / хтозна-хто / казна-хто / хтозна-що / хтозна-який.

- b) Die unbestimmten Pronomen weisen die gleiche Deklination wie die entsprechenden Fragepronomen auf; die Partikel bleiben unveränderlich:

хтось, когось, комусь ..., будь-що, будь-чого, будь-чим ..., хтозна-хто, хтозна-кого ... (Siehe Anhang I).

- c) Werden die mit **будь-, аби-, де-, хтозна-, казна-** gebildeten unbestimmten Pronomen mit einer Präposition verbunden, so wird diese (ohne Bindestrich) *dazwischengeschoben*:

будь у кого, хтозна з ким.

- d) Unbestimmte Pronomen werden gebraucht, wenn z. B. im Satz von einer Person, Sache oder Qualität die Rede ist, die dem Sprecher oder Gesprächspartner oder generell unbekannt ist:

Він зустрів *декого* з своїх товаришів. *Er traf einige seiner Freunde.*

Розкажи мені *щось!* *Erzähle mir irgend etwas.*

6. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzverbindung.

Складне речення. Складносурядне речення

- a) Ein zusammengesetzter Satz besteht aus zwei oder mehreren einfachen Sätzen und kann als Satzverbindung oder als Satzgefüge auftreten:

Продзвенів дзвоник, і студенти увійшли в аудиторію.

Es klingelte, und die Studenten betraten den Hörsaal (Satzverbindung).

У своєму листі Петро писав мені, що він незабаром закінчить свою роботу. In seinem Brief schrieb Petro mir, daß er seine Arbeit bald beenden würde (Satzgefüge).

- b) In einer Satzverbindung sind die einfachen Sätze einander nebengeordnet und voneinander unabhängig.
- c) Einfache Sätze lassen sich zu Satzverbindungen ohne Konjunktionen oder durch die Konjunktionen **і, та, а, але** usw. verbinden:

Я читав книжку, він писав лист.

Ich las ein Buch, er schrieb einen Brief.

Лекція закінчилась, але всі залишались на місцях.

Die Vorlesung war zu Ende, alle blieben aber auf ihren Plätzen.

ТЕКСТ

Осе́ля

Не підлягає сумніву, що житло, оселя кожної людини більш чи менш свідчать про її характер, інтереси, нахили, заняття.

Так міркував я по дорозі до станції метро одного гарного весняного дня.

Справа в тому, що родина мого колеги Максима купила нову квартиру. Це, зрештою, далеко від центру, десть у новому житловому масиві, але квартира гарна: чотири кімнати, дві лоджії, велика кухня. І саме сьогодні сім'я та друзі сім'ї справлятимуть новосілля.

Я дуже зрадів запрошенню Максима – адже мені ще не доводилось бувати у нього вдома, познайомитись з його родиною, та й цей район Києва був мені незнайомим.

Метро, автобус, потім пішки – от нарешті Максимова вулиця: будинки-близнюки, як майже завжди у нових районах, але великі й досить раціонально збудовані.

Вулиця Митців – це я добре пам'ятаю, а будинок, квартира? Треба все ж подивитись адресу.

Так і є! Київ, вулиця Митців, будинок 6, під'їзд 3, кв. 122.

Дзвоню – і за хвилину переді мною Максим. Заходимо.

Перше враження: досить просторий передпóкій – і все ж тісно (принаймі сьогодні) від десятка пальт, капелюхів, шапок, подарунків (Де́хто вже прийшо́в – подума́в я; хтось приніс точнісінько такі ж жовті нарціси, як і я).

Після сердечних привітань Максим узявся показувати мені своє житло. По-перше була досить велика вітальня: білі шпалери, світлі меблі, багато рослин – якраз те, що мені подобається. Потім спальня батьків, татів маленький кабінет. (Тут я затримав свою увагу Максимів батько – відомий вчений, його галузь – досить вузький розділ психолінгвістики). Кабінет по́вен книжок – книжкові шафи, книжкові полиці удóвж стін, великий письмовий стіл. На підлозі – український килим, на стіні – невеликий портрет Тараса Шевченка й ще чиєсь старовинне фóто. (Хто б то міг бути? Треба буде потім попитати Максима).

От і кімната мого приятеля. Як і у батька, зрозуміло, письмовий стіл (тільки менший), стілець, книжкові полиці, ліжка, невеликий касетник і нарешті гордість Максима – новий комп'ютер, подарунок старшого (вже жонатого) брата. На стінах постери – й все нові моделі машин. (Я ще не сказав, що Максим, як і я, студент Політехнічного інституту й вивчає машинобудування. Техніка для нього і фах, і хобі). Книжкі, часописи, якісь моделі – все по більшості технічні речі. У цій кімнаті зразу відчуваєш, що тут живе майбутній інженер, як то кажуть, *інженер від Бога*.

... Тим часом ми ще роздивились також затишну кухню, ванну й лóджію, з якої відкривається чудовий краєвид на Дніпро та сині у тумані ліси вдалині. (Слід було б додати, що мої знайомі мешкають на восьмому поверсі десятиповерхового будинка).

– Гáрно? Чи не так? – спитав Максим і задумливо додав: *Ще не можу звикнути до цього простору...*

Нашу розмову перервав дзвінок: це прийшли нові гóсті. Час і нам приєднатись до них.

Повертався я додому пізно ввечері. Місто сяло вогнями, надворі тий часом приморозило (зима ще давала про себе знати). Лише велика літера М (метрó) привітно світілась попереду, обіцяючи тепло й – що особливо важливо у цей пізній час – можливість швидше дістатись додому.

Словник

об'єднати f	Wohnung, Behausung	галузь f	Zweig, Gebiet
свідчити II	zeugen	поліція f	Regal
нахил m	Neigung	удóвж Adv.	längs, entlang
міркувати I	bedenken, überlegen	ліжка n	Bett
масив m	Neubausiedlung	підлога f	Boden
(житловий)		приятель m	Freund
врадіти voll.	sich freuen	касетник m	Tonbandgerät
(v. радіти I)		жонатий	verheiratet
запрошення n	Einladung	часопис m	Zeitschrift
доводитися	ich muß (mußte)	машинно- будування n	Maschinenbau
(мені, йому... доводиться)		по більшості	meistens
близнюк m	Zwilling	відчувати I	fühlen, spüren
митець m	Künstler	відкриватися I	sich öffnen, aufgehen
під'їзд m	Treppe, Stiege	роздивитися voll.	betrachten
враження n	Eindruck	краєвид m.	Aussicht, Landschaft
просторий	geräumig	туман m.	Nebel
передпóкій m	Vorzimmer	вдалині	in der Ferne
тісно Adv.	eng, schmal	задумливо	nachdenklich
подарунок m	Geschenk	прóстір m.	Weite
капелюх m	Hut	приєднатися I	sich anschließen
шапка f	Mütze, Kappe	важливо Adv.	wichtig
вітальня f	Gästezimmer	обіцяючи	versprechend
взятись voll.	auf sich nehmen,	(обіцяти I)	
(v. братися)	übernehmen	повертатися I	zurückkehren
шпалери Pl.	Tapeten	можливість f.	Möglichkeit
рослина f	Pflanze		

Словосполучення з тексту

1. Не підлягає сумніву	<i>es steht außer Zweifel</i>
2. Справа в тому	<i>es handelt sich um, es kommt darauf an</i>
3. Справляти новосілля	<i>den Einzug feiern</i>
4. Затримати увагу	<i>Aufmerksamkeit auf sich lenken, richten</i>
5. Як то кажуть	<i>wie man sagt</i>
6. Інженер від Бога	<i>ein Ingenieur von Gottes Gnaden</i>
7. Давати про себе знати	<i>sich zu erkennen geben</i>
8. Надворі приморозило	<i>draußen ist es frostig geworden</i>

Вправи

- Назвати синоніми чи близькі по значенню слова до приведених нижче.
Мешкати, родина, друг, житло, думати, дехто, відомий, татів (кабінет), за хвилину, професія, доїхати.
- Привести антоніми до даних слів та словосполучень.
Пізній (час), майбутній, попереду, новий, вузький, увечері, старший, (іти) пішки, центр (міста), надворі, весняний (день).
- Утворити похідні від поданих слів.
Житло, зрадіти, письмовий, вчений, гордість, жонатий, технік, вдалині, вітальня, увага, подарунок, приморозити, задумливо, мешкати, просторий.
- Вказати, з яких частин складаються використані у тексті складні слова.
Краєвид, машинобудування, десятиповерховий, часопис, новосілля, психолінгвістика.
- Утворити з допомогою префіксів від дієслів недоконаного виду доконаний вид.
Радіти, бачити, знайомитися, тримати, питати, казати, повертатися, робити, дивитися.

6. Написати видову пару до даних дієслів.

Називати, викликати, бувати, вивчати, звикнути, вкриватися, розповісти, темніти, побачити, сказати, женитися, брати, співати.

7. Від даних дієслів утворити пасивні дієприкметники минулого часу.

Закінчити, купити, додати, сказати, попитати, зробити, написати, принести, перечитати, стерти.

8. У даних реченнях підкреслити дієприкметники, написати форми, від яких вони утворені.

- Працююча людина цінує час.
- Нас привітала немолода жінка з посивілим волоссям.
- Його раптом зблідле обличчя привернуло нашу увагу.
- Прочитана доповідь була цікавою, але трохи задовгою.
- На вулицях лежало вже пожовкле листя.
- Сказані слова не повернеш.
- Я люблю у Києві бузковий парк, закладений ще перед війною.

9. Скласти 7 речень з неозначеними займенниками.

10. Виписати з тексту всі складносурядні речення.

11. Скласти шість речень, увівши до них словосполучення, подані після словника.

12. Написати твір на тему: Моя оселя.

13. Провести розмову на тему: У тебе є своя квартира чи ти живеш з батьками?

14. Прочитати та перекласти на німецьку мову.

Руки довші

- У гостях не тягнись через увесь стіл. Хіба немає у тебе язика?
- Є і язик, але руки довші ...

1. Die Bildung von Verbalaspekten (Forts.)	4. Die Satzgefüge
2. Das Futur III	5. Diminutiva. Suffixe des Substantiva
3. Der Gebrauch von Partizipien. Die Partizipialkonstruktionen	

GRAMMATIK

1. Die Bildung von Verbalaspekten. Творення видів дієслова

- a) Bei der Aspektbildung erfolgt manchmal auch ein Wechsel von Vokalen sowie ein Betonungswechsel im Verbalstamm:

вивч-а-ти – вівч-и-ти / повтор-й-ти – повтór-ю-вати /
викид-а-ти – вікид-а-ти.

- b) Einzelne Aspektpartner weisen verschiedene Wortwurzeln auf:

брати – **взяти** / ловити – **піймати**.

- c) Es gibt eine kleine Gruppe von Verben, die je nach Kontext in der Funktion des vollendeten oder des unvollendeten Aspekts gebraucht werden können (**мовити, женити, веліти**), mitunter einige Verben mit dem Suffix -ува- (Lehn- und Fremdwörter), wie z.B. **гарантувати, організувати, телеграфувати**.

- d) Eine Reihe von Verben (sog. unpaarige Verben) kommen nur im unvollendeten Aspekt (**вісити hängen / лежати liegen / коштувати kosten**) oder nur im vollendeten Aspekt vor (**поговорити etwas unterhalten / складатися (з чого?) bestehen / заблудитися sich verlaufen**).

2. Das Futur III. Майбутній час

- a) Das Futur III (das Futur vollendeter Verben) wird vom Infinitivstamm *vollendeter* Verben (**заспівати, переказати, спитати**), wie die Präsensformen unvollendeter Verben, gebildet:

писати – **написати: напишу, напишеш, напише ...**

b) Musterwörter: прочитати I, вивчити II

Zahl	Person	Beispiele	
Sg.	я	прочитаю	вивчу
	ти	прочитаєш	вивчиш
	він, вона	прочитає	вивчить
Pl.	ми	прочитаємо	вивчимо
	ви	прочитаєте	вивчите
	вони	прочитають	вивчатъ

- e) Das Futur III drückt aus, daß die Handlung stattfinden und zu Ende geführt werden wird:

Я закінчу університет через два роки. Сьогодні я напишу сестрі листа.

3. Der Gebrauch von Partizipien. Partizipialkonstruktionen.

Вживання дієприкметників. Дієприкметникові звороти

- a) Das Partizip tritt im Satz gewöhnlich als Attribut auf und stimmt mit seinem Beziehungswort in Geschlecht, Zahl und Fall überein:
осиротілий хлопчик / виконуване завдання.

- b) Ein Partizip mit den von ihm abhängigen Wörtern bezeichnet man als Partizipialkonstruktion. Eine Partizipialkonstruktion hat dieselbe Bedeutung wie ein Attributsatz mit **котрий, який**:

Дай мені книжку, вже прочитану тобою.

Gib mir das von dir schon durchgelesene Buch.

Дай мені книжку, яку ти вже прочитала.

Gib mir das Buch, das du schon durchgelesen hast.

- c) Die Partizipien bzw. die Partizipialkonstruktionen können durch das Partizip I (-d), das Partizip II (-t oder -en) oder durch einen Relativsatz (mit *der, die, das*) ins Deutsche übersetzt werden:

Ми одержали замовлені нами квитки у театр.

Wir haben die von uns bestellten Theaterkarten erhalten.

Wir haben Theaterkarten erhalten, die von uns bestellt wurden.

d) In unpersönlichen Sätzen werden die undeklinierbaren ukrainischen Partizipien des Präteritums Passiv auf **-но, -то** (manchmal mit dem Hilfsverb *бути*) sehr oft als Prädikativum verwendet.

У цей час поему вже було написано. До свят все буде зроблено
Київський університет збудовано у минулому сторіччі.

Beachten Sie:

Das Präteritum Passiv auf **-но, -то** verlangt immer ein direktes Objekt (siehe oben: поему, все, Київський університет).

4. Die Satzgefüge. Складнопідрядні речення

a) Ein Satzgefüge besteht aus einem Hauptsatz und einem oder mehreren Nebensätzen. Die Nebensätze sind dem Hauptsatz untergeordnet:

Сталось те, **чого ніхто не чекав**.

Es geschah das, was niemand erwartet hatte.

(Сталось те ist Hauptsatz. Чого ніхто не чекав ist Nebensatz).

b) Die Nebensätze werden mit dem Hauptsatz durch unterordnende *echte* und *unechte* Konjunktionen (Wörter mit Satzgliedfunktion) verbunden.

c) Unterordnende (echte) Konjunktionen – **що, щоб, коли, хоч** – sind keine Satzglieder. Sie dienen nur zur Verknüpfung des Nebensatzes mit dem Hauptsatz:

Брат написав, **що** він приїде у середу.

Der Bruder hat geschrieben, daß er am Mittwoch kommt.

d) Unechte Konjunktionen sind Relativpronomen, z.B. **хто, котрий, чий** und Relativadverbien – **де, куди, чий ...**:

Я поїду туди, **де** на мене чекає мій друг.

Ich fahre dorthin, wo der Freund auf mich wartet.

Сьогодні він закінчив статтю, **над котрою** працював весь місяць.

Heute ist er mit dem Artikel fertig geworden, an dem er einen Monat lang gearbeitet hat.

Merken Sie sich:

Das Wort **що** kann in dem einen Satz eine echte, in dem anderen eine unechte Konjunktion sein:

Вона бачила, **що** він приніс. (Що ist eine unechte Konjunktion).

Sie hat gesehen, was er mitgebracht hat.

Вона бачила, **що** він приніс книжку. (Що ist eine echte Konjunktion).

Sie hat gesehen, daß er ein Buch mitgebracht hat.

5. Diminutiva. Suffixe des Substantivs. Суфікси іменників на означення зменшеності та нестлиивості

a) Die ukrainische Sprache ist besonders reich an Suffixen der subjektiven Einschätzung. Mit ihnen werden von konkreten Substantiven neue Substantive abgeleitet, die eine – mehr oder minder auf der subjektiven Einschätzung des Sprechenden beruhende – Bedeutungsveränderung ausdrücken.

b) Suffixe der Verkleinerung und der Zärtlichkeit.
Männliche Substantive:

-ок: ліс-**ок**, голос-**ок** (von: ліс, голос);

-ик: стіл-**ик**, брат-**ик** (von: стіл, брат);

-чик: хлоп-**чик**, ключ-**чик** (von: хлопець, ключ);

-очок: син-**очок**, ліс-**очок** (von: син, ліс);

-усь: дід-**усь**, Петр-**усь** (von: дід, Петро).

ТЕКСТ

Лист

Надійка, як ми вже знаємо, не киянка. До Києва вона приїхала вчиститися з невеликого міста Черкаси, що, до речі, розташовано, як і Київ, на Дніпрі. Тут, у Черкасах, наш Дніпро-Славутич особливо широкий і могутній. А у давні часі – говорять старі люди – він був ще ширший, і риби в ньому було *тьма-тьмуца*, і на берегах його жило веселе, доброзичливе плем'я рибалок ... . Серед них і Надійчин прадід Касьян.

Черкаси сьогодні – типове українське місто: море зелени, парки, садки – і квіти, квіти – куді не кінеш око. Старіх будов майже не залишилось – війни й революції нищівно пройшлись містом. І все ж ... Надійка любить своє рідне місто й пишається ним.

Незабаром минає третій рік, як Надія вчиться у Києві. Навчання в університеті займає дуже багато часу – лекції, семінари, практичні заняття – і повсякденна робота у бібліотечі. Але незважаючи на це, Надійка щотіжня піше листів до своїх батьків та деяких друзів, що залишились удома.

Надійчин лист:

Любі ма́мо та та́то!

Не мину́ло ще й ти́жня, як я була́ вдо́ма, а вже ма́ю насти́гну потребу поговори́ти з ва́ми, прина́ймі у листі.

До́їхала я дуже́ добре́ й, здава́лось, дуже́ швидко́. У мо́єму ваго́ні була́ група́ студе́нтів-геоло́гів, які поверта́лись з пра́ктики де́сь у Карпа́тах. Ускі́ доро́гу вони́ співа́ли, жартува́ли, розпо́відали анхо́плюючи істо́рії з життя́ геоло́гів, тому́ час пролеті́в непомі́тно.

У гурто́житку на ме́не вже чека́ли дру́зі, й ми ра́зом ру́шили у кінц (ви пам'я́таєте, це була́ неді́ля, оста́нній де́нь на́ших каніку́л). Наза́втра вже поча́лись ле́кції, а це, як відомо́, означа́є – навча́ння, навча́ння...

В університе́ті ніяких особли́вих нові́н, не врахо́вуючи, що на́решті́ ми ма́ємо тако́ж ле́кції з суча́сної за́хідної літе́ратури, на які́ вже да́вно чека́ли. І це де́що: у нас дуже́ невда́лий ро́зклад у цьому́ семестрі́ – ма́йже ко́жного дня́ заняття́ до ве́чора. У бібліоте́ці му́симо працюва́ти лише́ між ле́кцій, а це, зрозумі́ло, не дуже́ зру́чно. А взага́лі навча́ння мене́, як і ра́ніш, дуже́ ціка́вить.

Учо́ра навідалась до ті́тки та дя́дка. Вони́ – дякува́ти Бо́гові – здоро́ві. У них ра́дісна новина́: Юрко́ пише́, що коли́сь у листопа́ді поверта́ється до Киє́ва. Мо́же, вони́ всі ра́зом завіта́ють до нас на Різдво́. Ото́ були́ б га́рні свя́та!

Оце́ й всі мо́ї нові́ни. А як у вас спра́ви, мо́ї лю́бі? Чи здоро́ві всі? Віта́йте від ме́не бабу́сю та діду́ся, а тако́ж на́ших сусі́дів.

Ми́цно обійма́ю вас усі́х.

Ва́ша Наді́я

Словник

розташо́вано (v. розташувати)

Славу́тич (від слава)

могу́тній

доброзі́чливий

плем'я́ *n*

риба́лка *m*

пра́дід *m*

gelegen sein

ruhreich

mächtig

wohlwollend

Stamm

Fischer

Urgroßvater

ма́йже

зали́шатися I (зали́шитися)

ниці́вно Adv.

ни́шатися I

мину́ти I (мину́ти)

займа́ти I (час) (зайня́ти)

повсякде́нний

насти́гний

потре́ба *f*

прина́ймі

здава́тися I (зда́тися)

захо́плюючий (v. захо́плюватися I)

ру́шити voll. (v. руша́ти I)

непомі́тно Adv.

гурто́житок *m*

нія́кий Prop.

новина́ *f*

зру́чно Adv.

взага́лі

навіда́тися voll. (v. навідува́тися I)

завіта́ти voll.

ми́цно

обійма́ти I (обійня́ти)

fast, nahezu

bleiben

vernichtend

stolz sein

hier: vergehen

in Anspruch nehmen

alltäglich

beharrlich, dringend

Bedarf, Bedürfnis

wenigstens, zumindest

hier: anscheinend

hinreißend

sich auf den Weg machen (bewegen)

unmerklich

Studentenwohnheim

keinerlei, (gar) kein

Neuigkeit

bequem, angenehm

überhaupt

besuchen

besuchen

fest, stark

umarmen

Словосполучення з тексту

1. До ре́чі

2. Тьма-тьму́ща (ри́би)

3. Ки́нути око́

4. Ниці́вно пройшли́сь

5. Незважа́ючи на ...

6. Дякува́ти Бо́гові

7. Як відомо́

8. Не врахо́вуючи

beiläufig, übrigens

unzählige (Fische)

einen Blick werfen

fegen alles hinweg

trotzdem

Gott sei Dank

wie bekannt

abgesehen von

Вправи

1. Підібрати до даних слів та виразів з тексту протилежні по значенню (антоніми).
Широкий, киянка, старий, прадід, місто, повсякденний, багато, тато, останній, починатися, західний, бабуся, сучасний.
2. Виписати з тексту слова та вирази, граматично не пов'язані з ним, – так звані вставні слова та речення. Наприклад: як ви вже знаєте. Пояснити їх значення.
3. Привести синоніми чи близькі по значенню слова до приведених нижче.
Розташовано, плем'я, море (зелені), будова, незабаром, щотижня, мама та тато, любий, мусити, рушити, навідатися.
4. Утворити похідні слова від поданих нижче.
Вітати, жартувати, зрозуміло, захоплюючий, геолог, Київ, місто, лист, тиждень, житло, міцно.
5. Написати видову пару до даних дієслів.
Розповісти, принести, писати, вчити, обіймати, летіти, розуміти, рахувати, скласти (іспит), читати, питати, обіцяти, вітатися.
6. Скласти 10 речень з приведеними видовими парами.
Брати – взяти, казати – сказати, вивчати – вивчити, цікавитися – зацікавитися, купувати – купити, обіймати – обійняти, їхати – заїхати, навідуватися – навідатися, рушати – рушити, враховувати – врахувати.
7. Переписати речення, підкреслити в них дієприкметникові звороти та замінити їх підрядними реченнями.
  - a) Написаний Надією лист лежав на столі.
  - b) Склад, несучий наголос, називається наголошеним.
  - c) Позеленілі минулого тижня дерева знову вкрились снігом.
  - d) Сплячий на сонці хлопчик привернув його увагу.
  - e) Одержаний учора лист не виходив у Лесі з голови.
  - f) Треба виписати словосполучення, вживані у тексті.

8. Виписати з тексту всі складнопідрядні речення.
9. Переписати речення, підкреслити в них сполучники (*echte Konjunktionen*) чи сполучні слова (*unechte Konjunktionen*).
  - a) Сьогодні до мене прийде товариш, з котрим ми вчилися у школі.
  - b) Мені сказали, що іспит буде у середу.
  - c) Це була така людина, про яку важко забути.
  - d) Максим розповів мені, що я повинен підготувати до іспиту.
  - e) На жаль, я не знав точно, де живе Олег.
  - f) Я вірю в те, що повернеться тепло.
  - g) Здогад, який виник раптово, не давав нам спокою.
  - h) Я зовсім не знав, що треба робити у таких випадках.
  - i) Він спитав, котра година зараз.
10. Утворити від приведених іменників чоловічого роду з допомогою суфіксів **-ик, -ок, -чик, -очок, -усь** іменники зі значенням зменшеності та нестливість.
Брат, стіл, стілець, дід, тато, будинок, лист, кіт, двір, син.
11. Написати листа своєму приятелю (*приятельці*), своїм батькам.
12. Тема для розмови: Чи пишемо ми листи?
13. Тема для дискусії: Листування як форма комунікації.
14. Прочитати та перекласти на німецьку мову.
Гумор
– Ти чого така сумна?
~ Навчання, навчання, навчання ... з ранку до вечора, і нічого, крім нього ...
– І давно ти вчійся?
~ Завтра починаю.

LEKTION 18

1. Der Gebrauch des unvollendeten Aspekts	4. Das Satzgefüge. Zum Gebrauch der Konjunktionen що, щоб in Objektsätzen
2. Negativpronomen	5. Diminutiva (Fortsetzung)
3. Das Adverbialpartizip. Bildung der Adverbialpartizipien	

GRAMMATIK

1. Der Gebrauch des unvollendeten Aspekts.

Вживання недоконаного виду дієслова

- a) Die unvollendeten Verben bezeichnen die Handlung in ihrem Verlauf, in ihrer Dauer, ohne ihre zeitliche Begrenzung anzugeben:

Я вивчатиму українську мову.

- b) Unvollendete Verben können die Handlung als wiederholt ablaufend kennzeichnen (приходити, бувати, траплятися *geschehen*). Auf sich wiederholende Handlungen können Adverbien und Substantive hinweisen (завжди, іноді, часто, рідко, час від часу, кожної години, весь час ...):

Минулого року він часто працював у бібліотеці.

- c) In der Form des Präteritums können unvollendete Verben stehen, wenn der Sprecher erfahren will, ob die betreffende Handlung stattgefunden hat. Er interessiert sich nicht für das Ergebnis der Handlung:

Ви читали цю книжку? *Haben Sie dieses Buch gelesen?*

Так, читав. *Ja, ich habe es gelesen.*

Ти складав іспит? *Hast du die Prüfung gemacht?*

Так, складав. *Ja, ich habe sie gemacht.*

2. Negativpronomen. Заперечні займенники

- a) Die Negativpronomen werden aus Fragepronomen (хто, що, який usw.) durch Voranstellen des Partikels **ні** gebildet:

ніхто *niemand, keiner* / **ніщо** *nothing* / **нічий** *niemandem gehörig* / **ніякий** *kein*.

- b) In einem Satz, der Negativpronomen enthält, muß das Prädikat durch **не** verneint werden:

Ніхто мені **нічого** **не** говорив. *Niemand hat mir etwas gesagt.*

- c) Die Negativpronomen weisen die gleiche Deklination wie die entsprechenden Fragepronomen auf.

<i>Nom.</i>	ніхто́	ніщо́	ніякий	нічий
<i>Gen.</i>	ніко́го	нічо́го	ніякого	нічийо́го
<i>Dat.</i>	ніко́му	нічо́му	ніякому	нічийо́му
<i>Akk.</i>	ніко́го	нічо́го	ніякого	нічийо́го
<i>Instr.</i>	нікі́м	нічі́м	ніяким	нічийі́м
<i>Lok.</i>	ні на	ні на	ні на	ні на
	ко́му	чо́му	я́кому	чийо́му

- d) Wird das Negativpronomen mit einer Präposition verbunden, so tritt die Präposition zwischen **ні** und das Pronomen; es wird dann getrennt geschrieben.

Я **ні з ким** не говорив. *Ich habe mit niemandem gesprochen.*

Ні у кого немає цієї книжки. *Niemand hat dieses Buch.*

Сестра написала, що **ні в якому** разі не може прийти.

Die Schwester hat geschrieben, daß sie auf keinen Fall kommen kann.

3. Das Adverbialpartizip. Bildung der Adverbialpartizipien.

Дієприслівник. Творення дієприслівників

- a) Adverbialpartizipien sind Verbformen, die auch Merkmale eines Adverbs haben. Wie das Verb werden sie nach dem Aspekt (unvollendet oder vollendet) und der Zeit (Gleichzeitigkeit oder Vorzeitigkeit) unterschieden; wie ein Adverb sind sie in ihrer Form unveränderlich und werden im Satz als Adverbialbestimmung gebraucht.

- b) Es gibt im Ukrainischen zwei Adverbialpartizipien:

– das Adverbialpartizip auf **-учи (-ючи), -ачи (-ячи)** (von unvollendeten Verben):

працю-ючи / говор-ячи;

– das Adverbialpartizip auf **-вши** oder **-ши** (von vollendeten Verben):

прочита-вши / приніс-ши.

c) Die Adverbialpartizipien von unvollendeten Verben werden durch Anfügen des Suffixes **-учи** (-ючи), **-ачи** (-ячи) an den Präsensstamm gebildet:

писати – пиш-уть – пиш-учи
робити – робл-ять – робл-ячи.

d) Die Adverbialpartizipien von vollendeten Verben werden vom Infinitivstamm mit Hilfe der Suffixe **-вши** (nach Vokal) oder **-ши** (nach Konsonant) gebildet:

відкрити – відкри-вши / донести – доніс-ши /
довезти – довіз-ши.

Beachten Sie die Alternation der Vokale: e → i.

e) Ein Adverbialpartizip kann wie ein Verb das Suffix **-сь** oder (sehr selten) **-ся** aufweisen:

дивитися – дивляч^{сь} / зустрітися – зустрівши^{сь} /
познайомитися – познайомивши^{сь} / побратися (за руки) *einander*
(*sich*) *an den Händen fassen* – побравши^{сь}.

4. Das Satzgefüge. Zum Gebrauch der Konjunktionen **що**, **щоб** in Objektsätzen. До вживання сполучників **що**, **щоб** у додаткових підрядних реченнях

a) In den Nebensätzen mit der Konjunktion **що** wird eine reale Mitteilung wiedergegeben, wobei das Prädikat des Hauptsatzes durch Verben des *Sagens* und *Denkens*, der *Empfindung* und der sinnlichen *Wahrnehmung* ausgedrückt ist: **говорити**, **сказати**, **думати**, **розуміти**, **заявляти** *erklären, melden, радіти, знати, бачити, чути* *hören, почувати* *fühlen*:

Я знаю, —
Я чув, —
Він сказав, —
що буде гарна погода.

b) In den durch die Konjunktion **щоб** eingeleiteten Nebensätzen handelt es sich um etwas *Erwünschtes*, *Erforderliches*. Das Prädikat des Hauptsatzes besteht aus einem Wort, daß einen *Wunsch*, eine *Bitte*, eine *Forderung* oder einen *Befehl* ausdrückt: **хотіти**, **бажати**, **вимагати** *fordern* / **прохати**, **просити** *bitten* / **треба**, **необхідно**:

Я хочу, щоб він прийшов раніше. *Ich möchte, daß er früher kommt.*
Треба, щоб тут було тихо. *Es ist notwendig, daß es hier ruhig ist.*

c) Nach einigen Wörtern (z.B. **сказати, написати, сказано, написано**) kann sowohl **що** als auch **щоб** stehen. Die durch **що** eingeleiteten Sätze drücken die *Mitteilung* über eine *Tatsache* aus, während die durch **щоб** eingeleiteten Sätze einen *Wunsch* oder eine *Bitte* wiedergeben. *Vergleichen Sie*:

Сестра сказала, **що** він прийшов.

Die Schwester sagte, daß er gekommen ist.

Вона сказала, **щоб** він прийшов.

Sie sagte, daß er kommen soll.

5. Diminutiva. Суфікси іменників на означення зменшеності та пестливості

Diminutiva sind Suffixe der Verkleinerung und der Zärtlichkeit.

Weibliche Substantive:

-к-а: рúч-к-а, книж-к-а (von: рука, книга);
-оньк-а, -еньк-а: голів-оньк-а, рúч-еньк-а (von: голова, рука);
-ичк-а: сестр-íčк-а, вод-ичк-а (von: сестра, вода);
-очк-а, -ечк-а: дóн-ечк-а, рúч-ечк-а (von: доня (дочка), рука);
-ун-я: баб-ún-я, мам-ун-я (von: баба, мама);
-ус-я: мам-úс-я, баб-úс-я (von: мама, баба).

Männliche Substantive:

-к-о: молоч-к-ó, óч-к-о (von: молоко, око);
-атк-о, -ятк-о: дит-я́тк-о, тел-я́тк-о (von: дитя, теля);
-очк-о, -ечк-о: сóн-ечк-о, дитя́т-очк-о (von: сонце, дитя);
-ц-е: дерев-ц-é, слов-ц-е (von: дерево, слово);
-ен-я: коз-ен-я́, оч-ен-я (von: коза, око).

Вправи

1. Прочитати вірш В. Сосюри, спробувати перекласти на німецьку мову.

Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
лиш приходить подібне кохання.

В день такий розцвітає весна на землі
і земля убирається зрання ...

Діше тихо і легко в синяву вона,
простягає до зір свої руки ...

В день такий на землі розцвітає весна
і тремтять од солодкої муки ...

2. Знайти у вірші заперечний займенник, провідмінювати його та скласти речення, у якому він вживається з прикметником.

3. Підкреслити у вірші прислівники та визначити їх розряди.

4. Визначити тип складних речень у вірші.

5. Звернути увагу на вживання у вірші даних слів і словосполучень через тисячі літ, дише ... в синяву, до зір, од солодкої муки.

ТЕКСТ

Про нашу роботу

Невдівзі закінчується навчальний рік, і одночасно завершується ваш, власне, основний курс української мови. Попереду іспити, а потім довгі літні канікули. Але зараз ще не час говорити та думати про канікули. Чи не краще поговорити про роботу, яку ми вже майже виконали? Що ми вивчали (сподіваємось, і вивчили) та що ми знаємо й можемо, що стосується української мови?

Чи знаємо ми, по-перше, дещо про Україну, про її славетну столицю Київ, про український народ та його історію, його культуру, його літературу?

Так, і ні. Дещо все-таки знаємо, але це тільки початок. Ми повинні будемо ще багато читати, писати, розмовляти, інакше говорячи, вчити та вчитися. А тут вже стане у пригоді й граматики.

Гадаймо! Ми вивчили весь іменник, усі його відмінки та більшість прикметників, що з ним вживаються. Наше знайомство з прикметником було теж досить глибоким. Адже ми вивчали і якісні і відносні прикметники, тверду та м'яку групи прикметників, довгі та короткі форми й звичайно ступені порівняння. Не обійшли ми увагою також і займенники, і числівники, і прислівники. Але найважливішим було все ж дієслово. Крім теперішнього, минулого та трьох майбутніх часів, ми, зрозуміло, працювали й працюємо з відами дієслова, способами дії й, зокрема, з дієсловами руху. Не лишилися поза нашою увагою і дієприкметники, і дієприслівники, як і структура простого й складного речення, якими ми тепер займаємось.

Це майже досить, щоб зрозуміти оригінальний текст.

А словник? А словосполучення? Деякий запас слів ми вже напевно маємо, але його не досить. Бо багатство мови – це вже справа досвіду, тренування і десятки (а може сотні?) прочитаних книжок.

Чи можемо ми порозумітись по-українському? Гадая, що так. Ми вчили й тренували найбільш вживані розмовні конструкції що стосується найпростіших тем комунікації і, зрозуміло, можемо підтримати розмову про себе, свою родину, житло, про навчання, хобі, взагалі студентське життя, про друзів та колег і навіть про Київ, Україну та українців.

Тож читайте, пишть і розмовляйте, якщо можливо, по-українськи! Ви тепер належите до тих – не дуже багатьох іноземців, – які володіють українською мовою. Поздоровляю!

Найбільше і найдорожче добро у кожного народу – це його мова, ота жива схованка людського духу, його скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, досвід, почування.

Панас Мирний

Ну що б, здавалося, слова ...

Слова та голос – більш нічого.

А серце б'ється – ожива,

Як їх почує!..

Тарас Шевченко

Завдання

- Прочитати текст, звернути увагу на нові слова та вирази.
- Запам'ятати приведені нижче словосполучення, вставні слова та речення, вживані в тексті, перекласти їх на німецьку мову.
Справа досвіду, не обійти увагою, інакше говорячи, не лишили поза увагою, зокрема, стати у пригоді, власне, ще не час, чи не краще.
- Прочитати приведені словосполучення, скласти з ними речення. Потурбуйтеся запам'ятати деякі з них: вони ще стануть у пригоді*.

a) Справляти враження	einen Eindruck machen
b) Стати у пригоді*	zustatten kommen
c) Брати (взяти) до уваги	berücksichtigen
d) Як це сталося?	wie ist das geschehen?
e) Приєднуватися до думки	sich einer Meinung anschließen
- Виділити та переказати основні думки тексту.
- Відповісти на питання, пов'язані з темою тексту.
  - Чи було б вам цікаво більше дізнатися про Україну?
  - Як би ви хотіли продовжити своє вивчення української мови?
  - Чи маєте ви плани поїхати до України?
  - Що б ви найбільш хотіли побачити в Україні?
  - Чи хотіли б ви познайомитися з українською літературою?
- Побудувати 2 – 3 діалоги до теми: Як ми вивчаємо українську мову.

Вправи

- Доповнити наведені речення дієсловами з дужок у належній формі (доконаного чи недоконаного виду, минулого чи майбутнього часу).
  - На протязі всього навчального року ми (читати – прочитати) тексти, (писати – написати) твори, (вивчати – вивчити) розмовні моделі.
  - Незабаром родина Пилипенків (справляти – справити) новосілля.

- Максим (запрошувати – запросити) мене подивитись його нове мешкання.
  - Я (повертатися – повернутися) додому дуже пізно.
  - Старший брат (дарувати – подарувати) мені комп'ютер.
  - Колись сестра (розповідати – розповісти) мені, що наш батько дуже цінував творчість Тараса Шевченка.
  - Несподівано (дзвонити – задзвонити) дзвоник, і всі (кидатися – кинутися) до дверей.
  - Наступного року його сестра теж (вивчати – вивчити) українську мову.
- Переписати речення. Вставити дієслова доконаного чи недоконаного виду.
    - Ми вже (знайомитися – познайомитися) з основними граматичними категоріями.
    - Тепер уже час (братися – взятися) за оригінальні тексти.
    - Наш викладач говорить, що ми повинні багато (читати – прочитати).
    - Увечері ми всі (рушати – рушити) у кіно.
    - Назавтра вже (починатися – початися) лекції в університеті.
    - Сьогодні Надійка з Богданом гарно (працювати – попрацювати) у бібліотеці й тепер можуть трохи (відпочивати – відпочити).
    - Студенти-геологи (розповідати – розповісти) одну захоплюючу історію, що трапилася у Карпатах.
    - Нарешті ми (одержувати – одержати) новий, хоч і не дуже вдалий розклад.
    - У листі з Сибіру Юрко (писав – написав), що робота дуже цікава, але все ж є тяга додому, до Києва.
  - Скласти 6 речень з заперечними займенниками, пам'ятаючи про подвійне заперечення в українській мові.
Muster: Я нічого йому не сказав.
  - Від приведених дієслів утворити усі можливі форми дієприслівника.
Згадувати – згадати, розуміти – зрозуміти, підтримувати – підтримати (розмову), лишатися – лишитися, працювати – попрацювати, читати – прочитати, володіти – оволодіти, приєднуватися – приєднатися.

5. Скласти 6 складнопідрядних речень зі сполучниками **що та щоб** і пояснити їх вживання.

6. Написати твір на тему: **Що я думаю про вивчення іноземних мов.**

7. Перекласти на українську мову приведені нижче жарти.

Sehr interessant

In der Pause einer Theateraufführung begegnen sich zwei Theaterkritiker. Der eine gähnt.

»Das wollte ich auch sagen«, meint der andere.

Du irrst dich!

Er: Guten Tag, Erika! Darf ich dich heute abend einmal besuchen?

Sie: Ja, Herbert, komm um 7 Uhr!

Er: Herbert? Du irrst dich. Ich bin doch gar nicht Herbert.

Sie: Das macht nichts! Ich bin ja auch nicht Erika.

LEKTION 19

1. Der Gebrauch des vollendeten Aspekts

2. Der Gebrauch der Adverbialpartizipien. Die Gerundialkonstruktionen

3. Das Satzgefüge mit einem Attribut-satz

4. Diminutiva (Fortsetzung)

GRAMMATIK

1. Der Gebrauch des vollendeten Aspekts.

Вживання доконаного виду дієслова

a) Vollendete Verben können auf das *Ergebnis*, auf den *Abschluß* einer Handlung hinweisen:

пояснити *erklären* / вивчити / відпочити.

b) Vollendete Verben können auf das *Anfangsstadium* einer Handlung, auf ihre *Entstehung* hinweisen:

поїхати *losfahren* / захворіти / піти *losgehen* / відчути *empfinden*.

c) Vollendete Verben können *momentane, einmalige* Handlungen bezeichnen:

кинути *werfen* / штовхнути *stoßen*.

d) Die Präteritalform vieler Verben des vollendeten Aspekts kann darauf hinweisen, daß das *Ergebnis* der Handlung, die vor dem Zeitpunkt der Rede ausgeführt worden ist, auch zum Redemoment vorliegt:

До мене **приїхав** мій приятель з Києва.

Zu mir ist mein Freund aus Kiew gekommen (er ist jetzt bei mir).

2. Der Gebrauch der Adverbialpartizipien. Die Gerundialkonstruktionen. Вживання дієприслівникових зворотів

a) Ein Adverbialpartizip mit den von ihm abhängigen Wörtern nennt man Gerundialkonstruktion. Diese Konstruktionen werden vom übrigen Satzteil durch Kommas abgetrennt:

Він стояв на вулиці, **чекаючи на товариша.**

Den Freund erwartend, stand er auf der Straße.

- b) Eine Gerundialkonstruktion mit dem Adverbialpartizip des *unvollendeten* Aspekts bezeichnet in der Regel eine Nebenhandlung, die *gleichzeitig* mit der Haupthandlung verläuft:

Друзі йшли додому, **весело розмовляючи**.

Die Freunde gingen nach Hause und unterhielten sich fröhlich.

- c) Eine Gerundialkonstruktion mit dem Adverbialpartizip des *vollendeten* Aspekts bezeichnet in der Regel eine Nebenhandlung, die der Haupthandlung des Satzes zeitlich *vorausgegangen* ist:

Закінчивши роботу, він відпочивав.

Nachdem er seine Arbeit beendet hatte, erholte er sich.

- d) Adverbialpartizipien werden im Deutschen häufig durch einen Adverbialnebensatz der Zeit, der Art und Weise, des Grundes, der Bedingung wiedergegeben:

Повернувшись додому, він зразу почав працювати.

Nachdem er nach Hause zurückgekehrt war, begann er gleich zu arbeiten.

Склавши іспити, ми поїдемо додому.

Als wir die Prüfungen abgelegt hatten, fuhren wir nach Hause.

3. Das Satzgefüge mit einem Attributsatz.

Складнопідрядне речення з атрибутивним підрядним

- a) Ein Attributsatz wird durch die Pronomen **котрий, який, чий** ... (unechte Konjunktionen) eingeleitet.
- b) **Котрий** und **який** stimmen in Geschlecht und Zahl stets mit dem Substantiv überein, auf das sie sich beziehen; der Fall von **котрий, який** hängt vom Verb des Nebensatzes ab:
- Я вже прочитав книжку, **котру (яку)** ти мені дав. Сьогодні до мене прийде товариш, **про котрого (про якого)** я тобі розповідав.
- c) **Чий** stimmt nicht mit dem Substantiv des Hauptsatzes, auf das es sich bezieht, sondern mit seinem Bezugswort im Nebensatz überein, und zwar in Geschlecht, Zahl und Fall:

Він був радий побачитись з людиною, **чиї** твори мали на нього великий вплив. Товариш, **чию** книжку я приніс, ще не повернувся додому.

4. Diminutiva. Suffixe des Adjektivs, Adverbs und Verbs. Суфікси прикметників, прислівників, дієслів на означення пестливості

Suffixe des *Adjektivs* zum Ausdruck der Zärtlichkeit:

-еньк-ий: гарн-еньк-ий, тих-еньк-ий, біл-еньк-ий;

-есеньк-ий: мал-есеньк-ий, гарн-есеньк-ий;

-юсіньк-ий: гарн-юсіньк-ий, тон-юсіньк-ий.

Suffixe des *Adverbs* zum Ausdruck der Zärtlichkeit:

-есенько: тих-есенько, лег-есенько;

-енько: далеч-енько, близ-енько;

-ісінько: точн-ісінько, гарн-ісінько.

Suffix des *Verbs* zum Ausdruck der Zärtlichkeit:

-оньки: ходіт-оньки, спат-оньки (*nur im Infinitiv*).

Завдання

Прочитати приведені уривки з пісень, вказати на слова з суфіксами на означення пестливості, назвати нейтральну форму, від якої вони утворені.

Місяць ясн**есенький**,
Промінь тих**есенький**,
Кінув на нас.
Спи ж ти мал**есенький**,
Пізній-бо час.

Леся Українка

Ой не світи, місяч**еньку**,
Не світі нікому,
Тільки світи мил**енькому**,
Як іде додому.

Народна пісня

ТЕКСТ

В Україну ідять, діти...

Колись, іще в школі, я спитав учителя, чому ми кажемо *на Україні*, а не *в Україні*. Адже коли сказати, наприклад, *на Росії*, *на Німеччині*, то це буде неграмотно. А вживається у *Росії*, у *Німеччині*, у *Туреччині*, у *Італії*, у *Франції* і т. д. Чому ж щодо України така несправедливість? Я пояснення не одержав, але почув, що це не є *несправедливістю*, а *вінятком*.

Лише недавно, коли гостро постало питання про державність України, мені спало на думку, що як йдеться про державу, то не скажеш *на державі Україна*, а коли про околицю, географічне поняття, то обов'язково з прийменником *на*. Точнісінько, як *на Камчатці*, *на Сахаліні*, *на Алясці*.

Утвердив мені в цьому висновку і наш геніальний Шевченко, який значно частіше вживав *в Україні* (він хотів її бачити країною, державою!), ніж *на Україні*. Згадаймо: *Летить в Україну*, *Булó колись – в Україні*, *В Україну принесли*, *В Україні*, *і не в Україні*, *В Україні витай*, *Діялось в Україні* ...

Отóж, діти і дорослі, поклонімося Тарасові за це і вживаймо: *в Україні*. Бо ми є – Держава!

За матеріалами народного календаря

Завдання

- Прочитати текст. Передати усно основний зміст тексту.
- Проаналізувати граматичний та синтаксичний склад тексту.
- До даних слів з тексту привести протилежні по значенню (антоніми).
Околиця, згадати, давно, дорослі, спитати, виняток, частіше.
- До даних слів з тексту привести похідні.
Держава, вживати, думка, Україна, пояснення, точнісінько, виняток, несправедливість.
- Пояснити значення приведених з тексту словосполучень, перекласти їх на німецьку мову й скласти з ними речення.
Коли йдеться про ..., Щодо України ..., постало питання, утвердитись у висновку, спало на думку, географічне поняття.

Вправи

- Переписати речення. Вставити замість крапок дієслово *доконаного* чи *недоконаного* виду.
  - Учитель не (пояснювати – пояснити) мені, чому говорять *на Україні*, але *в Німеччині*, *в Австрії* ...
  - Т. Г. Шевченко хотів (бачити – побачити) Україну незалежною державою.
  - Нарешті Олеся (закінчувати – закінчити) свою дипломну роботу.
  - Він завжди (вживати – вжити) багато іноземних слів.
  - Його брат (їхати – приїхати) ще минулого тижня, але ми досі не бачились.
  - Я ніяк не міг (згадувати – згадати), про що йшла мова останнього разу.
  - Де кілька років тому гостро (поставати – постати) питання про державність України.
- Замінити у тексті, де можливо, дієслова одного виду іншим, зробивши відповідні зміни у реченні.
- У даних реченнях замінити дієприслівникові конструкції підрядними реченнями.
  - Не одержавши відповіді, він замовк.
  - Друзі поволі йшли парком, розповідаючи один одному новини.
  - Почувши гомін на вулиці, я подивився у вікно.
  - Працюючи на далекій півночі, вони часто мріяли про повернення до України.
  - Роблячи домашні справи, мій син завжди слухає музику.
  - Ідучи по вулицях Одеси, згадуєш південні приморські міста Європи.
- Скласти 6 складнопідрядних речень з атрибутивними підрядними, використовуючи сполучники **котрий**, **який**, **чий**. Пояснити вживання цих сполучників.
- Написати твір на тему: Україна – незалежна держава.

LEKTION 20

1. Der Gebrauch von Verbalaspekten (Fortsetzung)	3. Die Wortarten (Zusammenfassung)
2. Die Konjugation von Verben (Zusammenfassung)	4. Das Satzgefüge Zum Gebrauch der Konjunktionen коли, якщо

GRAMMATIK

1. Der Gebrauch von Verbalaspekten. Вживання видів дієслова

- a) Zum Ausdruck der *Bitte*, eine *einmalige Handlung* auszuführen, werden in der Regel vollendete Verben im Imperativ gebraucht:

Розгорніть підручники, будь ласка! Schlagt die Lehrbücher bitte auf!
Дайте мені, будь ласка, ваші зошити. Geben Sie mir bitte Ihre Hefte.

- b) Der Imperativ eines unvollendeten Verbs steht dann, wenn eine *Aufforderung* zum Beginn einer Handlung ausgedrückt wird:

Читайте, будь ласка! Прошу, відповідайте!

- c) Wenn man jemanden *einlädt*, so gebraucht man gewöhnlich den Imperativ unvollendeter Verben:

Заходьте до нас увечері! Kommen Sie heute abend zu uns!
Сідайте, будь ласка! Bitte nehmen Sie Platz!

- d) Der Infinitiv des vollendeten Aspekts steht oft nach Wörtern, die ausdrücken, daß eine Handlung *erwünscht, notwendig, möglich* ist:

Я хочу подивитись новий фільм.
Ви повинні прочитати цей роман.

- e) Der Infinitiv des unvollendeten Aspekts steht immer nach Verben, die *Beginn, Fortsetzung* oder *Ende* einer Handlung bezeichnen: **починати, продовжувати, закінчувати**:

Він почав вивчати українську мову у цьому році.
Тільки вчора вона закінчила писати свою статтю.

2. Die Konjugation von Verben (Zusammenfassung)

a) Unvollendete Verben

Infinitiv: писати

Ng.+Pl.	Präsens	Präteritum	Futur I	Futur II
я	пиш-у́	писа́в, -ла, -ло	бу́ду писа́ти	писа́ти-му
ти	пи́ш-еш	писа́в, -ла, -ло	бу́деш писа́ти	писа́ти-меш
він	пи́ш-е	писа́в	бу́де писа́ти	писа́ти-ме
вона	пи́ш-е	писа́ла	бу́де писа́ти	писа́ти-ме
воно	пи́ш-е	писа́ло	бу́де писа́ти	писа́ти-ме
ми	пи́ш-емо	писа́ли	бу́демо писа́ти	писа́ти-мемо
ви	пи́ш-ете	писа́ли	бу́дете писа́ти	писа́ти-мете
вони	пи́ш-уть	писа́ли	бу́дуть писа́ти	писа́ти-муть

Imperativ: пиші́! пиші́мо! пишіть!

b) Vollendete Verben

Infinitiv: написати

Person	Präteritum	Futur III
я	написа́в, -ла, -ло	напиш-у́
ти	написа́в, -ла, -ло	напи́ш-еш
він	написа́в	напи́ш-е
вона	написа́ла	напи́ш-е
воно	написа́ло	напи́ш-е
ми	написа́ли	напи́ш-емо
ви	написа́ли	напи́ш-ете
вони	написа́ли	напи́ш-уть

Imperativ: напиші́! напиші́мо! напишіть!

3. Die Wortarten. Частина мови

Man unterscheidet im Ukrainischen folgende Wortarten:

<i>gebeugte Wortarten</i>	<i>nichtgebeugte Wortarten</i>
Substantiv (іменник): стіл, мова, село	Adverb (прислівник): учора, весело, вдома
Adjektiv (прикметник): білий, міський	Präposition (прийменник): в, на, під
Zahlwort (числівник): чотири, шостий	Konjunktion (сполучник): і, але, хоч
Pronomen (займенник): ти, наш, ніхто	Partikel (частка): чи, лише
Verb (дієслово): говорити, співати	Interjektion (вигук): о! ой! ох!

4. Das Satzgefüge. Zum Gebrauch der Konjunktionen коли, якщо.

До вживання сполучників коли, якщо

- a) Der Konjunktion **коли** entsprechen im Deutschen die Konjunktionen *als, während, wann, nachdem*:

Коли я приїхала до Києва, я зразу подзвонила додому.

Als ich in Kiew ankam, telefonierte ich gleich nach Hause.

Коли він читає новий український текст, то звичайно зразу виписує незнайомі слова. *Wenn er einen neuen ukrainischen Text liest, schreibt er gewöhnlich gleich alle unbekanntes Wörter heraus.*

- b) Der Konjunktion **якщо** entsprechen im Deutschen die Konjunktionen *wenn, falls*:

Якщо буде гарна погода, ми підемо гуляти.

Wenn es gutes Wetter gibt, gehen wir spazieren.

- c) Die Konjunktion **коли** hat nicht nur zeitliche, sondern auch konditionale Bedeutung (**якщо**). *Vergleichen Sie*:

Коли ти не прийдеш, я буду працювати далі.

Якщо ти не прийдеш, я буду працювати далі.

Wenn du nicht kommst, arbeite ich weiter.

ТЕКСТ

Григорій Сковорода –
мандрівний філософ

Одне з найвидатніших місць в історії української культури посідає ім'я Григорія Сковороди.

Видатний український філософ і письменник 18-ого століття, Григорій Сковорода народився 3-ього грудня 1722 року на Полтавщині, у козацькій сім'ї. Початкову освіту одержав у рідному селі, а потім вчився в Київській академії. Звідси його, 19-тирічного юнака, було забрано до Петербургу солістом у придворний хор, де він пробув два роки. Весь цей час він жив з однією думкою: швидше повернутися до Києва, щоб закінчити свою освіту. Це йому нарешті й вдалось.

Після закінчення Академії Сковорода що називається *подався у світ*.

Понад два роки молодий Григорій Сковорода мандрував по Європі. Він побував у Німеччині, у Австрії, у Польщі, Італії, вивчав філософію, слухав лекції відомих професорів. Коли він повернувся додому – йому йшов 31-й рік, то й батькі, й брат вже померли. Григорій Сковорода покинув рідне село й подався по Україні – нести освіту у народ.

Педагог за покликанням, він бачив своє завдання у вихованні працюючої, чесної людини.

Він працював у Переяславській семінарії, викладав у Харківській духовній колегії. Останні 25 років свого життя він був мандрівним учителем, мандрівним філософом і письменником. У ці роки він стає надзвичайно популярною людиною.

Жага знань і бажання поділитися набутим з тими, хто прагне духовної свободи, було життєвим кредо Г. Сковороди.

Людина надзвичайно освічена, філософ і письменник, він жадав лише одного: служити своєму народові. Його спокуювали привілеями, високими посадами, розкошами. Самá царіця Катеріна II запрошувала його на постійне проживання при дворі, але дарма ... Сковорода відповідав: Я не покину батьківщини ...

Помёр Григорій Сковорода 1794 року, на Харківщині.

Він залишив велику літературну спадщину. Йому належать збірки *Сад божественних пісень*, *Байкі харківські*, численні переклади. Створені

на ґрунті реального життя, його твори відображали думки і прагнення простіх людей. Він був автором низки філософських трактатів, в яких викладав власну систему суспільно-політичних і етичних поглядів. Писав він старослов'янською та латинською мовами.

Завдання

1. Прочитати та перекласти текст на німецьку мову.
2. Запам'ятати наведені словосполучення з тексту. Скласти з ними речення.
Низка творів, спокушувати привілеями, податися у світ, нести освіту у народ, одержати освіту, посідати видатне місце в ... , жага знань, літературна спадщина.
3. Пояснити, чому Григорія Сковороду називають мандрівним філософом.
4. Розповісти про життєвий та творчий шлях Г. Сковороди.

Вправи

1. Пояснити вживання недоконаного (доконаного) виду дієслів у тексті.
2. Переписати речення, вставити дієслова потрібного виду у наказовому способі чи в інфінітиві.
  - a) Тут небезпечно. Не (виходити – вийти) з автобусів, будь ласка!
  - b) Діти та дорослі! То (вживати – вжити) в Україні, як того хотів наш великий Т. Шевченко.
  - c) Треба (писати – написати) йому відповідь на його лист. Він уже довго чекає на неї.
  - d) Найкраще починати (працювати – попрацювати) зранку.
  - e) Йому неодмінно хотілось (зустрітися – зустрітися) з нею ще раз.
  - f) (Розгортати – розгорнути), будь ласка, підручники: будемо читати текст.
  - g) (Питати – спитати), яке сьогодні число.

3. Скласти 6 складнопідрядних речень зі сполучниками коли, якщо та пояснити їх вживання.
4. Знайти у тексті всі складні речення, визначити їх типи.
5. Написати твір на тему: З історії української культури (літератури): Григорій Сковорода та його час.
6. Розмова на тему: Що ми знаємо про Україну та її культуру.
7. Бесіда на тему: Україна сьогодні (новини, особисті враження).

Літературна Україна

Газета письменників України

№2 (4720)

Заснована 21 березня 1992 року

16 січня 1997 року

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

LA PAROLE UKRAÏNENNE
PERSONALISME LINGUISTIQUE

3 rue du Sabot - 75008 PARIS - FRANCE
Téléphone: (1) 45 48 09 08 - FAX: (1) 45 48 08 84 - C.C.P. PARIS 1 803 96 F

UKRAINIAN WORD
LITERARY HERITAGE

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

КУЛЬТУРА І ЖИТТЯ

УКРАЇНСЬКА ШОТЛАНДСЬКА ГАЗЕТА

Виходить 12 з квітня 1995 року № 40 (2349) СУБОТА, 2 ЖОВТНЯ 1997 РОКУ

«Двобій»
без переможців

ПРИДНІСТРОВ'Я

Новий навчальний рік розпочався.
Настрою, успіхів, звершень!

Київський Університет

МИ - ПЕРШОКУРСНИКИ

Заснована 21 жовтня 1994 року

НОВОСІЛЛЯ ДЕ-ФАКТО

Газета
політична,
економічна
і літературна

РАДА

№ 39 (2863) П'ятниця, 23 жовтня 1992 року

• 2 • 3 • 4
3 будинку Центральної Ради Єдиний і перший музей, у якому вийшла перша політична скала... де вчора щодня мислили, борючись з КДУ.

Кольори дружби - червоний та чорний

Демократична Україна

3 ПЕРШИМ КВІТЦЯМ!
**ЖАРТ ЖАРТОМ, АЛЕ «ДУ»
ПЕРЕДПЛАТИТИ ВАРТО!**
ПЕРЕДПЛАТА НА ДРУГЕ ПІВРІЧЧЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ

Зарплати з густорою долатися.
Опануй, зупини наш світ, зупини.
А дехто хоче на роботу.
Хоч на його не можна.
Скоро обійдеться

НЕ ПАНИКУЙТЕ. КВІТЦЯМИ ШІР АРМІЮ...

WEITERFÜHRENDE LEKTÜRE

З українських газет

Про Україну – вже в перших газетах світу

З того часу, як Україна відродила свою незалежність, про неї все частіше пишуть на сторінках світової преси. Іноземців цікавить складний процес розбудови Української держави, миролюбна і конструктивна зовнішня політика Української держави, яка вже самим фактом свого існування перекриває шлях до гальванізації Російської імперії.

Однак мало хто знає, що про нашу Батьківщину писали ще на зорі книгодрукування і журналістики! Як відомо, у 1450 році геніальний німець з Майнца Йоган Гутенберг винайшов книгодрукування. У 1470 році у Болоньї (Італія) побачили світло і перші дві друковані газети, писані італійською мовою. Третя за рахунком газета у світі вийшла у тій же країні у місті Тридент, що в перекладі з латини означає *тризуб*. Отже, місто Тридент є батьківщиною третьої газети у світі, а до того ж газети, яка писала про події на території України (гербом якої є, як відомо, тризуб) ...

Варто відзначити, що у 1482 році у Аугсбурзі (Німеччина) побачила світло й перша німецька газета, де теж йшлося про актуальні для тодішньої України проблеми ...

Можна й далі писати про зацікавлення світової преси Україною ще з самого початку друкованого слова ...

За статтю з газети *Літературна Україна* від 30. 1. 97

Україна є. Україна – буде

З доповіді президента України з нагоди 5-ї річниці незалежності України 23 серпня 1996 року

Віковічне прагнення нашого народу до волі знайшло своє історичне втілення 24 серпня 1991 року в акті проголошення незалежності України.

П'ять років, що відділяють нас від цього вікопомного дня, – це ціла епоха, яка навіки вкарбована у величному літописі нашого народу.

Утверджено державу. Країна здолала перехрестя епох, твердо стала на стовпову дорогу цивілізованого розвитку, закономірно і неухильно переходить до нових форм життя.

А відтак – Україна є! Україна буде!

Віднині і назавжди!

Послідовно і мужньо крізь віки йшов до цієї славної події український народ. В ім'я волі і свободи він жертвував усім – шматком важко заробленого хліба, родинним спокоєм і своїм життям. В ім'я незалежності еднався й збройно вставав на захист своєї землі від численних поневолювачів.

Осягаючи з порога першого ювілею незалежності України цей історичний шлях, ми згадуємо геніальне пророцтво Великого Кобзаря: *в своїй хаті своя правда, і сила, і воля*, звертаємося до видатних державотворців Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Данила Галицького, Богдана Хмельницького, Данила Орлика, Михайла Грушевського, усіх борців за Українську державу.

Їх подвижницьке життя осяєне одвічною істиною: немає Батьківщини без свободи і свободи без Батьківщини.

Повідомлення

– Наявність нічим не обмеженої демократії, яка виражається у повній відсутності дисципліни, привела до того, що ми ніяк не можемо зібратися з силами для того, щоб змобілізувати народ на чітку програму відбудови держави.

– Вперше вводяться у науковий світ рідкісні документи з історії національної визвольної боротьби 1917-1921 рр., політичних партій, які дозволяють по-новому оцінити роль Симона Петлюри у боротьбі за Українську державу.

Нове видання Українського правопису, в якому виправлено низку неточностей, замінено застарілий ілюстративний матеріал і зроблено ще деякі зміни у напрямі наближення до правопису 1929 р., потрібно негайно видати масовим тиражем.

Віденські музики у Львові: перша ластівка

У рамках фестивалю *Віртуози* два дні у Львові гастролював молодіжний симфонічний оркестр *Віденська академічна філармонія*. Концерти цього колективу, який складається майже зі ста оркестрантів, з великим успіхом відбулись на сценах Львова.

Оркестр був заснований чотири роки тому при Віденському університеті диригентом Домініком Кіммером. Вже у перших виступах молоді виконавці задемонстрували талант та своєрідність. Про них із захопленням писала віденська преса. На фестиваль до Львова оркестр був запрошений Львівською філармонією, але ініціативу проявили й самі оркестранти.

На концертах *Віденська академічна філармонія* виконувала чарівні твори Л. Бетховена, Ф. Шуберта, Й. Штрауса. Майстерність виконання та високий професіоналізм, чудове відчуття музики австрійських музикантів полонили душі львів'ян.

Після концертів мені пощастило розмовляти з першими скрипками оркестру – Себастьяном Гюртлером та Сандрою Йост. Себастьян розповів, що музикою займається з дитинства, в оркестрі – чотири роки, прагне стати професійним музикантом. Сандра також присвячує своє життя музиці. В оркестрі зі дня заснування.

Музикантів полонив наш Львів, який, на їх думку, чимось нагадує Відень, вразили проблеми нашої молоді, економічні негаразди в Україні. Однак і Сандра, й Себастьян готові працювати для відродження давніх дружніх стосунків між Львовом та Віднем.

За матеріалами львівської газети *Ратуша*

Сто найвидатніших українців світу

Куди б не закинула доля українців, до Америки чи Австралії, Франції чи Великобританії, Німеччини чи Швейцарії – вони берегли, як свящину, рідну мову, успадковані предками українські звичаї, традиції, обряди.

Багато наших земляків стали національними героями інших держав, уславили ці країни своєю працею і своїм розумом ... Хто ж вони – найвидатніші українці світу? До недавнього часу їх імена часто замовчували або додавали до них *видатний російський*. Наприклад *видатний російський математик М.В. Остроградський, класик російської літератури М.В. Гоголь, видатний російський вчений С.П. Корольов ...*

Зараз настав час сказати правду. З ініціативи Ради Співки письменників України та представників української діаспори розпочато роботу по впорядкуванню енциклопедії під умовною назвою *Сто найвидатніших українців світу*. З неї читачі дізнаються про Настю Лісовську (Роксолану) та Юрія Кульчицького, Миколу Миклухо-Маклая й Василя Єрошенка, Андрія Гнатишина і П'єра Берегова, і багатьох інших славетних українців.

У Києві вже створено фонд енциклопедії, робочу групу і редакційну колегію.

Звертаємось до всіх, хто не байдужий до історії свого народу, – візьміть участь у підготовці енциклопедії!

За матеріалами газети *Українське слово*

З гривнею!

Ще не стихли святкові салюти на честь 5-ої річниці незалежності України, як усе українське суспільство було збудоражене новою (давно очікуваною і так само давно забутою); нарешті, а конкретно з 2-ого вересня 1996 року вводиться в обіг українська національна валюта – **гривня** (а також розмінна монета, від якої ми, схоже, встигли відвикнути).

Що й казати, будь-яка реформа, що стосується грошей, навіть така шадлива, торкається всіх, без винятку, членів суспільства. А тут – ніби і справді реформа в інтересах держави і всіх, хто в ній живе. Згодьмося: без міцної національної валюти годі й сподіватися побудувати сильну незалежну державу. Через те й уповали, як на рятівне коло, на введення в обіг гривні, сподіваючись на її вільну конвертованість.

Але чи не зарано кинуту на ринкові змаги нашу останню надію? Чи не перетвориться завтра наша вимріяна гривня на вкрай адевальвований купоно-карбованець? Чи підкріплено бодай чимось новоспечені гроші? Які перспективи нарешті має гривня, яка доля її чекає?

Усі ці питання хвилюють і громадян України і тих, хто за неї щиро боліває.

А поки що – з гривнею вас, громадяни України, та всіх, хто зацікавлений у зміцненні нашої держави!

За статтю з *Літературної України*
від 5-ого вересня 1996 року

З класичної української літератури

Реве та стогне Дніпр широкий ...

Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива,
Додолу верби гне високі,
Горами хвилю підійма.
І блідий місяць на ту пору
Із хмари де-де виринав,

Неначе човен в синім морі,
То виринав, то потопав.
Ще треті півні не співали,
Ніхто ніде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались,
Та ясен раз у раз скрипів.

Т. Шевченко

Die Behexte

Der Dnjepr stöhnt und brüllt, der breite,
 Zornbebend heult der wilde Wind,
 Beugt tief hinab die hohe Weide,
 Wirft Wellen, die wie Berge sind.
 Still kommt der bleiche Mond gezogen,
 Lugt zaghaft hinter Wolken vor –
 Gleich einem Kahn auf blauen Wogen,
 Versinkt er bald, taucht bald empor.
 Noch krächte nicht der Hahn. Noch schweigen
 Die Dörfer rings, du hörst kein Wort,
 Nur Eulen rufen in den Zweigen,
 Ein Eschenast knarrt hier und dort.

T. Schewtschenko

День був ясний, сонячний та теплий. Надворі стояла суша. Небо синіло, як літом. Сонце ходило на небі низько, але ще добре припікало косим промінням. Тихий вітер ледве ворухився. Половина листя на вербах уже пожовкла, але на тополях, на осокорах лист зеленів, ніби влітку. Якби не жовте листя в садках, то можна було б подумати, що надворі справжнє літо. Тільки зелена низька озимина нагадувала про осінь. Надворі летіло павутиння. Воно обснувало тополі, верби, стіжки, тини; маяло на вершечках садків і знов летіло та летіло; хто його зна, де воно й бралось.

I. Нечуй-Левицький

З сучасної української прози

Підземний хід

Щойно закінчилась передача. По інших каналах теж не було нічого, і я вимкнув телевізор. Знову переглянув сумку, здається нічого не забув. Годинник вдарив дванадцятку, більшість вікон сусіднього будинку вже вимкнули світло, місто заснуло.

Ранок ... Я йду вокзальною площею. Грає духовий оркестр – хлопці заробляють. П'яні бомжі танцюють під музику. І де вони вже встигли напиться?

Електричка відіграла геть усе бажання думати. Як не дивно, але потяг ще сьогодні швидко. Я вже звик, що віддаль у неповних тридцять кілометрів доводиться долати за годину-півтори, а сьогодні – тридцять п'ять хвилин. Я йду ґрунтовою дорогою, з обох боків верби заграють з вітром. Настрій настільки піднесений, що я й не помітив, як дійшов до хати.

Привітавшись і розпакувавши речі, отримую *наряд* на сьогодні – копати погріб. Тато вже прокопав десь близько метра углиб. Глина не налипає на лопату, і робота йде досить швидко. А що, коли я відкопаю вхід до підземного ходу діда Марка?

Цю історію я зовсім випадково почув від сусідки, але всіх деталей вона чи не знає чи забула, давно це було. Дід Марко все своє життя копав підземний хід у горі, де я зараз копаю погріб. Для чого він це робив, де проходить це підземілля – ніхто не знає. Кажуть, що підземний хід проходить десь поблизу церкви. У вухах знов залунала вокзальна музика. Заступ провалився в порожнечу, швидше, швидше розкидати прохід ...

І знову мій заступ відколупує глину. Акорди музики не полишають вуха ні на мить.

Заступ знову пробиває стіну глини, і мене засліплює яскраве світло. Прохід виводить мене на східці, і ось я ступаю трапом. Поруч з ним стоїть новенька іномарка. Сідаю, вмикаю запалювання, їду. На великій швидкості проїжджаю Нью-Йорк, Париж, Берлін, Торонто, а ось і мій будинок.

– Де ти забарився? – запитує мене дружина. – Ми не встигнемо на літак.

На літак ми все ж таки не запізнилися. Кілька годин на дорогу, ще пару на влаштування – і ми з дружиною лежимо під спекотним сонцем Канарських островів.

– Як тут красиво, як хороше, – шепоче мені на вухо дружина. А я хочу купатися у хвилях Дніпра ...

І знову мій заступ відколупує глину. Глина йде невеличкими шматками. Весь час на моєму шляху зустрічаються то закути, то пе-

рехрестя, а то й просто порожнини, я вже не маю сил. Часом мені здається, що кожен рух лопатою, то – секунди, а кожне перехрестя, закут, порожнини – години, дні, роки.

Ще один шмат глини відколується, знову якийсь прохід, але що це? Я бачу літнього чоловіка з лопатою. Це він – дід Марко.

– Добридень, дідуню, – привітався я.

Він дивиться на мене і мовчить. В очах у нього помітне здивування і задумливість.

– Здоров був, – привітався і він.

– Діду, ви мені не скажете, навіщо ви копали цей підземний хід?

– А для чого ти копаєш свій?

– Але ж у мене лише погріб.

– Хто зна, хто зна ...

– А що там, дідуню, позаду?

– Історія, синку, історія.

– Я сходжу, подивлюся.

– Не ходи, не треба, твоя доля попереду, тож туди і прямуй, бо залишишся на місці. Мені теж треба йти.

Останні слова діда Марка бриніли жалем. Він узяв заступ, замахнувся, вдарив глиняні груди гори і зник.

Скільки я ще копав, скільки пройшов різних перепон – не знаю, але одного разу почув: -Добридень, дідуню ...

Поперед мене стояв молодий дужий юнак з лопатою.

– Здоров був, – привітався і я.

Потім він ще запитував, я відповідав. Здавалося, що я наперед знаю, що він питає і що я відповім. Наша розмова закінчилася.

– Мені теж треба йти, – мовив я йому на прощання. Мої руки міцно стиснули держак лопати, я зібрав усі свої сили, вдарив у глиняну гору. Здається мій заступ не зустрів жодної перепони, і я полетів разом з ним уперед, яскраве світло засліпило мене.

Закривши очі рукою, я підвівся з ліжка – напевне вже дев'ята година. Треба швидше збиратися. Може, встигну на другу електричку.

Швидким рухом підходжу до стільця, там висить весь мій одяг. Але що це? Весь мій одяг вимащений глиною.

За оповіданням В. Щербана

Страждання початківця

Якось будучи у доброму настрої, я вирішила спробувати щастя й написати фейлетон. Цілі тижні ходила замріяна і, повна творчого запалу, писала свій твір. Потім, переписавши його разів з десять і знаживши кожне слово, я з любов'ю матері до дитини вислала цей літературний шедевр у холодний чужий світ – далеку редакцію.

Але жарти можуть бути й короткі. Це й був мій останній радісний день. Пізніше я дізналася, що: коли хочете писати, найперше варто йти до лікаря й перевірити, чи міцні нерви і здорове серце. Також виникла проблема із темами. Дехто гадає, що фейлетон можна і треба екласти про людей, серед яких живеш, про середовище, яке знаєш ... Кажуть ще, що сміятися з себе є здорово і навіть потрібно. А от досвідчені люди дивляться на це інакше. Вони суворо сваряться пальцем і речуть:

– Писати на політичні теми не радимо. Для чого зачіпати ставлення еміграції до свого народу? Нащо згадувати конфлікти, що їх має еміграція з дисидентами? Критикувати варто лише своїх ворогів ...

Навіть мій кум Юхим розводить руками й говорить:

– Критикувати своїх людей не годиться. Багато легше і безпечніше їх хвалити. Та й шок може пошкодити їх здоров'ю.

А один літературний добродій, поблажливо усміхаючись, сказав:

– Ну, коли вже так захотілося самокритики, пиши гумореску про те, що у нашій домівці несправні вбиральні. Це також корисна річ.

Слухаючи такі поради, я співчуваю гумористам. Вони напевно дістають подібні дерективи щодня.

Аж раптом сталося диво. Мое оповідання надрукували. Журналу ще не отримала, але знайомі перестають зі мною вітатися. Вони гадають, що писано саме про них.

Нарешті отримую журнал. Ось тут і стають у пригоді міцні нерви і здорове серце. Люди сподіваються, що, читаючи гумористичне оповідання, треба сміятися. Але це часом трапляється, коли читаєш чуже. Своє сприймається зовсім навпаки. Спершу зауважую, що з фейлетону зникли, писані мною, цілі абзаци. Від цього у мене темніє в очах і дістаю першу атаку серця. Чоловік від несподіванки виливає на мене відро холодної води і кличе першу допомогу.

Пізніше, читаючи далі, зауважую, що редактор дописав півфейлетону і змінив навіть ідею твору. Це викликає другу атаку серця. По дорозі в лікарню посинілими губами шепчу чоловікові:

– А приказки теж усі перекручені ... – і, на щастя, втрачаю свідомість.

Наївні подумують, що, змінивши всю гумореску, редактор залишив хоч її назву. Марні надії! Назва змінена теж. Мій найдорожчий співчуває і намагається мене підбадьорити.

– Але прізвище стоїть твоє, – каже він.

У лікарні потроху приходжу до тями. Час їхати додому. Прощаючись, лікар говорить:

– Я радив би вам змінити літературний жанр і почати писати детективні оповідання чи щось у тому дусі. Вб'єте пару людей у романі і, побачите, зразу стане легше на нервову систему ...

Я з ним повністю згоджуюсь.

– Я відомщу йому! – кричу, сідаючи в авто.

– Жіночко, будь ласка, не сплутай мене з редактором, – благально просить чоловік.

Додому ідемо мовчки.

– Дорогенька, – каже він пізніше, – а як ти гадаєш, чи редактор отримує атаки серця, читаючи твори, що надходять в редакцію?

– Хіба редактори мають серце?! – шиплю гнівно.

Дивлюся надвір. Там сяє сонце, всміхаються квіти. І знову стає радісно на душі, і я поринаю у роздуми над новим оповіданням.

Сусідка

У сусіда хата біла,

У сусіда жінка мила ...

Це так у пісні, а в житті всякі сусідки бувають. Є такі, що бачишся з ними декілька разів на рік. Постоїш, поговориш про погоду, футбол – ото і весь обмін інформацією. У нас навпроти сусід, так у нього жінка чекала дитини. Народилося воно, померло – і лише випадково ми про це довідалися. Це такі австралійські сусіди і це коли добрі сусіди. Але як, не дай, Боже, сусіди – українці, то вже й спокою немає. Ще ні світ

ні зоря, а на цілу вулицю чути, як сусідка, яку Христею звать, вітається. І завжди вона має свої примовочки, коментарі, наче хто у неї поради питає.

Ще як діти мої малі були, доглядаю їх, приспівую *діти мої квіти*, а Христя вже тут як тут:

– Казала Настя, як удасться. Зараз то вони квіточка, а що далі буде – побачимо ...

– Немає, – кажу, – сумніву, що будуть українські патріоти і нам допомога на старість ...

А сусідка знову:

– Ждала баба онукового книшка, та йвиліла душа ...

От і поговорили з нею!

Пізніше діти вирости і пішли до школи. Христя їм книжечки в подарунок:

– На, – каже, – прочитайте.

– Ні, – кажу, вони цих книжок читати не будуть, бо вони видані в Радянській Україні, дарма, що це лише казки.

– А як же вони української мови вчитимуться? – питає сусідка.

– На це, – кажу, – є українська школа.

– Еге, як не навчить батько, то не навчить і дядько, – суне вона свою приказку.

Я їй відповідаю:

– Начитаються тих книжок й отрути комуністичної наберуться.

А Христя знову своє:

– У лісі вовки виють, а на печі страшно.

Ходять діти до української школи, вчать, часом і я щось від них довідаюся. От раз приїхали в суботу зі школи:

– Пані вчителька сказала, що серед українців злодіїв немає ...

А сусідка й своїх п'ять (копійок) знову:

– Оце вже передали куті меду ... – та: – Велике діло гроші, а більше правда ...

Отак у неї приказки сипляться, хочеш чи ні.

Іншого разу приїхали діти з української школи сумні, мало не плачуть:

– Директорка нам сказала, що всі учні, які минулої суботи не були і гостей з Сіднею не зустрічали, є лише на п'ятдесят відсотків українці.

– Та ви ж хворі були, – заспокоюю їх.

– Ні, – кажуть, – виправдання не рахуються. Це, гадаю, такими темпами за зиму все українство можна втратити.

А сусідка їх вже потішає:

– Не біда, – каже, – сім год мак не родив і голоду не було.

Як швидко летить час. Не зглянуся, і діти вирости. І як воно сталося, що з лагідних коханих діточок стали колючі будячки. І нема кому пожалітися, чоловік скаже – сама винна.

Коли не було з ким душу відвести, пішла я до Христі. Жаліюся, що біда, і не знаю, де схибила. Здавалося, була матір'ю – патріоткою на всі сто відсотків. І на збори всі ходжу, і до жіночої організації належу – скрізь намагаюсь бути активною. А сусідка ніяк не співчуває:

– Менше б бігали по всіх зборах, а перше б лад у своїй родині дали, – каже.

– Це ж національний обов'язок – бути скрізь активним, – відповідаю їй. – От ви не свідомі, мало скрізь буваєте, відстали від життя ...

Христя підскочила, розсердилась, як зарепетує:

– Не я відстала від життя, а ви всі активні відстали. Скільки в еміграції живете, все в своєму оточенні бігаєте, кричите, думаете, що діло робите, а справді – це метушня, багато галасу з нічого. Всі ваші погляди за останні двадцять п'ять років не змінилися, все вам байдуже і, крім своєї біганини, нічого не бачите.

Я так і присіла від несподіванки. Як можна таке говорити. Кажуть, муж і жона – одна сатана. Неправда, дві. І чоловік її підскачив та й собі кричить:

– Що, правда очі колить? Та всіх ваших голів організацій, всіх красномовних на зборах – чому їх діти та онуки українською мовою не говорять? Хіба це не національний обов'язок? А то в них виходить: чужу біду і на воді розведу, а своїй і кінців не зведу ...

Я хотіла йому заперечити, приклад навести, але так нікого й не могла згадати – пам'ять погана стала. А він далі горлає: – Всі ви в інтелігенцію бавитесь, звисока на людей простих дивитесь, а риба від голови смердить!

Аж тут мене чоловік кличе:

– Іди, дзвонять. Сьогодні збори о восьмій.

Пішла. Аж тут діти кричать:

– Мама, гаррі ап! – Це вони мене на збори підганяють.

– Говоріть, – кажу, – по-своєму.

А збори в нас сьогодні важливі. Будемо обговорювати – яка мета нашої діяльності. Вже ми довгий час цю тему обговорюємо ... Незабаром буде з'їзд, а мені ж доручили написати доповідь: *Як виховувати нашу молодь у національному дусі*. Тема поважна, але впораюсь. А до сусідки більше не піду і її на поріг не пущу.

За оповіданнями Л. Богуславець, яка розповідає про життя і турботи української діаспори в Австралії

З сучасної поезії

Розкажу тобі думу таємну,

дивний здогад мене обпік:

я лишуся в серці твоєму

на сьогодні, на завтра, навік.

І минатиме час, нанизавши

сотні вражень, імен і країн, –

на сьогодні, на завтра, назавше! –

ти залишишся в серці моїм.

А чому? То чудна теорема,

на яку ти мене прирік.

То все разом, а ти окремо.

І сьогодні, і завтра, й навік.

Л. Костенко

Ну, скажи – хіба не фантастично,

Що у цьому хаосі доріг

Під суворим небом,

Небом вічним,

Я тебе зустрів і не зберіг?

Ти і Я – це вічне, як і небо.

Доки мерехтітимуть світи,

Будуть Я приходити до Тебе,

І до інших йтимуть горді Ти.

Як це все буденно!

Як це звично!

Скільки раз це бачила земля!

Але ми з тобою ...

Ми не вічні,

Ми з тобою просто – ти і я ...

І тому для мене так трагічно

Те, що ти чиясь, а не моя.

В. Симоненко

Усмішки

З сучасного гумору

Розмовляють між собою учні української школи. Перший каже: «Наша вчителька правила граматики пояснює нам українською мовою, а мораль читає тільки російською. – Вам ще пощастило! –

– вигукує інший. – Бо наша і саму українську мову, і мораль читає нам тільки по-російському!

Київське метро. В кабінку машиніста поїзда ввалюється п'яний з газовим пістолетом. В цей час машиніст оголошує: – Обережно! Двері зачиняються! Поїзд іде до станції *Дарниця*. Наступна зупинка *Хрещатик*.

– Шеф, міняй курс! – заявляє п'яний, наставляючи на машиніста пістолет. – Давай на Швецію!

~ Та ти що – зовсім здурів?! Яка Швеція у метро?

– А я кажу – Швеція! І пасажирам повідом, щоб все було тихо.

~ Добре, погоджується машиніст. – Поїзд іде до *Швеції*. Наступна зупинка – *Копенгаген*.

Нащо мучитися?

– Що ти мучишся, Іване?

~ Та пишу оце романа.

– Себе мучить тобі нащо?

~ За мільйон – купи найкращий!

Талант

В Кліща талант феноменальний:

Вчепитись в пост відповідальний!

У нього дві душі, це кожен зна:

Одна – холопська, друга – керівна.

Улюбленець

Його любили, безперечно, від душі,

А з'ївши підписалися: *Товариші ...*

Статус офіційної

Як повідомили наші кореспонденти, цими днями портові вантажники (докери) Одеси провели мітинг, на якому вимагали, аби їхній мові було надано статус офіційної.

Патріоти

Хліб-сіль – для нас,

Автомобіль для нас!

Вітер історії

Про вітер історії легенда не нова:

Як злетів капелюх, то летить й голова.

Кіно

– Мені здається, що кінець вашого фільму не дуже вдалий.

Це нічого. Глядачі все одно залишають зал до кінця сеансу.

ANHANG 1

Tabellen zur Grammatik

Nom.		Gen.		Dat.		Akk.		Lok.		Vok.	
nie-4	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov
nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov

Nom.		Gen.		Dat.		Akk.		Lok.		Vok.	
nie-4	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov
nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov

Nom.		Gen.		Dat.		Akk.		Lok.		Vok.	
nie-4	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov
nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov	nie-4-ov

Слідки таять фотомашини на селі...
 Але в кожній...
 Ми не бачили...
 І тому для мене...
 Те, що ти чиниш...
 Це не повинно бути...
 А звичайно підписалися...

Ваше повідомлення...
 (Значить) Оскільки...
 Це було надано статус офіційної...
 з сучасного гуманізму

Розмовляють між собою учні української школи...
 Наша вчителька прагне...
 мовою, а мораль читає тільки російською...
 вихуку іншої...
 Бо наша і сама українську мову...
 нам тільки по-російськи!

Книжкам метро. В кабіну маляниста поїзда...
 газетним...
 Хрещатик...
 Шеф, міняй курс...
 Давай на Швецію!
 Та ти що - одне місто? Як Швеція у метро?
 А я кажу - Швеція і пасажиром повідом, щоб все було тихо...
 Добре, погоджуєшся...
 Ну так - Колеса...

1. Die Deklination von Substantiven

a) Maskulinum

Singular			
Nom.	брат	батько	ліс
Gen.	брáт-а	бáтьк-а	ліс-у
Dat.	брáт-ові,-у	бáтьк-ові,-у	ліс-у,-ові
Akk.	= Gen.	= Gen.	= Nom.
Instr.	брáт-ом	бáтьк-ом	ліс-ом
Lok.	на брáт-ові,-у	на бáтьк-ові,-у	у ліс-і
Vok.	брáт-е	бáтьк-у	ліс-е
Plural			
Nom.	брат-ів	батьк-ів	ліс-ів
Gen.	брат-ів	батьк-ів	ліс-ів
Dat.	брат-ám	батьк-ám	ліс-ám
Akk.	= Gen.	= Gen.	= Nom.
Instr.	брат-áми	батьк-áми	ліс-áми
Lok.	на брат-áх	на батьк-áх	у ліс-áх
Vok.	брат-ів	батьк-ів	ліс-ів

Singular				
Nom.	товáриш	стілець	водій	гай
Gen.	товáриш-а	стілець-я*	води-я*	га-ю*
Dat.	товáриш-еві,-у	стілець-ю	води-ю	га-ю
Akk.	= Gen.	= Nom.	= Gen.	= Nom.
Instr.	товáриш-ем	стілець-ém	води-ém	га-ém
Lok.	на товáриш-еві,-у	на стілець-і	на води-éві	у га-ю,-і
Vok.	товáриш-у	стілець-ю	води-ю	га-ю
Plural				
Nom.	товариш-ів	стілець-ів	води-ів	га-ів
Gen.	товариш-ів	стілець-ів	води-ів	га-ів
Dat.	товариш-ám	стілець-ám	води-ám	га-ám
Akk.	= Gen.	= Nom.	= Gen.	= Nom.
Instr.	товариш-áми	стілець-áми	води-áми	га-áми
Lok.	на товариш-áх	на стілець-áх	на води-áх	у га-áх
Vok.	товариш-ів	стілець-ів	води-ів	га-ів

* я, ю, е, і sind nur grafische Endungen und entsprechen den Kombinationen **ja, ju, je, ji**, wo j zur Wurzel und die Vokale a, u, e, i zur Endung gehören, z.B.: гай-гаю (гај-у), гаї (гај-і).

b) Femininum

Singular			
Nom.	сестр-á	плóща	земл-я
Gen.	сестр-й	плóщ-і	земл-і
Dat.	сестр-і	плóщ-і	земл-і
Akk.	сестр-у́	плóщ-у	зémл-ю
Instr.	сестр-óю	плóщ-ею	земл-éю
Lok.	на сестр-і	на плóщ-і	на земл-і
Vok.	сéстр-е	плóщ-о	зémл-е
Plural			
Nom.	сéстр-и	плóщ-і	зémл-і
Gen.	сестёр	плóщ	земéль
Dat.	сéстр-ам	плóщ-ам	зémл-ям
Akk.	= Gen.	= Nom.	= Nom.
Instr.	сéстр-ами	плóщ-ами	зémл-ями
Lok.	на сéстр-ах	на плóщ-ах	на зémл-ях
Vok.	сéстр-и	плóщ-і	зémл-і

Singular				
Nom.	наді-я*	річ	тінь	ма́ти
Gen.	наді-ї	реч-і	тін-і	ма́тер-і
Dat.	наді-ї	реч-і	тін-і	ма́тер-і
Akk.	наді-ю	= Nom.	= Nom.	ма́тір
Instr.	наді-єю	реч-ю	тінн-ю	ма́тір'ю
Lok.	у наді-ї	у реч-і	у тін-і	у ма́тер-і
Vok.	наді-е	реч-е	тінь	ма́ти
Plural				
Nom.	наді-ї*	реч-і	тін-і	ма́тер-і
Gen.	надій	реч-ей	тін-ей	ма́тер-ів
Dat.	наді-ям	реч-ám	тін-ям	ма́тер-ям
Akk.	= Nom.	= Nom.	= Nom.	= Gen.
Instr.	наді-ями	реч-áми	тін-ями	ма́тер-я́ми
Lok.	у наді-ях	у реч-áх	у тін-ях	у ма́тер-я́х
Vok.	наді-ї	реч-і	тін-і	ма́тер-і

* я, ю, е, і sind nur grafische Endungen und entsprechen den Kombinationen **ja, ju, je, ji**, wo j zur Wurzel und die Vokale a, u, e, i zur Endung gehören, z.B.: надія-надію (надіј-у), надії (надіј-і)

c) Neutrum

Singular			
Nom.	селó	плечé	мóре
Gen.	сел-á	плеч-á	мóр-я
Dat.	сел-ý	плеч-ý	мóр-ю
Akk.	= Nom.	= Nom.	= Nom.
Instr.	сел-óm	плеч-ém	мóр-ем
Lok.	у сел-í	на плеч-í	на мóр-í
Vok.	—	—	—
Plural			
Nom.	сél-а	плéч-í	мор-я
Gen.	сіл	плеч-éй	мор-ів
Dat.	сél-ам	плéч-ám	мор-я́м
Akk.	= Nom.	= Nom.	= Nom.
Instr.	сél-ами	плеч-íма	мор-я́ми
Lok.	у сél-ах	на плéч-áх	у мор-я́х
Vok.	—	—	—

Singular				
Nom.	життя́	ім'я́	дівча́	теля́
Gen.	= Nom.	імен-і	дівч-át-и	теля́т-и
Dat.	житт-ю́	імен-і	дівч-át-і	теля́т-і
Akk.	= Nom.	= Nom.	= Nom.	= Nom.
Instr.	житт-я́м	імен-ем, ім'я́м	дівч-áм	тел-я́м
Lok.	у житт-і́	на імен-і	на дівч-át-і	на теля́т-і
Vok.	—	—	—	—
Plural				
Nom.	життя́	іменá	дівч-át-а	теля́т-а
Gen.	житт-ів	імен	дівчат	теля́т
Dat.	житт-я́м	імен-áм	дівч-át-ам	теля́т-ам
Akk.	= Nom.	= Nom.	= Gen.	= Gen.
Instr.	житт-я́ми	імен-áми	дівч-át-ами	теля́т-ами
Lok.	у житт-я́х	на імен-áх	на дівч-át-ах	на теля́т-ах
Vok.	—	—	—	—

2. Die Deklination von Adjektiven

a) Adjektive mit hartem Stammlaut

	Singular			Plural
	m	n	f	
Nom.	молод-ій	молод-é	молод-á	молод-í
Gen.	молод-óго	молод-óго	молод-о́ї	молод-і́х
Dat.	молод-óму	молод-óму	молод-і́й	молод-і́м
Akk.	= Nom. od. Gen.	= Nom. od. Gen.	молод-ý	= Nom. od. Gen.
Instr.	молод-і́м	молод-і́м	молод-о́ю	молод-і́ми
Lok.	у молод-óму, -і́м	у молод-óму, -і́м	у молод-і́й	у молод-і́х
Nom.	бра́тів	бра́тов-е	бра́тов-а	бра́тов-і
Gen.	бра́тов-ого	бра́тов-ого	бра́тов-о́ї	бра́тов-их
Dat.	бра́тов-ому	бра́тов-ому	бра́тов-і́й	бра́тов-им
Akk.	= Nom. od. Gen.	бра́тове	бра́тов-у	= Nom. od. Gen.
Instr.	бра́тов-им	бра́тов-им	бра́тов-о́ю	бра́тов-ими
Lok.	у бра́тов-ому, -і́м	у бра́тов-ому, -і́м	у бра́тов-і́й	у бра́тов-их

b) Adjektive mit weichem Stammlaut

	Singular			Plural
	m	n	f	
Nom.	лі́тн-ій	лі́тн-е	лі́тн-я	лі́тн-і
Gen.	лі́тн-ь-ого	лі́тн-ь-ого	лі́тн-ь-о́ї	лі́тн-і́х
Dat.	лі́тн-ь-ому	лі́тн-ь-ому	лі́тн-і́й	лі́тн-і́м
Akk.	= Nom. od. Gen.	лі́тн-е	лі́тн-ю	= Nom. od. Gen.
Instr.	лі́тн-і́м	лі́тн-і́м	лі́тн-ь-о́ю	лі́тн-і́ми
Lok.	у лі́тн-ь-ому, -і́м	у лі́тн-ь-ому	у лі́тн-і́й	у лі́тн-і́х

c) Adjektive mit weichem Stammlaut, die man sich merken muß

бра́тній	лі́тній	пе́редній	се́редній
ве́рхній	ма́йбу́тній	пі́зній	сто́ронній
вечі́рній	мо́гутній	повнолі́тній	сусі́дній
відсу́тній	му́жній	подоро́жній	ха́тній
всесві́тній	неда́вній	поро́жній	худо́бний
да́вній	незабу́тній	посере́дній	кра́йній
за́дній	обі́дній	прису́тній	оста́нній
замі́жня	осі́нній	ра́нній	дру́жній

3. Die Deklination von Zahlwörtern

a) Grundzahlwörter

	один			Plural
	Singular			
	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>f</i>	
<i>Nom.</i>	один	одно (одне)	одна	одні
<i>Gen.</i>	одн-огó	одн-огó	одн-ієї (одн-ої)	одн-іх
<i>Dat.</i>	одн-омú	одн-омú	одн-ій	одн-ім
<i>Akk.</i>	= <i>Nom. (Gen.)</i>	одно́, одне́	одн-у́	= <i>Nom. (Gen.)</i>
<i>Instr.</i>	одн-ім	одн-ім	одн-ією́ (-ою́)	одн-іми
<i>Lok.</i>	на одн-омú (-ім)	на одн-омú, -ім	на одн-ій	на одн-іх

два, три, чотири

<i>Nom.</i>	два дві	три	чоти́ри
<i>Gen.</i>	дв-ох	трь-ох	чотирь-о́х
<i>Dat.</i>	дв-ом	трь-ом	чотирь-о́м
<i>Akk.</i>	= <i>Nom. od. Gen.</i>	= <i>Nom. od. Gen.</i>	= <i>Nom. od. Gen.</i>
<i>Instr.</i>	дв-ома́	трь-ома́	чотир-ма́
<i>Lok.</i>	на дв-ох	на трь-ох	на чотирь-о́х

п'ять – дев'ятнадцять, двадцять, тридцять; сорок, дев'яносто, сто;
п'ятдесят – вісімдесят двісті, триста, дев'ятсот

<i>Nom.</i>	п'ять	сорок
<i>Gen.</i>	п'яті́, п'ять-о́х	сорок-а́
<i>Dat.</i>	п'яті́, п'ять-о́м	сорок-а́
<i>Akk.</i>	п'ять, п'ять-о́х	сорок
<i>Instr.</i>	п'ять-ма, п'ять-ома́	сорок-а́
<i>Lok.</i>	на п'яті́, п'ять-о́х	на сорока́
<i>Nom.</i>	п'ятдеся́т	двісті
<i>Gen.</i>	п'ятдеся́ті, п'ятдеся́ть-о́х	двохсо́т
<i>Dat.</i>	п'ятдеся́ті, п'ятдеся́ть-о́м	двомаста́м
<i>Akk.</i>	п'ятдеся́т, п'ятдеся́ть-о́х	двісті
<i>Instr.</i>	п'ятдеся́ть-ма́, п'ятдеся́ть-ома́	двомаста́ми
<i>Lok.</i>	на п'ятдеся́ті, п'ятдеся́ть-о́х	на двохста́х

b) Ordnungszahlwörter

Die Ordnungszahlwörter *перший, другий, четвертий* usw. werden wie die *harten* Adjektive dekliniert. *Третій* ist das einzige Ordnungszahlwort, das wie die *weichen* Adjektive dekliniert wird.

4. Die Deklination von Pronomen

a) Die Possessivpronomen *мій, твій, свій*

	Singular			Plural
	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>f</i>	
<i>Nom.</i>	мій	моє	моя	мої
<i>Gen.</i>	могó	могó	моєї́	мої́х
<i>Dat.</i>	мо́ему	мо́ему	мої́й	мої́м
<i>Akk.</i>	= <i>Nom. od. Gen.</i>	мо́е	мою́	= <i>Nom. od. Gen.</i>
<i>Instr.</i>	мої́м	мої́м	моєю́	мої́ми
<i>Lok.</i>	у мо́ему, у мої́м	у мо́ему, у мої́м	у мої́й	у мої́х

Die Possessivpronomen *наш, ваш* werden wie die *harten* Adjektive und *їхній* wie die *weichen* Adjektive dekliniert.

b) Die Demonstrativpronomen *той, цей*

<i>Nom.</i>	той	те	та	ті
<i>Gen.</i>	тогó	тогó	тої́, тієї́	ти́х
<i>Dat.</i>	тому́	тому́	ти́й	ти́м
<i>Akk.</i>	= <i>Nom. od. Gen.</i>	= <i>Nom.</i>	ту	= <i>Nom. od. Gen.</i>
<i>Instr.</i>	ти́м	ти́м	тією́, то́ю	ти́ми
<i>Lok.</i>	на то́му, на ти́м	на то́му, на ти́м	на ти́й	на ти́х

<i>Nom.</i>	цей	це	ця	ці
<i>Gen.</i>	цьогó	цьогó	цієї́	ци́х
<i>Dat.</i>	цьо́му	цьо́му	ці́й	ци́м
<i>Akk.</i>	= <i>Nom. od. Gen.</i>	= <i>Nom.</i>	цю́	= <i>Nom. od. Gen.</i>
<i>Instr.</i>	ци́м	ци́м	цією́	ци́ми
<i>Lok.</i>	на цьо́му, на ци́м	на цьо́му, на ци́м	на ци́й	на ци́х

Das Demonstrativpronomen *такій*, die bestimmenden Pronomen *сам* (*самó, сама́, самі́*), *самий* (*са́ме, са́ма, са́мі*), *ко́жний* (*ко́жен*), *жо́дний* (*жо́ден*), *вса́кий*, *і́нший* und das Fragepronomen *ко́трій*, *які́й* werden wie die *harten* Adjektive dekliniert.

c) Die bestimmenden Pronomen **весь (увесь, ввесь)**

<i>Nom.</i>	весь (увесь)	все (уце)	вся	всі
<i>Gen.</i>	всього	всього	всієї	всіх
<i>Dat.</i>	всьому	всьому	всій	всім
<i>Akk.</i>	= <i>Nom.</i> od. <i>Gen.</i>	= <i>Nom.</i>	всю	= <i>Nom.</i> od. <i>Gen.</i>
<i>Instr.</i>	всім	всім	всією	всіма
<i>Lok.</i>	на всьому (всім)	на всьому (всім)	на всій	на всіх

d) Die Fragepronomen **хто? що?**

<i>Nom.</i>	хто	що	<i>Akk.</i>	кого	що
<i>Gen.</i>	кого	чого	<i>Instr.</i>	ким	чим
<i>Dat.</i>	кому	чому	<i>Lok.</i>	на кому	на чому

5. Die Konjugation von Verben

a) Unvollendete Verben

Präsens

Musterwörter: нести́, каза́ти, співа́ти, дава́ти, смія́тися (I)
лежа́ти, робі́ти, сто́яти, вчи́тися (II)

е-Konjugation					
я	несу́	кажу́	співаю́	даю́	смію́сь
ти	несеш	кажеш	співаєш	даєш	смієшся
він	несе́	каже́	співає́	дає́	сміється́
вона	несе́	каже́	співає́	дає́	сміється́
воно	несе́	каже́	співає́	дає́	сміється́
ми	несемо́	кажемо́	співаємо́	даємо́	сміємось
ви	несете́	кажете́	співаєте́	даєте́	смієтесь
вони	несу́ть	кажу́ть	співають	даю́ть	смію́ться

и-Konjugation				
я	лежу́	роблю́	стою́	вчусь
ти	лежи́ш	роби́ш	стои́ш	вчи́ся
він	лежи́ть	роби́ть	стои́ть	вчи́ться
вона	лежи́ть	роби́ть	стои́ть	вчи́ться
воно	лежи́ть	роби́ть	стои́ть	вчи́ться
ми	лежимо́	робимо́	стоїмо́	вчимось
ви	лежите́	робите́	стоїте́	вчитесь
вони	лежа́ть	роби́ють	сто́ять	вча́ються

Konjugation von Verben
Präteritum, Futur I, Futur II*Musterwort:* співа́ти

	Präteritum	Futur I	Futur II
я	співа́в, -ла, -ло	бу́ду співа́ти	співа́тиму
ти	співа́в, -ла, -ло	бу́деш співа́ти	співа́тимеш
він	співа́в, -ла, -ло	бу́де співа́ти	співа́тиме
вона	співа́ла	бу́де співа́ти	співа́тиме
воно	співа́ло	бу́де співа́ти	співа́тиме
ми	співа́ли	бу́демо співа́ти	співа́тимемо
ви	співа́ли	бу́дете співа́ти	співа́тимете
вони	співа́ли	бу́дуть співа́ти	співа́тимуть

Imperativ, Konjunktiv

Musterwörter: співа́ти, каза́ти

Imperativ	співа́й!	співа́ймо!	співа́йте!	
	кажи́!	кажи́мо!	кажи́ть!	
Konjunktiv	співа́в би	співа́ла б	співа́ло б	співа́ли б
	каза́в би	каза́ла б	каза́ло б	каза́ли б

b) Vollendete Verben

Präteritum, Futur III

Musterwörter: заспіва́ти, вивчи́ти

	Präteritum	Futur III	
я	заспіва́в, -ла, -ло	заспіваю́	вивчу́
ти	заспіва́в, -ла, -ло	заспіваєш	вивчи́ш
він	заспіва́в	заспіває́	вивчи́ть
вона	заспіва́ла	заспіває́	вивчи́ть
воно	заспіва́ло	заспіває́	вивчи́ть
ми	заспіва́ли	заспіваємо́	вивчимо́
ви	заспіва́ли	заспіваєте́	вивчите́
вони	заспіва́ли	заспівають	вивча́ть

ANHANG 2

Linguistische Terminologie
Ukrainisch – Deutsch

Musterwörter: заспівати, вивчити

Imperativ	заспівай! заспіваймо! заспівайте! вивчи! вивчи́мо! вивчіть!
Konjunktiv	заспівав би, заспівала б, заспівало б, заспівали б вивчив би, вивчила б, вивчило б, вивчили б

Морфологія

флексія

відмінювати

дієвідміна

відмінювати

відміна

словотворення

похідне слів

корінь

основа

афікс

префікс

суфікс

закінчення

чергуватися

чергування

Morphologie

Flexion

konjugieren

Konjugation

deklinieren

Deklination

Wortbildung (Derivation)

dereiviertes Wort

Wurzel

Stamm

Affix

Präfix

Suffix

Endung

alternieren

Alternation

Ча́стини мо́ви. Wortarten**іменник**

на́зви істо́т

на́зви неживи́х предме́тів

конкрéтний

абстра́кний

збі́рний

прикме́тник

які́сний

вiдно́сний

присвíйний

Substantiv

belebtes S.

unbelebtes S.

konkretes S. (Konkretum)

abstraktes S. (Abstraktum)

kollektives S. (Kollektivum)

Adjektiv

qualitatives A. (Qualitäts-)

Beziehungsadjektiv

possessives A. (Possessivum)

ступені порівняння	Steigerungsstufen
позитивний	Positiv
вищий	Komparativ
найвищий	Superlativ
числівник	Numerale (Zahlwort)
кількісний	Kardinale (Grundzahlwort)
порядковий	Ordinale (Ordnungszahlwort)
займєнник	Pronomen
особовий	Personalpronomen
присвійний	Possessivpronomen
питальний	Interrogativpronomen
відносний	Relativpronomen
вказівний	Demonstrativpronomen
означальний	Definitivpronomen
заперечний	Negativpronomen
зворотний	Reflexivpronomen
дієслово	Verbum (Verb)
особове	persönliches V.
безособове	unpersönliches V.
перехідне	transitives V.
неперехідне	intransitives V.
д. недоконаного віду	V. des unvollendeten Aspekts
д. доконаного віду	V. des vollendeten Aspekts
дієприкметник	Partizip
активний	aktives P.
пасивний	passives P.
д. теперішнього часу	P. des Präsens
д. минулого часу	P. des Präteritums
дієприслівник	Adverbialpartizip (Gerundium)
д. недоконаного віду	A. des unvollendeten Aspekts
д. доконаного віду	A. des vollendeten Aspekts
прислівник	Adverb
приймєнник	Präposition

сполучник	Konjunktion
єдності	koordinierende K.
підрядності	subordinierende K.
сполучникові слова	unechte K.
частка	Partikel
вігук	Interjektion
Граматичні категорії. Grammatikalische Kategorien	
час	Zeit (Tempus)
теперешній	Präsens
минулий	Präteritum
майбутній	Futurum
вид	Aspekt
доконаний	perfektiver (voll.) A.
недоконаний	imperfektiver (unvoll.) A.
особа	Person
перша	erste P.
друга	zweite P.
третя	dritte P.
число	Zahl (Numerus)
однина	Singular
множина	Plural
рід	Geschlecht (Genus)
чоловічий	Maskulinum
жіночий	Femininum
середній	Neutrum
відмінок	Fall (Kasus)
називний	Nominativ
родовий	Genitiv
давальний	Dativ
знахідний	Akkusativ
орудний	Instrumental

місцевий	Lokativ
клічна форма	Vokativ
інфінітив	Infinitiv
спосіб дії	Modus
дійсний	Indikativ
умовний	Konditional
наказовий	Imperativ
стан	Genus verbi
активний (дійсний)	Aktiv
пасивний	Passiv
Сінтаксис	Syntax
просте речення	einfacher Satz
члени речення	Satzglieder
підмет	Subjekt
присудок	Prädikat
додаток	Objekt
означення	Attribut
обставини	Adverbialbestimmungen
складне речення	zusammengesetzter Satz
складносурядне р.	Satzverbindung
складнопідрядне р.	Satzgefüge
додаткове підрядне р.	Objektsatz
атрибутивне п. р.	Attributsatz
п. р. місця	Adverbialsatz des Ortes
часове п. р.	Adverbialsatz der Zeit
п. р. способу дії	Adverbialsatz der Art u. Weise
п. р. мети	Finalsatz (Zwecksatz)
причинове п. р.	Adverbialsatz des Grundes
умовне п. р.	Konditionalsatz (Bedingungssatz)
наслідкове п. р.	Konsekutivsatz (Folgesatz)
допустове п. р.	Einräumungssatz

ANHANG 3

Einige Schreibregeln

- Die Wörter werden gewöhnlich so geschrieben, wie sie klingen:
серце, чесний, багатий, жовтий.
- Substantive werden in der Regel *klein* geschrieben.
Beachten Sie jedoch:
a) Personennamen und geographische Eigennamen werden *groß* geschrieben:
Андрій, Лисенко, Ліна Костенко, Донбас, Відень, Львів, Вінничина;
b) Besteht ein Eigennamen aus einer Wortgruppe, werden die in ihr enthaltenen Gattungsnamen (вулиця, море, місто) *klein* geschrieben:
вулиця *Шевченка*, Чорне море, майдан *Незалежності*.
- Die Partikel *пів-* (halb-) wird in der Regel zusammen geschrieben:
півміста, піввідра, півяблука, півлітра.
Ausnahme sind die Eigennamen:
пів-Львова, пів-Австрії, пів-Франції.
- Die Partikeln *будь-*, *-небудь*, *хтозна-*, *казна-*, *-бо*, *-но*, *-то*, *-от*, *-таки* schreibt man mit einem Bindestrich:
будь-що, казна-хто, сказав-таки.
- Die Konsonanten verdoppeln sich, wenn ein Teil des Wortes (Suffix, Präfix, Wurzel) auf einen Konsonanten endet und der andere Teil mit demselben Konsonanten beginnt:
віддати, беззбройний, наддніпрянський, осінній, імміграція.
- In sächlichen Substantiven verdoppeln sich die Konsonanten nach einem Vokal vor i, я, ю, є in allen Fällen:
знання (знанням, знаннями ... абер знань), обличчя, зілля, життя, сторіччя.
- Der Buchstabe **н** verdoppelt sich in betonten Suffixen **-енн(ий)**, **-анн(ий)**: широченний, притаманний, нескінченний, блаженний. In anderen Adjektiven und Partizipien wird **н** nicht verdoppelt:
даний, зроблений, буквенний.

8. In Fremdwörtern (unbelebten Substantiven) werden die Konsonanten in der Regel nicht verdoppelt:

грип, каса, прогрес. *Ausnahme:* тонна, нетто, брутто, ванна, вілла, мадонна, манна. In fremdsprachigen Namen bleiben die Doppelkonsonanten erhalten: Шіллер, Бонн, Голландія, Сорбонна.

Die Vokale i und и

1. Am Wortanfang und im Suffix **-и́нь** steht immer **i**:

іменник, інший, Іван, широчінь, теплінь.

2. Am Wortende nach **ж, ч, ш, щ** steht in der Regel **i**:

читачі, хрущі, ножі.

Nur in Verben (Imperativ) (скажи, пиши), Adverbialpartizipien (роблячи, закінчивши) und Adverbien wie по-вовчи wird **и** gebraucht.

3. Am Wortende nach **г, к, х** schreibt man **и**:

тільки, пороги, мухи, іграшки, скільки, трошки.

Nur die Adjektive im Nom. Pl. haben nach **г, к, х** das **i**:

низькі, довгі, сухі.

4. Nach den Konsonanten **д, т, з, с, ц, ж, ч, ш, дж, р** schreibt man in dem Suffix **-ичний** – **и**:

математичний, естетичний, симпатичний, історичний, фантастичний.

Nach den anderen Konsonanten **-і**:

академічний, географічний, трагічний.

5. In der Buchstabenkombinationen **-ри, -ли** zwischen zwei Konsonanten schreibt man **и**:

гриміти, тривога. *Aber:* дрімати, трищати.

Die Vokale i und и in Lehn- und Fremdwörtern

Der Vokal i

1. Am Wortanfang:

ідея, інтернаціональний, Ісландія, Індія, інструкція, Іспанія.

2. Am Wortende **-ія**:

хімія, артерія, Греція, філологія, астрономія, морфологія, патологія, цивілізація, індустрія.

3. Nach einem Konsonanten vor einem Vokal:

геніальний, матеріал, радіус, триумф, клієнт, аудієнція, Біаріц, асоціація, діалектика, Віардо, аксіома, діаграма, діаспора.

4. Nach einem Konsonant in Personennamen und geographischen Eigennamen:

Ціцерон, Тиціан, Капрі, Едінбург, Міссісіпі, Анрі, Нагасаки, Сочі, Ніл, Сідней, Лісабон.

5. Am Wortende nach einem Konsonanten in den undeklienierbaren Wörtern:

таксі, мерсі, колібрі, візаві, журі, попури, парі.

6. In allen Fällen nach **б, п, в, ф, м, г, г, к, х, л, н** vor einem Konsonanten:

кіно, гімн, фінанси, бізнес, академік, хірург, архів, філармонія, графік, гігант, Гібралтар пілот, ніша, логічний, республіка, кілограм. *Aber:* миля, спирт, кинджал.

Der Vokal і

Nach einem Vokal:

мозаїка, прозаїк, наївний, руїна, теїн, Ізмаїл, Каїр.

Der Vokal и

1. Nach **д, т, з, с, ц, ж, дж, ч, ш, р** vor einem Konsonanten:

тип, директор, диплом, система, цифра, джінси, позиція, фабрика, ширма, стимул, інститут, методика.

2. In geographischen Namen auf **-ида, -ика**:

Америка, Африка, Антарктика, Флорида, Мексика, Антарктида, Балтика, Арктика, Адріатика, Корсика, Антлантида.

3. In geographischen Namen nach *Zischlauten*:

Алжир, Вашингтон, Чилі, Чикаго, Гемпшир, Вірджинія.

4. In geographischen Namen mit der Buchstabenkombination **-ри**:

Рим, Великобританія, Париж, Мадрид, Рига.

5. In den Suffixen **-ир, -ист, -изм** wird **и** geschrieben:

дантист, тероризм, марксист, фінасист, шовініст.
Aber: спеціаліст, піаніст, плюралізм.

6. Nach traditioneller Aussprache in manchen geographischen Namen:

Вавилон, Братислава, Бразилія, Китай, Єгипет, Сирія, Ватикан,
Аргентина, Сицилія, Тибет, Скандинавія, Пакистан, Сардинія,
Бастилія, Палестина, Єрусалим.

ANHANG 4

Die Endungen -а (-я) und -у (-ю) im Genitiv Singular

Männliche Substantive auf Konsonanten, die im Genitiv Singular die Endung -а (-я) haben

1. Personennamen, Eigennamen (Vornamen und Familiennamen):
студент—студента, професор—професора, інженер—інженера,
Богдан—Богдана, Гнатюк—Гнатюка, Гриць—Гриця.
2. Tiernamen, Baumnamen:
вовк—вовка, ведмідь—ведмедя, кінь—коня, дуб—дуба,
ясен—ясена (und яшень—ясеня).
3. Bezeichnungen für Gegenstände:
ніж—ножа, малюнок—малюнка, портфель—портфеля, стіл—стола
(und столу).
4. Städtenamen:
Київ—Киева, Париж—Парижа, Відень—Відня, Лондон—Лондона,
Львів—Львова, Каїр—Каїра, Багдад—Багдада, Бостон—Бостона.
5. Andere geographische Namen mit Betonung auf der letzten Silbe:
Дніпро—Дніпра, Донець—Дінця, Орел—Орла.
6. Substantive, die Maßeinheiten (Länge, Gewicht, Zeit usw.) bezeichnen:
грам—грама, метр—метра, місяць—місяця, тиждень—тижня
(aber: рік—року, вік—віку).
7. Monatsnamen und Wochentage:
понеділок—понеділка, вівторок—вівторка, листопад—листопада.
8. Die Namen des Geldes:
долар—долара, шилінг—шилінга, фунт—фунта, динар—динара
und auch: десяток—десятка, мільйон—мільйона, мільярд—мільярда.
9. Fremdsprachige Terminologie und auch ukrainische linguistische Terminiologie:
атом—атома, конус—конуса, синус—синуса, трикутник—трикутника;
іменник—іменника, відмінок—відмінка, додаток—дodatка,
прислівник—прислівника (aber: вид—виду, рід—роду, синтаксис—
синтаксису).

10. Bezeichnungen für Fahrzeuge:

автомобіль—автомобіля, трактор—трактора.

**Männliche Substantive auf Konsonanten,
die im Genitiv Singular die Endung -y (-ю) haben**

- Einige Substantive, die Stoffe, Materialien, Lebensmittel und Speisen bezeichnen:
водень—водню, кисень—кисню, бетон—бетону, асфальт—асфальту,
борщ—борщу, мед—меду, сир—сиру (aber: хліб—хліба).
- Sammelnamen:
оркестр—оркестру, ансамбль—ансамблю, каталог—каталогу,
сад—саду, парк—парку, хор—хору, текст—тексту, товар—товару.
- Bezeichnungen einiger Pflanzen:
бузок—бузку, барвінок—барвінку, горох—гороху.
- Bezeichnungen für Bauten, Anlagen und Räume:
завод—заводу, поверх—поверху, зал—залу, дах—даху,
вокзал—вокзалу, майдан—майдану, світ—світу, уривок—уривку
(aber: гараж—гаража, млин—млина, мост—моста (und мосту),
паркан—паркана (und паркану)).
- Bezeichnungen für Institutionen:
університет—університету, інститут—інституту, комітет—комітету,
фонд—фонду.
- Bezeichnungen für Naturerscheinungen und Gefühle:
дощ—дощу, мороз—морозу, холод—холоду, вітер—вітру, вогонь—
вогню, біль—болю, гнів—гніву, страх—страху.
- Fremdsprachige Substantive:
аналіз—аналізу, синтез—синтезу, роман—роману, стиль—стилю,
сюжет—сюжету.
- Bezeichnungen für Spiele und Tänze:
футбол—футболу, теніс—тенісу, волейбол—волейболу, хокей—
хокею, вальс—вальсу, танець—танцю (aber: гопак—гопака).
- Bezeichnungen für Abstrakta:
біг—бігу, грип—грипу, екзамен—екзамену, інтерес—інтересу, крик—
крику, прогрес—прогресу, рух—руху, хист—хисту, світогляд—
світогляду.

ANHANG 5

Allgemeine Redewendungen und Ausdrücke

1. Хто ви за фахом?	<i>Was sind Sie von Beruf?</i>
2. Ви одружені?	<i>Sind Sie verheiratet?</i>
3. Так, я одружен-ий (-а) Ні, я неодружен-ий (-а)	<i>Ja, ich bin verheiratet. Ich bin ledig.</i>
4. Дозвольте зайті (спитати, звернутися з проханням).	<i>Darf ich eintreten, (fragen, Sie um etwas bitten).</i>
5. Дуже люб'язно!	<i>Das ist sehr nett.</i>
6. Вибачте, що турбую Вас (що я запізнився, -лася)	<i>Entschuldigen Sie bitte die Störung (meine Verspätung).</i>
7. Дуже дякую за Ваше запрошення.	<i>Besten Dank für Ihre Einladung.</i>
8. Мені дуже шкода.	<i>Es tut mir leid.</i>
9. Нічого, нічого!	<i>Macht nichts.</i>
10. Я тієї ж думки.	<i>Ich bin derselben Meinung.</i>
11. Я згоден (згодна).	<i>Ich bin einverstanden.</i>
12. Це мені влаштовує.	<i>Das ist mir recht.</i>
13. Ви маєте рацію.	<i>Sie haben recht.</i>
14. На жаль я дуже зайнят-ий (-а).	<i>Leider bin ich sehr beschäftigt.</i>
15. Ні в якому разі.	<i>Keinesfalls.</i>
16. Такá прікрість!	<i>Das ist unangenehm!</i>
17. Пробачте, що турбую.	<i>Verzeihen Sie meine Störung.</i>
18. Бажаю Вам швидше відужати.	<i>Ich wünsche Ihnen baldige Besserung.</i>
19. Дуже вдячн-ий(-а) за Вашу увагу.	<i>Besten Dank für ihre Aufmerksamkeit.</i>
20. Поздоровляю Вас (тебе) з Новім роком (з днем народження)!	<i>Ich gratuliere Ihnen (dir) zum Neuen Jahr (zum Geburtstag)!</i>
21. Щасливого Різдва!	<i>Frohe Weihnachten!</i>
22. Веселих свят Великодня!	<i>Frohes Osterfest!</i>

Lösungen

Lektion 1

а	син <i>m</i>	мед <i>m</i>			
а _	небо <i>n</i>	кава <i>f</i>	місто <i>n</i>		
_ а	вікно <i>n</i>	кіно <i>n</i>	Степан <i>m</i>	вино <i>n</i>	фонтан <i>m</i>
_ а _	кімната <i>f</i>	Оксана <i>f</i>	будинок <i>m</i>	аптека <i>f</i>	
_ _ а	стадіон <i>m</i>				

9. Тато тут? Так, тато тут. А де мати? Мати вдома. Небо тут? Ні. Максим студент, і Оксана студентка. Де мати і тато? Вони вдома.

Lektion 2

а	текст	це	сад	цирк
а _	батько	море	фото	треба . дзвоник
	цукор	цифра		
_ а	весна	перо	фонтан	зима
_ а _	професор	писати	немає	
_ _ а	робітник			

- m, m, f, f, n, m, n, f, m, f, m, m, f, m, n.*
- Воно тут. Вона там. Вони вдома. Він тут. Вони там. Вона он там. Він там. Воно тут. Вона там. Вони є тут. Вона вдома. Він тут.
- Wo sind Galyna und Anton? Sie sind zu Hause. Wo ist das Haus? Es ist dort. Das ist die Universität. Jetzt ist eine Unterrichtsstunde dort. Hier sind ein Student und eine Studentin. Das sind Maxim und Kateryna. Maxim, ist die Landkarte hier? Ja, Kateryna, es gibt die Landkarte hier. Dort ist Odessa. Und wo ist das Meer? Man muß das beantworten. Das Meer ist dort. Jetzt muß man schreiben, wo die Universität und das Institut sind.

8. Це сад. Там фонтан. Де вода? Вода от. Це дерево. Там є квітка. Тут інститут. Де папір і текст? От папір, і он текст. Катерино, треба писати! Де карта? Вона тут. Петре, треба відповідати! Це море й місто Одеса.

Lektion 3

3.

Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _

Брат, твій, йду, йдуть, парк.

Тато, тихо, треба, кава, знати, разом, їдуть, карта, знаєш.

Іду, водій, урок, сестра, куди, вікно, Олег.

Слухати.

Автобус, додому, будинок, Олеся.

Україна.

7. Знати, жити, брати (siehe S. 15).

Працюю, працюєш, працює, працюємо, працюєте, працюють.
Слухаю, слухаєш, слухає, слухаємо, слухаєте, слухають.

8. Це Україна, й тут Київ. Це моє місто. Мій брат студент. Де він? Він тут. Хто це? Це моя сестра Оксана. Куди вона йде? Вона йде додому. Там Антон. Це її брат.

9. Wer ist sie? Sie ist eine Studentin. Und wer ist er? Er ist auch ein Student. Wir gehen zusammen nach Hause. Und wer ist zu Hause? Zu Hause sind meine Mutter, mein Vater, meine Schwester und meine Oma.

Jetzt ist eine Unterrichtsstunde. Man muß zuhören und schreiben. Hier sind Marijka und Taras. Und Iwan? Nein, er ist zu Hause. Gibt es hier Papier? Ja. Und eine Landkarte? Es gibt keine.

Lektion 4

3.

Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _

Клас, хліб, стіл.

Слива, масло, атлас, тепло, літо, любиш, лікар.

Альбом, стілець, Василь, футбол.

Слухати, вулиця, лекція, літера.

Любити, Олеся.

Факультет.

Телевізор, будівельник.

4. Siehe Tabelle S. 22.

7. Іде, беремо, купує, слухають, живе, працюєш, питає, відповідає, знає.

10. Це аудиторія. У нас лекція (ми маємо лекцію). Там є карта. Олеся показує, де Київ. Наше місто – Харків. Я знаю теж, де Одеса.

Петро питає: Де мій портфель? Василь відповідає: Твій портфель тут. Я беру мій портфель і йду додому. Оля бере атлас.

Тут Степан та Іван. Степан лікар, а Іван студент. Зараз він має лекцію.

Lektion 5

4.

Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _ Л _ _ _

Синій, школа, трохи, фото, тепло, люблять, літо.

Гора, альбом, сиджу.

Пишете.

Високий, учитель, будую, читаю, працюєш, вивчаю.

Продавець, молоко.

Розуміють, телевізор, незабаром, розмовляти, купувати.

Математика, журналістика.

Відповідаєш, перекладати.

8. Розмовляти, сидіти (siehe S. 30–31).

Читаю (вивчаю), читаєш, читає, читаємо, читаєте, читають.

11. Вона розмовляє по-англійському (-ськи). Студент читає текст. Його брат ще малий. Де університет? Ви розумієте по-французьки (-зькому)? Він має сестру. У вас є підручник? Мій тато – учитель. Куди він іде? Його мати – лікарка.

Lektion 6

5. Повторюю, повторюєш, повторює, повторюємо, повторюєте, повторюють.

Перекладаю (розповідаю, викладаю), перекладаєш, перекладає, перекладаємо, перекладаєте, перекладають.

Стою, стоїш, стоїть, стоїмо, стоїте, стоять.

7. Читає, таке, моя, наш, сидять, працюють, українську мову, маленька, велика, перекладає на німецьку мову, бере, пише.

8. Професор питає, а (й) студенти відповідають. Ваша мати працює? Так, вона лікарка. Тут є підручник, зошит і олівець. Його брат студент. Він вивчає медицину. Хто там стоїть? То моя сестра. Що він читає? Він читає текст. Ми вчимося у Віденському університеті.
10. Учителька, відповідати, студентка, погано, мати, працювати, брати, дівчина, маленький, учень, жінка.

Lektion 7

6. Чиє місто Відень? Чий брат тут працює? Чий батько учитель? Чий гість іноземець? Чия мати викладає чеську мову? Чиє ім'я Олесь? Чия сестра студентка? Чиє місто дуже гарне? Чия лекція починається? Чиї книжки старі? Чия подруга його сестра? Чий зошити нові та гарні?
7. Вчу, вчиш, вчить, вчимо, вчите, вчать. Святкую, святкуєш, святкує, святкуємо, святкуєте, святкують. Відпочиваю, відпочиваєш, відпочиваємо, відпочиваєте, відпочивають.
12. Чий професор перевіряє домашні завдання? Я проводжу свої канікули вдома. Хто тут працює? Моя вулиця широка та зелена. У суботу я їду додому. Тарас Шевченко – видатний поет. Хто стоїть тут ліворуч? Чий словник тут лежить? Тиждень починається у понеділок. Хто такий Іван Франко?

Lektion 8

2. Паризький, радісний, французький, ризький, щасливий, чеський, тижневий, празький.
3. Австрієць, австрійка. Віденець, віденка. Американець, американка. Киянин, киянка. Німець, німкеня. Норвежець, норвежка. Англієць, англійка. Італієць, італійка. Швейцарець, швейцарка.
5. Гарно, по-українському(-ськи), добре, погано, цікаво, зелено, по-німецьки(-ому), по-італійському(-ськи).
9. Берлінка, іноземна (мова), канадець, віденка, киянин, новий (молодий), вечір, відпочивати, гарно, завтра, холодно, німкеня, чешка, тепло, сидіти, відповідати.
10. Розмовляти, мати, як ся маєш, тепер, учениця, сім'я, дякую, я маю, здрастуй.

Lektion 9

1. Сім'ї, прізвища, сестри, вірші, книги, роки, лекції, міста, пам'ятники, аудиторії, батьки, товариші, викладачі.
3. Два брати, три книги, одну мову, чотири зошити, три студенти, дві учениці, чотири роки.
4. Зна- (2), розповіда- (2), вивча- (2), люби- й любл-, додава- й дода-, проси- й прос-, бачи- й бач-.

Lektion 10

1. Сніданку, батька, обіду, ранку, учителя, завдання, дня, тижня, листа, поверху, вірша.
2. Підручника, кави, української мови, часу, музики, класики, варення, хліба, свята.
5. Іду, ходять, ідемо, ходите, іде, ходити, іде.
6. Снідаю, снідаєш, снідає, снідаємо, снідаєте, снідають. Роблю, робиш, робить, робимо, робите, роблять. Зустрічаюсь (вітаюсь, сподіваюсь), зустрічаєшся, зустрічається, зустрічаємось, зустрічаєтесь, зустрічаються.
7. Одягатися, зустрічаються, починається, вітається, прокидатися, закінчуються, дивимось, посміхається, продовжується.
9. Свої, мій, його, свій, її, вашому, свою, його. (*Es gibt auch andere Möglichkeiten*).
10. Звичайно я встаю дуже рано. Де ви снідаєте? Ви йдете до університету чи йдете пішки? Лекції закінчуються увечері. Скільки годин ви працюєте? Коли ви йдете спати?
12. Вечеряти, опівдні, уночі, (час) вставати, пізно, робочий (день), легкий, ранок, чоловік, іноземна (мова), лікарка, молодший, відпочивати, питати, дівчина, позавчора.

Lektion 11

1. В університеті, на уроці, в Австрії, у квітні, у бібліотеці, на вулиці, у цьому семестрі.
2. На сході, у театр, у середу, у березні, в аудиторію, у розклад, в Україні, на стадіон, у суботу, в неділю, в ліс, в гори.
4. Дивиться, бачив, дивитися, дивиться, бачив.
6. Одинадцять вересня тисяча дев'ятсот сімдесятого року, сьоме січня тисяча дев'ятсот сімдесят п'ятого року, сімнадцять серпня тисяча дев'ятсот сорокового року, шістнадцять червня тисяча дев'ятсот

8. тридцять восьмого року, тринадцяте липня тисяча дев'яносто дев'яносто першого року, п'яте червня тисяча дев'яносто сорок п'ятого року.
9. Заповняю (забуваю, пам'ятаю), заповняєш, заповняє, заповняємо, заповняєте, заповняють. Використовую, використовуєш, використовуємо, використовуюте, використовують.
13. – Wasyłku, hast du den heutigen Stoff gut verstanden?

~ Ja.

– Und worüber haben wir gesprochen?

~ Sie haben uns die ganze Stunde gesagt, daß wir still sein sollen (ruhig sitzen müssen).

Lektion 12

- З Франції, до школи, з підручника, до Києва, у брата, до вечора.
- До нього, мені, на нього, до нього, з ним, нас, до нього, для неї, з тобою, у неї, тобі, за нього, з нами, ним, з нею.
- Була (буде) сестра. Був (буде) лікарем (Instr.) Був (буде) грип. Було (буде) холодно. Були (будуть) питання.
- Pers., Poss., Pers., Pers., Pers., Pers., Poss., Pers., Pers., Poss., Poss., Pers., Pers., Pers., Pers., Poss., Pers.
- Мусять – мусили, хочуть – хотіли, можете – могли, хоче – хотів, може – могла, мусить – мусив.
- У літньому семестрі, вісім студентів, у наступному році; ні, я не маю часу, його брата, чеської мови, декілька студентів.
- Пам'ятай, пам'ятаймо, пам'ятайте! Знай, знаймо, знайте! Їж, їймо, їжте! Продовжуй, продовжуймо, продовжуйте! Вітайся, вітаймось, вітайтесь! Пий, пиймо, пийте! Дивись, дивімось, дивіться! Спи, спімо, спить.
- П'ять хвилин на другу. За п'ять хвилин одинадцять. За чверть одинадцять. Сімнадцять хвилин на третю. Тринадцять хвилин на одинадцять. Пів на третю. За чверть дев'ять. Двацять хвилин на п'яту. За п'ятнадцять хвилин восьма. За десять хвилин сьома. Пів на другу. Двадцять сім хвилин на восьму. Двадцять п'ять хвилин на сьому. Шість хвилин на четверту. Десять хвилин на одинадцять. Двадцять сім хвилин на десяту.
- У п'ятнадцять хвилин на восьму. За двадцять п'ять хвилин до восьмої. О восьмій годині. О пів на першу. О шостій годині. О пів на дванадцять.

- Василію, пані, Надіє, Андрію, батьку, сестро, сину, Георгію, Сабіно, Степане, дубе, мамо, Петре, товаришу, Миколо, колего, поле, друже, Галю.
- Яку іноземну мову ти вивчав у школі? Мій брат працює вісім годин у день. Розгорніть, будь ласка, підручники на тридцять п'ятій сторінці. Оксана прийшла додому за чверть до четвертої. Його годинник іде точно.

Lektion 13

- Без словника, посеред стола(-у), у портфель, під Різдва, про подорож, над хмари, через 15 хвилин, на Хрещатик.
- Лікарем – лікарями, життям – життями, товаришем – товаришами, знанням – знаннями, людиною – людьми, сльозою – сльозами (сльозами), колегою – колегами, постаттю – постатями, обличчям – обличчями, наміром – намірами, вдачею – вдачами, краєм – краями, славою – славами.
- Моїм олівцем, цим потягом, цим заводом, густим лісом, своєю сестрою, відомим поетом.
- Славен, певен, дрібен, зелен, повен.
- Лагідніший, вищий, довший, зеленіший, нижчий, легший, ширший, гарніший, менший, більший, веселіший.
- Für sich kaufen, sich fragen, für sich selber interessieren, sich sehen, für sich kochen, mit sich selbst beschäftigen.
- Іти, бігати, водить, веде, пливе, носять, літають, плавати.
- Дівчинка біжить до матері. Куди ви йдете? Я йду до університету. Учитель водить учнів містом. Мій знайомий розповів мені багато цікавого про себе. Він зараз у себе вдома? Його брат володіє українською мовою дуже добре. Всі студенти захоплюються цією п'есою. Сестра молодша за брата.
- Es ist nicht leicht – sagt man –, für zwei Familien zu leben, aber es ist noch schwieriger, für zwei Seelen zu leben.
- Was ist ein Schicksal: es nimmt und gibt nicht, Was ist ein Weg: einmal Hagebutten, einmal Schlehdorn, Wenn ich Puschkin (selbst anonym) sein könnte, Dann könnte ich an einem wundervollen Abend (vielleicht) Frau Kern treffen.

Lektion 14

1. Князеві Володимирі, своїм батькам, твоєму (твому) другові, київській рідні, Богдану, композиторові Лисенку, моїй сестрі, батькові, школярам.
3. Перед, під, з, між, над, між, над.
4. Чоловіків, чоловікова, -е, -і. Ольжин, -а, -е, -і. Тарасів, Тарасова, -е, -і. Товаришів, товаришева, -е, -і. Миколин, -а, -е, -і. Татів, татова, -е, -і. Мамин, -а, -е, -і. Братів, братова, -е, -і. Анріїв, Андрієва, -е, -і. Надійчин, -а, -е, -і. Аскольдів, Аскольдова, -е, -і. Дніпрів, Дніпрова, -е, -і.
5. Я – Богданова сестра. Ми – Петренкові діти. Я – Галинина сестра. Я – Сашкова бабуся. Я – Тарасів товариш. Це був Київ град (місто). То був Сосюрин вірш.
6. Давній (старий, головний, зелений, цікавий, привітний, червоний) давніший, більш (менш) давній, найдавніший, якнайдавніший, щонайдавніший, найбільш (найменш) давній, давніший за всіх (за все), від усіх, над усе.
Широкий: ширший, найширший ...
Крутий: крутіший, найкрутіший ...
7. Той, ця, цю, ту, та, те, цій.
9. Блукатимемо, гулятимуть, ходитимуть, відвідуватимуть, писатиму, подорожуватиме, чекатиму, працюватиме.
12. – Коли ви їдете до Києва?
~ Післязавтра.
– Ви їдете потягом чи летите?
~ Я подорожую літаком.
– Скільки годин летить літак до Києва?
~ Точно не знаю. Гадаю – дві години.

Lektion 15

1. Професорові, новий фільм, річок, іноземними мовами, домашнього завдання, одну годину, сестрі.
2. У, з, на, до, на, після, до, у, про, о, до, у.
3. У, в, на, у, на, на, у, на, на (у), на.
5. Гарніше, найгарніше (щонайгарніше, якнайгарніше). Швидше, найшвидше. Точніше, найточніше. Раніше, найраніше. Темніше, найтемніше. Тепліше, найтепліше.
6. Недок. в., док. в., док. в., недок. в., док. в., док. в., док. в., недок. в., док. в.

7. Працюючий (-а, -е, -і), свідчачий, виникаючий, шукаючий, думаючий, розповідаючий, повертаючийся, живучий, питаючий, говорячий, приїжджаючий, прагнучий.
9. Стемнілий, зблідлий, пожовклий, зазеленілий, посивілий, осиротілий.

Lektion 16

1. Жити, сім'я, товариш (колега), оселя, гадати, хтось, славетний, батьків, швидко (невдовзі), фах, дістатися. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
2. Ранній, минулий, позаду, старий, широкий, уранці, молодший, їхати, передмістя, вдома, осінній. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
3. Жити, життєвий. Радий, радість. Писати, письменник. Учити, учень, учитель. Гордитися, гордий. Женитися. Техніка, технічний, політехнічний. Далекий, далеко, далечінь. Вітатися, привітання. Уважний. Дарувати, даруйте! подарований. Мороз, морозиво. Задуматися, задум. Мешкання, мешканець. Простір, простиратися. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
4. Край + вид, машина + будувати, десятий + поверх, час + писати, новий + селитися, психологія + лінгвістика.
5. Зрадіти, побачити, познайомитися, затримати, спитати, сказати, повернутися, зробити, роздивитися. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
6. Назвати, викликати, побувати, вивчити, звикати, вкритися, розповідати, стемніти, бачити, казати, женитися, взяти, заспівати. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
7. Закінчений, куплений, доданий, сказаний, попитаний, зроблений, написаний, принесений, перечитаний, стертий.
8. Працювати, посивіти, збліднути, прочитати, пожовкнути, сказати, закласти.
11. – Wenn du bei anderen Leuten (zu Besuch) bist, sollst du dich nicht über den ganzen Tisch beugen. Hast du etwa keine Zunge?
~ Doch! Aber meine Arme sind länger ...

Lektion 17

1. Вузький, киянин, новий (молодий), прабаба, село, святковий, тьма-тьмуца, мати, перший, закінчуватися, східний, дідусь, старовинний.
2. Як відомо, зрозуміло, дякувати Богові, може, до речі, говорять старі люди.

3. Знаходиться, рід (народ), багато (зелені), будинок (будівля), невдовзі, кожного тижня, батьки, миленький (милий), повинні піти, зайти. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
4. Привітання, вітальня. Жарт, жартівливий. Розуміти, розум, розумний. Захоплюватися, захоплення. Геологія, геологічний. Киянин, киянка, київський. Місцевий, міський. Листуватися. Тижневий. Жити, життя. Міцний, міць. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
5. Розповідати, приносити, написати, вивчити, обійняти, злетіти, зрозуміти, перерахувати, складати, прочитати, запитати, пообіцяти, привітатися. (Es gibt auch andere Möglichkeiten).
7. Лист, який написала Надія. Склад, котрий несе наголос. Дерева, що (які) позеленіли. Хлопчик, який (що) спав на сонці. Лист, котрий Леся вчора одержала. Словосполучення, які (котрі) вживались у тексті.
10. Братик, столик, стільчик, дідусь, татусь, будиночок, листочок, котик, дворик, синачок.
14. – Warum bist Du so traurig?
~ Lernen, lernen, lernen ... von morgens bis abends, nichts als lernen ...
– Und wie lange studierst Du schon?
~ Morgen beginne ich .... (zu studieren).

Lektion 18

Завдання до вірша.

2. Ніхто (ні у (до) кого, ні з ким ...).
3. Зрання (присл. часу), тихо, легко (присл. способу дії).

Завдання.

2. Eine Sache der Erfahrung, nicht außer acht lassen, anders gesagt, nicht außer acht lassen, insbesondere (im einzelnen), zustatten kommen, eigentlich, es ist noch nicht Zeit, ob es nicht besser ist.

Вправи.

1. Читали, писали, вивчали, справлятиме, запросив, повертався (і повернувся), подарував, розповіла, задзвонив, кинулись, вивчатиме.
2. Познайомились, братися, зрозуміти, читати, рушили, починались, попрацювали, відпочити, розповіли, одержали, писав.

4. Згадуючи – згадавши, розуміючи – зрозумівши, підтимуючи – підтримавши, лишаючись – лишившись, працюючи – попрацювавши, читаючи – прочитавши, володіючи – оволодівши, приєднуючись – приєднавшись.

7. Дуже цікаво! Під час перерви однієї театральної вистави зустрілись два критики. Один позіхнув. – Я хотів це теж сказати, – зазначив другий.

Ти помиляєшся! Він: Добрий день, Еріко! Чи можу зайти до тебе сьогодні ввечері? Вона: Так, Херберте, приходь о сьомій годині!

Він: Херберт? Ти помиляєшся. Я зовсім не Херберт. Вона: Нічого! Я теж не Еріка.

Lektion 19

Завдання.

3. Центр, забути, недавно, діти, відповісти, правило, рідше.
4. Державний, держати. Вживання, вжитий. Думати, дума. Український, українець, українка. Пояснити, ясний. Точний, уточнити, уточнення. Винятковий. Несправедливий, правда.

Вправи.

1. Не пояснив, бачити, закінчила, вживає, приїхав, згадати, постало.
3. Після того (коли) він не одержав відповіді, він замовк. Коли друзі поволі йшли парком, вони розповідали один одному новини. Коли я почув гомін на вулиці, я подивився у вікно. Коли вони працювали на далекій півночі, то часто мріяли про повернення до України. Коли мій син робить домашні вправи, він завжди слухає музику. Коли йдеш по вулицях Одеси, згадуєш південні приморські міста Європи.

Lektion 20

Вправи.

2. Не виходьте, вживайте, написати, працювати, зустрітись, розгорніть, спитай (-те).

WÖRTERVERZEICHNIS UKRAINISCH – DEUTSCH

Hinweise für die Benutzung

Das Wörterverzeichnis enthält rund 2000 wichtige Wörter der modernen ukrainischen Schriftsprache und ist vor allem für den deutschsprachigen Benutzer bestimmt. Es wird in erster Linie die Bedeutung des ukrainischen Wortes direkt und unabhängig vom Kontext übersetzt.

Bei den deutschen Übersetzungen werden Synonyme durch ein Komma, verschiedene Bedeutungen durch ein Semikolon voneinander getrennt.

Die ukrainischen Wörter sind alphabetisch geordnet. Die Betonung wird durch einen Strich über dem Vokal der Tonsilbe angegeben. Zwei Striche in einem Wort bezeichnen zwei Möglichkeiten der Betonung.

Den meisten Wörtern sind grammatikalische Angaben beigelegt, z. B. Wortart, Konjugation, Aspekt, adjektivische Endungen etc.

Bei *Substantiven* sind die Angabe des Geschlechts, des Genitiv Singular und des Nominativ Plural hinzugefügt. Falls nach dem Substantiv statt zwei Endungen (z. B.: альбом *m.* -а, -и), nur eine (z. B.: лампа *f.* -и) oder gar keine (z. B.: знання *n.*) steht, bedeutet das: Genitiv Singular = Nominativ Plural oder (zweites Beispiel) Nominativ Singular = Genitiv Singular = Nominativ Plural.

Bei *Adjektiven* steht die Form des Nominativ Singular Femininum, des Nominativ Singular Neutrum sowie des Plurals.

Bei *Verben* werden Angaben zur Konjugation und zum Aspekt gemacht. Als erstes wird in der Regel der *unvollendete* (imperfektive) Aspekt genannt, der *vollendete* (perfektive) – eine von mehreren möglichen Formen – wird nach einem Komma angegeben. Ein Schrägstrich (/) trennt in manchen Verben den Teil ab, von dem die Präsensformen gebildet werden. Diese Angabe ist nur dann gemacht worden, wenn sich eventuell Schwierigkeiten für den Benutzer ergeben hätten.

Abkürzungen

<i>m.</i>	Maskulinum, männlich	<i>Partiz.</i>	Partizip
<i>f.</i>	Femininum, weiblich	<i>unveränd.</i>	unveränderlich
<i>n.</i>	Neutrum, sächlich	<i>undekl.</i>	undekliniert
<i>Sg.</i>	Singular	<i>Präd.</i>	Prädikativum
<i>Pl.</i>	Plural	<i>Gram.</i>	Grammatik
<i>Adv.</i>	Adverb	<i>Komp.</i>	Komparativ
<i>Pron.</i>	Pronomen	I	e-Konjugation
<i>Präp.</i>	Präposition	II	и-Konjugation
<i>Konj.</i>	Konjunktion	<i>v.</i>	vollendeter Aspekt
<i>Part.</i>	Partikel	<i>unv.</i>	unvollendeter Aspekt
<i>Zahlw.</i>	Zahlwort	<i>nur unv.</i>	nur unvollendeter Aspekt
<i>Schaltw.</i>	Schaltwort	<i>nur v.</i>	nur vollendeter Aspekt

Beispiele

дим <i>m.</i> -у, -и (männl., Gen. Sg., Nom. Pl.)	<i>Rauch</i>
книг/а <i>f.</i> -и (weibl., Gen. Sg. = Nom. Pl.)	<i>Buch</i>
обличчя <i>n.</i> (sächl., Nom. Sg. = Gen. Sg. = Nom. Pl.)	<i>Gesicht</i>
вікн/о <i>n.</i> -а (sächl., Gen. Sg.), вікна (Nom. Pl.)	<i>Fenster</i>
вказівк/а <i>f.</i> -и, -и (weibl., Gen. Sg., Nom. Pl.)	<i>Hinweis; Zeigestock</i>
займенник <i>m.</i> -а, -и; <i>Gram.</i> (männl., Gen. Sg., Nom. Pl., Grammatik)	<i>Pronomen</i>
хмар/а <i>f.</i> -и (weibl., Gen. Sg. = Nom. Pl.); -ний -а, -е, -і (Adjektiv хмарний)	<i>Wolke; bewölkt</i>
метро <i>n.</i> <i>undekl.</i> (sächl., undeklinierbar)	<i>U-Bahn</i>
біл/ий -а, -е, -і (Adjektiv, männl. Form.; weibl., sächl., Pl.-Endungen)	<i>weiß</i>
відпочивати I , відпочити (e-Konjug., unv./voll. Aspekt)	<i>sich erholen</i>
ліку/вати I (e-Konjug., im Präsens: лікую, лікуєш...), вилікувати	<i>behandeln</i>
висіти II <i>nur unv.</i> (и-Konjug., nur unvollendeter Aspekt)	<i>hängen</i>
залеж/ати II (и-Konjug., im Präsens: залежу, залежиш...); -ність <i>f.</i> , -ності (Gen. Sg.)	<i>abhängen; Abhängigkeit</i>
скористатися <i>nur v.</i> (nur vollendeter Aspekt)	<i>ausnutzen, benutzen</i>
учора (вчора) <i>Adv.</i> (Adverb = Wortart)	<i>gestern</i>
авжеж <i>Part.</i> (Partikel = Wortart)	<i>freilich, sicher</i>

A a

a <i>Konj.</i>	<i>und, aber, jedoch, dagegen</i>
абéтк/а <i>f.</i> -и	<i>Alphabet</i>
абí Konj. (абíде, абíколи – Adv.)	<i>wenn, nur (beliebig wo, gleich wann)</i>
абíхто <i>Konj.+Pron.</i>	<i>wer (es) auch sei, gleich wer</i>
абíщо <i>Konj.+Pron.</i>	<i>was (es) auch sei</i>
абíякий <i>Konj.+Pron.</i>	<i>beliebig, gleich, was für ein oder</i>
абó <i>Konj.</i>	<i>Unfall, Panne, Störung</i>
авáр/ія <i>f.</i> -іі	<i>freilich, sicher, shon</i>
авжеж <i>Part.</i>	<i>Flugwesen, Luftfahrt, Luftflotte</i>
авіáц/ія <i>f.</i> -іі	<i>Österreicher</i>
австрі/ець <i>m.</i> -йця, -йці	<i>Österreicherin</i>
австрі́йк/а <i>f.</i> -и	<i>österreichisch</i>
австрі́йськ/ий -а, -е, -і	<i>Lebenslauf</i>
автобіограф/ія <i>f.</i> -іі	<i>Autobus</i>
авто́бус <i>m.</i> -а, -и	<i>Auto, Wagen</i>
автомобі́л/ь <i>m.</i> -я, -і	<i>Autor, Verfasser</i>
áвтор <i>m.</i> -а, -и	<i>ja, doch</i>
адже́ж <i>Part.</i>	<i>Adresse, Anschrift</i>
адрéс/а <i>f.</i> -и	<i>Schauspieler</i>
акто́р <i>m.</i> -а, -и	<i>Schauspielerin</i>
актрíс/а <i>f.</i> -и	<i>aber, sondern</i>
алé <i>Konj.</i>	<i>Allee</i>
алé/я <i>f.</i> -і	<i>Album</i>
альбо́м <i>m.</i> -а, -и	<i>Amerikaner</i>
америка́н/ець <i>m.</i> -ця, -ці	<i>Amerikanerin</i>
америка́нк/а <i>f.</i> -и	<i>amerikanisch</i>
америка́нськ/ий -а, -е, -і	<i>Engländer</i>
англи́/ець <i>m.</i> -йця, -йці	<i>Engländerin</i>
англи́йк/а <i>f.</i> -и	<i>englisch</i>
англи́йськ/ий -а, -е, -і	<i>Appetit</i>
апетíт <i>m.</i> -у, -и	<i>Apostroph</i>
апо́строф <i>m.</i> -а, -и	<i>Apotheke</i>
апте́к/а <i>f.</i> -и	<i>Armee, Bundesheer</i>
áрм/ія <i>f.</i> -іі	<i>Aroma</i>
арома́т <i>m.</i> -у, -и	<i>Artikel</i>
артíкл/ь <i>m.</i> -я, -і <i>Gram.</i>	<i>Architekt</i>
архіте́ктор <i>m.</i> -а, -и	<i>Architektur</i>
архіте́ктур/а <i>f.</i> -и	

атестат *т.* -а, -и
 атестат зрілості
 аудиторія *ф.* -ії
 афіш/а *ф.* -и
 ая́кже (авже́ж) *Part.*

Zeugnis, Urkunde
Reifezeugnis
Auditorium, Hörsaal
Anschlag
freilich, sicher

Б б

ба́б/а *ф.* -и, бабу́ся -і
 бага́т/ий -а, -е, -і
 багатолю́дн/ий -а, -е, -і
 багатопові́рч/ий -а, -е, -і
 бага́тств/о *п.* -а
 бадьо́р/ий -а, -е, -і
 бажа́н/ий -а, -е, -і
 бажáння *п.*
 бажáти I, побажа́ти
 базáр *т.* -у, -и
 байдикува́ти I, пробайдикува́ти
 ба́йдуже *Adv.* (мені ба́йдуже)
 ба́йдуж/ий -а, -е, -і
 ба́йдуж/ість *ф.* -ості
 ба́нка *ф.* -и
 бар/и́ти(ся) II, забарі́ти(ся)
 батьківщи́н/а *ф.* -и
 ба́тьк/о *т.* -а, -и; ба́тькі
 ба́чити(ся) II, побáчити(ся)
 бджо́л/а́ *ф.* -ї, -и
 без *Präp.* (ві́нятку, сума́ніву)
 бездога́нн/ий -а, -е, -і
 бе́зліч *Adv.*
 бе́рег *т.* -а, -ї
 бере́з/а *ф.* -и
 бере́гті I, збере́гті
 бере́з/ень *т.* -ня, -ні
 би́стр/ий -а, -е, -і
 бібліоте́к/а *ф.* -и
 бі́га/ти I, побі́гати
 бі́гти II, побі́гти
 бі́дн/ий -а, -е, -і

Großmutter
reich
dichtbevölkert, belebt
mehrstöckig
Reichtum, Vermögen
munter, frisch
erwünscht, willkommen
Wunsch, Lust
wünschen
Markt
faulenzen, Zeit vergeuden
das ist mir ganz egal
gleichgültig
Gleichgültigkeit
Glas
zögern
Heimat, Heimatland
Vater; Eltern
sehen, sich treffen
Biene
ohne (Ausnahme, Zweifel)
tadellos
Unzahl
Ufer, Küste
Birke
bewahren, aufheben, aufbewahren
März
geschwind, schnell
Bibliothek
laufen, rennen
laufen, rennen
arm, unglücklich

біл/ий -а, -е, -і
 бі́ля *Präp.*
 білі́в/ий -а, -е, -і
 біографі́я *ф.* -ії
 блакі́тн/ий -а, -е, -і
 близню́к *т.* -а, -ї
 близьк/ий -а, -е, -і
 блі́д/ий -а, -е, -і
 бо *Konj. + Part.*
 боротьба́ *ф.* -и
 борщ *т.* -у, -ї
 бо́я́тися II, побо́я́тися
 брат *т.* -а, -ї
 бра́ти I, взя́ти
 буди́н/ок *т.* -ку, -ки
 буди́ти II, розбуди́ти
 будівельн/ий -а, -е, -і; -ик *т.* -а, -и
 будівля́ *ф.* -і
 будува́ти I, побудува́ти
 бузо́к *т.* -ку́
 бу́ти I (im Präsens -е)
 бу́яти I
 бю́ро *п. undekl.*
 бю́ст *т.* -а, -и

в Präp.
 вага́ *ф.* -ї
 вага́тися I, завага́тися
 важк/ий -а, -е, -і
 важли́в/ий -а, -е, -і
 валі́з/а *ф.* -и
 варéник *т.* -а, -и
 варéння *п.*
 вар/и́ти II, зварі́ти
 вата́г/а *ф.* -и
 вбира́льн/я *ф.* -і
 вважа́ти I, вва́жити
 ввече́рі (увече́рі) *Adv.*

weiß
neben, an
blond
Biographie, Lebenslauf
blau, hellblau
Zwilling
nah, eng
blaß, bleich
da, weil; aber, doch
Kampf
Borschtsch
fürchten, Angst haben
Bruder
nehmen
Haus, Gebäude
aufwecken
Bau-, Baumeister
Bau, Gebäude
bauen
Flieder
sein
in hoher Blüte stehen; brausen
Büro, Amt
Büste

В в

in, an
Gewicht; Bedeutung
schwanken
schwer, schwierig, mühsam
wichtig, bedeutend
Koffer
Warenik
Konfitüre
kochen
Schar
Toilette
meinen, glauben
abends, am Abend

ввічлив/ий -а, -е, -і
 вгóлос (угóлос) *Adv.*
 вгорі (угорі); вгóру *Adv.*
 вдáча (удáча) *f. -і*
 вдень (удень) *Adv.*
 вдóма (удóма) *Adv.*
 везті І, привезті
 Вели́к/день *m. -дня*
 вели́к/ий -а, -е, -і
 вельмишанóвн/ий -а, -е, -і
 верба́ *f. -ї, -и*
 вередлі́в/ий -а, -е, -і
 véресен/ь *m. -я, -і*
 верта́ти І, верну́ти
 верта́тися І, поверта́тися
 véрхн/ий -я, -е, -і
 весéл/ий -а, -е, -і
 весел/і́ти(ся) ІІ, повеселі́ти(ся)
 véсело *Adv.*
 ве/сті́ (веду́) І, привесті́
 весь (увесь) *Pron.*
 вечéря *f. -і*
 вечéряти І, повечéряти
 véч/ір *m. -ора, -орі*
 вже *Adv.*
 вживан/ий -а, -е, -і
 вжива́ти І, вжи́ти
 взагалі́
 взаéмини *Pl.*
 взаéмн/ий -а, -е, -і
 взі́мку (узі́мку) *Adv.*
 взуття́ *Pl.*
 ви *Pron.*
 вибача́ти І, вибачити
 вивча́ти І, вивчити
 вівчє́ння *n.*
 ві́гляд *m. -у*
 вид *m. -а, -и; -у, -и Gram.*
 видáння *n.*
 видатн/ий -а, -е, -і
 видéлк/а *f. -и*

höflich
laut
oben, herauf, hinauf
Wesensart, Natur, Gemüt
am Tag(e)
zu Hause, daheim
fahren, bringen
Ostern
groß
sehr geehrt
Weide
launisch
September
zurückgeben
zurückkommen
ober
lustig, fröhlich
sich amüsieren, sich vergnügen
froh, zumute
führen, leiten
ganz
Abendessen
zu Abend essen
Abend
schon, bereits
gebräuchlich
gebrauchen, verwenden
im allgemeinen; überhaupt
Beziehungen
gegenseitig
im Winter
Schuhe
ihr, Sie
entschuldigen, verzeihen
lernen, erlernen
Lernen, Studium
Aussehen
Gesicht, Aussicht; Aspekt
Herausgabe; Ausgabe; Auflage
hervorragend, bedeutend
Gabel

виду́жу/вати І, ві́дужати
 викладáння *n.*
 викладáти І, ві́класти
 викладáч *m. -а, -і; -ка f. -и*
 викóну/вати І, ві́конати
 використóбу/вати І, ві́користати
 вимага́ти І
 вимóв/а *f. -и*
 вимóг/а *f. -и*
 виникáти І, ві́никнути
 винó *n. -á, -а*
 ві́нят/ок *m. -ку, -ки*
 ві́пад/ок *m. -ку, -ки*
 виража́ти І, ві́разити
 ві́раз *m. -у, -и*
 ви́ршу/вати І, ві́ршити
 ві́сити ІІ (ві́шу, ві́сиш ...) *nur unv.*
 вислóвлю/вати І, ві́словити
 ві́снов/ок *m. -у, -и*
 висóк/ий -а, -е, -і
 висот/á *f. -и*
 вистачáти І, ві́стачити
 ві́х/ід *m. -оду, -оди*
 вихідн/ий *m. (день) -óго, -і*
 виховáння *n.*
 вихóву/вати І, ві́ховати
 вишивáти І, ві́шити
 ві́шн/я *f. -і*
 ві́щ/ий -а, -е, -і; (ступі́нь) *Gram.*
 ві́втór/ок *m. -ка, -ки*
 від *Präp.*
 відзнача́ти І, ві́дзначити
 від'ї́жджáти І, від'ї́хати
 від'ї́зд *m. -у, -и*
 відмі́н/а *f. -и; Gram.*
 відмі́ню/вати І, прові́дмі́нювати
 відно́сини *Pl.*
 відобража́ти І, відобра́зити
 відóм/ий -а, -е, -і
 відповід/ь *f. -і*
 відпочивáти І, відпочі́ти

gesund werden
Unterricht
unterrichten
Hochschullehrer(in), Lektor(in)
ausführen, erfüllen
verwenden, benutzen
fordern, verlangen, erwirken
Aussprache
Forderung
entstehen; erscheinen
Wein
Ausnahme
Fall, Gelegenheit
ausdrücken
Ausdruck
entscheiden, beschließen
hängen
aussprechen, ausdrücken
Schlußfolgerung
hoch, groß
Höhe
ausreichen
Ausgang
Ruhetag
Erziehung
erziehen, aufziehen
sticken
Kirschbaum
höher, oben; Komparativ
Dienstag
von, ab, seit
feiern; bezeichnen
abfahren, abreisen
Abfahrt, Abreise
Unterschied; Deklination
deklinieren
Beziehungen, Verhältnisse
wiedergeben, widerspiegeln
berühmt, bekannt
Antwort
sich erholen (ausruhen), rasten

відпочи́н/ок *m.* -ку, -ки
 відпу́стк/а *f.* -и
 відро́дження *n.*
 відтво́рення *n.*
 відчи́няти I, відчи́нити
 відчува́ти I, відчу́ти
 війн/а́ *f.* -ї, -и
 вік *m.* -у, -ї
 вікн/о́ *n.* -а, -а
 віков/ий -а, -е, -і
 вільн/ий -а, -е, -і
 він *Pron.*
 вісім, вісімнадцять, вісімдесят
 вістк/а *f.* -и, -ї
 віта́льн/я *f.* -і
 віта́ння *n.*
 віта́тися I, привіта́тися
 віт/ер *m.* -ру, -рі
 вічн/ий -а, -е, -і
 вія *f.* -ї
 вія́ти I, повія́ти
 вказі́вк/а *f.* -и, -ї
 вла́д/а *f.* -и
 вла́сне *Schaltw.*
 вла́сн/ий (власти́в/ий) -а, -е, -і
 влашту́вати I, влаштува́ти
 влі́тку (улі́тку) *Adv.*
 вна́слідок *Präp.*
 вниз (уні́з) *Adv.*
 вночі (уночі) *Adv.*
 вну́трішн/ий -я, -е, -і
 вовк *m.* -а, -ї
 вог/о́нь *m.* -ню́, -ні
 вод/а́ *f.* -ї, -и
 вод/ий *m.* -ія, -її
 вокза́л *m.* -у, -и
 волóсся *n.*
 во́л/я *f.* -ї; -бов/ий -а, -е, -і
 вона́ *Pron.*
 восе́ні *Adv.*
 впе́рт/ий -а, -е, -і

Erholung, Rast
Urlaub
Wiedergeburt
Wiedergabe
aufmachen, öffnen
empfinden, spüren
Krieg
Leben, Lebenszeit
Fenster
uralt, jahrhundertlang
frei
er
acht, achtzehn, achtzig
Nachricht
Gästezimmer
Gruß, Begrüßung; Gratulation
grüßen, begrüßen
Wind
ewig
Wimper
wehen
Hinweis, Anweisung; Zeigestock
Macht, Gewalt
eigentlich
eigen
veranstalten, organisieren
im Sommer
infolge, zufolge
nach unten, herunter
nachts, in der Nacht
inner
Wolf
Feuer
Wasser
Fahrer
Bahnhof
Haar
Wille; willensstark, energisch
sie
im Herbst
hartnäckig, eigensinnig

впе́рше *Adv.*
 вплив *m.* -у, -и
 вплива́ти I, впли́нути
 впра́в/а *f.* -и
 вража́ти I, вразити
 вра́ження *n.*
 вранці (ура́нці) *Adv.*
 врахову́вати I, врахува́ти
 врэ́шті *Adv.*
 врод/а *m.* -и; -лівий -а -е, -і
 все-таки *Part.*
 вста́/вати I, вста́ти
 всю́ди *Adv.*
 втóm/а *f.* -и; -лен/ий -а, -е, -і
 втómлю/ватися I, втómитися
 вузьк/ий -а, -е, -і
 ву́лиц/я *f.* -ї
 ву́х/о *n.* -а
 вхі́д *m.* входу́, входи́
 входи́ти II, ввійти́
 вчén/ий *m.* -ого, -і
 вчійн/ок *m.* -ку, -ки
 вчо́ра (учо́ра) *Adv.*; -шн/ий -я, -е, -і

газéт/а *f.* -и
 га/й *m.* -ю, -ї
 га́луз/ь *f.* -і
 гара́зд *Adv.*
 гарн/ий -а, -е, -і
 гаря́ч/ий -а, -е, -і
 га́яти I, прога́яти (час)
 га́ються I, прога́ються
 геніа́льн/ий -а, -е, -і
 ге́ні/й *m.* -я, -ї
 географ/ія *f.* -її
 герб *m.* -а, -ї
 герó/й *m.* -я, -ї
 гірк/ий -а, -е, -і

zum ersten Mal
Einfluß
beeinflussen, einwirken
Übung
überraschen
Eindruck
morgens, am Morgen, früh
berücksichtigen
endlich; übrigens
Aussehen, Schönheit; schön, hübsch
doch, dennoch
aufstehen, sich erheben
überall
Müdigkeit; müde, erschöpft
müde werden, müde sein
eng, schmal
Straße, Gasse
Ohr
Eingang
hineinkommen
Gelehrter
Tat, Handlung
gestern, gestrig

Г р

Zeitung
Hain
Zweig, Branche
einverstanden; gut, passend
schön, gut
heiß, hitzig
Zeit vergeuden, Zeit verlieren
zögern
genial
Genie
Geographie
Wappen
Held
bitter

гірше *Adv.* (*Комп. v. погано*)
 гість *m.* гóст/я, -і
 глибóк/ий -а, -е, -і
 глянути I, поглянути
 гнів *m.* -у
 гніватися I, прогніватися
 говор/іти II, заговор/іти
 годін/а *f.* -и
 годинник *m.* -а, -и
 годі *inveränd.*
 голов/á *f.* -й, -и
 голóдн/ий -а, -е, -і
 гóлос *m.* -у, -й
 голуб/ій -а, -е, -і
 гопáк *m.* -а, -и
 горá *f.* -й, -и
 гóрд/ий -а, -е, -і
 гóр/е *n.* -я
 горіх *m.* -а, -и
 горóд *m.* -у, -и
 гостін/ець *m.* -ця, -ці
 гóстр/ий -а, -е, -і
 готóв/ий -а, -е, -і
 готу/вáти I, приготувáти
 гр/а *f.* -и
 грамáтик/а *f.* -и
 грáти(ся) I, погрáти(ся)
 гребін/ець *m.* -ця, -ці
 гре/к *m.* -а, -и; -чáнк/а *f.* -и
 грівн/я *f.* -і
 грéцьк/ий -а, -е, -і
 гроз/á *f.* -й, -и
 громадськ/ий -а, -е, -і
 громадян/ін *m.* -а, громадяни; -ка *f.* -и
 грóші *Pl.*
 грóб/ий -а, -е, -і
 грóд/ень *m.* -ня, ні
 грóди *Pl.*
 грóш/а *f.* -і
 гуляти I, погуляти
 гукáти I, гукну́ти

schlimmer
Gast
tief
blicken
Zorn
böse sein
sprechen, reden
Stunde
Uhr
genug
Kopf
hungrig
Stimme
blau, hellblau
Hopak (ukr. Tanz)
Berg
stolz
Kummer; Unglück
Nuß
Gemüsegarten
Geschenk
scharf
bereit, fertig
vorbereiten; kochen
Spiel
Grammatik
spielen
Kamm
Griechen, Griechin
Grywnja (ukr. Währung)
griechisch
Gewitter, Unwetter
öffentlich, sozial
Staatsbürger, Staatsbürgerin
Geld
grob
Dezember
Brust, Busen
Birne
spazieren
aufrufen, aufschreien

гурт *m.* -у (-á), -и
 гуртóm *Adv.*
 гуртóжит/ок *m.* -ка, -ки
 густ/ій -а, -е, -і

гáва *f.* -и
 гвалт *m.* -у
 гвалту/вáти I, загвалтувáти
 грáти *Pl.*
 грунт *m.* -у, -й
 гúдзик *m.* -а -и
 гúл/я *f.* -і

давальний (відмінок) *Gram.*
 да/вáти I, дáти
 давн/ій -я, -е, -і
 далéк/ий -а, -е, -і
 дáлі *Adv.*
 дармá *Adv.*
 дару/вáти I, подарувáти
 дáт/а *f.* -и
 датчáн/ин *m.* -а, -и; датчáнка *f.* -и
 дах *m.* -у, -й
 дбá/ти I, подбáти; -йлів/ий -а, -е, -і
 два, дванáдцять, двáдцять *Zahlw.*
 двéрі *Pl.*
 двір *m.* -óру(-а), -орі
 двісті *Zahlw.*
 двічі *Adv.*
 двоóрідн/ий (брат), -а (сестрá), -і
 де *Adv.*, *Part.*
 дев'ят/ь, -нáдцять, дев'яно́сто *Zahlw.*
 дедáлі *Adv.*
 день *m.* дня, дні

Menschenmenge, Gruppe;
Herde
gemeinsam
Studentenheim, Wohnheim
dicht; dick

Гг

Krähe
Geschrei, Lärm
schreien
Gitter
Boden
Knopf
Beule

Дд

Dativ
geben
 einstig, alt, ehemalig
fern, weit
weiter; dann
umsonst, vergebens
schenken
Datum
Däne, Dänin
Dach
sorgen, besorgen; sorgsam
zwei, zwölf, zwanzig
Tür
Hof
zweihundert
zweimal
Vetter, Cousin; Cousine
wo
neun, neunzehn, neunzig
allmählich, immer
Tag

дєрєв/o *n.* -а, -а
 дєржáv/a *f.* -и
 дєсyть *Zahlw.*
 дєхто *Pron.*
 дєщo *Pron.*
 дєяк/ий -а, -є, -і
 джерелó *n.* -á, джерéла
 дзєвн/íti II, продзєвн/íti
 дзєвн/íti II, задзєвн/íti
 дзєркaл/o *n.* -а, -áла
 див/ítися II, подив/ítися
 дівн/ий -а, -є, -і
 диву/вátися I, здиву/вátися
 диктáнт *m.* -у, -и
 дикту/вáти I, продикту/вáти
 дим *m.* -у, -й
 дитín/a *f.* -и, дítи; -ство *n.* -а
 дитyч/ий -а, -є, -і
 дíхати I, подíхати
 діалóг *m.* -у, -и
 дівчин/a *f.* -и, дівчáта *Pl.*
 дід(-усь) *m.* -а(-уся́), -й (-усі́)
 дієвідмін/a *f.* -и *Gram.*
 дізна/вátися I, дізнáтися
 дійсн/ий -а, -є, -і
 діяльн/ість *f.* -ості
 ді/яти I; діяч *m.* -á, -і
 для *Práp.*
 до *Práp.*
 добá *f.* -й, -и
 добрáніч!
 добрívечір!
 добрídєнь!
 добр/ий -а, -є, -і
 доброзíчлив/ий -а, -є, -і
 довг/ий -а, -є, -і
 довголítн/ий -я, -є, -і
 довіду/ватися I, довідáтися
 додаткóв/ий -а, -є, -і
 додóлу *Adv.*
 додóму *Adv.*

Baum
Staat, Macht
zehn
mancher, einige
etwas, einiges
gewiß
Quelle
klingen, läuten
läuten, anrufen
Spiegel
sehen, schauen
merkwürdig, erstaunlich
sich wundern
Diktat
diktieren
Rauch
Kind; Kindheit
Kinder-; kindisch, kindlich
atmen
Dialog
Mädchen
Großvater, Opa
Konjugation
erfahren
wirklich; gültig
Tätigkeit, Aktivität
handeln; funktionieren; Funktionär
für, zu
zu, nach, bis
24 Stunden, Tag und Nacht
gute Nacht!
guten Abend!
guten Tag!
gut
wohlwollend
lang
langjährig
erfahren, sich erkundigen; besuchen
zusätzlich
zu Boden
nach Hause

дóзв/іл *m.* -олу, -оли
 дóзвiлля *n.*
 дóзвoляти I, дóзвoлити
 дóки *Adv., Konj.*
 дóк/ір *m.* -óру, -óри
 дoкóнаний (вид) *Gram.*
 дoкoрyти I, дoкoрiти
 дoкyчáти I, дoкyчити
 дoлáти I, пoдoлáти
 дóл/я *f.* -і
 дoмáшн/ий -я, -є, -і
 дoмóвлен/ість *f.* -ості
 дóпoвiдь *f.* -і
 дoпoмáгати I, дoпoмoгти
 дoрiжк/a *f.* (у паркy), -и
 дoрóг/a *f.* -и
 дoрoг/ий -а, -є, -і
 дoрóсл/ий -а, -і
 дóсвiд *m.* -у, -и
 дóсить *Adv.*
 дóси *Adv.*
 дoслiдженнy *n.*
 дoслiджy/вати I, дoслiдити
 дoсягáти I, дoсягнyти
 дoсягнєннy *n.*
 дóтєп *m.* -у, -и
 дoтєпн/ий -а, -є, -і
 дoчк/á *f.* -й, -и
 дóшк/a *f.* -и, -й
 дощ *m.* -ý, -і
 дрiбн/ий -а, -є, -і
 дрóвa *Pl.*
 друг *m.* -а, дрyзи *Pl.*
 дрyжбa *f.* -и
 дрyжiнa *f.* -и
 дрyжити I, пoдрyжити(ся)
 дрyжн/ий -а, -є, -і
 дрyжнiй -а, -є, -і (прiязнiй)
 друкáрн/я *f.* -і
 дуб *m.* -а, -й

Erlaubnis, Bewilligung
Muße, in der Freizeit
erlauben
bis wann? bis
Vorwurf
vollendeter Aspekt
vorwerfen
belästigen
bewältigen, überwinden
Schicksal
haus-, selbstgemacht
Vereinbarung, Abmachung
Vortrag
helfen
Fußweg
Weg, Straße
teuer
Erwachsener
Erfahrung
genügend
bisher, bis jetzt; bis hierher
Forschung
erforschen
erreichen
Erreichung, Errungenschaft
Witz
geistreich, witzig
Tochter
Tafel, Brett
Regen
klein, fein
Brennholz, Holz
Freund
Freundschaft
Ehefrau
anfreunden; Freundschaft
schließen
einig, einmütig
freundschaftlich; entgegenkommend
Druckerei
Eiche

дуже *Adv.*
 думати I, подумати
 дядьк/о -а, -ї
 дякувати I, подякувати

Е е

егоїзм *т. -у; -ст т. -а, -и*
 екзамен *т. -у, -и*
 екзаменувати I, проекзаменувати
 економити II, зекономити
 економік/а *ф. -и*
 екран *т. -а, -и*
 екскурсія *ф. -ії*
 епоха *ф. -и*

Є є

є (*Präs. von būti*)
 Європа *ф. -и*
 європé/єць *ф. -йця, -йці*
 європейськ/ий -а, -е, -і
 єдин/ий -а, -е, -і

Ж ж

жага *ф. -и*
 жадán/ий -а, -е, -і
 жадати I
 жаль *ф. -ю*
 жарт *т. -у, -и*
 жартувати I, пожартувати
 жах *т. -у*
 женіти(ся) II, поженіти(ся)

жахáтися I, жажну́тися
 жахлів/ий -а, -е, -і
 жив/ий -а, -е, -і

sehr
 denken
 Onkel
 danken

Egoismus; Egoist
 Prüfung
 prüfen
 sparen, einsparen
 Wirtschaft
 Schirm; Leinwand
 Ausflug, Exkursion
 Zeitabschnitt, Epoche

sein, haben, es gibt, sich befinden
 Europa
 Europäer
 europäisch
 einzig, einheitlich

Durst
 erwünscht, willkommen
 begehren
 Leid, Kummer
 Scherz, Spaß, Witz
 scherzen, Spaß machen
 Entsetzen, Schrecken
 verheiraten, sich verheiraten,
 heiraten
 sich entsetzen
 schrecklich, entsetzlich
 lebend, lebendig

жити I, прожити
 життєв/ий -а, -е, -і
 життя *п.*
 жінк/а *ф. -и, -ї*
 жмєня *ф. -і*
 жовт/ень *т., -ня, -ні*
 жовт/ий -а, -е, -і
 жоден, жодн/ий -а, -е, -і
 жонатий
 журбá/а *ф. -ї*
 жур/їтися II, зажурітися
 журнал *т. -у, -и*

з Präp.
 за Präp.
 забагато *Adv.*
 заблудіти(ся) *nur v.*
 забувати I, забути
 заважати I, завадити
 завдання *п.*
 завжди *Adv.*
 завітати *nur v.*
 завойовувати I, завоювати
 завтра *Adv.*
 заголов/ок *т. -ка, -ки*
 загубити *nur v.*
 задн/ий -я, -е, -і
 задоволен/ий -а, -е, -і
 задум *т. -у, -и*
 задумувати(ся) I, задумати(ся)

зadумлив/ий -а, -е, -і
 заздалегідь *Adv.*
 заздр/ити II, позаздрити
 зайв/ий -а, -е, -і
 займати I, зайняти
 займєнник *т. -а, -и Gram.*
 зайнят/ий -а, -е, -і

leben; wohnen
 Lebens-; lebensnah
 Leben
 Frau; Ehefrau
 Handvoll
 Oktober
 gelb
 kein, kein einziger
 verheiratet
 Kummer, Trauer
 betrübt sein, trauern
 Zeitschrift

З з

aus, von; von, ab, seit; aus, vor
 hinter, an, nach, unter, zur Zeit
 zu viel
 sich verirren
 vergessen; liegenlassen
 stören, hindern
 Aufgabe
 immer, stets
 besuchen
 erobern
 morgen
 Titel; Überschrift
 verlieren
 hinter
 zufrieden, befriedigt
 Vorhaben, Plan
 sich etwas vornehmen,
 beabsichtigen
 nachdenklich
 im voraus
 beneiden
 überflüssig, überschüssig
 einnehmen, besetzen
 Pronomen
 besetzt

закінчення *n.*
 закінчу/вати I, закінчити
 заклад *m.* -у, -и (навч.)
 заключн/ий -а, -е, -і
 закон *m.* -у, -и
 закордон *m.* -у; -ий -а, -е -і
 закохан/ий -а, -е, -і
 закохатися *v.*
 закривати I, закрити
 залéжати *v.*
 залишати I, залишити
 заняття *n.*
 запам'ятову/вати I, запам'ятати
 запах *m.* -у, -и
 запевняти I, запевнити
 заперечення *n.*
 заперечу/вати I, заперечити
 запису/вати I, записати
 запитання *n.*
 за́питу/вати I, запитати
 запізню/ватися I, запізнитися
 заповіт *m.* -у, -и
 заповню/вати I, заповнити
 запрошення *n.*
 зараз *Adv.*
 засновник *m.* -а, -и
 затриму/вати I, затримати
 зауваження *n.*
 захворю/вати I, захворіти
 захід *m.* -оду
 захоплю/ватися I, захопитися
 захоплююч/ий -а, -е, -і
 зачарован/ий -а, -е, -і
 зачісу/вати(ся) I, зачесати(ся)
 заяв/а *f.* -и
 заявляти I, заявити
 збірка/а *f.* -и
 зв'ати I, позвати
 звертатися I, звернутися
 звикати I, звикнути
 звичайн/ий -а, -е, -і

Abschluß, Ende, Endung (Gram.)
 beenden, abschließen
 Institution; Anstalt; Hochschule
 abschließend
 Gesetz
 Ausland; ausländisch
 verliebt
 sich verlieben
 zudecken; schließen
 abhängen
 lassen; aufheben; verlassen
 Beschäftigung; Unterricht
 sich merken
 Geruch, Duft
 versichern, beteuern
 Einwand, Widerspruch, Verneinung
 widersprechen, leugnen
 aufschreiben, anmerken
 Frage, Anfrage
 fragen, eine Frage stellen
 sich verspäten, zu spät kommen
 Testament
 füllen, ausfüllen
 Einladung
 gleich, sofort
 Gründer
 aufhalten; verhindern
 Bemerkung; Verweis
 krank werden, erkranken
 Westen
 sich begeistern
 ergreifend, spannend
 verzaubert
 sich kämmen, sich frisieren
 Erklärung
 erklären, melden
 Sammlung, Sammelband
 nennen, heißen
 sich wenden, sich richten
 sich gewöhnen
 gewöhnlich, üblich

звичк/а *f.* -и
 звідки, звідси, звідти *Adv.*
 звістка/а *f.* -и, -й
 звук *m.* -у (-а), -и
 зв'яз/ок *m.* -ку, -кі
 згаду/вати I, згадати
 згідно
 згодні/ий (згоден) -а, -е, -і
 згодом *Adv.*
 здійсню/вати I, здійснити
 здоров'ий -а, -е -і
 здоров'я *n.*
 зелен'ий -а, -е, -і
 земля/а *f.* -і, -і
 зим/а *f.* -й, -и
 зірк/а *f.* -и, -й
 злив/а *f.* -и
 зл/ий -а, -е, -і
 злочин *m.* -у, -и; -ець *m.* -ця, ці
 змагання *n.*
 зміст *m.* -у, -и
 знайом/ий -а, -е, -і; -ство *n.* -а
 знайомити(ся) II, познайомити(ся)
 знання *n.*
 знати I, узнати (взнати)
 знахідний (відмінок) *Gram.*
 значення *n.*
 значити II *nur unv.*
 зникати I, зникнути
 зображати I, зобразити
 зображення *n.*
 зовні *Adv.*; -шн/ий -я, -е, -і
 зовсім *Adv.*
 золот/о *n.* -а; -ий -а, -е, -і
 зошит *m.* -а, -и
 зразу *Adv.*
 зрештою *Schaltw.*
 зупинк/а *f.* -и
 зупиняти I, зупинити
 зусілля *n.*
 зустріч *f.* -і

Gewohnheit, Angewohnheit
 woher, von hier, von dort
 Nachricht, Mitteilung
 Klang, Laut
 Verhältnis, Beziehung
 sich erinnern
 laut, entsprechend
 einverstanden, übereinstimmend
 mit der Zeit
 verwirklichen, durchführen
 gesund; groß, stark
 Gesundheit
 grün
 Erde
 Winter
 Stern
 Regenguß
 böse; grausam
 Verbrechen; Verbrecher
 Wettbewerb, Wettkampf
 Inhalt; Sinn
 bekannt; Bekanntschaft
 bekannt machen, kennenlernen
 Wissen, Kenntnis
 wissen, kennen; erfahren
 Akkusativ
 Bedeutung, Wert
 bedeuten, bezeichnen
 verschwinden
 darstellen, gestalten
 Abbildung, Bild, Zeichnung
 von außen; äußerer, äußerlich
 ganz, vollkommen
 Gold; golden
 Heft
 sofort
 im übrigen; endlich
 Haltestelle, Station
 stoppen, anhalten
 Bemühung
 Begegnung, Treffen

зустрічати(ся) I, зустріти(ся)
з'являтися I, з'явитися
зять *m.* -я, -і

i Konj.
іменник *m.* -а, -и *Gram.*
ім'я *n.* імені, іменá
інакш/ий -а, -е, -і
інженér *m.* -а, -и
іній *m.* інею
інколи (іноді) *Adv.*
інозём/ець *m.* -ця, -ці; -ка *f.* -и
інозёмн/ий -а (мóва), -е, -і
інститут *m.* -у, -и
інтерес *m.* -у, -и
існування *n.*
існу/вати I, проіснувати
іспит *m.* -у, -и
істота *f.* -и
істóтн/ий -а, -е, -і
іті I, піті

ідальня *f.* -і
їжа *f.* -и
їздити II, з'їздити
їсти II, поїсти
їх *Pron.* (*Gen., Akk.* von вони)
їхати I, поїхати
їхній (їх) -я, -е, -і *Pron.*

begegnen, treffen
kommen, erscheinen
Schwiegersohn

I i

und; auch, sogar
Substantiv
Name, Vorname
anderer
Ingenieur
Reif
manchmal
Ausländer; Ausländerin
ausländisch, fremd; Fremdsprache
Institut, Hochschule
Interesse; Interessen
Existenz, Dasein
existieren, bestehen
Prüfung; Probe
Wesen, Geschöpf
wesentlich, bedeutend
gehen

I i

Bemerkung: II
Eßzimmer, Gaststätte, Mensa
Essen, Nahrung
fahren
essen, speisen
sie
fahren
ihr

Й й

його *Pron.* (*Gen., Akk.* von він, воно)
його *Pron.*
йому *Pron.* (*Dat.* von він, воно)
йти (іті) I, піті

ihn, es
sein
ihm
gehen

К к

кав/а *f.* -и
казати I, сказати
календар *m.* -я, -і
ка́м/інь *m.* -еню (-еня), -ені
канікули *Pl.*
ка́рт/а -и (геогр.)
карт'ян/а *f.* -и
кафé *n.* *undekl.*
каштáн *m.* -а, -и
квáпити(ся) II, поквáпити(ся)
кварт'ір/а *f.* -и
квіт/ок *m.* -ка, -кі
кві́т/ень *m.* -ня, -ні
кві́тк/а *f.* -и, -ї
керівні́к *m.* -а, -ї
керува́ти I *nur unv.*
кида́ти I, кинути
кише́н/я *f.* -і
кімна́та *f.* -и
кін/е́ць *m.* -ця, -ці
кіно *n.* *undekl.*
кінча́ти I, кінчити
кінь *m.* коня́, коні́
клас *f.* -у, -и
кля́кати I, кля́кнути
кло́п/іт *m.* -оту, -оти
ключ *m.* -а, -і
кмі́тлів/ий -а, -е, -і
кні́жк/а (кні́г/а) *f.* -и, -ї
кня́зь *m.* -я, -і
ковбас/а́ *f.* -ї, ковба́си

Kaffee
sagen, sprechen, reden
Kalender
Stein
Ferien
(Land)karte
Bild
Café
Kastanienbaum
drängen; sich beeilen
Wohnung
Fahrkarte; Eintrittskarte
April
Blume
Leiter, Führer
leiten, führen, regieren
werfen
Tasche
Zimmer
Ende, Schluß
Film, Filmkunst
beenden, abschließen
Pferd
Klasse; Klassenzimmer
rufen; einladen
Bemühungen; Sorgen
Schlüssel
gescheit, auffassungsfähig
Buch
Fürst
Wurst

ко́вдр/а *f.* -и
 колéг/а *m.* + *f.* -и
 колі́ *Adv.*, *Konj.*
 колі́шн/ій -я, -е, -і
 колі́н/о *n.* -а
 ко́л/ір *m.* ко́льора, ко́льорі
 ко́л/о *n.* -а
 ко́ло *Prär.*
 колорі́тн/ій -а, -е, -і
 ко́льорóв/ій -а, -е, -і
 композі́тор *m.* -а, -и
 комп'ю́тер *m.* -а, -и
 конвэ́рт *m.* -а, -и
 ко́нкурс *m.* -у, -и
 конспéкт *m.* -у, -и
 конспектува́ти I, законспектува́ти
 конститúц/ія *f.* -ії
 ко́нсульств/о *n.* -а
 континéнт *m.* -у, -и
 конферéнц/ія *f.* -ії
 кораб/éль *m.* -ля́, -лі́
 кордо́н *m.* -у, -и
 користува́тися I, скориста́тися
 корі́чнев/ій -а, -е, -і
 ко́р/інь *m.* -еня, -ені́
 корóтк/ій -а, -е, -і
 ко́ротко *Adv.*
 кос/á *f.* -я́, -и
 космі́чн/ій -а, -е, -і
 космона́вт *m.* -а, -и
 ко́смос *m.* -у
 костю́м *m.* -а, -и
 котр/ій -а́, -é, -і́ *Pron.* + *Konj.*
 коха́ння *n.*
 коха́ти I, покоха́ти
 коштува́ти I *nur unv.*
 краеві́д *m.* -у, -и
 кра/й *m.* -ю, -і́
 кре́йд/а *f.* -и
 крй́вд/а *f.* -и

Steppdecke
 Kollege, Kollegin
 wann, als, wenn
 vorherig, ehemalig
 Knie
 Farbe
 Kreis
 neben, an; etwa, gegen
 farbenreich
 farbig, bunt
 Komponist
 Computer
 Briefumschlag
 Wettbewerb
 Konspekt, Überblick, Konzept
 ein Konzept abfassen, kurz
 zusammenfassen
 Verfassung, Konstitution
 Konsulat
 Kontinent
 Konferenz, Tagung
 Schiff
 Grenze
 benutzen, gebrauchen
 braun
 Wurzel
 kurz
 kurz
 Zopf; Sense; Landzunge
 kosmisch, Raum-
 Kosmonaut
 Weltall, Kosmos
 Anzug, Kostüm
 welcher; der, welcher
 Liebe
 lieben
 kosten
 Landschaft, Aussicht
 Rand; Land
 Kreide
 Ungerechtigkeit, Unrecht

крик *m.* -у, -и
 крич/áти II, крй́кнути
 крй́зь *Prär.*
 крй́сл/о *n.* -а
 крок *m.* -у, -и
 кру́гл/ій -а, -е, -і
 крутй́й -а, -е, -і
 кудй́ *Adv.*
 купáтися I, скупáтися
 купé *n.* *undekl.*
 кúпол *m.* -а, -и
 купува́ти I, купй́ти
 курс *m.* -у, -и
 кут/óк *m.* -ка́, -кі́
 кúхн/я *f.* -і
 кущ *m.* -а́, -і́
 лаборатóр/ія *f.* -ії
 ла́ва *f.* -и
 ла́гідн/ій -а, -е, -і
 лад *m.* (зго́да, зла́года) -у, -я́
 ла́мп/а *f.* -и
 лапкі́ *Pl. Gram.*
 ла́ск/а *f.* -и
 ласка́в/ій -а, -е, -і; -о *Adv.*
 ласува́ти(ся) I, поласува́ти(ся)
 лев *m.* -а, ле́ві
 легенд/а *f.* -и
 легк/йй -а, -е, -і; -о *Adv.*
 ледáч/ій -а, -е, -і
 лёдвэ *Adv.*
 лежа́ти II, полéжати
 лёксик/а *f.* -и
 лёкц/ія *f.* -ії
 леті́ти II, полеті́ти
 лі́жжі *Pl.*
 лі́п/а *f.* -и
 лі́п/ень *m.* -ня, -ні́

Schrei, Ruf
 schreien
 durch
 Sessel
 Schritt
 rund
 steil
 wohin
 baden
 Abteil, Coupé
 Kuppel
 kaufen
 Kurs; Richtung; Studienjahr
 Ecke; Winkel
 Küche
 Strauch, Busch

Л л

Laboratorium
 Bank, Schulbank
 sanft, mild
 Ordnung, in Ordnung bringen
 Lampe; Glühbirne
 Anführungszeichen
 Zärtlichkeit, Liebkosung
 zärtlich, liebenswürdig, freundlich
 naschen
 Löwe
 Legende, Sage
 leicht
 faul, träge, lässig
 kaum
 liegen
 Lexikon, Wortschatz
 Lektion, Vorlesung
 fliegen, fliehen
 Ski
 Linde
 Juli

лист *m.* -á(-y), -й
 листівк/а *f.* -и
 листопад *m.* -а, -и
 лістя *n.*
 літи I, політи
 ліх/о *n.* -а; -йй -а, -е, -і
 лишáти(ся) I, лишáти (залишáти)
 лишé, лиш *Part.*
 лів/ий -а, -е, -і
 лівóруч *Adv.*
 лід *m.* льóду
 ліжк/о *n.* -а
 лікар *m.* -я, -і
 лікарн/я *f.* -і
 ліки *Pl.*
 лік/оть *m.* -тя, -ті
 ліку/вáти I, вілікувати
 лінгвіст *m.* -а, -и
 лінійк/а *f.* -и
 ліс *m.* -у, -й
 літá *Pl.*
 літáк *m.* -á, -й
 літер/а *f.* -и
 літератур/а *f.* -и
 літн/йй -я, -е, -і
 літ/о *n.* -а
 літóпис *m.* -у, -и
 літр *m.* -а, -и
 ліфт *m.* -а, -и
 ліхтáр *m.* -я, -і
 ліч/йти II, перелічйти
 лоб *m.* -а, -й
 ловйти II, зловйти
 лóжк/а *f.* -и, -й
 лун/á *f.* -й
 лунáти I, пролунáти
 люб/ий -а, -е, -і
 любйти II, полубйти
 любóв *f.* -і
 люд/и *Pl.*

Brief; Blatt
 Postkarte, Flugblatt
 November
 Laub, Blätter
 gießen, fließen
 Unglück, Elend; böse, schlimm
 lassen, behalten
 nur, erst; nur, aber, kaum
 link
 links, nach links
 Eis
 Bett
 Arzt
 Krankenhaus
 Arzneimittel
 Ellbogen
 behandeln
 Linguist, Sprachforscher
 Lineal, Linie
 Wald
 Jahre, Alter
 Flugzeug
 Buchstabe
 Literatur
 sommerlich; bejahrt,
 nicht mehr jung
 Sommer
 Chronik
 Liter
 Aufzug, Fahrstuhl
 Laterne
 rechnen, zählen
 Stirn
 fangen
 Löffel
 Echo
 klingen, tönen
 lieb, wert
 lieben
 Liebe
 Menschen, Leute

людін/а *f.* -и
 лóдство *n.* -а
 лóт/ий -а, -е, -і
 лóт/ий *m.* -ого
 лягáти I, лягті
 лякáти(ся) I, перелякáти(ся)
 льóтчик *m.* -а, -и
 ма́буť *Schaltw.*
 мáвп/а *f.* -и
 магазін *m.* -а, -и
 майбúтн/є *n.* -ього
 майбúтн/йй -я, -е, -і (час)
 майдáн *m.* -у, -и
 ма́йже *Adv.*
 малéньк/ий (малйй) -а, -е, -і
 máло *Adv.*
 малю/вáти I, намалювáти
 мálяр *m.* -á, -й
 мальовніч/ий -а, -е, -і
 мáм/а *f.* -и, маму́ся -і
 мандрівк/а *f.* -и
 мандру/вáти I, промандрувáти
 мáрк/а *f.* -и
 мáрмур *m.* -у
 мáрн/ий -а, -е, -і
 мáти *f.* -ері, -ері
 мáти I *nur unv.*
 мет/á *f.* -й
 метрó *n. undekl.*
 мешкан/ець *m.* -ця, -ці
 мешкати I *nur unv.*
 мйл/ий -а, -е, -і
 мимовóлі *Adv.*
 минáти I, мину́ти
 мину́л/ий (час) -а, -е, -і *Gram.*
 мир *m.* -у
 мйслити II, замйслити(-ся)

Mensch, Mann
 Menschheit
 grausam, böse, wütend
 Februar
 sich legen, sich hinlegen
 erschrecken, Angst haben
 Flieger, Pilot

M m

wahrscheinlich
 Affe
 Lade, Geschäft
 Zukunft
 künftig; Futur
 Platz
 fast, nahezu
 klein, kurz
 wenig
 zeichnen, malen
 Maler
 malerisch
 Mama, Mutti
 Reise, Wanderung
 reisen
 Marke, Briefmarke
 Marmor
 vergeblich, erfolglos
 Mutter
 haben
 Ziel, Zweck
 U-Bahn, Metro
 Bewohner, Einwohner
 wohnen
 lieb, nett
 unwillkürlich
 vorbeigehen; auslassen
 vergangen, vorherig; Präteritum
 Frieden
 denken, überlegen

мистецтво *n.* -а
 мит/ець *m.* -ця, -ці
 міти I, поміти
 мить *f.* -і
 міття *Adv.*
 між *Präp.*
 міжнародний -а, -е, -і
 мій (моя, моє, мої) *Pron.*
 мільон *m.* -а, -и; *Zahlw.*
 міркувати I, поміркувати
 міст *m.* мостá, мості
 місто *n.* -а, -á
 місце *n.* -я, -я́
 місцевий -а, -е, -і
 місяць *m.* -я, -і
 міський -а, -е, -і
 міцний -а, -е, -і
 множина *Gram.*
 мов/а *f.* -и
 мовознавство *n.* -а
 мовчазний -а, -е, -і
 мовчати II, замовкнути
 мовчки *Adv.*
 могýл/а *f.* -и
 могли I, змогти
 можливий -а, -е, -і
 можна
 мокнути I, змокнути
 молод/ець *m.* -ця, -ці
 молодий -а, -е, -і
 молодість *f.* -ості
 молоко *n.* -á
 момент *m.* -у, -и
 мор/е *n.* -я, -я́
 мороз *m.* -у, -и
 мр/ія *f.* -ії
 мріяти I, замріятися
 мудрий -а, -е, -і
 мужний -я, -е, -і
 музéй *m.* -я, -ї

Kunst
 Künstler
 waschen
 Augenblick
 in einem Augenblick,
 augenblicklich
 zwischen
 international
 mein
 Million
 überlegen, tief nachdenken
 Brücke
 Stadt
 Platz, Ort
 lokal, örtlich
 Monat; Mond
 städtisch
 fest, stark
 Plural, Mehrzahl
 Sprache, Rede
 Sprachwissenschaft
 schweigsam, still
 schweigen
 (still)schweigend, wortlos
 Grab
 können, dürfen
 möglich, denkbar
 man kann
 naß werden
 Prachtkerl
 jung
 Jugend
 Milch
 Augenblick, Moment
 Meer
 Frost
 Traumbild, Phantasie
 träumen
 weise, klug
 mutig, tapfer
 Museum

музика *f.* -и
 мусити II, змусити
 м'як/ий -а, -е, -і
 м'ясо *n.* -а
 м'яч *m.* -á, -і
 на *Präp.*
 наближати(-ся) I, наблизити(-ся)
 навéрх, наверху *Adv.*
 навесні *Adv.*
 навіду/ватися I, навідатися
 навіки *Adv.*
 навіть *Part.*
 навіщо *Adv.*
 навколо (навкругі) *Adv.*
 навмісний -а, -е, -і
 навпаки *Adv.*
 навчальний -а, -е, -і
 навчання *n.*
 навчати I, навчити
 навчатися I, навчитися
 нагадувати I, нагадати
 нагод/а *f.* -и
 над *Präp.*
 надáлі *Adv.*
 надвечір *Adv.*
 надвóрі *Adv.*
 надзвичайний -а, -е, -і
 надівати I, надіти
 наді/я *f.* -і
 надпис *m.* -у, -и
 надра *Pl.*
 надсилати I, надіслати
 назáвждá *Adv.*
 назад *Adv.*
 назв/а *f.* -и
 називати(ся) I, назвати(ся)

H h

Musik
 müssen, sollen
 weich
 Fleisch
 Ball
 auf, an, in, nach, für, zu
 näher bringen, sich nähern, nahen
 aufwärts, herauf; oben
 im Frühling
 besuchen
 auf ewig
 sogar, selbst
 wozu, warum
 ringsum, um, herum
 absichtlich, beabsichtigt
 umgekehrt, verkehrt; dagegen
 Studien-, Lehr-, Schul-,
 Unterrichts-
 Lernen, Studium; Ausbildung
 lernen, unterrichten
 studieren, lernen
 (sich) erinnern, zurückdenken
 Gelegenheit
 über
 künftig, in Zukunft
 gegen Abend
 draußen
 außerordentlich
 anziehen
 Hoffnung
 Überschrift, Aufschrift, Titel
 das Innere, Schoß
 zuschicken, zusenden
 auf (für) immer
 rückwärts, zurück
 Benennung, Name, Titel
 nennen, heißen

називний (відм.) *Gram.*
 наказ *m.* -у, -и
 наказовий (спосіб) *Gram.*
 належати II *nur unv.*
 намір *m.* -у, -и
 напад *m.* -у, -и
 нападати I, напасти
 напам'ять *Adv.*
 напевне *Adv.*; -о *Schaltw.*
 напередодні *Adv.*
 наперекір *Adv.*
 наприкінці *Adv.*
 наприклад *Schaltw.*
 напрям *m.* -у, -и
 нарад/а *f.* -и
 наречен/а *f.*; -ий *m.*
 нарешті *Adv.*
 народ *m.* -у, -и
 народження *n.*
 народжу/вати I, народити
 наслід/ок *m.* -ку, -ки
 насамперед *Adv.*
 населення *n.*
 наскільки *Adv.*
 насправді *Adv.*
 настільки *Adv.*
 наступн/ий -а, -е, -і
 натовп *m.* -у, -и
 натхненн/ий -а, -е, -і
 натяк *m.* -у, -и
 нафта *f.* -и
 нахил *m.* -у, -и
 наш -а, -е, -і *Pron.*
 нащад/ок *m.* -ка, -ки
 не *Part.*
 небагато *Adv.*+*Zahlw.*
 небезпék/а *f.* -и
 небезпéчн/ий -а, -е, -і
 нéб/о *n.* -а
 невдál/ий -а, -е, -і

Nominativ
 Befehl
 Imperativ
 gehören
 Absicht, Vorhaben
 Überfall, Angriff
 angreifen, überfallen
 auswendig
 sicher, bestimmt; wahrscheinlich
 tags zuvor, am Vortage
 zum Trotz
 am Ende, zum Schluß, zuletzt
 zum Beispiel
 Richtung
 Beratung, Konferenz
 Verlobte
 endlich, schließlich
 Volk
 Geburt
 gebären, zur Welt bringen
 Folgerung; Ergebnis, Resultat
 vor allem, in erster Linie
 Bevölkerung, Bewohnerschaft
 um wieviel
 in der Tat, in Wirklichkeit
 so, soviel
 folgend, nächst
 Menge
 begeistert, hinreißend
 Andeutung, Anspielung
 Erdöl
 Neigung, Veranlagung
 unser, unsere, unser, unsere
 Nachkomme, die kommende
 Generation
 nicht, kein
 ein wenig, etwas
 Gefahr
 gefährlich
 Himmel
 mißlungen

невдячн/ий -а, -е, -і
 невелик/ий -а, -е, -і
 невесёл/ий -а, -е, -і
 невже *Part.*
 невідом/ий -а, -е, -і
 невістк/а *f.* -и
 неволя *f.* -і
 невчасн/ий -а, -е, -і
 негарзд *Adv.*
 недарма *Adv.*
 неділя *f.* -і
 недóлік *m.* -у, -и
 недорéчн/ий -а, -е, -і
 незабаром *Adv.*
 незалéжн/ий -а, -е, -і
 незаміжн/я *f.* -ьої, -і
 незважаючи (на) *Präp.*
 незвичáйн/ий -а, -е, -і
 незгóд/а *f.* -и; -н/ий -а, -е, -і
 незграбн/ий -а, -е, -і
 незручн/ий -а, -е, -і
 неймовірн/ий -а, -е, -і
 nemá(є) *unveränd.*
 немóв *Konj.*
 немовля *n.* -ята, -ята
 неможли́в/ий -а, -е, -і
 ненаго́лошен/ий (склад) -а, -е, -і
 ненарóком *Adv.*
 ненáче (немóв) *Konj.*
 необхі́дн/ий -а, -е, -і
 неодмінн/ий -а, -е, -і
 неозначен/ий -а, -е, -і
 неповтóрн/ий -а, -е, -і
 непогóда *f.* -и
 неправильн/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 непривітн/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 несподіван/ий *f.* -а, -е, -і; -о *Adv.*
 несподіванк/а *f.* -и
 нестї́ I (носіти II), принестї́
 нехáй *Part.*
 нечémн/ий -а, -е, -і

undankbar
 nicht groß
 unlustig, nicht froh
 wirklich?
 unbekannt
 Schwiegertochter
 Unfreiheit, Sklaverei
 nicht zur richtigen Zeit
 nicht gut, schlecht
 nicht ohne Grund, nicht umsonst
 Sonntag
 Fehler
 unpassend, ungehörig
 bald, in Kürze
 unabhängig, selbständig
 unverheiratet, ledig
 trotzdem, ungeachtet
 ungewöhnlich, seltsam
 Uneinigkeit; nicht einverstanden
 ungeschickt; grob
 unbequem; unpassend
 unwahrscheinlich
 es gibt nicht
 als, als ob, als wenn
 Säugling, Baby
 unmöglich, unerträglich
 unbetont (Silbe)
 ohne Absicht, unabsichtlich
 als, als ob
 notwendig, nötig
 unbedingt
 unbestimmt
 einmalig, eigenartig
 Unwetter
 unrichtig, falsch
 unfreundlich
 unerwartet
 das Unerwartete, Überraschung
 tragen
 laß, mag, möge
 unhöflich, unerzogen

низьк/ій -а, -е, -і; -о *Adv.*
 нідé *Adv.*
 ніж *m.* ножа́, ножи́
 ніж *Konj.*
 ніжн/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 нізащо *Adv.*
 ніколи (мені)
 ніколи *Adv.*
 ніс *m.* нóса, носі́
 ніхтó *Pron.*
 ніч *f.* нóчі
 нов/ій -а, -е, -і
 новин/а *f.* -ї, -и
 новорічн/ий -а, -е, -і
 новосілля *n.*
 ног/а *f.* -ї, -и
 но́жиці *Pl.*
 нóмер *m.* -а, -ї
 ночу/вати I, переночувати
 нудьг/а *f.* -ї
 нудьгу/вати I, занудьгувати
 нул/ь *m.* -я, -ї
 нумеру/вати I, занумерувати
 ня́нька *f.* -и
 о *Präp.*
 обвинувачу/вати I, обвинуватити
 обговóрю/вати I, обговоріти
 обдарóван/ий -а, -е, -і
 обережн/ий -а, -е, -і
 об'єднан/ий -а, -е, -і
 об'єдну/вати I, об'єднати
 обі́два, обі́дві *Zahlw.*
 обі́д *m.* -у, -и
 обійма́ти I, обійня́ти
 обіця́нк/а *f.* -и
 обіця́ти I, пообіця́ти
 обласн/ій -а, -е, -і

niedrig; gemein
nirgends
Messer
als
zärtlich, liebevoll
auf keinen Fall, um keinen Preis
ich habe keine Zeit
niemals
Nase
niemand
Nacht
neu
Neuigkeit
Neujahrs-, Silvesterabend
Einzugsfeier
Fuß, Bein
Schere
Nummer
übernachten, nächtigen
Langeweile; Sehnsucht
sich langweilen; sich sehnen nach
Null
numerieren
Kinderfrau, Kindergärtnerin

О о

um
beschuldigen, anklagen
besprechen, beraten
begabt
vorsichtig, behutsam
vereinigt
vereinigen, vereinen
beide, die beiden
Mittagessen
umarmen
Versprechen
versprechen
Gebiet-, Regional-

област/ь *f.* -і
 обліччя *n.*
 обме́жен/ий -а, -е, -і
 обміркову/вати I, обміркувати
 обов'язко́в/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 о́браз *m.* -у, -и
 о́бра́з/а *f.* -и
 о́бр/ій *m.* -ю, -ї
 о́бру́чк/а *f.* -и
 обста́вин/а *f.* -и
 о́бсяг *m.* -у, -и
 о́бу́рен/ий -а, -е, -і; -ня *n.*
 о́бу́рю/вати(ся) I, о́бу́рити(ся)
 оволодіва́ти I, оволодіти
 о́вочі *Pl.*
 о́гір/о́к *m.* -ка́, -кі́
 о́гляд *m.* -у, -и
 о́гляда́ти I, о́гляну́ти
 одéржу/вати I, одéржати
 оді́н, одна́, -не́, -ні *Zahlw.*
 одина́дцять *Zahlw.*
 одна́на *Gram.*
 одноча́сн/ий -а, -е, -і
 одру́ження *n.*
 одру́жу/вати(-ся) I, одру́жити(-ся)
 оду́жу/вати I, оду́жати
 о́дяг *m.* -у
 одяга́ти(-ся) I, одягті́ (одягну́ти(-ся))
 о́зеро *n.* -а, -éра
 ознайо́млю/вати I, ознайо́мити
 означа́ти I
 океа́н *m.* -у, -и
 о́ко *n.* -а, о́чі
 окуля́ри *Pl.*
 олі́в/е́ць *m.* -ця́, -ці́
 олі́я *f.* -ї
 ону́к *m.* -а, -и; -а *f.* -и
 ОО́Н
 о́пер/а *f.* -и
 о́пису/вати I, о́писа́ти

Gebiet
Gesicht
beschränkt
bedenken, überlegen
obligatorisch, verbindlich;
unbedingt
Gestalt, Bild
Beleidigung
Horizont
Ehering
Umstand
Umfang
empört; Empörung
empören, sich empören
sich aneignen, in Besitz nehmen
Gemüse
Gurke
Besichtigung; Übersicht
besehen
bekommen, erhalten
ein, eins
elf
Einzahl, Singular
gleichzeitig
Heirat
verheiraten, sich verheiraten
gesund werden
Kleidung
anziehen, sich anziehen
See
bekannt machen
bedeuten
Ozean
Auge
Brille
Bleistift
Öl
Enkel; Enkelin
UNO
Oper
beschreiben

опівдні (ополудні) *Adv.*
 опівночі (ополуночі) *Adv.*
 оповідання *n.*
 організовувати I, організувати
 ору́дний (відмінок) *Gram.*
 ос/á *f.* -й, -и
 освіт/а *f.* -и
 освічен/ий -а, -е, -і
 осёл/я *f.* -і
 осироті/ти *nur v.*; -л/ий -а, -е -і
 осінн/ий -я, -е, -і
 оснóв/а *f.* -и
 основн/ий -а, -е, -і
 осóб/а *f.* -и *Gram.*
 особіст/ий -а, -е, -і
 особлів/ий -а, -е, -і; -ість *f.*
 остáнн/ий -я, -е, -і
 остаточн/ий -а, -е, -і
 óстр/ів *m.* -ова, -ові
 ось
 охáйн/ий -а, -е, -і
 охóплю/вати I, охопíти
 охóче *Adv.*
 оцінк/а *f.* -и
 оціню/вати I, оцініти
 очóлю/вати I, очóлити
 ошадкáс/а *f.* -и
 ошáдлив/ий -а, -е, -і

П п

пáгорб *m.* -а, -и
 пáдати I, впáсти
 пала́ц *m.* -у, -и
 пáл/ець *m.* -ьця, -ьці
 пальт/ó *n.* -á, -а
 пам'ятáти I, запам'ятáти
 пáм'ять *f.* -і
 пан *m.* -а, -й

mittags
 um Mitternacht
 Erzählung
 organisieren
 Instrumental
 Wespe
 Bildung, Ausbildung
 gebildet
 Behausung, Wohnung
 verwaist, verwaisen
 herbstlich, Herbst-
 Grundlage
 hauptsächlich, grundlegend
 Person; 1., 2., 3. Person
 persönlich
 besonders, eigenartig;
 Besonderheit
 letzter
 endgültig
 Insel
 da, hier
 sauber
 umfassen
 gern, mit Vergnügen
 Note; Bewertung
 bewerten, abschätzen
 leiten, führen
 Sparkasse
 sparsam

Hügel
 fallen
 Palast
 Finger
 Mantel
 erinnern
 Gedächtnis
 Herr

пáні *f.* *undekl.*
 пап/ір *m.* -éру, -éри
 пáпк/а *f.* -и
 пáр/а *f.* -и
 парасóльк/а *f.* -и
 парк *m.* -у, -и
 паркáн *m.* -á (-у), -и
 паровóз *m.* -а, -и
 пароплáв *m.* -а, -и
 пáрта *f.* -и
 пáрт/ія *f.* -ії
 пáруб/ок *f.* -ка, -кí
 пáспорт *m.* -а, -и
 пáхнути I, запáхнути
 пéвне *Schaltw.*
 пéвн/ий -а, -е, -і
 пéнс/ія *f.* -ії
 перебувáння *n.*
 перевáг/а *f.* -и
 перевáжн/ий -а, -е, -і
 перевірк/а *f.* -и
 перевіря́ти I, перевірити
 перегля́дати I, перегля́нути
 перего́ри *Pl.*
 перегорта́ти I, перегорну́ти
 пéред *Práp.*
 переда/вáти I, передáти
 передáч/а *f.* -і
 передбачáти I, передбáчити
 передмі́стя *n.*
 передмóв/а *f.* -и
 перéдн/ий -я, -е, -і
 передплáт/а *f.* -и
 передусі́м *Adv.*
 передчáсн/ий -а, -е, -і
 передчувáти I, передчу́ти
 переживáти I, пережíти
 переказу/вати I, переказáти
 перéклад *m.* -у, -и
 перекладáти I, переклáсти
 перекладáч *m.* -á, -í

Frau
 Papier
 Mappe
 Dampf; Paar
 Regenschirm
 Park
 Zaun
 Lokomotive
 Dampfer
 Schulbank
 Partei; Partie
 Bursche
 Paß
 riechen, duften
 wohl, wahrscheinlich
 überzeugt, sicher, gewiß
 Rente, Ruhestand
 Aufenthalt, Zustand
 Vorzug, Vorrang, Vorrecht
 vorwiegend, überwiegend
 Prüfung, Kontrolle
 überprüfen, kontrollieren
 durchsehen
 Verhandlungen
 umwenden
 vor
 übergeben; mitteilen
 Sendung, Wiedergabe
 voraussehen
 Vorstadt
 Vorwort
 vordere, Vorder-
 Abonnement
 vor allem
 vorzeitig
 ahnen
 erleben, überleben
 nacherzählen
 Übersetzung
 übersetzen
 Übersetzer, Dolmetscher

перекóнан/ий -а, -е, -і
 перекóну/вати I, переконáти
 перемóг/а f. -и
 перемагáти I, перемогті́
 перепíсу/вати I, переписáти
 перепли/вáти I, перепливті́
 (переплисті́)
 перепóвнен/ий -а, -е, -і
 перéрв/а f. -и
 перех/ід m. -óду, -óди
 перехóдити II
 перечýту/вати I, перечитáти
 період m. -у, -и
 пер/ó n. -á, -а
 перóн m. -у, -и
 пéрш/ий -а, -е, -і *Zahlw.*
 пéчиво n. -а
 п'éса f. -и
 пíльн/ий -а, -е, -і
 пир/іг m. -огá, -огі́
 писáти I, написáти
 писéмн/ий -а, -е, -і
 письмéнник m. -а, -и
 письмóв/ий -а, -е, -і
 питáльн/ий -а, -е, -і
 питáння n.
 питáти I, запитáти
 пíти I, вíпити
 півгодíни
 півдén/ий -а, -е, -і
 півд/ень m. -ня, -ні́
 півн/іч m. -очі́
 північн/ий -а, -е, -і
 піврóку
 півторá
 під *Präp.*
 підданство n. -а
 підзémн/ий -а, -е, -і
 під'їзд m. -у, -и
 підкрéслю/вати I, підкрéслити

überzeugt
überzeugen, überreden
Sieg, Gewinn
siegen, besiegen, überwinden
umschreiben, abschreiben
überschwemmen
überfüllt, vollgestopft
Unterbrechung; Pause
Übergang
übergehen
nochmals lesen
Zeitraum, Zeitspanne
Feder
Bahnsteig
erster
Gebäck, Keks
Theaterstück, Schauspiel
aufmerksam, scharf
Kuchen
schreiben
schriftlich
Schriftsteller
schriftlich
fragend, Frage-
Frage
fragen
trinken
eine halbe Stunde
südlich, Süd-
Süd(en); Mittag
Nord(en); Mitternacht
Nord-, nördlich
ein halbes Jahr
eineinhalb, anderthalb
unter; vor
Staatsbürgerschaft,
Staatsangehörigkeit
unterirdisch
Treppe, Stiege, Eingang
unterstreichen

підмет m. -а, -и *Gram.*
 піднімáти (підіймáти) I, підня́ти
 підпис m. -у, -и
 підпíсу/вати I, підписáти
 підприémство n. -а
 підрúчник m. -а, -и
 підрýд *Adv.*
 підрýдн/ий -а, -е (рéчення), -і *Gram.*
 підстáв/а f. -и
 підтвéрдження n.
 підтвéрджу/вати I, підтвéрдíти
 підтрíмка f. -и
 підтрíму/вати I, підтрíмати
 підхóдити II
 підчáс *Präp.*
 пізна/вáти I, пізнáти
 пізн/ій -я, -е, -і; пізнó *Adv.*
 піклу/вáтися I, попíклувáтися
 після *Präp.*
 післязáвтра *Adv.*
 пісн/я f. -і, -і́
 піті́ v. (іті́)
 піч f. пéчі
 пішки *Adv.*
 плáт/а f. -и
 платíти II, заплатíти
 платівк/а f. -и
 плащ m. -á, -і́
 плекáти I, вíплекати
 плém'/я n. -ені́, -енá
 плеч/é n. -á, -і́
 пливті́ (плисті́) I, перепливті́
 плідн/ий -а, -е, -і́
 плóщ/а f. -і́
 пляшк/а f. -и, -й́
 по *Präp.*
 побажáння n.
 побáчення n.
 побáчити v.
 поблизу *Adv.*

Subjekt
aufheben
Unterschrift
unterschreiben
Unternehmen, Betrieb
Lehrbuch
nacheinander
abhängig, untergeordnet,
Nebensatz
Grund
Bestätigung
bestätigen
Unterstützung
unterstützen
herantreten, sich nähern
während
erkennen
spät
sorgen
nach
übermorgen
Lied
gehen
Backofen
zu Fuß
Zahlung, Bezahlung, Lohn
zahlen, bezahlen
Platte
Regenmantel
hegen, pflegen
Stamm
Schulter
schwimmen
fruchtbar, produktiv
Fläche, Platz
Flasche
auf, über, in, durch
Wunsch
Wiedersehen
erblicken, sehen
in der Nähe

побратися *v.*
 побувати *v.*
 пов'аг/а *f.* -и
 поважати *I*
 поведінк/а *f.* -и
 повернення *n.*
 повертатися *I*, повернутися
 по́верх *m.* -у, -и
 повз *Präp.*
 повідомлення *n.*
 повін/ен -на, -не, -ні *Präd.*
 повільн/ий -а, -е, -і
 повість *f.* -і
 повітря *n.*
 по́вн/ий -а, -е, -і
 по́вністю *Adv.*
 поволі *Adv.*
 повто́рн/ий -а, -е, -і
 пог'ан/ий -а, -е, -і
 по́гляд *m.* -у, -и
 пог'од/а *f.* -и
 пог'оджу/ватися *I*, пог'одітися
 подарувати *v.*
 подару́н/ок *m.* -ка, -ки
 подвір'я *n.*
 поді/я *f.* -і
 подобатися *I*, сподобатися
 подорож *f.* -і
 подорожувати *I*
 подробиц/я *f.* -і
 подруг/а *f.* -и
 подружитися *v.*
 под'як/а *f.* -и
 по́ем/а *f.* -и
 поёт *m.* -а, -и
 позавчо́ра *Adv.*
 поза́ду *Adv.*
 поздорóвити *v.*
 поздорóвлення *n.*
 по́їзд *m.* -а, -и
 поїздк/а *f.* -и

sich *verheiraten*
besuchen
Achtung, Respekt
achten, ehren, respektieren
Verhalten, Benehmen
Rückkehr
sich umdrehen; zurückkehren
Stock, Etage
vorbei, vorüber
Mitteilung, Nachricht
man muß, man soll
langsam
Novelle, Erzählung
Luft
voll, gefüllt
vollständig; ganz
langsam
wiederholen
schlecht, schlimm
Blick; Meinung
Wetter
einwilligen, einverstanden sein
schenken
Geschenk
Hof
Ereignis
gefallen
Reise
reisen
Einzelheit, Detail
Freundin
sich befreunden
Dankbarkeit
Ballade, Gedicht
Dichter
vorgestern
hinter
beglückwünschen
Glückwunsch
Zug
Fahrt, Reise

пока́зу/вати *I*, показати
 поколі́ння *n.*
 поку́пк/а *f.* -и
 по́л/е *n.* -я, -я́
 полі́ця *f.* -і
 полі́шту/вати *I*, полі́шити
 пол/іт *m.* -ю́ту, -ю́ти
 полі́тик/а *f.* -и
 полові́н/а *f.* -и
 по́ложення *n.*
 полоні́н/а *f.* -и
 по́лум'я *n.*
 по́люс *m.* -а, -я́
 помага́ти *I*, допомогти́
 пом'алу́ *Adv.*
 по́мілк/а *f.* -и
 помилко́в/ий -а, -е, -і
 помиля́тися *I*, помилі́тися
 помідо́р *m.* -а, -и
 помі́ж *Präp.*
 поміча́ти *I*, помі́тити
 по́над *Präp.*
 понеді́л/ок *m.* -ка, -ки
 поняття́ *n.*
 попереджа́ти *I*, попередити
 попередні́й -я, -е, -і
 пор/а́ *f.* -я́, -и
 пор'а́д/а *f.* -и
 порівню́вати *I*, порівня́ти
 порівнюва́ння *n.*; ступені́
 порівня́ння *Gram.*
 поро́жн/ий -я, -е, -і
 порт *m.* -у, -я́
 портр'ёт *m.* -а, -и
 портф'ёл/ь *m.* -я, -і
 поро́уч *Adv.*
 пору́шення *n.*
 пору́шту/вати *I*, пору́шити
 порядко́в/ий -а, -е, -і *Gram.*
 по́ст/іль *f.* -єлі́
 посту́патися *I*, посту́питися

zeigen, aufweisen
Generation
Kauf
Feld
Regal, Fach
verbessern
Flug
Politik
Hälfte
Lage
Hochtal
Flamme
Pol
helfen
nach und nach, allmählich
Fehler, Irrtum
falsch, irrtümlich
sich irren
Tomate
zwischen
bemerkend, anmerkend
über, mehr als
Montag
Begriff, Idee
vorher mitteilen; warnen
vorherig, vorhergehend
Zeit, Jahreszeit
Rat, Ratschlag
vergleichen
Vergleich; Steigerungsstufen
leer
Hafen
Bild, Porträt
Aktentasche
nebenan, nebeneinander
Verletzung, Verstoß
verletzen, übertreten; anschneiden
Ordnungs-, Ordnungszahlwort
Bett
verzichten

посуд *m.* -у
 потім *Adv.*
 потрапляти I, потрапити
 потріб/а *f.* -и
 потрібн/ий -а, -е, -і
 потяг -а, -и; -у
 похіл/ий -а, -е, -і (вік)
 похідн/ий -а, -е, -і *Gram.*
 похмур/ий -а, -е, -і
 поховати *v.*
 походження *n.*
 почат/ок *m.* -ку, -ки
 почувати (себе) I
 почуття *n.*
 починати I, почати
 пошан/а *f.* -и
 пошт/а -и
 по'яв/а *f.* -и
 пояснення *n.*
 пояснювати I, пояснити
 правд/а *f.* -и; -івий -а, -е, -і
 прав/ий -а, -е, -і
 правил/о *n.* -а
 правильн/ий -а, -е, -і; -о! *Adv.*
 прав/ити II
 правління *n.*
 прав/о *f.* -а, -á
 правопис *m.* -у, -и
 праворуч *Adv.*
 пра́гнення *n.*
 пра́гнути I
 пра́ктик/а *f.* -и
 практичн/ий -а, -е, -і
 пра́пор *m.* -у, -й
 працювати I, попрацювати
 пра́ця -і; -ьови́тий -а, -е, -і
 предмет *m.* -а, -и
 представляти I, представити
 представник *m.* -á, -й
 президент *m.* -а, -и

Geschirr
 dann, nachher, später
 hingeraten
 Bedürfnis
 nötig; notwendig, erforderlich
 Zug; Neigung
 hohes Alter
 abgeleitet
 finster; bewölkt
 verstecken; begraben, beerdigen
 Abstammung, Herkunft
 Anfang, Beginn, Start
 sich fühlen, empfinden
 Gefühl, Sinn
 anfangen, beginnen
 Respekt, Achtung
 Post
 Erscheinung, Auftreten
 Erklärung
 erklären
 Wahrheit, Gerechtigkeit;
 wahrhaftig, echt
 recht
 Regel
 richtig, korrekt; das stimmt!
 verbessern; regieren; steuern
 Vorstand; Regierung
 Recht; Befugnis
 Rechtschreibung
 rechts
 Streben
 streben
 Praxis; Praktikum
 praktisch
 Flagge, Fahne
 arbeiten
 Arbeit; fleißig, arbeitsam
 Gegenstand, Sache, Ding
 vorstellen, bekannt machen
 Vertreter, Repräsentant
 Präsident

прем'єр/а *f.* -и (театр.)
 префікс *m.* -у, -и *Gram.*
 при *Präp.*
 прибувати I, прийти
 приваблив/ий -а, -е, -і
 приваблювати I, привабити
 прів/ід *m.* -оду, -оди
 привіт *m.* -у, -и
 приводити II, привести
 пригód/а *f.* -и; -ницьк/ий -а, -е, -і
 пригólómшувати I, пригólómшити
 пригólосн/ий -а, -е, -і *Gram.*
 придбати *v.*
 приємн/ий -а, -е, -і
 признання *n.*
 приїждж/ий -а, -е, -і
 приїзд *m.* -у, -и
 приїхати *v.*
 приймати I, прийняти
 приймєнник *m.* -а, -и *Gram.*
 приклад *m.* -у, -и
 прикмєтник -а, -и *Gram.*
 примітк/а *f.* -и
 приміщення *n.*
 приму́шувати I, приму́сити
 прімх/а *f.* -и
 прина́д/а *f.* -и
 прина́йми *Schaltw.*
 припиняти I, припиніти
 припускати I, припустити
 природ/а *f.* -и
 присвійний (займєнник) *Gram.*
 прислівник *m.* -а, -и *Gram.*
 присуд/ок *m.* -ка, -ки *Gram.*
 причін/а *f.* -и
 причісувати(ся) I, причесати(ся)
 приятел/ь *m.* -я, -і
 про *Präp.*
 пробачати I, пробачити
 пробачення *n.*
 проблем/а *f.* -и

Premiere
 Präfix
 bei, an, unter
 ankommen
 anziehend, attraktiv
 anziehen, hinreißen
 Anlaß, Vorwand
 Gruß
 führen, bringen
 Abenteuer; abenteuerlich
 erschüttern; frappieren
 Konsonant
 erwerben, kaufen
 angenehm
 Anerkennung; Geständnis
 Angereiste
 Ankunft
 ankommen
 empfangen, auf(ein)nehmen
 Präposition
 Beispiel, Muster
 Adjektiv
 Anmerkung, Erläuterung
 Raum, Lokal
 zwingen, nötigen
 Laune
 Verlockung, Köder
 wenigstens, zumindest
 aufhören
 annehmen, vermuten
 Natur
 Possessivpronomen
 Adverb
 Prädikat
 Ursache, Grund
 sich kämmen
 Freund
 über, von, für, um
 entschuldigen, verzeihen
 Entschuldigung, Verzeihung
 Problem, Frage

проводити II
 прода/вати I, продати
 продав/ець *m.* -я, -і
 продóвжу/вати(ся) I, продóвжити(ся)
 прóm/інь *m.* -еня, -ені
 промóв/а *f.* -и
 пропону/вати I, запропонувати
 просіти II, попросіти
 простира́дло *n.* -а
 прóст/ір *m.* -ору, -ори
 прóсто *Adv.*
 простóр/ий -а, -е, -і
 протóуд/а *f.* -и
 прóсьб/а *f.* -и (прохання)
 протé *Konj.*
 прóти *Präp.*
 протилéжн/ість *f.* -ості
 прóтягом *Adv.* + *Präp.*
 профéс/ія *f.* -ії
 прохання *n.*
 прохати (просіти) I, попрохати
 прох/ід *m.* -оду, -оди
 прохолóд/а *f.* -и
 проявляти I, проявити
 прям/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 псу/вати I, попсувати
 птах *m.* (пта́шк/а *f.* -и, -ій) -а, -ій
 пуст/ий -а, -е, -і
 пшени́ц/я *f.* -і
 п'ятниця *f.* -і

führen, durchführen; verbringen
 verkaufen
 Verkäufer
 fortfahren, fortsetzen; andauern
 Strahl
 Rede, Ansprache
 anbieten, vorschlagen
 bieten, ersuchen
 Bettuch, Leintuch, Laken
 Raum, Weite
 einfach
 geräumig, weit
 Erkältung
 Bitte, Anliegen, Ersuchen
 doch, aber
 gegen
 Gegensatz, Gegenteil
 während
 Beruf
 Bitte, Anliegen
 bitten, ersuchen
 Durchgang
 Kühle, Frische
 zeigen, bekunden
 gerade, aufrecht; geradeaus
 verderben
 Vogel
 leer
 Weizen
 Freitag

P p

ра́д/а *f.* -и (верхóвна)
 ра́д/ий -а, -е, -і
 ра́дити II, порáдити
 ра́дiсн/ий -а, -е, -і
 радіти I, зрадіти
 ра́до *Adv.*
 ра́доці *Pl.*

Parlament, Rat
 froh, erfreut
 raten, empfehlen
 froh, freudig
 sich freuen
 gastfreundlich, herzlich
 Freude

радя́нськ/ий -а, -е, -і
 раз
 ра́зом *Adv.*
 райо́н *m.* -у, -и
 рак *m.* -а, -и; -у *Medizin.*
 раке́тн/ий -а, -е, -і
 ра́м/а *f.* -и
 ра́н/а *f.* -и
 ра́нити II, порáнити
 раніше *Adv.* (*Komp.* von рано)
 ранкóв/ий -а, -е, -і
 ра́нн/ий -я, -е, -і
 ра́но *Adv.*
 ра́н/ок *m.* -ку, -ки
 раптóв/ий -а, -е, -і
 ра́птом *Adv.*
 раху/вати I, порахувати
 раху́н/ок *m.* -ка (-ку), -ки
 ре́в/іти I, ре́вті
 результа́т *m.* -а, -и
 ре́йс *m.* -у, -и
 рекоме́ндац/ія *f.* -ії
 рекоме́нду/вати I, відрекоме́ндувати
 республі́к/а *f.* -и
 рестора́н *m.* -у, -и
 рефо́рм/а *f.* -и
 ре́чення *n.* *Gram.*
 ре́шт/а *f.* -и
 рі́б/а *f.* -и
 риба́к *m.* -а, -ій (риба́лка *m.* + *f.* -и)
 ризи́ку/вати I, ризикну́ти
 рі́н/ок *m.* -ку, -ки
 рі́ск/а *f.* -и
 рі́в/ень *m.* -ня, -ні
 рі́вн/ий -а, -е, -і
 ріг *m.* ро́гу, ро́ги
 рі́д *m.* ро́ду, ро́ді
 рі́дк/ий -а, -е, -і; рі́дко *Adv.*
 рі́дн/ий -а, -е, -і
 рі́дня *f.* -і

sowjetisch, Sowjet-
 Mal, eins
 zusammen, gemeinsam;
 gleichzeitig
 Bezirk, Gebiet
 Krebs
 Raketen-
 Rahmen
 Wunde
 verwunden, verletzen
 früher, bevor, ehemals
 Morgen-, Früh-, morgendlich
 früh, frühzeitig
 früh
 Morgen
 plötzlich, unerwartet
 plötzlich, auf einmal
 zählen, rechnen
 Konto, Rechnung
 brüllen, heulen
 Ergebnis
 Fahrt, Route
 Empfehlen, Empfehlung
 empfehlen, vorstellen
 Republik
 Restaurant, Gaststätte
 Reform
 Satz
 Rest
 Fisch
 Fischer
 riskieren
 Markt
 Strich, Bindestrich
 Niveau, Ebene
 gleich, eben
 Horn, Ecke
 Geschlecht; Generation; Genus
 flüssig, selten, licht; selten
 verwandt, eigen, leiblich, nahe
 Verwandtschaft

різати I, нарізати
Різдво *n.* -а
різк/ий -а, -е, -і
різн/ий -а, -е, -і
різнобічн/ий -а, -е, -і
різноманітн/ий -а, -е, -і
різносторонн/ий -я, -е, -і
рік *m.* ро́ку, ро́кі
рік/а (річк/а) *f.* -і, -и
ріст *m.* ро́сту
річ *f.* ре́чі
річн/ий -а, -е, -і
рішення *n.*
рішуч/ий -а, -е, -і
робіти II, зробіти
робітник *m.* -а, -і
робот/а *f.* -и
родін/а -и
родіти(ся) II, народіти(ся)
родич *m.* -а, -і
родовий (відмінок) *Gram.*
роже́в/ий -а, -е, -і
розбудіти *v.*
розва́г/а -и
розважа́ти(ся) I
розвива́ти(ся) I, розвіну́ти(ся)
ро́звит/ок *m.* -ку
ро́згляд *m.* -у, -и
розго́рта́ти I, розго́рну́ти
розгу́блю/вати(ся) I, розгубі́ти(ся)
ро́зділ *m.* -у, -и
розділо́вий (знак, спол.) *Gram.*
роздо́ріжжя *n.*
роздра́тову/вати(ся) I,
роздراطува́ти(ся)
роздراطува́ння *n.*
роздяга́льня *f.* -і
розка́зувати I, розказа́ти
ро́зквіт *m.* -у
ро́зк/іш *m.* -оші, -оші
розкішн/ий -а, -е, -і

schneiden
Weihnachten
heftig, hastig
verschieden; unterschiedlich
vielseitig
mannigfaltig, vielfältig
vielseitig
Jahr
Fluß
Wachsen, Wachstum
Ding, Sache
jährlich, Jahres-
Entscheidung, Beschluß
entschlossen, entscheidend
machen, tun
Arbeiter
Arbeit, Werk
Familie
gebären, geboren werden
Verwandte
Genitiv
rosa, rosig
aufwecken
Unterhaltung, Amusement
unterhalten, amüsieren
entwickeln, sich entwickeln
Entwicklung
Betrachtung, Untersuchung
entfalten, öffnen
verlieren, verwirrt sein
Teilung, Aufteilung; Teil
teilend, disjunktiv, Disjunktion
Kreuzweg, Kreuzung
reizen; sich aufregen, sich ärgern

Reiz, Gereiztheit, Erregung
Garderobe
erzählen, berichten
Blüte, Blüten; Aufschwung
Luxus, Pracht
prächtig, luxuriös; üppig

ро́зклад *m.* -у, -и
ро́злук/а *f.* -и
ро́злуча́ти(ся) I, ро́злучи́ти(ся)
ро́злучення *n.*
ро́змір *m.* -у, -и
ро́змов/а -и
ро́змовля́ти I *nur unv.*
ро́змовн/ий -а, -е, -і
ро́зпач *m.* -у
ро́зпіск/а *f.* -и
ро́зповідати I, ро́зпові́сті
ро́зповід/ь *f.* -і
ро́зрізня́ти I, ро́зрі́знити
ро́зташо́ву/вати(ся) I, ро́зташува́ти(ся)
ро́зум *m.* -у, -и
ро́зу́мн/ий -а, -е, -і
ро́зчиня́ти I, ро́зчине́ти
ро́зчу́лен/ий -а, -е, -і
ро́зчу́лю/вати(ся) I, ро́зчу́лити(ся)
ро́ль *f.* -і
ро́ман *m.* -у, -и
ро́с/а́ *f.* -і, -и
ро́сі́йськ/ий -а, -е, -і
ро́сі́янин *m.* -а, ро́сі́яни
ро́сі́янка *f.* -и
ро́слі́н/а *f.* -и
ро́сті I, ві́рости
ро́т *m.* -а, -і
ру́д/ий -а, -е, -і
ру́йнува́ння *n.*; -ти I, зру́йнува́ти
ру́к/а́ *f.* -и
ру́кави́ця *f.* -і
руко́пис *m.* -у, -и
ру́сяв/ий -а, -е, -і
ру́х *m.* -у, -и
ру́хати(ся) I
ру́ша́ти I, ру́шити
ру́шні́к *f.* -а, -і
ря́д *m.* -у, -і
рятува́ти I, врятува́ти
ряту́н/ок *m.* -ку, -ки

Plan, Verzeichnis
Trennung, Scheiden
trennen, sich trennen
Scheidung
Ausmaß, Maßstab, Dimension
Gespräch, Unterhaltung
reden, sprechen
Umgangs- (Sprache)
Verzweiflung
Quittung
erzählen, berichten
Erzählen, Erzählung
unterscheiden, erkennen
anordnen; liegen
Verstand, Vernunft, Sinn
klug, gescheit
öffnen, aufmachen; auflösen
gerührt
rühren, erregen; gerührt sein
Rolle
Roman; Verhältnis
Tau
russisch
Russe
Russin
Pflanze
wachsen
Mund
rot, rothaarig
Zerstörung; zerstören
Hand
Fausthandschuh
Handschrift, Manuskript
dunkelblond
Bewegung
bewegen, sich bewegen
sich bewegen, sich rühren
Handtuch
Reihe
retten, erretten
Rettung

C c

сад (сад/ок) *m.* -у, -ї; -ка, -ї
 са́ло *n.* -а
 сам (самá, самó, самí) *Pron.*
 са́ме *Adv.+Part.*
 са́мий (той са́мий) *Pron.*
 самі́тн/ій (самóтн/ій) -я, -е, -і
 самі́тн/ість *f.* -ості
 самобу́тн/ій -я, -е, -і
 самовпéвнен/ій -а, -е, -і
 самообслу́говування *n.*
 самопочуття́ *n.*
 самості́йн/ій -а, -е, -і
 сваві́лля (сваво́ля) *n.*
 свар/і́тися II, посвар/і́тися
 сва́рка *f.* -и, -ї
 свéк/ор *m.* -ра, -ри
 свекру́х/а *f.* -и
 свід/ок *m.* -ка, -ки
 свідóм/ій -а, -е, -і
 свідóцтво *n.* -а
 свідч/ити II, засвідч/ити
 сві́ж/ій -а, -е, -і
 сві́й (сво́я, сво́е, сво́ї) *Pron.*
 сві́т *m.* -у, -ї
 світа́н/ок *m.* -ку, -ки
 світі́ти II, засвіті́ти
 сві́тл/ій -а, -е, -і
 сві́тловоло́с/ій -а, -е, -і
 сві́тов/ій -а, -е, -і
 світо́гляд *m.* -у, -и
 сві́чк/а *f.* -и, -ї
 свобóд/а *f.* -и
 свят/ій -а, -е, -і
 святко́в/ій -а, -е, -і
 свя́то *n.* -а
 себе́ *Pron.*
 се́ло (се́лище) *n.* -á, -а
 се́лянін *m.* -а, се́лянк/а *f.* -и, се́ляни
 се́мéстр *m.* -у, -и

Garten; Kindergarten
Speck
selbst, selber
gerade, eben
selbst, derselbe
einsam; unverheiratet, alleinstehend
Einsamkeit
eigenartig, originell
selbstbewußt, selbstsicher
Selbstbedienung
Befinden
selbständig, unabhängig
Eigenwille, Willkür
sich zanken, sich streiten
Streit
Schwiegervater
Schwiegermutter
Zeuge, Augenzeuge
bewußt, bedacht
Bescheinigung, Zeugnis
zeugen, bezeugen
frisch, neu
mein, dein
Welt, Weltall
Morgendämmerung
leuchten, scheinen
hell, klar
hellblond
Welt-, weltweit
Weltanschauung
Kerze
Freiheit
heilig
festlich
Feiertag
sich
Dorf
Bauer, Bäuerin
Semester

се́міна́р *m.* -у, -и
 се́рдéчн/ій -а, -е, -і; -ість *f.*
 се́рдят/ій -а, -е, -і
 се́рдитися II, розсе́рдитися
 се́ред *Präp.*
 се́ред/á *f.* -ї, -и
 се́редін/а *f.* -и
 се́редн/ій -я, -е, -і
 се́редóвищ/е *n.* -а
 се́рйóзн/ій -а, -е, -і
 се́рп *m.* -á, -ї
 се́рпа́н/ок *m.* -ку (ка), -ки
 се́рп/е́нь *m.* -ня, -ні
 се́рц/е *n.* -я, -я́
 се́стр/á *f.* -ї -и
 сів/ій -а, -е, -і
 сиві́ти I, посіві́ти
 сиді́ти II, посиді́ти
 сі́л/а *f.* -и
 силку/ва́тися I
 сило́миць *Adv.*
 сі́льн/ій -а, -е, -і
 син *m.* -а, -ї
 син/ій -я, -е, -і
 сино́нім *m.* -а, -и; -ічн/ій -а, -е, -і
 синта́ксис *m.* -у, -и
 си́р *m.* -у, -ї
 си́р/ій -а, -е, -і
 си́ровина́ *f.* -и
 си́рот/á *f.+ m.* -ї, -и
 систéм/а *f.* -и
 ситуáц/ія *f.* -ії
 сидáти I, сі́сти
 сі́к *m.* со́ка, со́ки
 сі́ль *f.* со́лі
 сі́льськ/ій -а, -е, -і
 сі́м'я́ *f.* сі́м'ї, сі́м'ї
 сі́р/ій -а, -е, -і
 сі́рні́к *m.* -á, -ї
 сі́ч/е́нь *m.* -ня, -ні

Seminar
herzlich, Herz-; Herzlichkeit
böse, zornig
böse sein, sich ärgern
mitten; unter
Mittwoch
Mitte
Mittel-, mittler; mittelmäßig;
sächlich
Umwelt; Umgebung; Milieu
ernst, ernsthaft; wichtig
Sichel
Mull; Dunst; Kopfbedeckung
August
Herz
Schwester
grau, weiß
ergrauen, grau werden
sitzen
Kraft, Stärke
sich bemühen, sich anstrengen
mit Gewalt
stark, kräftig
Sohn
blau
Synonym; synonym
Syntax
Käse, Quark
feucht; roh
Rohstoff
Weise
System
Situation, Lage
sich setzen
Saft
Salz
Dorf-, Land-
Familie
grau
Streichholz, Zündholz
Januar

сказати *v.*
 скáрг/a *f.* -и
 скáрж/итися II, поскáржитися
 скасо́бу/вати I, скасува́ти
 скáтерк/a *f.* -и; (скатерти́на)
 ске́ля *f.* -і
 скі́бк/a *f.* -и, -і́
 скі́льки *Pron.*
 склад *m.* -у, -и; -і́ *Gram.*
 скла́дати I, скла́сти
 скла́датися I, скла́стися
 скла́ден/ий (прі́судок) *Gram.*
 скла́дн/ий -а, -е, -і; (рече́ння) *Gram.*
 складно́підрядн/ий -а, -е, -і (рече́ння)
 складносу́рядн/ий -а, -е, -і (рече́ння)
 скл/о *n.* -а́
 скля́нк/a -и, -і́
 ско́ти(ся) *v.*
 ско́р/ий -а, -е, -і; ско́ро *Adv.*
 скориста́тися *nur v.*
 скоро́чення *n.*
 скоро́чу/вати I, скороти́ти
 скрі́зь *Adv.*
 скру́т/a *f.* -и
 скру́тн/ий -а, -е, -і
 сла́б/ий -а, -е, -і; (сла́бкий)
 сла́в/a *f.* -и
 славе́тн/ий -а, -е, -і
 сла́в/ити(ся) II, просла́вити(ся)
 сли́в/a *f.* -и
 слизьк/ий -а, -е, -і
 слі́д *m.* -у, -і́
 слі́дку/ва́ти I, прослі́дува́ти
 слі́п/ий -а, -е, -і; *m.*
 словни́к *m.* -а́, -і́
 сло́в/o *n.* -а, -а́
 словозмі́н/a *f.* -и; -тві́р *Gram.*
 слов'я́н/ін *m.* -а; -к/a *f.* -и, слов'я́ни

sagen
 Klage, Beschwerde
 klagen
 abschaffen, aufheben, annullieren
 Tischdecke, Tischsuch
 Felsen
 Schnitte, Scheibe
 wieviel
 Lager; Körperbau; Verfassung;
 Silbe
 zusammenlegen; verfassen; ablegen
 sich zusammensetzen; bestehen;
 addieren
 ein zusammengesetztes Prädikat
 kompliziert; zusammengesetzter Satz
 Satzgefüge
 Satzverbindung
 Glas (Stoff)
 Glas (Gefäß)
 machen; geschehen, passieren
 schnell, rasch
 ausnutzen, benutzen
 Verkürzung, Abkürzung;
 Verringerung
 kürzen
 überall
 Schwierigkeiten, Notlage
 schwierig, schwer
 krank; schwach
 Ruhm, Ehre
 berühmt, ruhmreich
 rühmen, berühmt sein
 Pflaume, Zwetschge
 rutschig, schlüpfrig
 Spur; man muß, es ist nötig
 folgen, verfolgen; aufpassen
 blind; Blinde
 Wörterbuch, Lexikon; Wortschatz
 Wort, Rede
 Beugung; Wortbildung
 Slawe, Slawin

слов'я́нськ/ий -а, -е, -і
 слон *m.* -а́, -і́
 служба́ *f.* -и; -о́в/ець *m.* -ця, -ці
 служі́ти II, прослужі́ти
 слух *m.* -у, -и
 слухати I, віслухати
 слухня́н/ий -а, -е, -і
 слу́шн/ий -а, -е, -і
 слъоз/а́ *f.* -і́, -и
 смагля́в/ий -а, -е, -і
 смак *m.* -у, -и
 смачн/ий -а, -е, -і
 смачно́го!
 сметáн/a *f.* -и
 смі́т/іти II, засмі́тити; -ні́к *m.* -а́, -і́
 смі́х *m.* -у
 смі́шн/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 смі́ятися I, засмі́ятися
 сму́т/a *f.* -и
 сму́т/ок *m.* -ку
 снаг/а́ *f.* -і́
 сні́тися II, присні́тися
 сні́г *m.* -у, -і́
 сніда́н/ок *m.* -ку, -ки
 сні́дати I, посні́дати
 соба́к/a *m.+f.* -и
 собо́р *m.* -у, -и
 солов'е́й *m.* -в'я́, -в'і́ (солове́йко)
 соло́дк/ий -а, -е, -і
 солон/ий -а, -е, -і
 сон *m.* сну, сні
 со́нце *n.* -я
 со́нячн/ий -а, -е, -і
 со́ром *m.* -у
 соро́м/ити(ся) II, засоро́мити(ся)
 соро́чк/a *f.* -и, -і́
 сосна́ *f.* -і́, -и
 соціалі́зм *m.* -у
 соціалі́стичн/ий -а, -е, -і
 соціáльн/ий -а, -е, -і
 соі́з *m.* -у, -и

slawisch
 Elefant
 Amt, Dienst; Angestellte
 dienen
 Gehör; Gerücht
 hören, zuhören
 gehorsam, folgsam
 passend, geeignet
 Träne
 braun, sonnengebräunt
 Geschmack; Neigung
 wohlschmeckend, schmackhaft
 guten Appetit!
 Sauerrahm, saure Sahne
 Schmutz machen; Müllhaufen
 Lachen
 komisch, lächerlich; lachhaft
 lachen
 Streifen, Strich
 Wehmut, Traurigkeit
 Lebenskraft
 träumen
 Schnee
 Frühstück
 frühstückten
 Hund
 Dom, Kathedrale
 Nachtigall
 süß
 salzig
 Schlaf; Traum
 Sonne
 Sonnen-, sonnig
 Schande, Scham
 beschämen, sich schämen
 Hemd
 Kiefer
 Sozialismus
 sozialistisch
 sozial, Sozial-
 Bund

спад *m.* -у, -и
 спадко́в/ий -а, -е, -і
 спа́дщин/а *f.* -и
 спа́льн/я *f.* -і
 спа́сибі!
 спа́ти II, поспа́ти
 спе́к/а *f.* -и
 спекта́к/ль *m.* -лю, -лі
 спе́реду *Adv.*
 спересе́рдя *Adv.*
 спереча́тися I, поспереча́тися
 спіна *f.* -и
 співа́к *m.* -а, -ій; -чка *f.* -и
 співчува́ти I; співчуття́ *n.*
 спі́днийц/я *f.* -і
 спі́взню/ватися I, спі́знитися
 спі́лк/а *f.* -и
 спі́лкува́ння *n.*; -тися I
 спі́льн/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 спо́гад *m.* -у, -и
 сподіва́ння *n.* -тися I
 спо́к/ій *m.* -ою
 спо́кійн/ий -а, -е, -і
 споконві́/ку *Adv.*; -чн/ий -а, -е, -і
 сполу́чення *n.*
 сполу́чник *m.* -а, -и *Gram.*
 спору́да *f.* -и; спорудже́ння *n.*
 споруджу́вати I, споруді́ти
 спо́с/іб *m.* -обу, -оби
 спостере́ження *n.*
 спостеріга́ти I, спостері́гти
 споча́тку *Adv.*
 спра́в/а *f.* -и
 спра́вді *Adv.*
 справедли́в/ий -а, -е, -і; -ість *f.*
 спра́вжн/ій -я, -е -і
 справля́тися I, спра́витися
 спра́г/а *f.* -и
 спри́яти I *inv.* + *v.*

Rückgang
 erblich
 Erbschaft, Erbe
 Schlafzimmer
 Danke!
 schlafen
 Hitze, Glut
 Vorstellung, Aufführung
 vorne
 im Zorn, in der Wut, vor Wut
 streiten
 Rücken
 Sänger, Sängerin
 mitfühlen; Teilnahme, Mitgefühl
 Rock
 sich verspäten
 Bund
 Kommunikation; in Verbindung
 stehen
 gemeinsam; zusammen
 Erinnerung
 Hoffnung; hoffen, rechnen
 Ruhe, Stille
 ruhig, still; friedlich
 seit jeher; ewig, uralt
 Vereinigung, Verbindung
 Konjunktion, Bindewort
 Bau; Errichtung
 errichten, erbauen
 Weise, Art
 Beobachtung; Überwachung
 beobachten, betrachten
 zuerst, anfangs
 Arbeit, Werk; Sache,
 Angelegenheit
 wirklich, tatsächlich
 gerecht, wahr; Gerechtigkeit
 echt, wahr; wirklich
 fertig werden
 Durst
 beitragen, fördern

спуск *m.* -у, -и
 спуска́ти(ся) I, спусті́ти(ся)
 срі́бл/о *n.* -а
 срі́бн/ий -а, -е, -і
 ста/ва́ти (встава́ти) I, ста́ти
 ста/ва́тися I, ста́тися
 ста́вити(ся) II, поста́вити(ся)
 стан *m.* -у
 стано́вище *n.* -а
 ста́нц/я *f.* -ії
 старáнн/ий -а, -е, -і
 стар/ій -а, -е, -і
 старови́нн/ий -а, -е, -і; старода́вній
 ста́роста *m.* -и
 стаття́ *f.* -і
 ство́рювати I, створи́ти
 стипе́нд/ія *f.* -ії
 стира́ти I, стёрти
 сти́сл/ий -а, -е, -і
 сти́ха *Adv.*
 стиха́ти I, сти́хнути
 сти́л *m.* -а (-у), -ій
 сти́л/е́ць *m.* -ьця́, -ьці
 сти́льки *Pron.*
 сти́н/а́ *f.* -ій, -и
 сто́лиц/я *f.* -і
 сто́ліття (сторі́ччя) *n.*
 сторі́нк/а *f.* -и, -ій
 сторі́ччя *n.*
 сторон/а́ *f.* -ій, -и; -н/ій -я, -е, -і
 стосу́ватися I *nur inv.*
 стосу́нки *Pl.*
 сто́яти II, поста́яти
 стра́в/а *f.* -и
 стражда́ти I, вістражда́ти
 стра́шн/ій -а, -е, -і
 стрива́ти I, пострива́ти; -ій! -йте!
 стрі́ман/ий -а, -е, -і
 стро́к *m.* -у, -и

Abstieg, Abhang
 hinunter lassen; heruntersteigen
 Silber
 Silber-, silbern
 sich erheben; beginnen;
 stehenbleiben
 sich ereignen, vorfallen, geschehen
 hinstellen, setzen, halten;
 sich verhalten
 Situation, Zustand
 Lage, Stellung
 Station, Bahnhof
 fleißig, sorgfältig
 alt
 alt, altertümlich, uralt
 Älteste(r)
 Artikel
 schaffen, gründen
 Stipendium
 abwischen, ausradieren
 kurz, knapp
 leise; verstohlen; langsam
 still werden, aufhören
 Tisch
 Stuhl
 soviel
 Wand
 Hauptstadt
 Jahrhundert
 Seite
 Jahrhundert
 Seite, Land; fremd, unbekannt
 betreffen; sich beziehen
 Verhältnisse, Beziehungen
 stehen, halten, anhalten
 Speise
 leiden
 fürchterlich, schrecklich
 warte! warten Sie!
 zurückhaltend
 Termin

струм *m.* -у
 струм/бк *m.* -ка́, -кí
 струнк/ій *-a, -e, -i*
 студéнт *m.* -а, -и; -ка *f.* -и
 стúп/інь *m.* -еня, -ені
 субóт/а *f.* -и
 сувóр/ій *-a, -e, -i*
 суд *m.* -у, -ій
 суддя́ *m.* -і, -і
 сýкн/я *f.* -і
 сум *m.* -у; сумн/ій *-a, -e, -i*
 суму/вáти I, засумувáти
 суніця́ *f.* -і
 суп *m.* -у, -ій
 суперéч/ити II; -лив/ій *-a, -e, -i*
 супровóджу/вати I, супровóдити
 супúтник *m.* -а, -и
 сусід *m.* -а, -и; -ка *f.* -и
 суспі́льство *n.* -а
 сýтінки *Pl.*
 сух/ій *-a, -e, -i*
 сучáсн/ій *-a, -e, -i*
 сшил *m.* -у, -и
 схі́льн/ій *-a, -e, -i*
 сх/ід *m.* -óду, -óди; східн/ій *-a, -e, -i*
 схóди *Pl.*
 схóж/ій *-a, -e, -i*
 сцéн/а *f.* -и
 сягáти I, сягну́ти
 сýяти I, засýяти
 сьогóдні *Adv.*; -шн/ій *-я, -e, -i*

Strom
Bach
schlank, gut gebaut
Student, Studentin
Grad, Maß, Stufe
Samstag, Sonnabend
streng, hart
Gericht
Richter
Kleid
Kummer, Trauer; traurig
betrübt (traurig) sein (werden)
Erdbeere
Suppe
widersprechen; widersprüchlich
begleiten
Gefährte; Sputnik
Nachbar; Nachbarin
Gesellschaft
Dämmerung
trocken
zeitgenössisch
Abhang
geneigt
Osten; Aufgang; östlich
Stufe, Treppe
ähnlich
Bühne
erreichen, gelangen
glänzen
heute; heutig

Т т

und
geheim, heimlich; geheimnisvoll
so
solch, so ein
auch, gleichfalls
talentiert, begabt

та *Konj.*
 таéмн/ій *-a, -e, -i; -іч/ій -a, -e, -i*
 так *Adv.*
 так/ій *-á, -é, -і Pron.*
 тако́ж *Part.*
 талановіт/ій *-a, -e, -i*

талáнт *m.* -у, -и
 там *Adv.*
 тáн/ець *m.* -цю, -ці
 тáнути I, потáнути
 тарі́лк/а *f.* -и, -ій
 тáт/о *m.* -а
 тварі́н/а *f.* -и
 тверд/ій *-a, -e, -i; -о Adv.*
 тверді́ти II, підтверді́ти
 тверéз/ій *-a, -e, -i*
 тв/ій *-оá, -оé, -о́і Pron.*
 тв/ір *m.* -óру, -óри
 твор/éць *m.* -ця́, -ці
 твор/іти II, створі́ти
 творч/ій *-a, -e -i; -чість f. -чості*
 теáтр *m.* -у, -и
 теж *Part.*
 текст *m.* -у, -и
 текті́ I, протекті́
 телебáчення *n.*
 телеві́зор *m.* -а, -и
 телеграф *m.* -у, -и
 телефон *m.* -у, -и
 теля́ *n.* -ти, -та
 тéм/а *f.* -и
 тéмн/ій *-a, -e, -i; -о Adv.*
 темні́ти I, стемні́ти
 тéмряв/а *f.* -и
 тендéнц/ія *f.* -ії
 тенді́гн/ій *-a, -e, -i*
 тепéр *Adv.*; -ішн/ій *-я, -e, -i*
 тéпл/ій *-a, -e, -i; -о Adv.*
 теритóр/ія *f.* -ії
 терпíм/ій *-a, -e, -i*
 терпíння *n.*; -ти II, потерпі́ти
 тeсть *m.* -я, -і
 тéщ/а *f.* -і
 ти *Pron.*
 тигр *m.* -а, -и
 ті́ж/день *m.* -ня, -ні
 тижнéв/ій *-a, -e, -i*

Talent, Begabung
dort
Tanz
tauen, schmelzen
Teller
Vater
Tier
hart, fest, starr; fest, hart
hartnäckig behaupten, bestätigen
nüchtern; vernünftig
dein, deine
Werk, Schrift; Aufsatz
Schöpfer, Gestalter, Begründer
schaffen
schöpferisch; Schaffen, Werk
Theater
auch, ebenfalls
Text
fließen, strömen
Fernsehen
Fernseher
Fernschreiber, Telegraf
Telefon
Kalb
Thema
dunkel, finster
dunkeln, dunkel werden
Dunkelheit, Finsternis
Tendenz
zart, fein
jetzt, nun, heutzutage; heutig
warm, mild
Territorium, Gebiet
duldsam, tolerant; erträglich
Geduld; leiden, dulden
Schwiegervater
Schwiegermutter
du
Tiger
Woche
wöchentlich

тимчасовий -а, -е, -і
 типовий -а, -е, -і
 тире *n. undekl.*
 тіснути I, потіснути (руку)
 тисяча *Zahlw.*
 титул *m. -у, -и*
 тихий -а, -е -і; -о *Adv.*
 тиша *f. -і*
 тікати I, утікати
 тіло *n. -а, -а́*
 тільки *Adv.*
 тінь *f. -і*
 тісний -а, -е, -і
 тістечко *n. -а; тісто n. -а*
 тітка *f. -и, -ї*
 тішити(ся) II, утішити(ся)
 тканина *f. -и*
 тлумачити II, розтлумачити
 тобто *Konj.*
 товар *m. -у, -и*
 товариство *n. -а*
 товариський -а, -е, -і
 товариш *m. -а, -і*
 товстий -а, -е, -і
 того/річний -а, -е, -і; -часний -а, -е, -і
 тоді *Adv.+Konj.*
 той (та, те, ті) *Pron.*
 том *m. -у, -ї*
 томат *m. -а, -и*
 тому *Adv.+Konj.*
 тон *m. -у, -и*
 тонкий -а, -е, -і
 тонюти I, потонюти
 топити II, розтопити
 топити(ся) II, потопити(ся)
 тополя *f. -і*
 торгівля *f. -і*
 торговельний (торговий) -а, -е, -і
 торгувати(ся) I, поторгувати(ся)
 торік; -ішній -я, -е, -і

zeitweilig, vorübergehend
 typisch
 Gedankenstrich
 drücken
 tausend, Tausend
 Titel, Ehrentitel
 leise; still, ruhig
 Stille, Ruhe
 davonlaufen, weglaufen
 Körper, Leib
 nur, allein, erst
 Schatten
 eng, schmal
 Törtchen; Teig
 Tante
 erfreuen, Freude machen (bereiten)
 Stoff, Gewebe
 erklären, erläutern
 das heißt
 Ware, Artikel
 Gesellschaft, Verein
 kameradschaftlich,
 freundschaftlich
 Kamerad, Genosse, Freund
 dick
 vorjährig; damalig
 damals; da, dann
 jener, jene, jenes, jene
 Band
 Tomate
 deshalb; darum
 Klang
 dünn, fein, schlank
 ertrinken
 heizen; schmelzen
 ertränken; sich ertränken
 Pappel
 Handel
 Handels-
 handeln
 im vorigen Jahr; vorjährig

торкати(ся) I, торкнутися
 тотожний -а, -е, -і
 точка *f. -и*
 тощо
 трава *f. -ї, -и*
 травень *m. -ня, -ні*
 традиція *f. -ї; -їйний -а, -е, -і*
 трамвай *m. -я, -ї*
 транспорт *m. -у*
 траплятися I, трапитися
 тратити II, витратити
 треба *Präd.*
 треміти II, затреміти
 тривалий -а, -е, -і
 тривати I *nur unv.*
 тривога *f. -и*
 тримати(-ся) I, витримати
 тролейбус *m. -а, -и*
 трішки (трішки) *Adv.*
 троянда *f. -и*
 труба *f. -ї, -и*
 труд *m. -а; -їтися II, потрудитися*
 труднощі *Pl.*
 труна *f. -ї, -и*
 труп *m. -а, -и*
 туга *f. -и*
 туди *Adv.*
 тужити II, затужити
 туман *m. -у, -и; -ний -а, -е, -і*
 турбувати(ся) I, потурбувати(ся)
 турист *m. -а, -и; -ський -а, -е, -і*
 тут *Adv.*
 тягар *m. -я, -ї*
 тяжкий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 тямити II, втіямити

anrühren, berühren
 identisch, übereinstimmend
 Punkt
 und anderes, und ähnliches
 Gras
 Mai
 Tradition; traditionell
 Straßenbahn
 Transport
 geschehen
 ausgeben
 müssen, sollen
 zittern, beben
 lang, andauernd
 dauern
 Unruhe, Aufregung
 halten, sich halten; durchhalten
 Obus
 ein wenig, etwas
 Rose
 Rohr
 Arbeit; arbeiten, sich bemühen
 Schwierigkeiten
 Sarg, Bahre
 Leiche
 Sehnsucht
 dahin, dorthin
 sich sehnen, Sehnsucht haben
 Nebel; nebelig
 stören; sich sorgen, sorgen
 Tourist, touristisch, Touristen-
 hier, da
 Last, Bürde
 schwer; hart
 sich auf etwas verstehen

У у

убивати(ся) I, убити(ся)

убів/ств/о *n.* -а; -ця *m. + f.* -і

убіт/ий -а, -е, -і

убог/ий -а, -е, -і

уболівати (вболівати) I

убрання *n.*увáга *f.* -и

увáжн/ий -а, -е, -і

увільняти I, увільнити

угод/а *f.* -иудáр *m.* -у, -иудáрити *v.*удáч/а *f.* -іузберéжжя *n.*узбiччя *n.*узгóдження *n.*узгóджу/ватися I, узгóдитися *Gram.*узлісся *n.*

узна/вати I, знáти

узóр *m.* -у, -иуказк/а *f.* -и

укладáти I, уклáсти

украiн/ець *m.* -ця, -ці; -ка *f.* -и

украiнськ/ий -а, -е, -і

улещáти I, улестiти

умивáльний *m.* -а, -и

умивáти(ся) I, умiти(ся)

умiл/ий -а, -е, -і; -ець *m.*умiння *n.*умóв/а *f.* -и; -н/ий -а, -е, -і

умовляти(ся) I, умóвити(ся)

уникáти I, унiкнути

унiвермáг *m.* -у, -иунiверситét *m.* -у, -иупéвнен/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*

тóтен, ermorden; tödlich

verunglücken

Mord, Ermordung; Mörder

Ermordete, Tote

armselig, ärmlich

sich sorgen, besorgt sein

Kleider, Kleidung

Aufmerksamkeit

aufmerksam, zuvorkommend

erlösen, entlasten; befreien,

entlassen

Einverständnis; Abkommen

Schlag

schlagen

Gelingen, Erfolg

Strand, Küste

Wegrand

Vereinbarung; Übereinstimmung

kongruieren, übereinstimmen

Waldrand

erfahren, erkundigen; erkennen

Muster

Zeigestock

legen; abschließen;

zusammenstellen

Ukrainer, Ukrainerin

ukrainisch

schmeicheln

Waschbecken

waschen, sich waschen

geschickt; Meister

Fähigkeit, Fertigkeit

Bedingung; vereinbart, konditional

überreden, beruhigen;

sich verabreden

meiden, vermeiden

Warenhaus, Kaufhaus

Universität

sicher, überzeugt; sicher

упевнiтися I, упéвнитися

упирáтися I, упéртися

уповновáжен/ий -а, -е, -і

управлiння *n.*; -я́ти I *nur unv.*

урá

урiв/ок *m.* -ка, -киурожа́/й *m.* -ю, -ї; -н/ий -а, -е, -іуро́к *m.* -у, -и

урочiст/ий -а, -е, -і

у́ряд *m.* -у, -и; -óв/ий -а, -е, -і

усвiдóмлю/вати I, усвiдóмити

услáвлен/ий -а, -е, -і

усмiхáтися I, усмiхнiтися

у́смiшк/а *f.* -и

у́сн/ий -а, -е, -і

успáдку/вати I, успáдкувати

у́спiх *m.* -у, -и

успiшн/ий -а, -е, -і

устанóва *f.* -иу́стр/й *m.* -ою, -оїутвóрення *n.*

утвóрю/вати(ся) I, утворiти(ся)

ухвáл/а *f.* -и

ухвáлю/вати I, ухвалiти

учáсник *m.* -а, -иучén/ий (вчén/ий) *m.* -ого, -іу́ч/ень *m.* -ня, -ні; учени́ця *f.* -іучiтель *m.* (вчiтель) -я, -іуя́в/а *f.* -иуя́влення *n.*

уявляти I, уявiти

фа́брик/а *f.* -ифáкт *m.* -у, -ифакультét *m.* -у, -ифа́рб/а *f.* -и

sich überzeugen

sich stemmen; stoßen;

sich sträuben

Bevollmächtigte

Verwaltung, Leitung; verwalten

hurra!

Auszug, Ausschnitt; Bruchstück

Ernte; fruchtbar, ertragreich

Stunde, Unterrichtsstunde

feierlich, festlich

Regierung, Regierungs-

einsehen, erkennen

berühmt

lächeln

Lächeln

mündlich

erben, beerben

Erfolg, Gelingen

erfolgreich

Institution, Anstalt

Gesellschafts-, (Staats-)ordnung

Bildung, Schaffung

bilden, schaffen; sich bilden,

entstehen

Entschließung, Beschluß

beschließen

Teilnehmer, Beteiligte

Wissenschaftler

Schüler, Schülerin

Lehrer

Einbildungskraft, Phantasie

Vorstellung, Begriff

sich vorstellen

Ф ф

Fabrik, Werk

Tatsache

Fakultät

Farbe

фарбу/ва́ти I, пофарбува́ти
фах *m.* -у, -и
фахів/е́ць *m.* -ця, -ці
фігу́р/a *f.* -и
фі́зик *m.* -а, -и; фі́зик/a *f.* -и
фізі́чн/ий -а, -е, -і
філо́лог *f.* -а, -и; -ія *f.* -ії
філологі́чн/ий -а, -е, -і
філосо́ф *m.* -а, -и; -ія *f.* -ії
філосо́фськ/ий -а, -е, -і
фі́льм *m.* -у, -и
фі́рм/a *f.* -и
фонéт/ик/a *f.* -и; -і́чн/ий -а, -е, -і
фонта́н *m.* -у, -и
фо́рм/a *f.* -и
форма́льн/ий -а, -е, -і; -і́сть *f.*
форму/ва́ти(ся) I, сформува́ти(ся)
фотоапа́ра́т *m.* -а, -и
фотографі́я *f.* -ії (знімок)
фотографу/ва́ти I, сфотографува́ти
фра́з/a *f.* -и; -еоло́гія *f.* -ії *Gram.*
францу́зьк/ий -а, -е, -і
фру́кт/и *Pl.*; -о́в/ий -а, -е, -і
футбо́л *m.* -у; -льн/ий -а, -е, -і

Ж ж

хазя́їн *m.* -а, хазя́ї; хазя́йк/a *f.* -и, -ї
хазя́йн/ува́ти I, показя́йн/ува́ти
хай *Part.*
ха́ра́ктер *m.* -у, -и; -н/ий -а, -е, -і
харч *m.* -у, харчі
харчува́ння *n.*
харчу/ва́ти(ся) I, прохарчува́ти(ся)
ха́т/a *f.* -и, -ї
хвал/я́ти II, похваля́ти
хви́лін/a *f.* -и
хвилюва́ння *n.*
хвилю/ва́ти(ся) I, перехвилюва́ти(ся)

färben
Fach, Beruf
Fachmann, Spezialist
Gestalt, Figur
Physiker; Physik
physisch, körperlich; physikalisch
Philologe; Philologie
philologisch
Philosoph; Philosophie
philosophisch
Film
Firma; Geschäftshaus
Phonetik; phonetisch
Brunnen, Fontäne
Form, Gestalt
formal, formell; Formalität
formieren, bilden; sich formieren
Photoapparat
Photo, Lichtbild
photographieren
Phrase; Phraseologie
französisch
Obst, Früchte; Obst-
Fußball; Fußball-

Wirt, Wirtin
wirtschaften; herumwirtschaften
laß, möge, mag
Charakter; charakteristisch,
bezeichnend
Essen, Kost, Nahrung
Ernährung
ernähren, sich ernähren
Bauernhaus, Haus, Hütte
loben
Minute; Augenblick
Aufregung; Unruhe; Wallung
aufregen; sich aufregen

хви́лююч/ий -а, -е, -і
хви́ля *f.* -і
хві́ртк/a *f.* -и, -ї
хві́ст *m.* хвоста́, хвоста́
хво́р/ий -а, -е, -і; хво́р/ий *m.* -ого, -і
хворо́б/a *f.* -и
хи́б/a *f.* -и; -н/ий -а, -е, -і
химе́рн/ий -а, -е, -і
хист *m.* -у, -и
хи́тр/ий -а, -е, -і; -і́сть *f.* (-році) *Pl.*
хитру/ва́ти I, схитрува́ти
хи́ба́ *Part.+Konj.*

хі́д *m.* хо́ду, хо́ді
хімі́к *m.* -а, -и
хі́м/ія *f.* -ії; -і́чн/ий -а, -е, -і
хлі́б *m.* -а
хло́п/е́ць *m.* -ця, -ці
хма́р/a *f.* -и; -н/ий -а, -е, -і
хма́р/итися II, захма́ритися
ховáти(ся) I, сховáти(ся)
ховáти I, поховáти
ходá *f.* -ї
ходя́ти II, походя́ти
хо́лод *m.* -у
холоді́льник *m.* -а, -и
холо́дн/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
хор *m.* -у, -ї
хоро́бр/ий -а, -е, -і; -і́сть *f.*
хотя́ти II, захотя́ти
хоч (-á) *Konj.+Part.*
хра́м *m.* -у, -и
хрест *m.* -á, -ї
хро́нік/a *f.* -и (літо́пис)
хроноло́г/ія *f.* -ії; -і́чн/ий -а, -е, -і
хто (так/ий -á, -é, -і) *Pron.*
худ/я́й -а, -е, -і
ху́днути I, сху́днути
худо́жник *m.* -а, -и
ху́стк/a (ху́сточк/a) *f.* -и
хутро́ *n.* -а; -ян/ий -а, -е, -і

aufregend
Welle
Zauntür
Schwanz
krank; Kranke, Patient
Krankheit
Fehler, Nachteil; falsch, irrig
phantastisch, wunderbar
Fähigkeit, Begabung
schlau, listig; Schlauheit
schlau (listig) sein
denn, etwa; vielleicht
(wird nicht übersetzt)
Gang; Verlauf; Zug
Chemiker
Chemie; chemisch
Brot, Laib, Korn
Junge, Knabe, Bube
Wolke; bewölkt
finster dreinschauen, sich verfinstern
verstecken, sich verstecken
begraben, beerdigen
Gang, Gangart
gehen
Kälte
Kühlschrank
kalt, kühl
Chor
tapfer, mutig; Tapferkeit, Mut
wollen, wünschen
sogar, selbst; wenn auch nur; obwohl
Tempel
Kreuz
Chronik
Chronologie; chronologisch
wer? wer ist das?
mager
abmagern, abnehmen
Künstler, Maler
Tuch, Taschentuch
Fell, Pelz; Pelz-, Fell-

Ц ц

цві/сті I, розцвісті; цвіт *m.* -у
 цвях *m.* -а, -ій
 це *Pron.*
 цей (ця, це, ці) *Pron.*
 центр *m.* -у, -и
 цибу́л/я *f.* -і
 цига́рк/а *f.* -и, -ій
 цирк *m.* -у, -и
 цита́т/а *f.* -и
 ці́фр/а *f.* -и
 ціка́в/ий -а, -е, -і; -ість *f.*
 ціка́в/ити(ся) II, заціка́вити(ся)
 ціл/ій -а, -е, -і
 цілкові́т/ий -а, -е, -і
 цілко́м *Adv.*
 цілува́ти(ся) I, поцілува́ти(ся)
 ці́ль *f.* -і
 ці́н/а́ *f.* -ій, -и
 ці́н/іти II (цінува́ти I), оці́нити
 ці́нн/ий -а, -е, -і; -ість *f.*
 цуке́рк/а *f.* -и
 цу́к/ор *m.* -ру
 цукро́в/ий -а, -е, -і
 цура́ти(ся) I, зацура́ти(ся)

blühen; Blüte
 Nagel
 das, dies, es
 dieser (diese, dieses, diese)
 Zentrum
 Zwiebel
 Zigarette
 Zirkus
 Zitat
 Zahl, Ziffer
 interessant, unterhaltend; Interesse
 interessieren; sich interessieren
 ganz, voll; unversehrt, unverletzt
 vollständig, vollkommen
 ganz, gänzlich
 küssen, sich küssen
 Ziel, Zweck
 Preis
 schützen, würdigen
 Wert; Wert, Kostbarkeit
 Bonbon, Praline, Konfekt
 Zucker
 Zucker-
 vermeiden, sich fernhalten

Ч ч

чагарні́к *m.* -а́, -ій
 чад *m.* -у
 чай *m.* -ю, -і́
 ча́йк/а *f.* -и, -ій
 ча́йн/ий -а, -е, -і; -ик *m.* -а, -и
 ча́пл/я *f.* -і
 чарі́вн/ий -а, -е, -і
 ча́рк/а *f.* -и, -ій
 час *m.* -у, -ій *Gram.*
 часні́к *m.* -а́
 ча́сом *Adv.*

Gebüsch
 Dunst
 Tee
 Möwe
 Tee-; Teekanne
 Reiher
 Zauber-, Wunder
 Weinglas
 Zeit; Zeitform
 Knoblauch
 manchmal, zeitweise

ча́ст/ий -а, -е, -і
 ча́стін/а *f.* -и (мо́ви) *Gram.*
 ча́стк/а *f.* -и, -ій *Gram.*
 ча́стко́в/ий -а, -е, -і
 ча́сто *Adv.*
 ча́сту/вати I, поча́стувати
 ча́шк/а *f.* -и, -ій
 чверть *f.* -і
 чека́ння *n.*
 чека́ти I, зачека́ти
 че́мн/ий -а, -е, -і
 че́рв/ень *m.* -ня, -ні
 че́рво́н/ий -а, -е, -і
 че́рво́ніти I, поче́рво́ніти
 че́рг/а *f.* -и
 че́рго́в/ий -а, -е, -і
 че́ргува́ння *n.*; (голосні́х) *Gram.*
 че́ргува́ти I, поче́ргува́ти
 че́реві́ки *Pl.* (че́реві́к)
 че́ред/а́ *f.* -ій
 че́рез *Präp.*
 че́ре́шн/я *f.* -і
 че́рне́тк/а *f.* -и
 че́рств/ий -а, -е, -і
 че́са́ти I, приче́са́ти
 че́сн/ий -а, -е, -і; -ість *f.*
 че́сть *f.* -і
 че́тве́р *m.* -га́, -гі́
 чи *Konj.+Part.*
 чийсь *Pron.*
 чий (чийа́, чие́, чи́) *Pron.*
 чима́л/ий -а, -е, -і
 чині́ти II, причи́нити
 чі́нник *m.* -а, -и
 числе́нн/ий -а, -е, -і
 числі́вник *m.* -а, -и *Gram.*
 числ/о́ *n.* -а́, -а
 чи́ст/ий -а, -е, -і; -о *Adv.*
 чи́стити II, ви́чистити
 чита́льн/ий (зал) -а, -е, -і
 чи́танк/а *f.* -и

oft, häufig
 Teil; Wortart
 Teilchen; Partikel
 teilweise, partiell
 oft, häufig
 bewirten
 Tasse
 Viertel
 Erwartung
 warten, erwarten
 höflich
 Juni
 rot
 rot werden, erröten
 Reihe
 diensthabend
 Dienst, Wachdienst; Vokalwechsel
 Dienst haben
 Schuhe
 Herde
 über, durch
 Süßkirsche
 Entwurf, Konzept
 trocken; hartherzig
 kämmen
 ehrlich; Ehrlichkeit
 Ehre
 Donnerstag
 oder, ob; man übersetzt nicht
 irgend jemandes
 wessen
 nicht gering
 machen, anrichten
 Faktor, Moment
 zahlreich
 Zahlwort
 Zahl, Datum, Anzahl
 rein, sauber
 putzen, reinigen
 Lese-, Lesesaal
 Lesebuch

чита́ти I, прочита́ти; -а́ч *m.* -а́, -і
 чіпа́ти I, зачіпа́ти
 чіпля́тися I, причепа́тися
 чітк/ій -а, -е, -і; -ість *f.*
 член *m.* -а, -и
 чо́боти *Pl.* (G. Pl. чо́біт)
 чо́в/ен *m.* -на́, -ні́
 чолові́к *m.* -а, -і́
 чолові́чий -а, -е, -і; (рі́д) *Gram.*
 чо́му *Pron.*
 чо́рний -а, -е, -і
 чо́рніло *n.* -а
 чо́рно́к/ий -а, -е, -і
 чу́б *m.* -а, -і́
 чу́дний -а, -е, -і
 чу́до *n.* -а
 чу́до́в/ий -а, -е, -і
 чу́жий -а, -е, -і
 чу́жин/ець *m.* -ця, -ці
 чу́йний -а, -е, -і
 чу́ти I, почу́ти
 чу́тка/а *f.* -и, -і́
 чу́ття *n.*

Ш ш

шалéн/ий -а, -е, -і
 ша́н/а *f.* -и
 ша́но́вн/ий -а, -е, -і
 ша́ну/ва́ти I
 ша́пка/а *f.* -и, -і́
 ша́ф/а *f.* -и
 ша́хи *Pl.*
 шви́дк/ий -а, -е, -і
 шви́дк/існ/ий -а, -е, -і; -ість *f.*
 ше́п/іт *m.* -оту, -оти
 шепта́ти I, зашепта́ти
 шерстя́н/ий -а, -е, -і
 ше́рсть *f.* -і
 ши́бк/а *f.* -и, -і́

lesen; Leser
 anrühren, berühren
 sich anhängen, sich anklammern
 klar, deutlich; Klarheit
 Glied, Mitglied, Teilnehmer
 Stiefel
 Boot
 Mann, Ehemann, Mensch
 Männer-; Maskulinum
 warum, weshalb
 schwarz
 Tinte
 schwarzäugig
 Schopf
 wunderbar, komisch
 Wunder
 wundervoll
 fremd
 Ausländer
 feinführend
 hören
 Geräucht
 Gefühl, Sinn

wütend, rasend
 Achtung, Respektierung
 geachtet; (sehr) geehrte ...!
 achten
 Mütze, Kappe
 Schrank
 Schachspiel
 schnell, rasch
 Schnell-, Eil-; Geschwindigkeit
 Flüstern
 flüstern
 wollen, Woll-
 Haar, Fell, Wolle
 Fensterglas

шипі́ння *n.*; -ти II, прошипі́ти
 шипля́ч/ий -а, -е, -і *Gram.*
 шипши́н/а *f.* -и
 шири́н/а *f.* -і́
 широ́к/ий -а, -е, -і
 ши́ти I, зши́ти
 ши́я *f.* -і́
 шкідли́в/ий -а, -е, -і
 шкільн/ий -а, -е, -і
 шкі́р/а *f.* -и; -ян/ій -а, -е, -і
 шко́д/а *f.* -и
 шко́да *Schaltw.*
 шко́л/а *f.* -и
 школя́р *m.* -а́, -і́; -ка *f.* -и
 шля́х *m.* -у́, -і́
 шовк *m.* -у, -і́
 шосе́ *n.* undecl.
 шофе́р *m.* -а, -и
 штані́ *Pl.*
 што́вха́ти I, што́вхну́ти
 шу́б/а *f.* -и
 шука́ти I, пошука́ти
 шум *m.* -у, -и
 шумні́й -а, -е, -і

щасли́в/ий -а, -е, -і
 щасті́ти(по-) (*unpers.* йому́ щасті́ть)
 щастя́ *n.*
 ще *Part.*
 ще́др/ий -а, -е, -і
 щеза́ти I, щезну́ти
 щеле́п/а *f.* -и
 щі́р/ий -а, -е, -і
 щі́тка/а *f.* -и, -і́
 що *Pron.+Konj.*
 щоб *Konj.*
 щодéнн/ий -а, -е, -і
 щодéнник *m.* -а, -и

Zischen; zischen
 zischend; Zischlaut
 Heckenrose; Hagebutte
 Breite, Weite
 breit, weit
 nähen
 Hals
 schädlich
 Schul-
 Haut, Leder; ledern, Leder-
 Schaden, Nachteil
 schade, es ist bedauerlich
 Schule
 Schüler; Schülerin
 Weg, Bahn
 Seide
 Chaussee
 Kraftfahrer
 Hose
 stoßen
 Pelz, Pelzmantel
 suchen
 Lärm, Geräusch
 lärmend, laut

Щ щ

glücklich
 er hat Glück
 Glück
 noch, noch immer; schon
 freigebig, großzügig
 verschwinden, verlorengehen
 der Kiefer
 aufrichtig, offen, herzlich
 Bürste
 was; daß
 daß, damit, um ... zu
 täglich, Tages-; alltäglich
 Tagebuch

щоденно (щодня) *Adv.*
 щодо (мене) *Präp.*
 щойно *Adv.*
 шок/á *f.* -й, -и
 щомісяця (щорóку) *Adv.*
 щорічн/ий -а, -е, -і
 щук/а *f.* -и

Ю ю

ювіл/ей *m.* -ею, -еї
 юнак *m.* -а, -й
 юн/ий -а, -е, -і
 юрб/á *f.* -и, й
 юридичн/ий -а, -е, -і
 юрýст *m.* -а, -и
 юшк/а *f.* -и

Я я

я *Pron.*
 яблук/о *n.* -а
 яблун/я *f.* -і
 яблучн/ий -а, -е, -і (пиріг)
 явищ/е *n.* -а
 ягод/а *f.* -и
 ядерн/ий -а, -е, -і
 язýк *m.* -а, -й
 яйц/é *n.* -я, яйця
 як *Pron.+ Konj.*
 якб́й *Konj.*
 який (яка́, яке́, які́) *Pron.*
 я́кiсн/ий -а, -е, -і
 я́к/iсть *f.* -ості
 ялі́нк/а *f.* -и
 я́м/а *f.* -и
 яскра́в/ий -а, -е, -і
 ясн/ий -а, -е, -і
 ящик *m.* -а, -й

tagtäglich
 was mich betrifft
 eben erst, eben
 Wange
 jeden Monat; jedes Jahr
 jährlich, Jahres-
 Hecht

Jubiläum
 junger Bursche
 jung, jugendlich
 Menge, Menschenhaufen
 juristisch, Rechts-
 Jurist
 Suppe, Fischsuppe

ich
 Apfel
 Apfelbaum
 Apfelkuchen
 Erscheinung
 Beere
 Kern-, nuklear
 Zunge
 Eier
 wie, was, als
 wenn, falls
 welcher, welcher
 qualitativ
 Qualität, Eigenschaft
 Tanne, Fichte
 Grube
 hell, grell; hervorragend
 klar; deutlich
 Kasten, Kiste

LITERATURVERZEICHNIS

- Сучасна українська літературна мова у 4-ьох томах під редакцією І. К. Білодіда. Київ, 1969 – 1973
- М. А. Жовтобрюх, Ю. М. Кулик, Курс сучасної української літературної мови ч. І. Вища школа, Київ, 1972
- Украинская грамматика, М. Р. Русановский, М. А. Жовтобрюх, Е. Т. Городенская, А. А. Грищенко. Киев, Наукова думка, 1986
- О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський, Граматика української мови, Морфологія. Київ, *Либідь*, 1993
- І. Р. Вихованець, Граматика української мови, Синтаксис. Київ, *Либідь*, 1993
- Микола Погрібний, Українська літературна вимова. Агенство *Трансформ*, 1992
- Е.Ф. Брызгунова, Звуки и интонация русской речи. М., Из-во *Русский язык*, 1977
- Український правопис. Київ, *Наукова думка*, 1993
- Орфографічний словник української мови. Академія наук України, Інститут мовознавства. Київ, Видавництво *Довіра*, 1994
- С. І. Головащук, Українське літературне слововживання
- С. І. Головащук, Складні випадки наголошення, словник – довідник. Київ, *Либідь*, 1995
- Deutsch – ukrainisches, ukrainisch – deutsches Wörterbuch за редакцією канд. філол. наук Е. І. Лисенко. Феміна, Київ, 1994
- Deutsch – ukrainisch – russisches Wörterbuch, Упорядники: Е. І. Лисенко, М. Р. Корольова, Л. І. Сергеева. Київ, *Освіта*, 1991